శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

భగవద్రామానుజులు అనుగ్రహించిన

శ్రీరంగగద్యమ్

చిదచిత్పరతత్త్వానాం తత్త్వయాథాత్మ్యవేదినే ।
రామానుజాయ మునయే నమో మమ గరీయసే ॥

(చిత్తు, అచిత్తు, పరమాత్మలనే మూడు తత్త్వాల యథార్థస్వరూపాన్ని తెలిసినవారు, నాకు గొప్ప ఆచార్యులు అయిన శ్రీరామానుజమునికి నమస్కారం)

(శరణాగతిగద్య ప్రారంభంలో గల **"యో నిత్యమచ్యుత"**, **"వందే వేదాంత కర్పూర"** ఇత్యాది శ్లోకాలవలె శ్రీరామానుజుల మహిమను తెలిపే శ్లోకం ఇది. ఇది వారి శిష్యులలో ఎవరో ఒకరిచే రచింపబడి ఉండవచ్చు.)

శ్రీరంగగద్యమ్

పెరియవాచ్చాన్‌పిళ్ళై వ్యాఖ్యానమ్

అవతారికై

(స్వాధీనేతి) ఇగ్గద్యత్తాల్ శెయ్‌తతాకిఱతు- ప్రాప్యమాన కైఙ్కర్యత్తై ప్రథమత్తిలే ప్రార్థిత్తు, తత్సిద్ధ్యర్థమాక ఆకిఞ్చన్యత్తై మున్నిట్టు, స్వదోషఖ్యాపనపూర్వకమాక త్తిరువడికళైయే ఉపాయమాక స్వీకరిత్తు. అనన్తరమ్ అర్థనామాత్రత్తాలే ఇవ్విలక్షణమాయిరున్దుళ్ళ దాస్యత్తై త్తన్దరుళవేణుమెన్ఱు విశ్వాసపూర్వకమాక ప్రాప్యమ్ తన్నైయే పిన్నైయుమ్ ప్రార్థిత్తు, ఇవ్విశ్వాసన్దన్నైయుమ్ కారుణ్యాదికల్యాణ గుణ పరిపూర్ణరాన దేవరే ఎనక్కు త్తన్దరుళ వేణుమెన్ఱు అపేక్షిత్తు, దేవరీర్‌క్కే అనన్యార్హ శేషమాన ఇవ్వస్తువై స్వరూపానుకూలమాన వృత్తిపర్యన్తమాక దేవరీరే పణ్ణియరుళ వేణుమెన్ఱు పెరియపెరుమాళ్ తిరువడికళిలే అపేక్షిత్తు త్తలైక్కట్టుకిఱార్.

ఇప్రపత్త్యధికారత్తిలే యిఴిన్ద ముముక్షుక్కళ్ యావదాయుషమ్ కాలక్షేపమ్ పణ్ణుమ్బడి ఎఙ్గనే? ఎన్నిల్, "వణఙ్గి వఴిపట్టుమ్ పూశిత్తుమ్ పోక్కినేన్ పోతు" ఎన్గిఱ పడియే ఉకన్దరుళిన నిలఙ్గళిలే అనుకూలవృత్తియోడే కాలక్షేపమ్ పణ్ణుతల్,

"మన్నిగవరై చ్చాత్తియిరుప్పార్ తవమ్" ఎన్నుమ్, **"తదీయారాధనం పరమ్"** ఎన్నుమ్ శొల్లుకిఱపడియే ఉకన్దరుళిన నిలజ్గళిలే ప్రవణరాన శ్రీవైష్ణవర్కళ్తిఱత్తిల్ అనుకూలవృత్తిమోడే కాలక్షేపమ్ పణ్ణుతల్, అతిలే అశక్తరాయిరుప్పార్, **"పామ్బణైయాన్ శీర్ కలన్ద శొల్ నినైన్దు పోక్కారేల్ శూళ్వినైయిన్ ఆళ్తుయరై ఎన్ నినైన్దు పోక్కువరిప్పోతు?"** ఎన్గిఱపడియే భగవద్గుణానుభవత్తోడే కాలక్షేపమ్ పణ్ణుతల్, అవ్వళవుమ్ ప్రావణ్యమ్ పోరాతవర్కళ్, **"ద్వయమర్థానుసన్దానేన సహ"** ఎన్గిఱపడియే ద్వయత్తినుడైయ అర్థానుసన్ధానత్తై ప్పణ్ణినిన్రుకొణ్డు కాలక్షేపమ్ పణ్ణుతలాయాయ్ త్తిరుప్పతు.

అతిల్, ఇవర్, ద్వయత్తినుడైయ అర్థానుసన్ధానత్తోడే కాలక్షేపమ్ పణ్ణ నినైత్తు. అతిల్, పెరియగద్యత్తిల్ విస్తృతమాక అనుసన్ధిత్త అర్థత్తై శ్రోతాకళుక్కు సుగ్రహమాకవుమ్, పెరుమాళుక్కు త్తిరుచ్చెవిశాత్తుకైక్కు ఏకాన్తమాకపుమాయ్, అన్ద ద్వయత్తినుడైయ అర్థత్తైయే పాశురప్పరప్పఱ త్తిరుమున్నే విణ్ణప్పమ్ శెయ్యలామ్బడి సఙ్గహేణ అరుళిచ్చెయ్కిఱార్.

శ్రీరంగ గద్యమ్
పెరియవాచ్చాన్పిళ్ళై వ్యాఖ్యానమ్ - అవతారిక
ఆంధ్రవివరణం- (భావదీపిక)

అవతారికలో ముందుగా ఈ శ్రీరంగగద్యంలో చెప్పబడిన విషయాల వివరం తెలుపబడు తున్నది.

1. శ్రీరామానుజులు, చేతనుడు పొందవలసిన కైంకర్యాన్ని మొదటి చూర్ణికలో ప్రార్థించారు.

2. రెండవ చూర్ణికలో ఆ కైంకర్యం సిద్ధించడంకోసం తమవద్ద ఏ ఉపాయానుష్ఠానం లేదని చూపుతూ, తమకు గల కొఱతలనుగూర్చి విన్నపించి, భగవానుని శ్రీచరణాలనే ఉపాయంగా ఆశ్రయించారు. మూడవ, నాల్గవ, అయిదవ చూర్ణికలలో- "దాసుని ప్రార్థనను మాత్రమే ఆలంబనంగా చేసికొని పూర్వం తెల్పిన చాలా గొప్పదైన కైంకర్యాన్ని అనుగ్రహించాలి" అని మహావిశ్వాసపూర్వకంగా కైంకర్యంకోసం మళ్ళీ ప్రార్థించారు. ఆఱవ, ఏడవ చూర్ణికలలో "ఈ మహావిశ్వాసాన్ని, కరుణ మొదలైన కల్యాణగుణాలతో పూర్ణుడవైన నీవే అనుగ్రహించాలి" అని వేడి, "వేఱెవ్వరికీ కాకుండా

నీకే శేషభూతమైన ఈ ఆత్మవస్తువును స్వరూపానికి తగిన కైంకర్యంవరకు పొందే రీతిలో నీవే చేసి, అనుగ్రహించాలి" అని శ్రీరంగనాథుని సన్నిధిలో విన్నపించి, ఈ గద్యను పూర్తిచేశారు.

ఈ విధంగా జీవునకు యోగ్యతను తెలిపే అధికారి విశేషణమైన ఈ ప్రపత్తిని మోక్షాన్ని కోరి ఆశ్రయించిన చేతనులు వారి శరీరం పతనం చెందేంతవరకు కాలక్షేపం చేసే రీతులు అనేక విధాలుగా ఉంటాయి.

1. **"వణఙ్గి వళిపట్టుమ్ పూశిత్తుమ్ పోక్కినేన్ పోతు"** (నాన్ముకన్ తిరు-63) (నమస్కరించి, కైంకర్యం చేసి, పూజించి కాలాన్ని గడిపాను) అనే రీతిలో భగవానుడు అభిమానించి వేంచేసి ఉండే దివ్యదేశాలలో కైంకర్యాన్ని చేసి కాలాన్ని గడపడం.

2. **"వేఱొక ఏత్తి యిరుప్పారై వెల్లుమే మన్నిగవరై చ్చాత్తియిరుప్పార్ తవమ్"** (నాన్ముకన్ తిరు-18) (హిరణ్యకశ్యపుని సంహరించిన నృసింహస్వామిని విలక్షణునిగా ఆరాధించేవారి గొప్పతనాన్ని, వారిని ఆరాధించేవారి గొప్పతనం జయిస్తుంది.) అని, **"ఆరాధనానాం సర్వేషాం విష్ణోరారాధనం పరమ్, తస్మాత్ పరతరం ప్రోక్తం తదీయారాధనం పరమ్"** (ఆరాధనలు అన్నిటిలోను విష్ణువును ఆరాధించడం గొప్పది. దానికంటే అతని భక్తులను ఆరాధించడం మిక్కిలి గొప్పది- అని చెప్పబడింది) అని చెప్పబడిన రీతిలో ముందు తెల్పిన దివ్యదేశాలలో అభినివేశాన్ని కల్గిన మనస్సును కల భగవద్భక్తులను ఆరాధించి కైంకర్యాన్ని చేసి కాలక్షేపం చేయడం.

3. ముందు తెల్పిన రెండిటిని చేయలేనివారు, **"పామ్బణైయాన్ శీర్ కలన్ద శొల్ నినైన్దు పోక్కారేల్ శూళ్వినైయిన్ ఆళ్తుయరై ఎన్ నినైన్దు పోక్కువరిప్పోదు?"** (పెరియ తిరు-86) (నాగపర్యంకశాయి అయిన భగవానుని కల్యాణగుణాలతో కూడిన సూక్తులను తలచి కాలాన్ని గడపకపోతే, ఎల్లప్పుడు అనువర్తించే ప్రాప్తకర్మలవల్ల కలిగే దుఃఖాన్ని ఇక దేనిని స్మరించి పోగొట్టుకోవడం?) అనే రీతిలో భగవానుని గుణాలను అనుభవిస్తూ కాలాన్ని గడపడం.

4. భగవానునిపట్ల అంతగా అభినివేశాన్ని లేనివారు **"ద్వయమర్థానుసంధానేన సహ"** (ద్వయాన్ని అర్థానుసంధానంతో పాటుగా) అని శరణాగతిగద్యలో పల్కిన రీతిలో ద్వయంయొక్క అర్థాన్ని అనుసంధానం చేస్తూ కాలాన్ని గడపడం- అనే నాల్గు రీతులను గమనించవచ్చు.

ఈ నాల్గు రీతులలో, చివరిగా చెప్పబడిన రీతిలో అర్థానుసంధానంతో ద్వయాన్ని అనుసంధించి కాలక్షేపం చేయాలని తలచి, శ్రీరామానుజులు పృథుగద్య అనబడే శరణాగతిగద్యలో విరివిగా అనుసంధించిన అర్థాన్ని వినేవారికి సులభం తెలిసేటట్లు, భగవానునకు ఆలకించడానికి అనువుగా ఉండేటట్లు ఆ ద్వయంయొక్క అర్థాన్ని మిక్కిలి విస్పష్టంగా కాకుండా, సమక్షంలో విన్నపించేటట్లుగా సంగ్రహంగా అనుగ్రహిస్తున్నారు- ఈ శ్రీరంగగద్యలో.

మూలము

1. స్వాధీనత్రివిధ చేతనాచేతన స్వరూపస్థితి ప్రవృత్తిభేదం, క్లేశకర్మాద్యశేష దోషా సంస్పృష్టం, స్వాభావికానవధి కాతిశయ జ్ఞానబలైశ్వర్యవీర్యశక్తి తేజస్సౌశీల్య వాత్సల్య మార్దవార్జవ సౌహార్ద సామ్యకారుణ్య మాధుర్య గామ్భీర్యౌదార్య చాతుర్య స్థైర్య ధైర్యశౌర్య పరాక్రమసత్యకామ సత్యసఙ్కల్ప కృతిత్వకృతజ్ఞతాద్యసఙ్ఖ్యేయ కల్యాణ గుణగణౌఘ మహార్ణవం, పరబ్రహ్మ భూతం, పురుషోత్తమం, శ్రీరఙ్గశాయినమ్, అస్మత్స్వామినం ప్రబుద్ధనిత్యనియామ్య నిత్యదాస్యైకరసాత్మస్వభావోఽహం తదేకానుభవ స్తదేకప్రియః పరిపూర్ణం భగవన్తం విశదతమానుభవేన నిరన్తర మనుభూయ, తదనుభవ జనితానవధికాతిశయ ప్రీతికారితాశేషావస్థోచితాశేషశేషతైక రతిరూప నిత్యకిఙ్కరో భవాని ॥

స్వాధీన = తన అధీనంలో ఉండే, **త్రివిధ** = మూడు విధాలైన, **చేతన+అచేతన**- చేనాల, అచేతనాలయొక్క, **స్వరూప** = స్వరూపం, **స్థితి** = స్థితి, **ప్రవృత్తి** =వ్యాపారాలు - అనే వీటియొక్క, **భేదం** = ప్రకారాలను కలవాడు, **క్లేశ** = అవిద్య మొదలైన క్లేశాలు, **కర్మ** = పుణ్యపాపరూపకర్మలు, **ఆది** = మొదలైన, **అశేష** = సమస్త, **దోష+అసంస్పృష్టం** = దోషాల స్పర్శను లేనివాడు, **స్వాభావిక** = సహజమైన, **అనవధిక+అతిశయ** =తనతో సాటి, మించినది లేని గొప్పతనాన్ని కల్గినవి అయిన, **జ్ఞాన** = అన్నిటినీ ఒకేసారి యథాతథంగా తెలియగల్గడం అనే జ్ఞానం, **బలం** = సంకల్పమాత్రంతో అన్నిటిని ధరించగల్గడం అనే బలం, **ఐశ్వర్య** = అన్ని వస్తువులను నియమించడం అనే ఐశ్వర్యం, **వీర్య** = జగత్తుకు ఉపాదానమై ఉన్నా, స్వరూపవికారాన్ని కల్గి ఉండకపోవడం- అనే వీర్యం, **శక్తి** = అఘటిత ఘటనా సామర్థ్యం, **తేజః** = దేనికీ ఏ సహాయాన్ని అపేక్షించకపోవడం- అనే తేజస్సు, **సౌశీల్య** = తనకంటే తక్కువవారితో ఏ భేదం లేకుండా వర్తించడమనే సౌశీల్యం, **వాత్సల్య** = దోషభోగ్యత్వం అనే వాత్సల్యం, **మార్దవ**= ఆశ్రితుల విశ్లేషాన్ని సహించలేకపోవడం

అనే మార్దవం, **ఆర్జవ** = మనస్సు, వాక్కు, శరీరం -అనే మూడు కరణాలలోను సారూప్యాన్ని కల్గి ఉండడం అనే ఆర్జవం, **సౌహార్ద** = ఎల్లప్పుడు మంచిని భావించే హృదయాన్ని కల్గి ఉండడం అనే సౌహార్దం, **సామ్య** = జాతిగుణ వృత్తాలలోని తారతమ్యాలను గమనించకుండా, అందఱిపట్ల సమానంగా ప్రవర్తించడం అనే సామ్యం, **కారుణ్య** = దయ, **మాధుర్య** = తనను చంపాలని వచ్చిన శత్రువుకు కూడా భోగ్యమై ఉండడం అనే మాధుర్యం, **గాంభీర్య** = లోతైన మనస్సును కల్గి ఉండడం అనే గాంభీర్యం, **ఔదార్య** = ప్రతిఫలాన్ని ఆశించకుండా, కోరిన వానిని అన్నిటిని సమృద్ధిగా ఇవ్వడం అనే ఔదార్యం, **చాతుర్య** = ప్రతికూలురను కూడా వశీకరించుకోగల్గిన సామర్థ్యం అనే చాతుర్యం, **స్థైర్య** = భక్తులను ఏ దశలోను విడువక పోవడం అనే స్థైర్యం, **ధైర్య** = ప్రతిపక్షం బలమైనది అయినా లెక్కించకపోవడం ధైర్యం, **శౌర్య** = శత్రువులలో ఏజంకు లేకుండా ప్రవేశించడం అనే శౌర్యం, **పరాక్రమ** = ఒంటరిగా అవలీలగా శత్రువులను సంహరించడం అనే పరాక్రమం, **సత్యకామ** = కోరినవానిని అన్నిటిని ఏ కొఱత లేకుండా పొందడం అనే సత్యకామత్వం, **సత్యసంకల్ప** = దేనిని చేయాలని తలచినా, వానిని ఏ ఆటంకం లేకుండా పూర్తి చేయగల్గడం అనే సత్యసంకల్పత్వం, **కృతిత్వ** = భక్తుల రక్షణ కార్యాలను చేస్తూ ఉండడం అనే కృతిత్వం, **కృతజ్ఞతా** = భక్తులు చేసిన కొద్దిపాటి మంచినికూడా మఱువకపోవడం అనే కృతజ్ఞత, **ఆది+అసంఖ్యేయ** = మొదలైన, లెక్క లేనన్ని, **కల్యాణగుణగణ+ఓఘ** = కల్యాణగుణాల సమూహాలకు, **మహా+ఆర్ణవం** = గొప్ప సముద్రం వంటివాడు, **పరబ్రహ్మ భూతం** = పరబ్రహ్మ అయినవాడు, **పురుషోత్తమం** = పురుషోత్తముడు, **శ్రీరంగశాయినం** = శ్రీరంగంలో శయనించి ఉండేవాడు, **అస్మత్ స్వామినం** = మనకు స్వామి, **పరిపూర్ణం** = ఏ కొఱత లేని, అన్ని విధాలుగా పూర్ణమైనవాడు అయిన, **భగవంతం** = భగవానుని, **ప్రబుద్ధ** = చక్కగా తెలియబడిన, **నిత్య నియామ్య** = భగవానునిచే నిత్యంగా నియమింపబడదగినది, **నిత్యదాస్య** = నిత్యమైన దాస్యాన్ని కల్గినది అయిన, **ఆత్మ** = ఆత్మయొక్క, **స్వభావః +అహం** = స్వభావాన్ని కల్గిన నేను, **తత్+ఏక+అనుభవః** = ఆ భగవానుని మాత్రమే నా జ్ఞానభక్తులకు విషయంగా కలవాడనై, **విశదతమ+అనుభవేన** = మిక్కిలి స్పష్టమైన అనుభవంతో, **నిరంతరం** = నిరాటంకంగా, **అనుభూయ** = అనుభవించి, **తత్+అనుభ జనిత** = ఆ భగవదనుభవం వల్ల కల్గిన, **అనవధిక +అతిశయ**= నిస్సమాభ్యధికమైన, సాటి మేటి లేని గొప్పతనాన్ని కల్గిన, **ప్రీతి** = ఆనందంచేత, **కారిత** = చేయించబడిన,

అశేష అవస్థా+ఉచిత్ = అన్ని సన్నివేశాలకు తగిన, అశేషశేషతా +ఏకరతిరూప = సమస్త కైంకర్యాలను చేయడంలోనే ఆనందాన్ని కల్గి ఉండే రీతిలోని, నిత్యకింకరః = నిత్యకింకరుడను, భవాని = కావాలి.

పెరియవాచ్చాన్‌పిళ్ళై వ్యాఖ్యానమ్

ఇతిల్, ముతల్ చూర్ణియిలే పురుషార్థమాక నిర్ణీతమాన కైఙ్కర్యత్తై అపేక్షిక్కిఱార్. కైఙ్కర్యప్రతిసమ్బన్ధియావాన్ నారాయణనిఱే. అన్నారాయణశబ్దత్తుక్కర్థమ్- ఉభయవిభూతియోగముమ్, హేయప్రతిభటత్వముమ్, సమస్తకల్యాణ గుణాత్మక తైయుమిఱే. అతిల్, ఉభయవిభూతియోగత్తై ప్రథమత్తిలే అరుళిచ్చెయ్‌కిఱార్.

(స్వాధీనత్రివిధచేతనాచేతనస్వరూపస్థితిప్రవృత్తిభేదమ్) స్వాధీనమాన, త్రివిధచేతనవర్గఙ్గళెన్న, త్రివిధాచేతనవర్గఙ్గళెన్న, ఇవ*నిత్య*నుడైయ స్వరూపభేదమెన్న; స్థితిభేదమెన్న, ప్రవృత్తిభేదమెన్న- ఇవ*నిత్తై* యుడైయవనై. చేతనత్తైవిధ్యమావతు- బద్ధముక్తనిత్యభేదేన. అచేతనత్తైవిధ్యమావతు- శుద్ధసత్వమాన అచిత్తుమ్, గుణత్రయాత్మికైయాన ప్రకృతియుమ్, సృష్ట్యాదికళుక్కు నిర్వాహకమాన కాలముమ్. ఆక, త్రివిధమాయిరుక్కుమ్.

ఇతిల్, బద్ధాత్మాకళ్- జ్ఞానసఙ్కోచార్హస్వరూపరాయ్, పుణ్యపాపఫలమాన సుఖదుఃఖానుభవత్తిలే స్థితియైయుడైయరాయ్, తద్దేతువాన పుణ్యపాపకర్మ ప్రవృత్తికరాయిరుప్పర్‌కళ్. ముక్తాత్మాక్కళ్ - జ్ఞానసఙ్కోచ రూపమాన దేహసమ్బన్ధాది కళిల్ నిన్ఱు భగవత్ప్రసాదత్తాలే నివృత్తరాకైయాలే ఆవిర్భూతస్వరూపరాయ్, కైఙ్కర్య సుఖత్తిలే స్థితియైయుడైయరాయ్, తదనురూపమాక, "సోఽశ్నుతే సర్వాన్ కామాన్ సహ" ఎన్గిఱపడియే భగవద్గుణానుభవ ప్రవృత్తికరాయుమ్, "యేన యేన ధాతా గచ్ఛతి తేన తేన సహ గచ్ఛతి" ఎన్గిఱపడియే కాయికమాన కైఙ్కర్యప్రవృత్తికరాయుమ్, అత్తాలే కళిత్తు, "హోవు హోవు హోవు" ఎన్గిఱపడియే వాచికప్రవృత్తికరాయిరుప్పర్‌కళ్. నిత్యసిద్ధర్- అస్పృష్టసంసారగన్ధస్వరూపరాయ్, ముక్తరైప్పోలే పాశ్చాత్యరన్ఱిక్కే అనాద్యనన్తకైఙ్కర్య సుఖత్తిలే స్థితియైయుడైయరాయ్, సదా దర్శనప్రవృత్తికరాయ్, నిత్యాఞ్జలిపుటరాయ్, నిత్యస్తుతిప్రవృత్తికరాయుమిరుప్పర్‌కళ్. ఆకైయాలే యాయి*నిత్రు* నిత్యరెన్ఱు ఇవర్‌కళుక్కు పేరాయి*నిత్రు*.

ఇని, ప్రకృతితత్త్వముమ్-గుణత్రయాత్మకమాయ్ సతతపరిణామ స్వరూప మాయ్, చేతననుడైయ కర్మానుకూలమాన పరిణామత్తిలే స్థితియైయుడైత్తాయ్,

చేతనర్‌క్కు *స్వస్వరూపపరస్వరూపతిరోధాన ప్రవృత్తికరమాయిరుక్కుమ్. పళ్ళోపనిషణ్మయమాన అచిత్తు- శుద్ధసత్వమాయ్, "సదైకరూపరూప"మాయ్, నిత్యముక్తాదికళుడైయ కైఙ్కర్యత్తుక్కు ఉపకరణరూపేణవుమ్, ఈశ్వరనుడైయ రక్షణకార్యత్తుక్కు అనుకూలమాక వ్యూహ విభవరూపేణవుమ్ స్థితియైయుడైత్తాయ్ సర్వత్ర ప్రకాశప్రవృత్తికమాయిరుక్కుమ్. కాలముమ్- ప్రకృతియిఱ్కాట్టిల్ వ్యావృత్తమాయ్, ఏకరూపస్వరూపమాయ్, నిమేషకాష్ఠాద్యవస్థాయుక్తమాయ్‌క్కొణ్డు, ప్రాకృత పదార్థఙ్గళెన్న, తత్సంసృష్టచేతనరెన్న- ఇవ*నిత్రి*నుడైయ నిర్వాహత్తిలే స్థితియైయుడైత్తాయుమ్, సకలత్తినుడైయ ఉత్పత్తివినాశాది ప్రవృత్తికమాయు మిరుక్కుమ్. ఇవ*నిత్రు* స్వాధీనమాకవుడైయనాకైయావతు- అన్తరాత్మయా నిన్ఱు నియమిక్కై.

ఆక, సకలచేతనాచేతనఙ్గళుడైయ సత్తాస్థితిప్రవృత్తికళ్ ఈశ్వరాధీన మాకైయాలే, ఇవ*నిత్రి*నుడైయ శరీరత్వముమ్, అవనుడైయ ఆత్మత్వముమ్ శొల్లి*నిత్రా*యి*నిత్రు*. శరీరత్తినుడైయ సత్తాస్థితిప్రవృత్తికళ్ ఆత్మాధీనమాయిత్తే యిరుప్పతు. ఆక, ఇత్తాల్ ఈశ్వరనుడైయ విభూతియోగమ్ శొల్లి*నిత్రు*.

ఆంధ్రవివరణం - (భావదీపిక)

1. మొదటి చూర్ణిక-అవతారిక : ఈ గద్యలోని ఈ మొదటి చూర్ణికలో ఉత్తమ పురుషార్థంగా నిర్ణయింపబడిన కైంకర్యాన్ని ప్రార్థిస్తున్నారు. కైంకర్యాన్ని స్వీకరించేవాడు నారాయణుడే కదా ! ఆ **"నారాయణ"** శబ్దానికి అర్థం- నిత్యవిభూతి, లీలావిభూతి- అనే రెండు ఐశ్వర్యాలతో కూడి ఉండడం, దోషాలకు హేయగుణాలకు ప్రతిభటంగా ఉండడం, అన్ని కల్యాణగుణాలకు ఆకరంగా ఉండడమే. ఇందులో, భగవానుడు ఉభయ విభూతులతో కూడి ఉండడాన్నిగూర్చి ముందుగా పల్కుతున్నారు.

వ్యాఖ్యానమ్ : (స్వాధీనత్రివిధచేతనా చేతనస్వరూపస్థితి ప్రవృత్తిభేదమ్) - (1) నిత్యులు, ముక్తులు, బద్ధులు- అనే మూడు విధాలైన చేతనులు, (2) శుద్ధసత్వం, మిశ్రసత్వమనే మూలప్రకృతి, దాని కార్యాలు, (3) సత్వశూన్యమనబడే త్రిగుణాలు లేని కాలం- అనే మూడు విధాలైనవి అచేతనాలు, వీటికి మూడు విధాలైన భేదాలున్నాయి. అవి ఏవి ? అంటే- 1. స్వరూపభేదం, 2. స్థితిభేదం, 3. ప్రవృత్తిభేదం- అనేవి. ఇవి అన్నీ తనకు అధీనంగా కల్గినవానిని- అని అంటున్నారు.

---

*అధికపాఠం : పురుషార్థ స్వరూప ఉపాయస్వరూప విరోధిస్వరూప సమ్బన్ధస్వరూప.

మూడు విధాలైన చేతనాలలో బద్ధులు - కర్మచేత, దానివల్ల కలిగే దేహసంబంధంచేత కట్టుబడి ఉంటారు. ముక్తులు అనబడేవారు- ఈ బంధం నుండి విడివడినవారు. నిత్యులు అనేవారు- ఏనాడూ ఏబంధాన్ని లేకుండా నిత్యంగా స్వరూపప్రకాశాన్ని పొందినవారై, భగవానునకు కైంకర్యం చేస్తూ ఉండేవారు. మూడు విధాలైన అచేతనాలలో, నిత్యవిభూతి అనే పరమపదంలో ఉండేది - శుద్ధసత్త్వం. ఈ సంసారమండలంలో ఉండేది, రజస్తమస్సులనే గుణాలతోకూడినది - మిశ్రసత్త్వం. సృష్టిమొదలైనవానికి సహాయపడేది, త్రిగుణాలను లేనిది - కాలం అనే మూడవ భేదమైన అచేతన తత్త్వం. ఇంకా కొంచెం విశదంగా చూచినపుడు- బద్ధులనబడేవారు- జ్ఞానసంకోచాన్ని పొందిన స్వరూపాన్ని కలవారు. వారు, అనాది కాలంగా చేసిన పుణ్యపాపాల ఫలమైన సుఖదుఃఖాల అనుభవంతో స్థితి అనబడే జీవనాన్ని నిర్వహించేవారు. తత్కారణంగా తిరిగి పుణ్యపాపాలనే కర్మప్రవృత్తిని కలవారై ఉంటారు. ముక్తులు అనబడేవారు - ఏకారణం లేకుండా ప్రసరించే భగవానుని అనుగ్రహంచేత జ్ఞానసంకోచానికి కారణమైన దేహసంబంధం, కర్మ మొదలైనవానిని తీర్చుకొని, తత్కారణంగా స్వరూప ప్రకాశాన్ని పొందినవారై, కైంకర్యసుఖంలో స్థితిని కలవారు, దానికి తగినట్లుగా **"సోఽశ్నుతే సర్వాన్ కామాన్ సహ బ్రహ్మణా విపశ్చితా"** (తైత్తి.ఆనంద-1-2) (ముక్తుడు అన్ని కల్యాణగుణాలను సర్వజ్ఞుడైన బ్రహ్మతో కలసి అనుభవిస్తున్నాడు) అనే రీతిలో భగవానుని గుణాలను అనుభవించడమనే ప్రవృత్తిని, **"యేన యేన ధాతా గచ్ఛతి తేన తేన సహ గచ్ఛతి, తత్ యథా తరుణవత్సా వత్సం వత్సో వా మాతరం, ఛాయా వా సత్త్వమనుగచ్ఛేత్, తథా ప్రకారమ్"** (పరమసంహిత) (ఏ రీతిలో, లేగ దూడను కల గోవు లేగదూడను, దూడ పశువును, నీడ ప్రాణిని అనుసరిస్తున్నాయో, ఆ రీతిలోనే, ఏయే విధంగా పరమపురుషుడు వెడుతున్నాడో, ఆయా రీతిలోనే ముక్తుడుకూడా అనుసరిస్తున్నాడు) అనే రీతిలో శరీరంతో చేయబడే కైంకర్యరూపమైన ప్రవృత్తిని, దానివల్ల ఆనందాన్ని పొంది, **"ఏతత్ సామ గాయన్నాస్తే హావు హావు హావు"** (ముక్తుడు ఈ సామాన్ని గానం చేస్తూ ఉంటాడు- **"హావు హావు హావు"** అని) అనే ప్రమాణానుసారం, నోటితో చేయబడే సామగానమనే ప్రవృత్తిని, ఎల్లప్పుడు భగవానుని స్తుతిస్తూ ఉండే ప్రవృత్తిని కలవారై ఉంటారు. నిత్యులనబడేవారెవరు? అంటే, ఏనాడూ సంసార వాసనను లేనివారు. ముక్తులవలె ఏదో ఒకనాడు పరమపదాన్ని చేరేవారు కారు. ఇది వీరి స్వరూపం. అనాదికాలంగా ఉండేది, ఇకపై రాబోయే అనంతకాలంలో నిత్యమైన, అనంతమైన కైంకర్యం వల్ల ఆనందాన్ని నిరంతరంగా పొందే స్థితిని

కలవారై, **"సదా పశ్యంతి సూరయః"** అనేరీతిలో భగవానుని దర్శిస్తూ ఉండే ప్రవృత్తిని కలవారై, ఎల్లప్పుడు "నిత్యాంజలి పుటాః" అనేరీతిలో అంజలిని చేసే ప్రవృత్తిని కలవారై, భగవానుని నిత్యం స్తుతించే ప్రవృత్తిని కలవారై ఉంటారు. అందువల్లనే వీరికి నిత్యులనే పేరు కల్గింది.

ఇక, మూడు విధాలైన అచేతనాలలో, ప్రకృతితత్త్వం- సత్త్వం, రజస్సు, తమస్సు- అనే మూడు గుణాలను కల్గినదై, ఎల్లప్పుడూ వికారాన్ని పొందుతూ ఉండడాన్ని స్వభావంగా కల్గినదై ఉండే స్వరూపాన్ని కల్గినది. జీవుల కర్మలను బట్టి పలు దేహాలుగా పరిణామాన్ని పొందడమనే స్థితిని కల్గినది. దీని ప్రవృత్తి ఈ క్రింది విధంగా ఉంటుంది, జీవులకు తమ స్వరూపాన్నిగూర్చిన, పరమాత్మ స్వరూపాన్ని గూర్చిన, పురుషార్థ స్వరూపాన్ని గూర్చిన, ఉపాయస్వరూపాన్ని గూర్చిన, విరోధిస్వరూపాన్ని గూర్చిన, పరమాత్మకు, జీవాత్మకు మధ్యగల సంబంధాన్ని గూర్చిన యథార్థజ్ఞానాన్ని మఱుగుపరచడం అనేది దీని ప్రవృత్తి. నిత్యవిభూతిలో ఉండే అచేతనద్రవ్యం అయిదు ఉపనిషత్తులవల్ల ఏర్పడుతుంది. రజస్తమోగుణాలు కలువని శుద్ధసత్త్వమయమై ఉంటుంది. ఎల్లప్పుడు ఒకే విధంగా ఉంటుంది. ఇది దీని స్వరూపం. నిత్యముక్తుల కైంకర్యానికి ఉపకరణాలైన పడిగం, గిన్నె, మొదలైనవాని రూపంగా మాఱడం, భగవానుని రక్షణకార్యానికి తగినట్లు వ్యూహ- విభవరూపాలను కల్గి ఉండడం- మొదలైనవి, దీని స్థితి. అన్నిచోట్ల ప్రకాశించడమే- దీని ప్రవృత్తి. మూడవ అచేతన ద్రవ్యమైన సత్త్వశూన్యం అనబడే కాలం- ప్రకృతికి ఉండే త్రిగుణాలను లేనిదై ఉంటుంది. ఎల్లప్పుడు ఒకేరీతిలో ఉంటుంది. ఇది దీని స్వరూపం. నిమిషం, కాష్ఠ, ముహూర్తం, మొదలైన స్థితులను కల్గినదై, ప్రకృతివల్ల పుట్టే వస్తువులను, ప్రకృతితో చేరిన చేతనులను నిర్వహిస్తూ ఉండడం దీనిస్థితి. అన్ని వస్తువుల ఉత్పత్తి, వినాశం మొదలైనవానిని ప్రవృత్తిగా కల్గి ఉంటుంది. ఈ విధంగా మూడు విధాలైన చేతనాల, అచేతనాల సత్తా-స్థితి-ప్రవృత్తులను భగవానుడు తన అధీనంలో కలవాడై ఉండడమంటే- వాటికి అంతర్యామియై ఉండి నియమించడం, ఈ రీతిలో, సమస్తచేతనాచేతనాల సత్త-స్థితి-ప్రవృత్తులు భగవానునకు వశమై ఉన్నందువల్ల, చేతనాచేతనాలు భగవానునకు శరీరమై ఉంటాయి- అని, భగవానుడు వాటికి ఆత్మగా ఉంటాడని చెప్పబడింది.

పెరియవాచ్చాన్‌పిళ్ళై వ్యాఖ్యానమ్

(క్లేశకర్మాద్యశేషదోషాసంస్పృష్టమ్) చేతనాచేతనజ్గళ్ శరీరమాయ్, ఈశ్వరన్ శరీరియాయిరుక్కిఱానాకిల్, శరీరసమ్బన్ధ ప్రయుక్తమాన దోషమ్ శరీరిక్కు వారాతో?

ఎన్నిల్, - తద్గతదోషైరసంస్పృష్ట నెన్గిఱతు. క్లేశమావతు - అవిద్యాస్మితాభినివేశ రాగద్వేషాः పఞ్చక్లేశాः- ఇవై యెన్న, ఇన్ద క్లేశాదికళుక్కు క్కారణముమాయ్, ఇవ*న్ఱి*నుడైయ కార్యముమాన పుణ్యపాపరూపకర్మముమ్, ఆదిశబ్దోక్తమాన విపాకాశయఙ్గళెన్న- ఇవ*న్ఱి*ల్లాలే స్పర్శిక్కప్పడాతవన్. విపాకమాకిఱతు- దేవాది జాతియోగమెన్న, ఆయుస్సెన్న- ఇత్యాదికళ్. ఆశయమాకిఱతు- తత్త్వజ్ఞానాను కూలమాన బుద్ధిభేదఙ్గళ్. అశేషశబ్దత్తాలే- అచిద్గతమాన పరిణామత్తైయుమ్, చేతనగమాన దుఃఖాజ్ఞానాదికళైయుమ్ నినైక్కిఱతు. అసంస్పర్శత్తాలే ప్రాగభావత్తై నినైక్కిఱతు.

ఆంధ్రవివరణం (భావదీపిక)

(క్లేశకర్మాది-అశేషదోష-అసంస్పృష్టమ్) - చేతనాచేతనాలు రెండు భగవానునకు శరీరమై, భగవానుడు వాటిని శరీరంగా కలవాడై ఉంటే, శరీరం యొక్క సంబంధంవల్ల కలిగే దోషాలు వాటిని శరీరంగా కల భగవానునకు సంక్రమించవా, మఱి? అని అంటే, శరీరంలో ఉండే దోషాలతో భగవానుడు సంబంధాన్ని పొందడు- అని అంటున్నారు. **"క్లేశకర్మాదివిపాకాశయై రపరామృష్టः పురుష విశేష ఈశ్వరः"** (పాతంజల యోగ సూత్రమ్-1-24) (క్లేశం, కర్మ, విపాక, ఆశయం మొదలైనవానిచేత పరామర్శింపబడని, వాటి సంబంధాన్ని పొందని ఒకానొక పురుషుడు ఈశ్వరుడన బడుతున్నాడు) అని పతంజలియోగసూత్రంలో ఈ విషయం చెప్పబడింది. వీటిలో క్లేశం అంటే- **"అవిద్యా - అస్మితాభినివేశరాగద్వేషాः పంచక్లేశాः"** (పాతంజల యోగ సూత్రమ్-2-3) (అవిద్య, అహంకారం, పేరాశ, రాగం, ద్వేషం- అనే అయిదు క్లేశాలు) అని యోగసూత్ర గ్రంథంలో తెలుపబడింది. ఈ క్లేశాలకు కారణంగాను, వీటివల్ల కలిగేవిగాను పుణ్యపాపరూపకర్మలు ఉంటాయి. **"ఆది"** శబ్దం చేత యోగసూత్రం లోని **"క్లేశకర్మవిపాకాశయై రపరామృష్టः పురుషవిశేష ఈశ్వరः"** అనే యోగసూత్రంలో చెప్పబడిన విపాకం, ఆశయం - అనే రెండు తెలుపబడ్డాయి. ఈ దోషాలతో భగవానుడు సంబంధం లేనివాడు- అని అంటున్నారు. విపాకమంటే -దేవతాది జాతులకు చెంది ఉండడం, వారి వారి ఆయుస్సు -మొదలైనవి. ఆశయమంటే - ఆయా జాతులకు చెందిన పలు విధాలైన బుద్ధులు.

(అశేష) - అనే ఈ పదం అచిత్తులో ఉండే పరిణామాలు, చేతనులకు కలిగే దుఃఖం, అజ్ఞానం మొదలైనవానిని పరామర్శిస్తున్నది.

(అసంస్పృష్టమ్) - అని అన్నందువల్ల ఈ దోషాలచేత అనాదికాలంగా, ఇకపై రాబోయే అనంతకాలంలోను స్పృశింపబడనివాడు- భగవానుడు- అని తెలుపబడు తున్నది.

పెరియవాచ్చాన్‌పిళ్ళై వ్యాఖ్యానమ్

(స్వాభావికేత్యాది) సర్వసాధారణమాయుమ్, ఆశ్రితవిషయమాయుమ్, ఆశ్రితవిరోధి విషయమాయుమ్ -మూన్ఱు వకైప్పట్ట గుణఙ్గళై చ్చొల్లుకిఱతు. స్వాభావిక మాకిఱతు- జలత్తుక్కు శైత్యమ్పోలేయుమ్, అగ్నిక్కు ఔష్ణ్యమ్పోలేయుమ్ యావద్ద్రవ్యభావియాయిరుక్కై.

(అనవధికాతిశయ) **"ఏకైకగుణావధీప్సయా సదా స్థితాः"** ఎన్గిఱపడియే తనిత్తనియే నిస్సీమమాయ్, ఆశ్చర్యావహముమా యిరుక్కై.

(జ్ఞాన) ఈశ్వరజ్ఞానమాకిఱతు- **"యో వేత్తి యుగపత్సర్వం ప్రత్యక్షేణ సదా స్వతः"** ఎన్గిఱపడియే సర్వకాలముమ్ సర్వవస్తుక్కళైయుమ్ యుగపదేవ సాక్షాత్క రిక్కుమ్ సామర్థ్యమ్, అతావతు- విషమసృష్టియిలే కర్మీభవిత్తిరున్దుళ్ళ అసఙ్ఖ్యతమాన ఆత్మాక్కళుడైయ స్వరూపభేదత్తైయుమ్, నామభేదత్తైయుమ్ సాక్షాత్కరిక్కుమ్ శక్తి,

(బల) సృష్టమాన సకలపదార్థఙ్గళైయుమ్ స్వసఙ్కల్పిక దేశత్తిలే ధరిక్కుమ్ ధారణసామర్థ్యమ్.

(ఐశ్వర్య) ధృతరాన సర్వాత్మాక్కళైయుమ్ కర్మానుకూలమాక నియమిక్కుమ్ నియమనసామర్థ్యమ్.

(వీర్య) సృష్ట్యాది సకలవ్యాపారఙ్గళైయుమ్ పణ్ణనిన్ఱాల్ అనాయాసరూపమాన అవికారిత్వమ్. **"యథా సన్నిధిమాత్రేణ గన్ధः క్షోభాయ జాయతే, మనసో నోపకర్తృత్వా త్తథాసౌ పరమేశ్వరः"**.

(శక్తి) ప్రవృత్త్యున్ముఖరాన చేతనర్క్కు శక్తియైక్కొడుత్తు ప్రవర్తిప్పిక్కుమ్ ప్రవర్తకత్వ సామర్థ్యమ్. అఘటితఘటనాసామర్థ్యమాకవుమామ్. జగదుపాదాన శక్తి ఎన్నవుమామ్.

(తేజः) పరాభిభవనసామర్థ్యమ్. **"కురూన్ ప్రచ్ఛాదయన్ శ్రియా"**, **"తమేవభాన్త మనుభాతి సర్వమ్"**. ఇన్ద జ్ఞానాదిషడ్గుణఙ్గళ్ సర్వవిషయమ్.

ఆంధ్రవివరణం - (భావదీపిక)

"స్వాభావిక" - అని అంటూ ప్రారంభమవుతున్న అనంతరప్రయోగం ద్వారా అందటికి ఉపయోగపడే, భక్తుల విషయంలో కార్యకరాలుగా ఉండే మూడు విధాలైన గుణాలను గూర్చి తెలుపుతున్నారు.

(స్వాభావిక) - ఈ గుణాలు స్వాభావికాలుగా ఉండడం అంటే- నీటికి చల్లదనంవలె, అగ్నికి వేడిమివలె, ఆవస్తువు ఉన్నప్పుడు అంతా దాని స్వభావమై ఉండడం.

(అనవధికాతిశయ) - **"ఉపర్యుపర్యబ్జభువోఽపి పూరుషాన్ ప్రకల్ప్య తే యే శత మిత్యనుక్రమాత్, గిర స్త్వదేకైక గుణావధీప్సయా సదా స్థితా నోద్యమతోఽతిశేరతే"** (స్తోత్రరత్నమ్- 19) (బ్రహ్మలకు పైన ఇంకా ఇంకా **"తే యే శతమ్"** అని మాటిమాటికి పఠించడం ద్వారా బ్రహ్మలను కల్పించి, నీ ఒక్కొక్క గుణం యొక్క అవధిని దర్శించడంలోని కోరికచేత ఎల్లప్పుడు ప్రయత్నిస్తున్న వేదవాక్యాలు, ఆరంభదశనుండి పైకి వెళ్ళలేకపోయాయి) అనే రీతిలో భగవానుని ఒక్కొక్క గుణం అంతు లేనివై, ఆశ్చర్యాన్ని కల్గించేవై ఉండడం.

(జ్ఞాన) - **"యో వేత్తి యుగపత్ సర్వం ప్రత్యక్షేణ సదా స్వతః, తం ప్రణమ్య హరిం శాస్త్రం న్యాయతత్త్వం ప్రచక్షమ్హే"** (నాథముని విరచితమైన న్యాయతత్త్వం) (ఎవడు, ఎల్లప్పుడు అన్ని వస్తువులను ఒకే సమయంలో స్వయంగానే తెలిసి కొంటున్నాడో, ఆ హరిని నమస్కరించి న్యాయతత్త్వమనే గ్రంథాన్ని రచిస్తున్నాను) అనే రీతిలో అన్ని కాలాలలోను, అన్ని వస్తువులను, ఒకే సమయంలో చూడ గల్గిన సామర్థ్యం కలవాడై ఉండడం- భగవానుని జ్ఞానగుణం. అంటే- పలు భేదాలను, ప్రకారాలను కల వస్తువులను సృష్టించేటపుడు, సృష్టింపబడిన అంతు లేని ఆత్మలయొక్క స్వరూపభేదాలను, వారివారికి తగిన (నామ) భేదాలను దర్శించగల్గిన శక్తి.

(బల) -బలమంటే- సృష్టించిన అన్ని వస్తువులను తన సంకల్పంలోని సహస్రాంశంతో ధరించగల్గిన ధారణసామర్థ్యం.

(ఐశ్వర్య) -ఐశ్వర్యమంటే - అన్ని ఆత్మలను వారి వారి కర్మలను అనుసరించి అవి ఫలించేటట్లుగా నియమించే సామర్థ్యం.

(వీర్య)- వీర్యమంటే- సృష్టించడం మొదలైన అన్ని కార్యాలను చేసేటపుడు వికారాన్ని పొందకుండా, అవలీలగా చేసే సామర్థ్యం. **"యథా సన్నిధిమాత్రేణ గంధః క్షోభాయ జాయతే, మనసో నోపకర్తృత్వాత్ తథాఽసౌ పరమేశ్వరః"** (విష్ణుపురా-1-2-30) (తాను వికారాన్ని పొందకపోయినా, సువాసన తన సమీపంలో ఉన్న మాత్రంతోనే ఏవిధంగా మనస్సుకు వికారాన్ని కలత పొందిస్తుందో, ఆ రీతిలోనే పరమేశ్వరుడు కూడా తాను వికారాన్ని పొందకుండా ఇతరవస్తువులను వికారాన్ని పొందేటట్లు చేస్తాడు) అని శ్రీవిష్ణుపురాణంలో కూడా ఇది చెప్పబడింది కదా !

(శక్తి) - శక్తి అంటే ప్రవృత్తికి. అంటే- కార్యనిర్వహణానికి ఉన్ముఖుడైన జీవునకు దానికి తగిన సామర్థ్యాన్ని ఇచ్చి, ప్రవర్తింపజేసే ప్రవర్తకత్వ సామర్థ్యం. ఇతరులు చేయడానికి సాధ్యం కానివానిని సులభంగా చేయగల సామర్థ్యం- అఘటితఘటనా సామర్థ్యమని కూడా చెప్పవచ్చు. లోకరూపంలో పరిణమించి, లోకానికి ఉపాదానకారణమవుతున్న శక్తి- అని కూడా చెప్పవచ్చు.

(తేజః) - తేజస్సు అంటే - ఇతరులను నియమించే శక్తి. **"జ్యోతీంష్యాదిత్యవత్ రాజన్! కురూన్ ప్రచ్ఛాదయన్ శ్రియా"** (భారత-ఉద్యో-94-45) (శ్రీకృష్ణ భగవానుడు కౌరవులను తన తేజస్సుతో, సూర్యుడు మిగిలిన జ్యోతిస్సులనువలె మసకబారేటట్లు, వెలవెల పోయేటట్లుచేశాడు) అని మహాభారతంలోను, **"న తత్ర సూర్యో భాతి న చంద్రతారకం నేమా విద్యుతో భాంతి కుతోఽయమగ్నిః, తమేవ భాంత మనుభాతి సర్వం తస్య భాసా సర్వ మిదం విభాతి"** (కఠ-2-5) (ఆ పరమపురుషునివద్ద సూర్యుడు ప్రకాశించడం లేదు; చంద్రుడు, నక్షత్రాలు ప్రకాశించడం లేదు; విద్యుత్తు కూడా ప్రకాశించడం లేదు. ఇక, ఈ అగ్నినిగూర్చి చెప్పవలసినది ఏమున్నది? ప్రకాశించే అతనిని అనుసరించియే అన్నీ ప్రకాశిస్తున్నాయి. అతని ప్రకాశంచేతనే ఇవి అన్నీ భాసిస్తున్నాయి) అని కఠోపనిషత్తులో కూడా వివరింపబడింది. ఈ ఆఱు గుణాలు అన్ని వస్తువులకు సామాన్యంగా ఉపకరించే గుణాలు.

పెరియవాచ్చాన్‌పిళ్ళై వ్యాఖ్యానమ్

ఇప్పడి సర్వోత్కృష్టనుక్కు ఆశ్రితవిషయమాక అనన్తరమ్ పన్నిరణ్డు గుణమ్ శొల్లుకిఱార్.

(సౌశీల్య) శీలమావతు- మహతో మన్దైస్సహ నీరన్ధ్రేణ సంశ్లేషస్వభావత్వమ్. సౌశీల్యమావతు- అన్ద మహత్వమ్ తిరువుళ్ళత్తిలుమిన్దిక్కే యిరుక్కై. **"ఆత్మానం మానుషం మన్యే"**.

(వాత్సల్య) ఆశ్రితగతమాన దోషముమ్ గుణమాయ్ త్తో**న్ఱు**మ్ ప్రేమమ్. అతావతు- ఆశ్రితరుడైయ దోషత్తై త్తన్ పేఱాక ప్పోక్కి స్వగుణఙ్గళాలే ధరిప్పిక్కై. "శెయ్త కు**న్ఱు**మ్ న**న్ఱు**మాకవే" కొణ్డు, "పాలే పోల్ శిరిల్" ధరిప్పిక్కై. అతావతు -అద్యజాతమాన వత్సత్తిన్పక్కల్ ధేనువిరుక్కుమ్బడి. "గోపాలత్వం జుగుప్సితమ్".

(మార్దవ) ఇతు రూపగుణమాయిరుక్క, ఆత్మగుణప్రకరణమాకైయాలే మానసమార్దవత్తై నినైక్కిఱతు. అతావతు- ఆశ్రితవిశ్లేషత్తై ప్పొఱుక్కమాట్టాత మెన్మై. "సంస్మరామ్యస్య వాక్యాని", "అనిద్ర స్సతతం రామః".

(ఆర్జవ) సంశ్లేషార్థమాక త్తన్నుడైయ మనోవాక్కాయఙ్గళ్ ఏకరూపమాయిరుక్కై. అతావతు- అవర్కళుడైయ శెవ్వైక్కేడే శెవ్వైయాయ్ వి**ళు**మ్బుడితాన్ శెవ్వియనాకై.

(సౌహార్ద) "సు -శోభనం, శంసతీతి సుహృత్" ఎన్ఱ ఆశ్రితరుడైయ సన్నిధియోడు, అసన్నిధియోడు వాశియఱ అవర్కళుడైయ సర్వమఙ్గళఙ్గళైయుమ్ అన్వేషియానిక్కై.

(సామ్య) జాతిగుణవృత్తాదికళాలుణ్డాన తా**ళ్**వు ఏ**న్ఱ**ఙ్గళైప్పారాతే ఆభిముఖ్యమే హేతువాక ఆశ్రయణీయత్వే సమనాయిరుక్కై. "గుహేన సహితః", "శబర్యా పూజితః".

(కారుణ్య) స్వార్థనిరపేక్షమాక ప్పరదుఃఖసహిష్ణుత్వమ్. "భృశం భవతి దుఃఖితః", "స్త్రీ ప్రణష్టేతి కారుణ్యమ్".

(మాధుర్య) స్వరూపరూపగుణవిభూతికళాలే సర్వతోముఖమాన సారస్యమ్. హస్తుం ప్రవృత్త నానాలుమ్ రసావహనాయిరుక్కై. "అసూర్యమివ సూర్యేణ నివాతమివ వాయునా, కృష్ణేన సముపేతేన జహర్షే భారతం పురమ్", "ఏహ్యేహి పుల్లామ్బుజపత్రనేత్ర", "సర్వగన్ధ స్సర్వరసః".

(గామ్భీర్య) ఆశ్రితర్క్కు చ్చెయ్యనినైత్తిరుక్కుమవై ఒరువరాల్ పరిచ్ఛేదిక్క వొణ్ణాతిరుక్కై. అతాకిఱతు- తన్నుడైయ కొడైయిన్ శీర్మైయైయుమ్, కొళ్ళుకిఱవన్ శిఱుమైయైయుమ్ పారాతే యిరుక్కైయుమ్, ఎల్లామ్ శెయ్తాలుమ్ ఒన్ఱుమ్ శెయ్యాతానాయిరుక్కై. "య ఆత్మదా బలదా", "ఉన్నడియార్క్కెన్ శెయ్వన్ ఎన్ఱే యిరుత్తి నీ".

(ఔదార్య) ఆశ్రిరుడైయ అపేక్షితఙ్గళై త్తానిరన్దుకొడుక్కై. "స సర్వానర్థినో దృష్ట్వా సమేత్య ప్రతినన్ద్య చ", "ఉదారా స్సర్వఏవై తే".

(చాతుర్య) ఆశ్రితరుడైయ దోషఙ్గళై ప్పురుషకారభూతైయాన పిరాట్టి యఱి యాతపడి మఱైక్కై. ఆశ్రితర్ తన్నుడైయ రక్షణత్తిలే అతిశఙ్కై పణ్ణినాల్ అవ్వతిశఙ్కైయై ప్పోక్కి రక్షిక్కై.- ఎన్పుమామ్. "సమ్పూర్ణం దశ యోజనమ్, బిభేద చ పునస్సాలాన్".

(స్థైర్య) ప్రత్యూహశతఙ్గళుణ్డానాలుమ్ ఆశ్రితరక్షణప్రతిజ్ఞైయిల్ కుఱైయా తా**ళ్**కై. మహారాజప్రభృతికళ్ అనేకర్ విరోధిక్కచ్చెయ్తేయుమ్ "న త్యజేయం కథఞ్చన" ఎన్ఱానిఱే. ఆక, ఇప్పన్నిరణ్డు గుణఙ్గళుమ్ ఆశ్రితవిషయమ్.

ఆంధ్రవివరణం - భావదీపిక

ఈ విధంగా మిగిలిన గుణాలకంటే ప్రాముఖ్యాన్ని కల్గిన, పూర్వం తెలుపబడిన ఆఱు గుణాలను కల ఈశ్వరునకు, భక్తులకే ఉపయోగపడే పన్నెండు గుణాలను ఇకపై ప్రస్తుతిస్తున్నారు.

(సౌశీల్య) - శీలమంటే - **"మహతో మందైస్సహ నీరంధ్రేణ సంశ్లేషస్వభావత్వం శీలమ్"** (శీలమంటే- గొప్పవాడు చాలా తక్కువవానితో ఏ తేడా లేకుండా కలసి మెలసి వర్తించే స్వభావం) అనే రీతిలో గొప్పవాడు చాలా తక్కువ వానితో కలసి మెలసి వర్తించే స్వభావం. సౌశీల్యమంటే- ఆ గొప్పతనాన్ని గూర్చి తన మనస్సులో కూడా భావించకపోవడం (ఏ తేడా లేకుండా నేను వీరితో ప్రవర్తిస్తున్నానని మనస్సులో భావించకపోవడం) **"అబ్రవీత్ త్రిదశశ్రేష్ఠాన్ రామో ధర్మభృతాం వరః, ఆత్మానం మానుషం మన్యే రామం దశరథాత్మజమ్"** (రామా-యుద్ధ-120-11) (నేను, నన్ను మానవునిగాను, దశరథుని పుత్రుడైన రామునిగాను భావిస్తున్నాను - అని ధర్మాత్ములలో గొప్పవాడైన రాముడు దేవశ్రేష్ఠులను ఉద్దేశించి పలికాడు) అనే రీతిలో శ్రీరామునివద్ద ఈ గుణం గొప్పగా వెల్గుతున్నది.

(వాత్సల్య) వాత్సల్యమంటే - భక్తుల వద్ద గల దోషాలు గుణాలుగా తోచే ప్రేమ. దాని ఫలంగా భక్తుల దోషాన్ని తన కార్యంగా భావించి పోగొట్టి, తన గుణాలతో వారిని ధరించేటట్లు చేస్తున్నాడని భావం. తిరుచ్చందవిరుత్త ప్రబంధంలో 11వ పాశురంలో **"శెయ్ద కు**న్ఱు**మ్ న**న్ఱు**మాకవేకొళ్"** (చేసిన దోషాలను గుణాలుగానే గ్రహించు) అని పల్కినట్లుగా చేసినవారి దోషాన్ని గుణంగానే గ్రహించి, పెరియ తిరువన్దాదిలో 58వ పాశురంలో పల్కినట్లుగా **"పాలేపోల్ శిరిల్ ప**ళు**త్తా**ళ్**వేన్"** (పాలవలె భోగ్యాలైన కల్యాణగుణాలలో పండిపోయాను) అనే రీతిలో తన గుణాలతో

ధరించేటట్లు చేసే స్వభావం. అపుడే ఈనిన గోవు లేగ దూడపట్ల ఈ గుణాన్ని ప్రదర్శించడంవల్ల దీనికి వాత్సల్య మనే పేరు కల్గింది- అని పెద్దలంటారు- **"గోపాలత్వం జుగుప్సితమ్"** (గర్హించదగిన గోపాలత్వాన్ని భగవానుడు పరిగ్రహించాడు) అని శ్రీకృష్ణావతారంలో ఈ గుణం చాలా ప్రకాశించింది.

(మార్దవ) - అంటే- మృదుత్వం. ఇది తిరుమేనిలోని గుణమైనా, ఇక్కడ ఆత్మస్వరూపంయొక్క గుణాలతో చేర్చి పఠింపబడడం వల్ల, ఇక్కడ మనస్సులో ఉండే సౌకుమార్యాన్ని తెల్పుతున్నది. అంటే- భక్తులను విశ్లేషిస్తే సహించలేకుండా ఉండడం. **"సంస్మరామ్యస్య వాక్యాని ప్రియాణి మధురాణి చ, హృదయాన్యమృత కల్పాని మనఃప్రహ్లాదనాని చ"** (రామా-ఆరణ్య-16-39) (ప్రియం గాను, తీయగాను, హృదయంనుండి వ్యక్తమవుతున్నవి గాను, అమృతసమానాలు గాను, మనస్సును ఆనందింప జేసేవిగాను ఉండే ఈ భరతుని వాక్యాలను స్మరిస్తున్నాను) అనే రీతిలో భరతుని విషయంలో శ్రీరాముడు ఈ గుణాన్ని ప్రదర్శించాడు. **"అనిద్ర స్సతతం రామః సుప్తోఽపి చ నరోత్తమః, సీతేతి మధురాం వాణీం వ్యాహరన్ ప్రతిబుద్ధ్యతే"** (రామా-సుందర- 36-44) (సీతకు దూరమైన శ్రీరాముడు ఎల్లప్పుడు దుఃఖాన్ని పొందినవాడై ఉన్నాడు. నరశ్రేష్ఠుడైన అతడు నిద్రించినప్పుడుకూడా "సీతా!" అని ఈమె పేరును ఉచ్చరిస్తూ నిద్రలేస్తున్నాడు) అనే రీతిలో సీతావిషయంలో కూడా ఈ గుణాన్ని ప్రదర్శించాడు.

(ఆర్జవ) - ఆర్జవమంటే -ఋజుత్వం. ముక్కుసూటితనం. అంటే- ఇతరులు త్రికరణాలు ఏకరూపంలో లేకపోయినా, వారిని ఋజువుగా ప్రవర్తింపజేసేటట్లు తాను ఋజుత్వంతో ఉండడం.

(సౌహార్ద) - మంచిని కోరేవాడు - అని అర్థం. **"సుహృత్"** అనబడే వాడు స్నేహితుడు. అతని స్వభావం సౌహార్దం. భక్తులు సమక్షంలో ఉన్నపుడు, లేనపుడు సమానంగా వారికి అన్ని శుభాలను అన్వేషించి ఇవ్వడం.

(సామ్య) - సామ్యమంటే - జాతి, గుణం, వర్తనం మొదలైనవానిలోని తారతమ్యాలను గమనించకుండా, భక్తులు తనపట్ల అభినివేశాన్ని పొందడమే కారణంగా చేసికొని, వారు తనను ఆశ్రయించే విషయంలో సముడై ఉండడం. **"గుహేన సహితో రామో లక్ష్మణేన చ సీతయా"** (రామా-బాల-1-30) (శ్రీరాముడు గుహునితో, లక్ష్మణునితోను, సీతతోను కూడినవాడయ్యాడు) **"శబర్యా పూజితః సమ్యక్ రామో దశరథాత్మజః"** (రామా-బాల-2-58) (దశరథకుమారుడైన

శ్రీరాముడు శబరిచేత చక్కగా పూజింపబడ్డాడు) అని శ్రీరామాయణంలో గుహుని పట్ల, శబరిపట్ల ఈ గుణాన్ని ప్రదర్శించాడు.

(కారుణ్య) - కారుణ్యమంటే - **"స్వార్థనిరపేక్షపరదుఃఖాసహిష్ణుత్వమ్"** (తనకు ప్రయోజనాన్ని ఎదురు చూడకుండా, ఇతరుల దుఃఖాన్ని చూచి సహించలేని స్వభావం దయ) అని శ్రీభాష్యాదులలో ఈ గుణంయొక్క లక్షణం చెప్పబడింది. **"వ్యసనేషు మనుష్యాణాం భృశం భవతి దుఃఖితః, ఉత్సవేషు చ సర్వేషు పితేవ పరితుష్యతి"** (రామా-అయో-2-40) (శ్రీరాముడు మానవుల దుఃఖాలలో వారికంటే ఎక్కువగా దుఃఖిస్తున్నాడు. వారి ఉత్సవాలన్నింటిలో వారి తండ్రివలె సంతోషిస్తున్నాడు) అని, **"ఇయం సా యత్కృతే రామశ్చతుర్భిః పరితప్యతే, కారుణ్యేనానృశంస్యేన శోకేన మదనేన చ, స్త్రీ ప్రణష్టేతి కారుణ్యాత్ ఆశ్రితేత్యానుశంస్యతః, పత్నీ నష్టేతి కారుణ్యాత్ ప్రియేతి మదనేన చ"** (రామా-సుందర-5-49,50) (ఎవరికోసం శ్రీరాముడు కరుణ, జాలి, శోకం, కామం- అనే నాల్గింటివల్ల గొప్పగా తపిస్తున్నాడో, ఆ సీత ఈమెయే. శ్రీరాముడు, ఒక స్త్రీ అపహరింపబడింది- అనే కరుణవల్ల, ఈమె నన్ను ఆశ్రయించినది కదా- అనే జాలివల్ల, నా భార్య నష్టమైనది -అనే శోకంవల్ల, నా ప్రేయసి అపహరింపబడింది - అనే కామం వల్ల బాధపడుతున్నాడు.) అని శ్రీరామాయణంలో ఈ గుణాన్ని చాలా గొప్పగా శ్రీరామచంద్రుడు చూపించాడు.

(మాధుర్య) మాధుర్యమంటే తీయనిదనం. అంటే- స్వరూప రూపగుణ విభూతులు- అనే అన్నిటిచేత మధురంగా ఉండడం. ఒకడు తనను చంపాలని ప్రయత్నించినా, అతనికి కూడా మాధుర్యాన్ని కల్గించడం- ప్రియంగా ఉండడం. **"ఏహ్యేహి పుల్లాంబుజపత్రనేత్ర! నమోఽస్తు తే దేవవరాప్రమేయ, ప్రసహ్య మాం పాతయ లోకనాథ! రథోత్తమాత్ భూతశరణ్య ! సంఖ్యే"** (భారత-భీష్మపర్వ- 59-98) (వికసించిన తామరరేకులవంటి తిరునేత్రాలను కలవాడా! రా రా! సమస్త ప్రాణులకు శరణ్యుడైనవాడా! యుద్ధంలో నన్ను ఈ గొప్ప రథం నుండి బలాత్కారంగా కిందకు పడవేయి. లోకనాథా ! దేవతాశ్రేష్ఠా !, ఇంతటివాడవు అని పరిచ్ఛేదించడానికి సాధ్యం కానివాడా ! నీకు నమస్కారం) అని మహాభారతం భీష్మపర్వంలో భీష్ముని విషయంలో దీనిని గమనించవచ్చు. **"అసూర్య మివ సూర్యేణ నివాతమివ వాయునా, కృష్ణేన సముపేతేన జహృషే భారతం పురమ్"** (సూర్యుడు లేనిచోట సూర్యుడు ఉదయించినట్లుగా, గాలి లేనిచోట గాలి వీచినట్లుగా, శ్రీకృష్ణుడు వచ్చినపుడు భారతరాజధాని ఆనందించింది) అని అందటికి మధురంగా ఉంటాడని తెలుపబడింది. **"సర్వగంధః సర్వరసః"** (ఛాందో-3-14-2) (పరమాత్మ అన్ని

గంధాలను కలవాడు, అన్ని రసాలను కలవాడు) అని ఉపనిషత్తులలోను ఇతడు మాధుర్యమే మూర్తీభవించినట్లుగా చెప్పబడింది.

(గాంభీర్య) గాంభీర్యమంటే -భక్తులకోసం ఇతడు చేయదలచినవానిని గూర్చి ఇంత అని తెలియడానికి ఎవరికీ సాధ్యం కాకుండా ఉండడం. అంటే- తాను ఇచ్చే దానం యొక్క గొప్పతనాన్ని, ఇచ్చేవాని తక్కువదనాన్ని చూడకుండా ఇవ్వడం. అన్నీ చేసినా ఏమీ చేయనివానివలె ఉండడం. **"య ఆత్మదా బలదాः"** (యజు-కాఠక-5-36) (ఏ పరమపురుషుడు తనను అనుగ్రహించి, తనను అనుభవించడానికి తగిన బలాన్ని కూడా ఇస్తున్నాడో) అని వేదంకూడా ఈ గుణాన్ని వివరించింది. **"ఉన్నడియార్క్కు ఎన్ శెయ్‌వన్? ఎన్ఱే ఇరుత్తి నీ"** (పెరియతిరువన్దాది-53) (నీ భక్తులకు ఇంకా ఏమేమి చేయగలను? అని భావిస్తూ ఉంటావు) అని అన్నారు, ఆళ్వార్లు కూడా.

(ఔదార్య) - ఔదార్యమంటే - భక్తుల మనోరథాలను తానే అడిగి ఇవ్వడం. **"అథ మధ్యమకక్ష్యాయాం సమాగచ్ఛత్ సుహృజ్జనైः, స సర్వానర్థినో దృష్ట్వా సమేత్య ప్రతినంద్య చ"** (రామా-అయో- 16-27) (ఆ శ్రీరాముడు యాచించేవారిని చూచి, వారికి ఎదురేగి, ఆనందింపజేసి, తరువాత గృహం నడుమ భాగంలో ఉండే స్నేహితులతో కలిశాడు) అని శ్రీరామాయణంలోను, **"ఉదారా స్సర్వ ఏవైతే జ్ఞానీ త్వాత్మైవ మే మతమ్"** (గీత-7-18) (వీరు అందఱు ఉదారులే. జ్ఞాని అయితే నాకే ఆత్మ- అంటే- ధారకుడు అని నా సిద్ధాంతం) అని భగవద్గీతలోను ఈ గుణం చూపబడింది.

(చాతుర్య) - చాతుర్యమంటే- భక్తుల దోషాలను పిరాట్టి (లక్ష్మీదేవి) కూడా తెలియని రీతిలో మఱుగుపరచే సామర్థ్యం. లేక, భక్తులను రక్షించే సామర్థ్యంలో సందేహాన్ని పొందితే ఆ సందేహాన్ని పోగొట్టి రక్షించడం. **"ఉత్స్మయిత్వా మహా బాహుः ప్రేష్య చాస్థి మహాబలः, పాదాంగుష్ఠేన చిక్షేప సంపూర్ణం దశ యోజనమ్"** (రామా-బాల- 1-65) (గొప్ప బలాన్ని కలవాడు, విశాలమైన బాహువులను కలవాడైన శ్రీరాముడు చిఱునవ్వు నవ్వి ఆ దుందుభియొక్క ఎముకల పోగును చూచి, పది యోజనాల దూరానికి ఆవలివైపున పడేటట్లు దానిని తన కాలి బొటనవేలితో ఎగురగొట్టాడు), **"బిభేద చ పునస్సాలాన్ సప్తైకేన మహేషుణా, గిరిం రసాతలం చైవ జనయన్ ప్రత్యయం తదా"** (రామా-బాల-1-66) (దుందుభియొక్క ఎముకల పోగును ఎగురగొట్టిన తరువాత, ఇంకా సుగ్రీవునకు నమ్మిక కలుగడంకోసం, ఏడు

సాలవృక్షాలను, పర్వతాన్ని, రసాతలాన్ని ఒక గొప్ప బాణంతో శ్రీరాముడు పగుల గొట్టాడు) అని సుగ్రీవుని విషయంలో ఈ గుణాన్ని శ్రీరాముడు ప్రదర్శించాడు కదా!

(స్థైర్య) - స్థైర్యమంటే -స్థిరంగా ఉండడం. అంటే- వేయి ఆటంకాలు వచ్చినా, భక్తులను కాపాడతాను- అనే గొప్పతనం పాడుకాకుండా ఉండడం. సుగ్రీవుడు మొదలైనవారు తన అభిప్రాయానికి వ్యతిరేకమైన అభిప్రాయాన్ని పల్కినపుడు కూడా, **"మిత్రభావేన సంప్రాప్తం న త్యజేయం కథంచన, దోషో యద్యపి తస్య స్యాత్ సతా మేతదగర్హితమ్"** (స్నేహితుని భావంతో నన్ను సమీపించిన ఈ విభీషణుని ఏ రీతిలోను విడచిపెట్టను. అతని వద్ద దోషం ఉంటే ఉండనీ. ఉండాలి కూడా. ఇతనిని నేను స్వీకరించడం సత్పురుషులకు నిందించదగినది కాదు, సమ్మతించదగినదే) అని విభీషణుని విషయంలో దీనిని చూపించాడు కదా శ్రీరాముడు. ఈ రీతిలో ఈ పన్నెండు గుణాలు భక్తులకోసం ఏర్పడినవి.

పెరియవాచ్చాన్‌పిళ్ళై వ్యాఖ్యానమ్

అనన్తరమ్ మూన్ఱు గుణమ్ ఆశ్రితప్రతిపక్షవిషయమ్.

(ధైర్య) ఎతిరైయై మతియాతొ౨ళ్గై. లఙ్కైయిలే రావణనుమ్ బలముమెల్లామ్ కుఱి యళి౨యాతిరుక్కచ్చెయ్‌తే అవన్ తమ్బియై క్కుడఱ్కైయిలే లఙ్కా రాజ్యత్తుక్కు రాజావాక అభిషేకత్తై ప్పణ్ణువిక్కై. 'అబ్ధిం న తేరిధ". మూలబలమ్ సన్నిహితమాన వస్తు పెరుమాళుడైయ తిరువుళ్ళమ్ పూర్వరక్షణత్తిఱ్కాట్టిల్ ఒరు వికృతియన్ఱియిలే యిరున్దపడియై చ్చొల్లి౨ర్ రాకవుమామ్.

(శౌర్య) పరబలత్తిలే శెన్ఱు పుకుమ్బొతు స్వబలమ్బొలే శెన్ఱు పుకుకైయుమ్; "ఛిన్నం భిన్నం శరైర్దగ్ధమ్" ఎన్గిఱపడియే ప్రహర్తా వాకైయుమ్.

(పరాక్రమ) శారికై వరుమ్బొతు కైయుమ్ విల్లుమాయ్ సఞ్చరిక్కుమ్ సఞ్చరత్తిలే ఎతిరికళ్ తువక్కుణ్డు, శత్రు- ఎన్ఱఱియ మాట్టాతపడి సఞ్చరిక్కై. "ప్రహర్తారం శరీరేషు".

ఆంధ్రవివరణం - భావదీపిక

తరువాత చెప్పబోయే మూడు గుణాలు భక్తుల విరోధులను లక్ష్యంగా కల్గినవి.

(ధైర్య) - ధైర్యమంటే -శత్రువులను ఒక వస్తువుగా లెక్కించకపోవడం. లంకలో రావణుడు, అతని సేనలు ఇంకా ఏమాత్రం నశింపబడకపోయినా, అతని తమ్ముడు విభీషణుని, సముద్రానికి ఈవలి తీరంలోనే లంకారాజ్యానికి ప్రభువుగా పట్టాభి

షేకాన్ని చేశాడు కదా శ్రీరాముడు. **"అబ్ధిం న తేరిథ న జిగ్యిథ రాక్షసేంద్రం వైవాస్య జజ్ఞిథ యదా చ బలాబలం త్వమ్, నిస్సంశయ స్సపది తస్య పదేఽభ్యషించఃతస్యానుజం కథమిదం హి విభీషణం చ"** (అతిమానుషస్తవమ్-24) (స్వామీ! నీవు సముద్రాన్ని దాటనే లేదు. రాక్షసప్రభువును జయించనేలేదు. అతని బలాబలాలను గూర్చి కూడా తెలియలేదు. అయినా, అతని తమ్ముడైన విభీషణుని వెంటనే ఏవిధంగా అతని స్థానంలో ఏ సందేహం లేకుండా అభిషేకించావో ! చెప్పు) అని అంటూ ఈ గుణాన్ని కూరేశులు అనుభవించారు కదా !

శ్రీరామునితో రావణుని మూలబలసేన సముద్రంవలె అంతా ఒకటిగా చేరి, తలపడినపుడు, అతడు దానికి ముందున్న స్థితి కంటే ఏవిధమైన మార్పును మనస్సులో పొందకపోవడాన్ని ఈ గుణానికి ఉదాహరణంగా గ్రహించవచ్చు.

(శౌర్య) - శౌర్యమంటే -శత్రువులసేనలోపలకు ప్రవేశించేటపుడు తన సేనలో ప్రవేశించేటట్లుగా ఉండే శూరత్వం. **"ఛిన్నం భిన్నం శరైర్దగ్ధం ప్రభగ్నం శస్త్రపీడితమ్, బలం రామేణ దదృశు ర రామం శీఘ్రకారిణమ్"** (రామా-యుద్ధ-94-22) (రాక్షససేన బాణాలతో ఖండింపబడి, బద్దలు చేయబడి, దహింపబడి, బాగా భిన్నం చేయబడి, శస్త్రాలచేత ఆయుధాలచేత బాగా పీడింపబడి ఉండడాన్ని అందఱు గమనించారు. కాని, మిక్కిలి వేగంగా యుద్ధాన్ని చేసే శ్రీరాముని (అతని వేగాతిశయంవల్ల) చూడలేకపోయారు) అనే రీతిలో శత్రువుల సేనను చెదఱగొట్టే స్వభావం- అని కూడా చెప్పవచ్చు.

(పరాక్రమ) - పరాక్రమమంటే -ఇతరులను జయించగలిగే స్వభావం. అంటే- యుద్ధరంగంలో చేతిలో ధనుర్బాణాలను దాల్చివచ్చేటపుడు సంచరించే సంచారంలో కూడా శత్రువులు అభినివేశాన్ని పొంది, "ఇతడు శత్రువు" అని తెలియలేని రీతిలో సంచరించడం. **"ప్రహర్తారం శరీరేషు న తే పశ్యంతి రాఘవమ్, ఇంద్రియార్థేషు తిష్ఠంతం భూతాత్మాన మివ ప్రజాఃా"** (రామా-యుద్ధ-94-23) (తమ శరీరంలో ప్రహరించే రాఘవుని ఆ రాక్షసులు చూడలేకపోయారు. ఏవిధంగా అంటే- ఇంద్రియాలను అనుభవించే పంచభూతాత్ముడైన జీవాత్మను మానవులు దర్శించలేనట్లుగా) అని ఈ విషయం శ్రీరామాయణంలో తెలుపబడింది.

పెరియవాచ్చాన్‌పిళ్ళై వ్యాఖ్యానమ్

(సత్యకామ) అనన్తరమ్, ఆశ్రితవిషయమాయుమ్, ఉపేయవిషయమాయుమ్, ఉపాయవిషయమాయుమిరుక్కుమ్ నాలు గుణఙ్గళుమ్ శొల్లుకిఱతు. నిత్యమాన

కామ్యఙ్గళై యుడైయవనెన్ఱపడి. అతావతు- ఆశ్రితర్‌క్కు అనుభావ్యమాన గుణఙ్గళైయుమ్, విభూతియైయుమ్ శొల్లుకిఱతు. **"కామ్యన్త ఇతి కామాఃా"**. ఆశ్రితరక్షణవిషయమాన మనోరథమ్ కామమెన్గిఱతు. అతు- అప్రతిహతమా యిరుక్కై- ఎన్ఱుమామ్.

(సత్యసఙ్కల్ప) అపూర్వమాన భోగ్యఙ్గళై సఙ్కల్పిత్తు అనుభవిక్కుమిడత్తిల్ అమోఘమాయిరుక్కై, "కాణ వారాయ్" ఎన్ఱిరుక్కుమవర్‌కళుక్కు క్కణ్ణాలే కణ్డనుభవిప్పిక్కైక్కు దేవమనుష్యాద్యవతార సఙ్కల్పమ్ అప్రతిహతమాయిరుక్కు మెన్ఱుమామ్,

(కృతిత్వ) ఆశ్రితరపేక్షితమ్ పెఱ్ఱాల్ లాభమ్ తన్నతాయిరుక్కై. "అభిషిచ్య చ లఙ్కాయామ్". ఇవర్‌కళుడైయ కర్తవ్యఙ్గళై త్తానేఱిట్టుక్కొణ్డు. శెయ్‌కై- ఎన్ఱపుమామ్. ఆదికర్మణి క్తిన్నన్తఃా.

(కృతజ్ఞతా) ఒరు కాల్ శరణమెన్ఱ ఉక్తిమాత్రత్తాలే పిన్బు శెయ్యుమ్ కుఱ్ఱమ్ పారాతే అత్తైయే నినైత్తిరుక్కై ఆశ్రితవిషయత్తిల్ తాన్ శెయ్‌తవఱ్ఱై యొழిన్దు అవర్‌కళ్ శెయ్‌తవఱ్ఱైయే నినైత్తిరుక్కై- ఎన్ఱపుమామ్. ఆశ్రితర్‌క్కెల్లామ్ శెయ్‌తాలుమ్, అత్తై మఱన్దు అవర్‌కళ్ శెయ్‌తతై యొழియ త్తాన్ శెయ్యాతవఱ్ఱైయే నినైత్తిరుక్కై- ఎన్ఱపుమామ్. **"శరసా యాచత స్తస్య వచనం న కృతం మయా"**.

(అసఙ్ఖ్యేయకల్యాణగుణగణౌఘమహార్ణవమ్) ఎన్నుడైయ మనస్సుక్కు గోచరమాయిరుప్పన శిల కల్యాణగుణఙ్గళ్ శొల్లప్పట్ట ఇత్తనై. అనుక్తమాన గుణఙ్గళ్ ఒరు మహార్ణవత్తిల్ జలపరమాణువుక్కు సంఖ్యెయుణ్డాకిలాయ్త్తు, భగవద్గుణ ఙ్గళుక్కుమ్ సంఖ్యెయుణ్డావతు. **"వర్షాయుతైర్యస్య గుణా న శక్యాఃా"**, **"చతుర్ముఖా యుర్యది కోటివక్త్రఃా'**.

ఆంధ్రవివరణం- (భావదీపిక)

ఇక, భక్తుల విషయంగాను, ఉపాయవిషయంగాను, ఉపేయవిషయంగాను ఉండే నాల్గు గుణాలు తెలుపబడుతున్నాయి.

(సత్యకామ)-నిత్యమైన కామాలను కలవాడని అర్థం.**"కామ్యంత ఇతి కామాఃా"** (కోరబడుతున్నాయి కనుక కామాలని అనబడుతున్నాయి) అనే వ్యుత్పత్తిద్వారా భక్తులచే అనుభవింపబడే గుణాలను, విభూతులను కామశబ్దం తెల్పుతున్నది.

(సత్యసంకల్ప) - సత్యసంకల్పత్వమంటే- భక్తులకు వారు ఏనాడూ అనుభవించని భోగ్యవస్తువులను సంకల్పమాత్రంతోనే సృష్టించి, వారిని వాటిని అనుభవింపచేసే విషయంలో ఏ అడ్డు లేకుండా ఉండడం. వ్యర్థం కాని సంకల్పాన్ని కలవాడని భావం. **"కాణ వారాయ్ ఎన్దెన్దు కణ్ణుమ్ వాయుమ్ తువర్న్దు"** (తిరువాయ్-8-5-2) (స్వామీ! దర్శించేటట్లు వేంచేయాలి - అని బాధపడి కళ్ళు, నోరు ఎండిపోయి నొప్పిపుట్టి) అని ఇతనిని దర్శించాలని ఆశపడే భక్తులకు దేవుడుగా, మానవునిగా అవతరించే సంకల్పం అడ్డు లేనిదిగా ఉండడం- అనే అర్థాన్ని కూడా చెప్పవచ్చు.

(కృతిత్వ) - కృతిత్వం అంటే- ఆశ్రితుల కార్యం చేయడం తన ప్రయోజనంగా భావించడం. **"అభిషిచ్య చ లంకాయాం రాక్షసేంద్రం విభీషణమ్, కృతకృత్య స్తదా రామో విజ్వరః ప్రముమోద హ"** (రామా-బాల-1-85) (లంకలో రాక్షసరాజుగా విభీషణుని అభిషేకించి, తన కార్యాన్ని పూర్తిచేసి కృతకృత్యుడైన రాముడు అపుడే చింతను తొలగినవాడయ్యాడు) అనే రీతిలో విభీషణుని కార్యాన్ని చేయగానే తన కార్యం చేసినట్లుగా శ్రీరాముడు ఆనందించాడు కదా. భక్తుల కార్యాలను, తనపై ఆరోపించుకొని, వాటిని నిర్వహించడం అని కూడా చెప్పవచ్చు.

(కృతజ్ఞతా) - కృతజ్ఞత అంటే - చేసిన మంచిని మఱువకుండా ఉండడం. అంటే- భక్తులు ఒక పర్యాయం నీవే రక్షకుడవని పల్కితే, తావన్మాత్రంతోనే వారు తరువాత చేసే దోషాలను లెక్కించకుండా, శరణు పొందిన విషయాన్నే భావించడం. భక్తుల కోసం తాను చేసిన సత్కార్యాలను లెక్కించకుండా, వారు చేసిన అత్యల్పమైన అనుకూల కార్యాలనే గొప్పగా భావించడం- అని కూడా చెప్పవచ్చు. భక్తులకు అన్నీ చేసినా, మొదట **"శరణ"** మని పల్కిన మాటనే స్మరించి, మనస్సులో ఏమీ చేయనట్లు బాధపడడం- అని కూడా చెప్పవచ్చు. భక్తులకు తాను అన్నీ చేసినప్పటికీ, దానిని మఱచి, వారు చేసిన దుష్కార్యాలను లెక్కించకుండా, తాను చేయవలసిన హితాన్నే భావించడం- అని కూడా చెప్పవచ్చు. **"తం తు మే భ్రాతరం ద్రష్టుం భరతం త్వరతే మనః, మాం నివర్తయితుం యోఽసౌ చిత్రకూటముపాగతః, శిరసా యాచత స్తస్య వచనం న కృతం మయా"** (రామా-యుద్ధ-124-19) (నన్ను తిరిగి తీసికొని పోవాలని ఎవడు చిత్రకూటానికి వచ్చాడో, ఆ నా తమ్ముడు అయిన భరతుని చూడాలని నా మనస్సు త్వరపడుతున్నది. తలతో యాచించిన అతని మాటను నేను పూర్తిచేయలేకపోయాను కదా !) అని భరతుని విషయంలో ఈ గుణం ప్రదర్శింపబడింది.

(ఆది) ఈ గుణాలకు ఒక అంతం లేనందువల్ల "మొదలైన" అని అంటున్నారు.

(అసంఖ్యేయ కల్యాణగుణ గణౌఘమహార్ణవమ్) - నా మనస్సుకు తోచిన ఏవో కొన్ని గుణాలను పలికాను తప్ప, చెప్పని గుణాలకు ఒక లెక్క అనేది లేదు. "ఒక పెద్ద జలాశయంలో ఉండే జలపరమాణువులకు లెక్క ఉంటే, భగవానుని గుణాలకు లెక్కఉండవచ్చు" అనే భావాన్ని **"గుణార్ణవ"** శబ్దప్రయోగంతో తెల్పుతున్నారు. **"వర్షాయుతైర్యస్య గుణా న శక్యా వక్తుం సమేతైరపి సర్వలోకైః, మహాత్మనః శంఖచక్రాసిపాణేః విష్ణోః జిష్ణోః వసుదేవాత్మజస్య"** (భారతం-భీష్మపర్వం- కర్ణ వాక్యమ్), (మహాపురుషుడు, శంఖం చక్రాల, ఖడ్గం మొదలైనవానిని చేతిలో దాల్చినవాడు, సర్వవ్యాపి, జయశీలుడు, వసుదేవునికుమారుడు అయిన ఎవని గుణాలు పదివేల సంవత్సరాల పాటు అన్నిలోకాలు కలిసినా స్తుతించలేరో) అని, **"చతుర్ముఖాయుర్యకోటివక్త్రో భవేన్నరః క్వాపి విశుద్ధచేతాః, స తే గుణానామయుతైక దేశమ్ వదేన్నవా దేవవర! ప్రసీద"** (పలు బ్రహ్మల ఆయుస్సును కలవాడై, కోట్ల సంఖ్యలోని నోళ్ళను కలవాడై, చాలాశుద్ధమైన మనస్సును కలవాడైన ఒక మానవుడు ఉంటే, అతడు కూడా నీ గుణాలలోని పదివేల భాగంలోని ఒక అంశను అయినా పదివేల భాగంలోని ఒక అంశను అయినా పలుకగలడో లేడో తెలియలేము! దేవతలలో గొప్పవాడా! అనుగ్రహించు) అని గల ప్రమాణాల అర్థాలు అనుసంధేయాలు.

పెరియవాచ్చాన్‌పిళ్ళై వ్యాఖ్యానమ్

(పరబ్రహ్మభూతం పురుషోత్తమమ్) పరబ్రహ్మశబ్దత్తాలుమ్, పురుషోత్తమ శబ్దత్తాలుమ్ వేదాన్తజ్ఞలిలే ప్రసిద్ధమానవన్. పరబ్రహ్మమావతు- బృహత్త్వ, బృంహణత్వ గుణయోగత్తాలే బ్రహ్మశబ్దవాచ్యత్వమ్. బృహత్త్వమావతు- తాన్ పెరియనాగై. బృంహణత్వమావతు- "తమ్మైయేయొక్క అరుళ్ శెయ్‌వర్" ఎన్దుమ్, "మమ సాధర్మ్యమాగతాః" ఎన్దుమ్ శొల్లుకిఱపడియే ఆశ్రితరై త్తన్నైప్పోలే యాక్కుగై. "తన్నాకవే కొణ్డు శన్మమ్ శెయ్యుమైయుమ్ కొళ్ళుమ్". పురుషోత్తమత్వమావతు- "యస్మాత్ క్షరమతీతోఽహ మక్షరాదపి చోత్తమః, అతోఽస్మి వేదే లోకే చ ప్రథితః పురుషోత్తమః" ఎన్దు సర్వాధికనెన్దుమ్, "పురు-బహు, సునోతి- దదాతీతి- పురుషః" ఎన్దుమ్, సర్వాపేక్షితఫలప్రదనాగైయాలే పరమోదారనెన్దుమ్ శొల్లుకిఱతు.

(శ్రీరఙ్గశాయినమ్) ఇప్పడి శ్రుతిస్మృతికళిల్ కేట్టుప్పోగైయన్ఱిక్కే కణ్ణాలే కణ్డనుభవిక్కలామ్బడి కోయిలిలే కణ్వళర్న్దరుళుకిఱ నీర్మైయై చ్చొల్లుకిఱతు.

(అస్మత్ స్వామినమ్) "కిడన్ద తోర్ కిడక్కై" ఎన్గిఱపడియే కోయిలిలే వన్ద కణ్ణళర్న్దరుళుకిఱ వలకాలుమ్ శిలత్తాలుమ్ తమ్మోడు ఎనక్కుణ్డాన ముఱైయై యుణర్త్తినవరై. "గుణైర్దాస్యముపాగతః" ఎన్గిఱపడియే.

ఆంధ్రవివరణం- భావదీపిక

(పరబ్రహ్మభూతం పురుషోత్తమమ్) - **"పరబ్రహ్మ"** శబ్దంతోను, **"పురుషోత్తమ"** శబ్దంతోను వేదాలలో ప్రసిద్ధి చెందినవాడు- అనే భావం వ్యక్తమవుతున్నది. పరబ్రహ్మ అంటే - బృహత్వం, బృంహణత్వం- అనే గుణాలు ఉన్నందున బ్రహ్మశబ్దంతో చెప్పబడే పరమాత్మ. బృహత్వమంటే- మిగిలిన అందటికంటే తాను పెద్దవాడై ఉండడం. బృంహణత్వమంటే- **"తమ్మైయేయొక్క అరుళ్ శెయ్వర్"** (పెరియ తిరుమొళి-11-3-5) (తనతో సామ్యాన్ని అనుగ్రహిస్తాడు) అని, **"ఇదం జ్ఞానముపాశ్రిత్య మమ సాధర్మ్యమాగతాః, సర్గేఽపి నోపజాయంతే ప్రళయే న వ్యథంతి చ"** (గీత-14-2) (ఈ జ్ఞానాన్ని పొంది, నా సాధర్మ్యాన్ని పొందిన అందఱు సృష్టికాలంలోనైతం జన్మించడం లేదు, ప్రళయంలో నశించడం లేదు) అని పలికే రీతిలో భక్తులను తనవలె గొప్పవారినిగా చేయడం. **"తన్నాకవే కొణ్డు శన్మమ్ శెయ్యామైయుమ్ కొళ్ళుమే"** (తిరువాయ్-39-4) (తనతో సామ్యాన్ని పొందించి, జన్మరాహిత్యాన్ని కల్గిస్తాడు) అని నమ్మాళ్వార్లు కూడా ఈ విషయాన్ని తెలిపారు. పురుషోత్తమత్వమంటే- **"ద్వా విమౌ పురుషౌ లోకే క్షరశ్చా క్షర ఏవ చ, క్షరస్సర్వాణి భూతాని కూటస్థోఽక్షర ఉచ్యతే, ఉత్తమః పురుషస్త్వన్యః పరమాత్మేత్యుదాహృతః, యో లోకత్రయ మావిశ్య బిభర్త్యవ్యయ ఈశ్వరః, యస్మాత్ క్షరమతీతోఽహ మక్షరాదపి చోత్తమః, అతోఽస్మి లోకే వేదే చ ప్రథితః పురుషోత్తమః"** (గీత-15-16,17,18) (క్షరుడని, అక్షరుడని లోకంలోని పురుషులు రెండు విధాలుగా ఉంటారు. సమస్తభూతాలు క్షరశబ్దవాచ్యులు. కూటస్థుడైన ముక్తాత్మ అక్షరశబ్దవాచ్యుడు. ఎవడు, ముల్లోకాలలోను అంతర్యామిగా ప్రవేశించి, వాటిని ధరించేవాడుగా, దోషరహితుడుగా నియమించేవాడుగా ఉన్నందున పరమాత్మ- అని చెప్పబడుతున్నాడో, ఆ పురుషోత్తముడు (పూర్వం తెలుపబడ్డ పురుషశబ్దవాచ్యులైన జీవులకంటే) విలక్షణుడు. నేను జ్ఞానంలో తారతమ్యాలను కల క్షరపురుషుని మించి ఉన్నందున, జ్ఞానంలో తారతమ్యాలు లేని ముక్తపురుషులకంటే గొప్పవాడనై ఉన్నందున, శ్రుతిలోను, స్మృతులలోని పురుషోత్తముడనే పేరుతో ప్రసిద్ధుడనయ్యాను) అనే రీతిలో అందటికంటే గొప్పవాడని, **"పురు-బహు, సునోతి- దదాతీతి పురుషః"** (పురు-

అధికంగా, సునోతి- ఇస్తున్నాడు కనుక, పురుషుడనబడుతున్నాడు) అనే వ్యుత్పత్తివల్ల కోరినవారు కోరినవానిని అన్నిటిని-ఇచ్చేవాడు కనుక చాలా ఔదార్యాన్ని కలవాడు- అని చెప్పబడడం.

(శ్రీరంగశాయినమ్) - పూర్వం పల్కిన రీతిలో ఎల్లప్పుడు శ్రుతిస్మృతి ఇతిహాస పురాణాది ప్రమాణ గ్రంథాలవల్ల విని తెలిసే దశలోనే కాకుండా, కంటితో సాక్షాత్తుగా దర్శించి అనుభవించేటట్లుగా శ్రీరంగం దివ్యాలయంలో శయనించి ఉండే సౌలభ్యం దీనిద్వారా తెలుపబడింది.

(అస్మత్ స్వామినమ్) - ఈ పదం ద్వారా **"కిడన్దోర్ కిడక్కై"** (తిరుమాలై-23) (పరుండి ఉండే అద్వితీయమైన శయనం) అనే రీతిలో శ్రీరంగంలో శయనించిఉండే అందంతోను, సౌలభ్యంతోను, తనతో నాకు గల సంబంధాన్ని తెలిపనవాడు- అని భావం. **"అహమస్యావరో భ్రాతా గుణైర్దాస్య ముపాగతః"** (రామాకిష్కింధ-4-12) (నేను ఇతని అభిప్రాయానుసారం ఇతనికి తమ్ముడను. వాస్తవానికి ఇతని గుణాలకు దాసుడను) అని శ్రీరామాయణంలో చెప్పబడిందికదా!

పెరియవాచ్చాన్‌పిళ్ళై వ్యాఖ్యానమ్

ఇతుక్కుక్కీழ్ - కైఙ్కర్యప్రతిసమ్బన్ధియై చ్చొల్లినీర్‌మై, **ఇతుక్కుమేల్** - కైఙ్కర్యత్తుక్కాశ్రయమాన స్వరూపత్తై చ్చొల్లుకిఱతు.

(ప్రబుద్ధనిత్యనియామ్య నిత్యదాస్యైకరసాత్మస్వభావోఽహమ్) ప్రబుద్ధమాన, నిత్యనియామ్యమాయ్ నిత్యదాస్యైకరసమాయిరున్దుళ్ళ ఆత్మస్వభావత్తైయుడైయ నాన, నాన్. ఇత్తాల్- స్వాతన్త్ర్యముమ్, విషయాన్తరప్రావణ్యముమ్ ఆత్మవినాశకమెన్ఱె.

(తదేకానుభవ స్తదేకప్రియః) భగవద్విషయమొన్ఱుమే జ్ఞానత్తుక్కుమ్ విషయమాయ్, భక్తిక్కుమ్ విషయమాగై. ఇత్తాల్ -భగవదనుభవహేతువాయిరున్దుళ్ళ పరభక్త్యాదికళై నినైక్కిఱతు.

(పరిపూర్ణం భగవంతం విశదతమానుభవేన నిరంతర మనుభూయ) భగవానై ప్పరిపూర్ణమాక విశదమానుభవత్తాలే ఇడైవిడాతే అనుభవిత్తు. పరిపూర్ణానుభవమాకిఱతు- స్వరూపరూపగుణవిభూతికళెల్లామ్ అనుభవత్తుక్కు విషయమాగై. విశదానుభవమాకిఱతు- ప్రత్యక్షానుభవమెన్నలామ్బడి తత్సమమాయిరుక్కై. అతుతాన్ పరభక్తియిల్ అనుభవమ్. విశదతరానుభవమ్- పరజ్ఞానదశైయిల్

అనుభవమ్. విశదతమానుభవమ్- పరమభక్తియుక్తనా యనుభవిక్కు మనుభవమ్. నిరన్తరానుభవమాకిఱతు- నడువు విషయాన్తరస్పర్శ మన్టిక్కే యొళ్గిశై.

ఆంధ్రవివరణం - భావదీపిక

ఇంతవరకు కైంకర్యాన్ని స్వీకరించేవాడైన భగవానునిగూర్చి పలికారు. ఇకపై, కైంకర్యాన్ని చేసే తమ స్వరూపాన్ని గూర్చి పల్కుతున్నారు.

(ప్రబుద్ధనిత్యనియామ్యనిత్యదాస్యైకరసాత్మస్వభావోఽహమ్) - ఎల్లప్పుడు భగవానునిచే నియమింపబడేది, ఎల్లప్పుడు దాస్యాన్ని చేయడమే గొప్ప ఆనందంగా కల్గినదైన ఆత్మస్వభావం యథాతథంగా ప్రకాశించే (తెలిసిన) వాడనైన నేను-అని అర్థం. దీనివల్ల తనను స్వతంత్రునిగా భావించడం, శబ్దాదివిషయాలలో అభినివేశాన్ని పొందడం ఆత్మను అసత్తుగా చేస్తుంది- అని తెలుపబడింది.

(తదేకానుభవస్తదేకప్రియః) - భగవద్విషయం ఒక్కటే నా జ్ఞానానికి విషయంగా కల్గినవాడనై, అన్యవిషయాలను వేనిని లెక్కించనివాడనై ఉండేవాడనై- అని అర్థం. దీనివల్ల భగవదనుభవానికి కారణమైన పరభక్తి- పరజ్ఞాన- పరమభక్తులను స్మరించాలి.

(పరిపూర్ణం భగవంతం విశదతమానుభవేన నిరంతర మనుభూయ) - జ్ఞానం మొదలైన గుణాలలో ఏలోటు లేని భగవానుని పరిపూర్ణమైన, చాలా స్పష్టమైన అనుభవంతో నిరంతరం అనుభవించి, ఆనందించి- అని అర్థం. పరిపూర్ణానుభవ మంటే- భగవానుని స్వరూపం, రూపం, గుణాలు, విభూతులు -అనే ఐశ్వర్యాలను అన్నిటిని అనుభవానికి విషయంగా కల్గిఉండడం. విశదానుభవమంటే- స్పష్టమైన అనుభవం. అంటే- ప్రత్యక్షంగా అనుభవించినట్లుండడం. ఇదే పరభక్తిదశలోని అనుభవం. విశదతరానుభవమంటే - చాలా స్పష్టమైన అనుభవం. ఇది పరజ్ఞాన దశలోని అనుభవం. విశదతమానుభవమంటే- చాలా చాలా స్పష్టమైన అనుభవం. ఇది పరమ భక్తి దశలోని అనుభవం. నిరంతరంగా అనుభవించడమంటే- మధ్యమధ్యలో మిగిలిన విషయాలు ఏవీ కలువకుండా ఉండడం.

పెరియవాచ్చాన్‌పిళ్ళై వ్యాఖ్యానమ్

(తదనుభవజనితేత్యాది) అన్న అనుభవత్తాలే పిఱన్న ప్రీతియాలే పణ్ణప్పడుమ తాయ్, సర్వావస్థైయిలుముచితమాన సకలశేషవృత్తి యొన్టైయుమే పణ్ణిన ఆశైయై

వడివాక వుడైత్తాయ్, యావదాత్మభావియాయిరున్దళ్ళ కైఙ్కర్యత్తుక్కాశ్రయ భూతనాక వేణుమ్. అనవధికాతిశయత్వమావదు - యావదాత్మభావియాన కైఙ్కర్య త్తుక్కు అడియాయిరుక్కైయుమ్, పరభక్త్యాదికళిఱ్కాట్టిల్ అతిశయిత్తిరుక్కైయుమ్.

(అశేష) అశేషావస్థైయావతు - అన్తఃపురమెన్న, తిరువోలక్కమెన్న, పూఙ్జోలై, నీర్‌వావి- ఇవై ముతలానవై - ఎన్నుతల్, పరవ్యూహ విభవార్చావతారఙ్గళాకిఱ ఇవై ముతలాన అవస్థైకళ్ - ఎన్నుతల్.

(అశేషశేషతైకరతిరూప నిత్యకిఙ్కరో భవాని) అశేషశేషతైక రతియాకిఱతు - "నివాస శయ్యాసన" ఎన్నుమ్, "శెన్టాల్ కుడైయుమ్" ఎన్నుమ్, "యదా యదా హి" ఎన్నుమ్ శొల్లుకిఱ అడిమైకళ్.

ఆంధ్రవివరణం- భావదీపిక

(తదనుభవజనిత+అనవధికాతిశయప్రీతికారిత+అశేషావస్థోచిత- అశేష శేషతైకరతిరూప నిత్యకింకరో భవాని) - ఆ అనుభవంచేత కలిగే అంతు లేని గొప్పతనాన్ని కల ప్రీతితో చేయబడేది, అన్ని దశలలోను ఉచితమైన, అన్ని దాస్యాలలో మాత్రమే ఆశయే రూపంగా కల్గినదై, యావదాత్మభావిగా- నిత్యంగా ప్రవర్తించే కైంకర్యాన్ని చేసేవాడనై ఉండాలి. అనవధికాతిశయంగా ఉండడమంటే- నిత్యమై ఉండే కైంకర్యానికి మూలమై ఉండడం. ముందు పల్కిన పరభక్తి మొదలైన దానికంటే మించి ఉండడం.

(అశేష)- అశేషావస్థలు ఏవి? అంటే - అంతఃపురం, తిరుమామణి మండపం, పూలతోట, నీరు నిండిన జలాశయం మొదలైనవానిలోని సన్నివేశాలు- అని చెప్పవచ్చు. లేక, పర-వ్యూహ-విభవ- అర్చావతారాది దశలు- అని కూడా చెప్పవచ్చు. **"అశేషశేషతైక రతిరూప నిత్యకింకరో భవాని"** - అంటే - **"శెన్టాల్ కుడైయుమ్ ఇరున్దాల్ శిఙ్గాశనమామ్ నిన్టాల్ మరవడియుమ్ నీళ్‌కడలుళ్ ఎన్టుమ్ పుణైయుమ్ మణివిళక్కామ్ పూమ్ పట్టామ్ పుల్‌కుమ్ అణైయాయ్ తిరుమాఱ్కరవు"** (ముదల్ తిరు-53) (భగవానునకు అతడు సంచరించేటపుడు గొడుగుగా, కూర్చుని ఉంటే ఆసనంగా, నిలిస్తే పాదుకలుగా, విశాలమైన సముద్రంలో శయ్యగా, మణిదీపంగా, పీతాంబరంగా తలదిండుగా ఆదిశేషుడు కాగలడు.) అని, ఇదే అర్థాన్ని తెలిపే భగవద్యామునులురచించిన స్తోత్రరత్నంలోని శ్లోకమైన **"నివాసశయ్యాసన పాదుకాంశుకోపధానవర్షాతపవారణాదిభిఃశరీరభేదై స్తవ శేషతాం గతైఃయథోచితం**

శేష ఇతీరితే జనైః" (నివాసం, శయ్య, ఆసనం, పాదుకలు, పీతాంబరం, తలదిండు, గొడుగు మొదలైన పలు రూపాలతో నీకు శేషవృత్తిని చేసి, దానికి తగినట్లు అందజేసే శేషుడని పిలువబడే) అనే ప్రమాణంలోను, **"కిం చైనాం ప్రతివక్ష్యామి కృత్వా విప్రియ మీదృశమ్, యదా యదా హి కౌసల్యా దాసీవచ్చ సఖీవ చ, భార్యావత్ భగినీవచ్చ మాతృవచ్చోపతిష్ఠతి"** (రామా-అయో-12-68) (కౌసల్య, దాసివలె, సఖివలె, భార్యవలె, సహోదరివలె, తల్లివలె, శుశ్రూషను చేసేటపుడు అంతా, ఇటువంటి అనిష్ట మైన కార్యాన్ని చేసి, ఆమెకు ఏమి బదులు పలుకగలను?) అని శ్రీరామాయణంలోను పల్కిన రీతిలో పలు రీతులలోని శేషవృత్తులు; అంటే- దాస్యాలు.

మూలము

2. స్వాత్మనిత్యనియామ్య నిత్యదాస్యైకరసాత్మస్వభావానుసన్ధానపూర్వక భగవదనవధికాతిశయ స్వామ్యాద్యఖిల గుణగణానుభవజనితానవధికాతిశయ ప్రీతికారితాశేషావస్థోచితాశేషశేషతైకరతిరూప నిత్యకైఙ్కర్యప్రాప్త్యుపాయభూత భక్తి తదుపాయ సమ్యక్‌జ్ఞాన తదుపాయ సమీచీనక్రియా తదనుగుణ సాత్త్వికతాస్తిక్యాది సమస్తాత్మగుణవిహీనః, దురుత్తరానన్తతద్విపర్యయ జ్ఞానక్రియానుగుణానాది పాపవాసనా మహార్ణవాన్తర్నిమగ్నః, తిలతైలవద్దారువహ్నివ ద్దుర్విభావేచత్రిగుణక్షణక్షరణ స్వభావాచేతన ప్రకృతివ్యాప్తిరూప దురత్యయ భగవన్మాయాతిరోహిత స్వప్రకాశః, అనాద్యవిద్యాసఞ్చితానన్తాశక్య విస్రంసన కర్మపాశప్రగ్రథితః అనాగతానన్తకాల సమీక్ష యాప్యదృష్టసంతారోపాయః, నిఖిలజన్తుజాతశరణ్య! శ్రీమన్నారాయణ! తవ చరణారవిన్దయుగళం శరణ మహం ప్రపద్యే.

స్వాత్మ = నాయొక్క (నా ఆత్మయొక్క), **నిత్యనియామ్య** = ఎల్లప్పుడు భగవానునిచే నియమింపబడదగి ఉండడం, **నిత్యదాస్య** = ఆ భగవానునకు నిత్యం కైంకర్యంచేయడం- అనే, **ఏకరస** = వీటిలో మాత్రమే సారంగా కల్గిన, **ఆత్మస్వభావ**= (నా) ఆత్మస్వభావం యొక్క, **అనుసంధానపూర్వక** = అనుసంధానంతో కూడిన, (దానివల్ల కలిగే), **భగవదనవధిక+ అతిశయ** = భగవానునియొక్క, సాటి మేటి లేని గొప్పతనాన్ని కల్గిన, **స్వామ్య** = స్వామిత్వం, **ఆది+అఖిల** = మొదలైన సమస్తమైన, **గుణగణ** = కల్యాణగుణాల సమూహంయొక్క, **అనుభవజనిత** = అనుభవం వల్ల పుట్టిన, **అనవధిక+అతిశయ** = సాటి మేటి లేని గొప్పతనాన్ని కల్గిన, **ప్రీతి కారిత** = ఆనందంచేత చేయింపబడిన, **అశేష+అవస్థా+ఉచిత** = అన్ని అవస్థలకు తగిన, **అశేషశేషతా+ఏక రతిరూప** = అన్ని కైంకర్యాలను చేయడం అనే ఒక్కటిలో మాత్రమే

ఆనందాన్ని కల్గి ఉండడమనే రూపాన్ని కల్గిన, **నిత్యకైంకర్య** = నిత్యమైన కైంకర్యాన్ని, **ప్రాప్తి+ఉపాయభూత** = పొందడంలో ఉపాయంగా ఉండే, **భక్తి** = భక్తి, **తదుపాయ**= ఆ భక్తికి ఉపాయమైన- అంగమైన, పరిపక్వ జ్ఞాన యోగం, **తదుపాయ** సమీచీన **క్రియా** = ఆ జ్ఞానయోగానికి అంగమైన చక్కని కర్మయోగం, **తదనుగుణ** = ఆ కర్మయోగానికి తగిన, **సాత్త్వికతా** = సాత్త్వికత్వం, **ఆస్తిక్య+ఆది** = ఆస్తిక్యం మొదలైన, **సమస్త+ఆత్మగుణ విహీనః** = అన్ని ఆత్మగుణాలలో దేనినీ లేనివాడనై, **దురుత్తర** = దాటలేని, **అనంత** = అంతులేని, **తద్విపర్యయ** =కర్మయోగ, జ్ఞానయోగాలకు విరుద్ధమైనది, **జ్ఞానక్రియా** = జ్ఞానానికి, క్రియలకు, **అనుగుణ**=తగినది, **అనాది** = అనాది అయినది అయిన, **పాపవాసనా** = దుష్కర్మల సంస్కారమనే, **మహా+ అర్ణవాంతర్నిమగ్నః** = మహాసముద్రం లోపల మునిగిపోయిన వాడనై, **తిలతైలవత్** = నూవుగింజలో నూనెవలె, **దారువహ్నివత్** = అరణికాష్ఠంలోని అగ్నివలె, **దుర్విభావేచ** = వేఱు చేసి చూడడానికి వీలు కాని, **త్రిగుణ** = సత్త్వరజస్తమస్సులనే మూడు గుణాలను కల్గినది, **క్షణక్షరణ స్వభావ** = ప్రతిక్షణం నశించే స్వభావాన్ని కల్గినది, **అచేతన** = చైతన్యం లేనిది అయిన, **ప్రకృతి** = ప్రకృతిలో, **వ్యాప్తిరూప** = వ్యాపించడమనే రూపాన్ని కల, **దురత్యయ** = దాటడానికి సాధ్యం కాని, **భగవన్మాయా** = భగవానుని మాయచేత, **తిరోహిత** = ఆవరింపబడిన, **స్వప్రకాశః** = నా ప్రకాశాన్ని కలవాడనై, **అనాది** =అనాది అయిన, **అవిద్యా** = అజ్ఞానంచేత, **సంచిత** =పేరుకొన్న, **అనంత** = అంతు లేని, **అశక్యవిస్రంసన** = ఎవరివల్ల విడిపించడానికి వీలుకాని, **కర్మపాశ** = కర్మలనే దారాలతో, **ప్రగ్రథితః** = పూర్తిగా బంధింపబడినవాడనై, **అనాగత** = ఇంతవరకు రాని, ఇకపై రాబోయే, **అనంతకాల** = అంతు లేని కాలం, **సమీక్షయా+అపి** = ఎదురు చూచినా, **అదృష్టసంతార+ఉపాయః** = తరించే ఉపాయాన్ని చూడని వాడనైన, **అహం**= నేను, **నిఖిల జంతుజాతశరణ్య** = సమస్త ప్రాణిసమూహానికి శరణుపొందదగినవాడా!, **శ్రీమన్నారాయణ** = లక్ష్మీదేవితో నిత్యం కూడి ఉండే నారాయణా!, **తవ చరణారవింద యుగళం** =నీ పాదపద్మాల జంటను, **శరణమహం ప్రపద్యే** = నేను శరణంగా ఆశ్రయిస్తున్నాను.

పెరియవాచ్చాన్‌పిళ్ళై వ్యాఖ్యానమ్

(స్వాత్మనిత్యనియామ్యేతి) ప్రాప్యత్తై ప్రార్థిత్తార్, కీళ్ఙ్. ఇతిల్- అనన్యగతిత్వమెన్న, **ఆకిఞ్చన్యమెన్న, స్వదోషఖ్యాపనమెన్న- ఇవఱ్ఱై** మున్నిట్టుక్కొణ్డు **ఇన్ద క్కైఙ్కర్యత్తి** నుడైయ **సిద్ధ్యర్థమాక త్తిరువడికళిలే శరణమ్ పుకుకిఱార్.**

స్వస్వరూపానుసన్ధాన ప్రీతియాలుమ్ భగవద్గుణానుభవ ప్రీతియాలుమ్, కైఙ్కర్యస్వరూపకథనప్రీతియాలుమ్, "స్వాత్మనిత్యనియామ్య" ఎన్ఱ తుడఙ్గి "నిత్యకైఙ్కర్య" ఎన్ఱుమళవుమ్ శెల్ల ఉక్తత్తై అనుభాషిక్కిఱార్. పారతన్త్ర్యరసత్తాలే స్వరూపానుసన్ధానముమ్, భగవద్వైలక్షణ్యత్తాలే తద్గుణానుభవముమ్, ఉభయానుకూలమాయ్ ప్రీతికారితమాకైయాలే, కైఙ్కర్యముమ్ అభిమతమా యిరుక్కుమిఱే.

"అనవధికాతిశయస్వామ్య" ఎన్ఱ - ఔపాధికస్వామిత్వఙ్గళై వ్యావర్తిక్కిఱతు. మాతాపితాప్రభృతికళుడైయ స్వామిత్వమ్ ఓరో రక్షణఙ్గళుక్కుఉప్పాయ్, ఒరునాళిలే ముడియవుమ్ కడవతాయిరుప్పతు. అఙ్గనన్ఱిక్కే, ఇన్ద స్వామిత్వమ్ సర్వరక్షణఙ్గళుక్కుముఉప్పాయ్, సత్తాప్రయుక్తమాయిఱే యిరుప్పతు. స్వామిత్వప్రయుక్తమాన గుణఙ్గళై చ్చొల్లి**నీర్**ు, క్కీழ్ల్ చూర్ణియిలే. అవ**నీర్**ుక్కడియాన స్వామిత్వత్తైయ డియాక చ్చొల్లుకిఱతిఱ్ఱు. కైఙ్కర్యప్రాప్త్యుపాయభూతభక్తియాకిఱతు- పరభక్తి.

ఆంధ్రవివరణం- భావదీపిక

2. రెండవ చూర్ణిక

అవతారిక :- మొదటి చూర్ణికలో ప్రాప్యాన్ని ప్రార్థించారు. ఈ చూర్ణికలో తమను రక్షించడానికి వేఱెవ్వరు లేకపోవడమనే అనన్యగతిత్వం, ప్రాప్యాన్ని పొందడానికి తమవద్ద ఏవిధమైన సాధనానుష్ఠానం లేకపోవడమనే ఆకించన్యం, తమ వద్దగల దోషాలు మొదలైనవానిని పురస్కరించుకొని భగవానుని శ్రీచరణాలలో శరణు పొందుతున్నారు.

వ్యాఖ్యానమ్ : తమ స్వరూపాన్నిగూర్చి అనుసంధించిన ఆనందం చేత, భగవద్గుణాలను అనుభవించిన ఆనందంచేత, కైంకర్యస్వరూపాన్ని గూర్చిన ఆనందంచేత, **"స్వాత్మనిత్యనియామ్య"** అని ప్రారంభించి, **"నిత్యకైంకర్య"** అనే పర్యంతం మొదటి చూర్ణికలో పల్కిన అర్థాలనే మళ్ళీ తిరిగి పల్కుతున్నారు. పారతంత్ర్యరసం చేత స్వరూపాన్ని అనుసంధించడం, భగవానుని వైలక్షణ్యం కారణం చేత అతని గుణాలను అనుభవించడం- అనే ఈ రెండిటివల్ల కల్గిన ఆనందం చేత చేయింపబడేదైన కైంకర్యం వీరికి చాలా ఇష్టంగా ఉంటుంది కదా!

(అనవధికాతిశయస్వామ్య) - అంతు లేని గొప్పతనాన్ని కల్గిన స్వామిత్వం- అని అనడంవల్ల, కర్మకారణంగా స్వామిత్వం నిషేధింపబడుతున్నది. తల్లితండ్రి మొదలైనవారి స్వామిత్వం ఒక్కొక్క రక్షణానికి కారణమై, ఒక దినంలో ముగిసి

పోయేదిగా ఉంటుంది. ఆ రీతిలో కాకుండా, ఈ స్వామిత్వం అన్నివిధాలైన రక్షణలకు కారణమై, సహజమైనదిగా ఉంటుందికదా ! స్వామిత్వంవల్ల కలిగే గుణాలు గడచిన చూర్ణికలో అనుహ్రించారు. మిగిలిన అన్ని గుణాలను గూర్చి పలికేటపుడు ఈ గుణాలకు కారణమైన స్వామిత్వాన్ని మొదట ఇక్కడ పల్కుతున్నారు. **"నిత్యకైంకర్య"** అనే పర్యంతం గల మిగిలిన పదాలకు గడచిన చూర్ణికలో అర్థం తెలుపబడింది. **ప్రాప్త్యుపాయ(భూత)భక్తి** - నిత్యకైంకర్యాన్ని పొందడానికి ఉపాయమై ఉండే భక్తి పరభక్తి.

పెరియవాచ్చాన్‌పిళ్ళై వ్యాఖ్యానమ్

(తదుపాయసమ్యక్‌జ్ఞాన) సమ్యక్‌జ్ఞానమాకిఱతు- జీవపరమాత్మయాథాత్మ్య విషయమాయ్, అనవరతభావనారూపమామ్బుడి పక్వమాన జ్ఞానమ్.

(తదుపాయ సమీచీనక్రియా) సమీచీనక్రియైయావతు- ఆత్మయాథాత్మ్యజ్ఞానత్తైయుడైత్తానతాయ్, త్రివిధపరిత్యాగయుక్తమాన కర్మయోగమ్.

(తదనుగుణసాత్త్వికతాస్తిక్యాది సమస్తాత్మగుణవిహీనః) కీழ్చ్చొన్న కర్మయోగఙ్గళుక్కు అనుగుణమాయ్, సత్త్వోత్తరప్రధానమాయ్, **"శమో దమస్తపశ్శౌచం క్షాన్తిరార్జవ మేవ చ, జ్ఞాన మాస్తిక్యమ్"** ఎన్గిఱపడియే ఆస్తిక్యపర్యన్తమాన గుణఙ్గళాలుమ్, అమానిత్వాదికళుమాన సమస్తాత్మగుణఙ్గళాలుమ్ విహీనమాయిరుక్కై.

ఆంధ్రవివరణం- భావదీపిక

(తదుపాయ సమ్యక్‌జ్ఞాన) - ఆ పరభక్తికి ఉపాయమైన సమ్యక్‌జ్ఞానం. అంటే- జీవాత్మ - పరమాత్మ- స్వరూపాలను యథాతథంగా తెలిసి నిరంతరం ధ్యానించే టట్లుగా పరిణతిని పొందిన గొప్ప జ్ఞానం.

(తదుపాయసమీచీనక్రియా) - ఆ పరజ్ఞానానికి ఉపాయమైన సమీచీన క్రియ. అంటే- గీతలో చెప్పబడినట్లుగా ఆత్మనుగూర్చిన యథార్థజ్ఞానాన్ని పురస్కరించుకొన్నది, ఫలం, సంగం, కర్తృత్వం- అనేవానిని విడచి పెట్టడమనే త్రివిధపరిత్యాగాలను కల్గినది అయిన కర్మయోగం.

(తదనుగుణసాత్త్వికతాస్తిక్యాది సమస్తాత్మగుణవిహీనః) - పూర్వం పల్కిన కర్మయోగాన్ని అనుష్ఠించడానికి ఆవశ్యకమైనవి, సత్త్వగుణాన్ని ముఖ్యంగా కల్గినవై, **"శమోదమ స్తపశ్శౌచం క్షాంతి రార్జవమేవ చ, జ్ఞానం విజ్ఞానమాస్తిక్యం బ్రాహ్మం కర్మ స్వభావజమ్"** (గీత-18-42) (బాహ్యేంద్రియాలను, మనస్సును క్రమంలో

నియంత్రించడమనే శమదమాలు, కాయక్లేశ రూపమైన తపస్సు, పరిశుద్ధి, క్షమ, ఋజుత్వం, జ్ఞానం, విశేషమైన జ్ఞానం, ఆస్తికత్వం- అనేవి బ్రాహ్మణునకు సహజంగా ఉండే స్వభావాలు) అనే రీతిలో శమం, దమం అనబడే ఇంద్రియాల నియంత్రణ నుండి ప్రారంభించి ఆస్తిక్యం (ఆస్తికుడై ఉండడం) వరకు గల గుణాలు, గీతలో 13వ అధ్యాయంలో 7వ శ్లోకం మొదలు 11వ శ్లోకం వరకు గల శ్లోకాలలో తెలుపబడ్డ "అమానిత్వమ్" (గొప్పవారిని అవమానించక పోవడం) మొదలైన గుణాలు- అనే అన్ని గుణాలను కలవాడనై ఉన్నా- అని అర్థం.

పెరియవాచ్చాన్‌పిళ్ళై వ్యాఖ్యానమ్

(దురుత్తరేత్యాది) ఇతుక్కు క్కీళ్, **"అకిఞ్చనః"** ఎన్గిఱపడియే తమ్ముడైయ ఆకిఞ్చన్యత్తై చ్చొన్నార్. ఇతుక్కు మేలే, **"అహమస్త్యపరాధానామాలయః"** ఎన్గిఱ పడియే స్వదోషఖ్యాపనమ్ పణ్ణుకిఱార్. కడక్క వరితాయ్, అవధియిన్దిక్కే కీళ్ చ్చొన్న కర్మజ్ఞానఙ్గళుక్కు విపరీతమాన జ్ఞానవృత్తాదికళుక్కునుగుణమాయ్, అనాదియా యిరున్దుళ్ళ పాపవాసనైయాకిఱ పెరుఙ్గడలిలే **యళ్**ున్దుకై. పాపవాసనై యాకిఱదు- పాపత్తాలే వన్ద వాసనైయాతల్, పాపత్తుక్కు హేతువాన వాసనైయాతల్.

(తిలతైలవదిత్యాది) పాపవాసనైయిలే అకప్పడుకైక్కడియాన ప్రకృతియాల్ వన్ద స్వరూపతిరోధానత్తై చ్చొల్లుకిఱదు.

(తిలతైలవద్దారువహ్నివద్దుర్వివేచ) ప్రకృత్యాత్మవివేకమ్ పణ్ణుమిడత్తు చ్చిలరాల్ పిరియవనుసన్ధిక్క అరితెన్నుమిడత్తుక్కు ఇరణ్డు దృష్టాన్తమ్ శొల్లుకిఱార్. విరకటియు మవనాయ్, శక్తనుమాయిరుక్కుమవన్ పిరిక్కుమతిఱే- ఎళ్ళిల్ ఎణ్ణెయుమ్, అరణియిలే అగ్నియుమ్, ఇప్పడి జ్ఞానవాసనైయాలుమ్, భగవత్ప్రసాదత్తాలుమ్ ప్రకృతియైయుమ్, ఆత్మావైయుమ్ పిరియ అనుసన్ధిక్కుమతొ**ళ్**ియ, అల్లాతార్క్కు ప్పిరియ అనుసన్ధిక్క అరితామ్బడియిఱే, ప్రకృతియిలే ఆత్మాతిరోహితమాయ్ క్కిడక్కిఱపడి. **"దారుణ్యగ్నిర్యథా తైలం తిలే తద్వత్ప్రుమానపి, ప్రధానే॒వస్థితో వ్యాపీ చేతనాత్మాత్మవేదనః"** ఎన్నక్కడవతిఱే.

(త్రిగుణక్షణక్షరణస్వభావ) సత్వరజస్తమస్సుకళైయుమ్, సతతపరిణామిత్వఙ్గళై యుమ్ స్వభావమాకవుడైత్తాయ్.

(అచేతనప్రకృతివ్యాప్తిరూప) జడరూపమాన ప్రకృతియిలే అవర్జనీయమా యిరున్దుళ్ళ సమ్బన్ధత్తైయుడైత్తాయ్.

(దురత్యయభగవన్మాయాతిరోహితస్వప్రకాశః) **"దురత్యయా"** ఎన్గిఱపడియే కడక్క అరితాయ్, **"మమ మాయా"** ఎన్గిఱపడియే సర్వేశ్వరనాలే బన్ధిక్క పడుమతాయ్, **"మాయాం తు ప్రకృతిం విద్యాత్"** ఎన్గిఱపడియే మాయాశబ్ద వాచ్యైయాయిరున్దుళ్ళ ప్రకృతియాలే మఱైక్కప్పట్ట ఆత్మప్రకాశత్తై యుడైయనాయ్,

ఆంధ్రవివరణం- భావదీపిక

(దురుత్తరానంతతద్విపర్యయ జ్ఞానక్రియానుగుణాది పాపవాసనా మహార్ణవాంతర్నిమగ్నః) - దీనికి ముందు గల ప్రయోగంలో **"అహమస్త్యపరాధానా మాలయో॒కించనో॒నన్యగతిః, త్వమేవోపాయభూతో మే భవేతి ప్రార్థనామతిః, శరణాగతి రిత్యుక్తా సా దేవే॒స్మిన్ ప్రయుజ్యతామ్"** (అహిర్బుధ్న్య సంహిత- 37-30) (నేను దోషాలకు, అపరాధాలకు నిలయమై ఉన్నాను. నన్ను రక్షించ గల్గిన వేఱు ఏ ఉపాయాన్ని లేనివాడనై ఉన్నాను. నిన్ను తప్ప వేఱొక గతిని లేనివాడనై ఉన్నాను. నీవే నాకు ఉపాయం కావాలి- అని ప్రార్థించే బుద్ధియే శరణాగతి అనబడుతున్నది. అది ఈ భగవానుని విషయంలో ప్రయోగింపబడుగాక) అని పాంచరాత్రశాస్త్రంలో శరణాగతునకు ఉండవలసినవిగా చెప్పబడినది, తమవద్ద నిండుగా ఉన్నది అయిన **"ఆకించన్యం"** అనబడే విషయాన్నిగూర్చి పలికారు. ఇకపై, ఆ పాంచరాత్రవచనంలోనే "నేను అన్ని అపరాధాలకు అద్వితీయమైన ఆశ్రయమై ఉన్నాను" అని పల్కిన రీతిలో తమ దోషాలను వ్యక్తం చేస్తున్నారు. దీని అర్థం ఏమంటే- దాటడానికి సాధ్యం కానిదై, అంతు లేనిదై, పూర్వం ప్రస్తావించిన కర్మజ్ఞానాలకు సాక్షాత్తు విపరీతంగా ఉండే అసమీచీన జ్ఞానం, అసమీచీన క్రియ- అనేవానిని కల్గినవాడను, వాటివల్ల కలిగే, అనాదిగా ఉండే పాపవాసనలు- అనే మహాసముద్రంలో మునిగి పడి ఉండేవాడను- అని అర్థం. పాపవాసన అనేదానికి పాపాలవల్ల కల్గినవాన- అని కాని, పాపాలకు కారణమైన వాసన- అని కాని అర్థాన్ని చెప్పవచ్చు.

"తిలతైలవత్" అని ఆరంభమవుతున్న అనంతరప్రయోగంతో ఈ పాపవాసన వల్లనే సముద్రంలో పడి ఉండడానికి కారణమైన శరీరసంబంధంచేత స్వరూపం ఆవరింపబడి, ఆచ్ఛాదింపబడి ఉండడాన్ని గూర్చి తెల్పుతున్నారు.

(తిలతైలవత్ దారువహ్నివత్ దుర్వివేచ) - నూపుగింజలో నూనె, అరణికాష్ఠంలో అగ్ని- అనే వాటిని విభాగించి చూచి తెలిసికోవడానికి సాధ్యం కానట్లు, తగిన దారిని తెలిసినవారై, శక్తిని కలవారై ఉండేవారిచేకూడా విభాగించి తెలియరానిది-

అని అర్థం. అదే రీతిలో శరీరాన్ని, ఆత్మను వివేకించి తెలియడం అనేది అందఱికి వీలయినది కాదు. వాటిని వివేకించి తెలియడానికి తగిన దారిని తెలిసినవారై, శక్తిని వారిచేతనే దానిని విభాగించి తెలియడం సాధ్యం. అందువల్లనే నూవుగింజలో నూనెవలె, అరణికొష్ఠంలో అగ్నివలె- అని రెండు దృష్టాంతాలను పల్కుతున్నారు. ఈ శరీరాత్మలనుగూర్చిన జ్ఞానంయొక్క వాసనచేత, భగవానుని కృపచేత, శరీరాన్ని ఆత్మను విభాగించి తెలియవచ్చునే తప్ప, మిగిలినవారికి వానిని విభాగించి తెలియడం సాధ్యం కానట్లుగా, శరీరంలో ఆత్మ అణగి మఱుగుపడి ఉంటుంది. **"దారుణ్యగ్ని యథా తైలం తిలే తద్వత్ పుమానపి, ప్రధానేఽవస్థితో వ్యాపీ చేతనాత్మాత్మవేదనః"** (విష్ణుపురాణం- 2-7-28) (జ్ఞానాన్నే స్వరూపంగా కలవాడు, తనకు తానే ప్రకాశించేవాడు అయిన జీవుడు, అరణికొష్ఠంలో అగ్నివలె, నూవుగింజలో నూనెవలె, ప్రకృతిలోపల మఱుగుపడి ఉంటాడు) అని శ్రీవిష్ణుపురాణంలో చెప్పబడింది కదా.

(త్రిగుణక్షణక్షరణస్వభావ) - సత్త్వం, రజస్సు, తమస్సు- అనే మూడు గుణాలను, ప్రతిక్షణం పరిణామాన్ని పొందడాన్ని సహజంగా కల్గినదై- అని అర్థం.

(అచేతనప్రకృతివ్యాప్తిరూప) - తానే స్వయంగా ప్రకాశించకుండా ఉండడం- స్వయంప్రకాశకమై ఉండకపోవడమనే జడంయొక్క ధర్మాన్ని సహజంగా కల్గినదై, మూలప్రకృతితో విడదీయరాని సంబంధాన్ని కల్గినదై- అని అర్థం. ఈమూడు ప్రయోగాలు తరువాత రాబోయే **"భగవన్మాయా"** అనే ప్రయోగంతో అన్వయిస్తాయి.

(దురత్యయ భగవన్మాయాతిరోహితస్వప్రకాశః) - శరణాగతి గద్యవ్యాఖ్యానంలో పన్నెండవ చూర్ణిక అవతారికలో ప్రస్తావింపబడ్డ **"దైవీ హ్యేషా గుణమయీ మమ మాయా దురత్యయా"** (ఈ క్రీడాత్మకమైన గుణరూపమైన నా మాయ ఎవరికీ దాటడానికి సాధ్యం కానిది) గీతాశ్లోకంలో చెప్పబడ్డ రీతిలో దాటడానికి సాధ్యం కానిదై, సర్వశక్తిని కల పరమాత్మచే బంధింపబడినదై, **"మాయాం తు ప్రకృతిం విద్యాన్మాయినం తు మహేశ్వరమ్"** (శ్వేత-4-10) (ఆశ్చర్యకరమైన సృష్టికిహేతువై ఉన్నందున మాయను ప్రకృతి అని, ఆమాయను నిర్వహించే వానిని మహేశ్వరుడని తెలియాలి) అనే రీతిలో **"మాయ"** అని చెప్పబడే మూలప్రకృతివికారమైన శరీరంతో ఆవరింపబడిన స్వప్రకాశాన్ని కల్గినవాడై, శరీరంతో ధర్మభూతజ్ఞానసంకోచాన్ని పొంది, తన శేషత్వం మొదలైనవానికి తెలియడానికి సాధ్యం కాకుండా ఉంటుంది- అని భావం.

పెరియవాచ్చాన్‌పిళ్ళై వ్యాఖ్యానమ్

(అనాద్యవిద్యాసంచితానన్తాశక్యవిస్రంసన కర్మపాశప్రగ్రథితః) అనాదియాన అజ్ఞానత్తాలే తిరట్టప్పట్టతాయ్, అసఙ్ఖ్యేయమాయ్, ఎన్నోడు పిఱోడు వాశియఱ ఒరువరాలుమ్ అవిళ్క్క శక్యమన్నిక్కే యిరున్దుళ్ళ పుణ్యపాపరూపమాన కర్మమాకిఱ కయిఱ్ఱాలే "పుఱ మఱ క్కట్టిక్కొణ్డు" ఎన్గిఱపడియే కట్టుణ్డవనాయ్.

ఇవ్వళవాల్- అపరాధానామాలయత్వమ్ శొల్లిఱ్ఱాయ్త్తు. "వాసనామహార్ణవాన్తర్నిమగ్నః" ఎన్నుమ్, "భగవన్మాయాతిరోహితస్వప్రకాశః" ఎన్నుమ్, "కర్మపాశప్రగ్రథితః" ఎన్నుమ్ శొల్లుకైయాలే వాసనాకార్యమ్ స్వరూపతిరోధాన స్వరూపమాన అజ్ఞానమాయ్, తత్కార్యమ్ కర్మమా యిరుక్కిఱపడియై చ్చొల్లుకిఱతు.

(అనాగతానన్తకాలసమీక్షయాఽప్యదృష్టసన్తారోపాయః) ఆకైయాలే, ఇతుక్కు మున్బు పారాతే, మేలుమ్ ముడివిట్టిక్కే యిరున్దుళ్ళ కాలపరమ్బరైకళాలైయ ప్పార్త్తాలుమ్ కాణప్పడాతే యిరున్దుళ్ళ సంసారోత్తరణోపాయత్తై యుఱైయనా యిరున్దుళ్ళ నాన్.

ఆంధ్రవివరణం - భావదీపిక

(అనాద్యవిద్యాసంచితానంతాశక్యవిస్రంసనకర్మపాశప్రగ్రథితః) - అనాది అయిన అజ్ఞానం చేత కూడబెట్టబడినది, నాతో, ఇతరులతో తేడా లేకుండా ఎవరికీ విడిపించుకోవడానికి సాధ్యం కానిదై ఉండే పుణ్యపాపరూపమైన, కర్మరూపంలోని పాశంచేత **"పుఱమఱ క్కట్టిక్కొణ్డు ఇరువల్ వినైయార్ కుమైక్కుమ్"** (తిరువాయ్- 5-1-6) (బయట బాగా గట్టిగా పుణ్యపాపాలనే రెండు కర్మలు బంధించి బాధిస్తాయి.) అనే రీతిలో బంధింపబడినవాడై- అని అర్థం.

ఇంతవరకు ఈ చూర్ణిక వ్యాఖ్యానంలో కొంచెం ముందు ప్రస్తావింపబడ్డ **"అహమస్మి అపరాధానామాలయః"** ఇత్యాది అహిర్బుధ్న్య సంహితావచనంలో పల్కిన రీతిలో "తాను అన్ని అపరాధాలకు నిలయమై ఉండేవాడు'' అనే విషయం చెప్పబడింది. **"పాపవాసనా మహార్ణవాంతర్నిమగ్నః"** - (పాపవాసన అనే మహాసముద్రంలో మునిగినవాడు) - అని మొదట పల్కి, **"భగవన్మాయాతి రోహితస్వప్రకాశః"** (భగవానుని మాయ అనే శరీరంచేత మఱుగుపరచబడిన స్వప్రకాశాన్ని కలవాడు) అని తరువాత పల్కి, ఆ తరువాత, **"కర్మవాసనాప్రగ్రథితః"** (కర్మ అనే దారంతో బంధింపబడినవాడు)- అని పల్కడంవల్ల పాపవాసనచేత

తన స్వరూపం మఱుగుపరచబడడమనే అజ్ఞానం కల్గుతుంది- అని, ఆ అజ్ఞానంవల్ల ఇంకా ఇంకా కర్మ చేయబడుతున్నది- అని చెప్పబడినట్లయినది.

(అనాగతానంతకాలసమీక్షయాఽపి అదృష్టసంతారోపాయః) -ఈ కారణం వల్లనే, తరువాత రాబోయే అంతు లేని కాలపరంపరలు అన్నిటిలోను పరిశీలించి చూచినా ఈ సంసారసముద్రంనుండి బయటపడడానికి తగిన ఉపాయాన్ని చూడలేని నేను - అని అర్థం.

పెరియవాచ్చాన్‌పిళ్ళై వ్యాఖ్యానమ్

(నిఖిలజన్తుజాతశరణ్య) ఇప్పడి అనుకూలజ్ఞళిల్ ఒన్ఱు మిన్ఱిక్కే, ప్రతికూలజ్ఞళ్ ఇల్లాతతిన్ఱిక్కే జననమాత్రయోగికళాన సకలజన్తుక్కళుక్కుమ్ శరణవరణార్హనానవనే!

ఇత్తాల్ -ఎనక్కుమ్ శరణవరణార్హనెన్ఱు కరుత్తు. "అఖిలజగత్స్వామిన్" ఎన్ఱాప్పోలే "అస్మత్స్వామిన్" ఎన్ఱుమ్.

(శ్రీమన్) పూర్వవృత్తమ్ పారాతే విషయీకరిక్కుమ్బడి అరుకే యిరున్ద శేర్‌ప్పారుముణ్డు.

(నారాయణ) ఇజ్జన్తుక్కళ్ విముఖరాన కాలత్తిలుమ్ సత్తైయై నోక్కిక్కొణ్డు పోన్దవనల్లైయో? ఆక, అరుకే యిరున్ద పిరాట్టియై ప్పార్‌త్తు రక్షిత్తరుళవేణుమ్; దేవరీరై ప్పార్‌త్తాలుమ్ రక్షిక్కవేణుమెన్ఱపడి.

(తవ చరణారవిన్దయుగళం శరణమహం ప్రపద్యే) పరమకారుణికరాన దేవరీరుడైయతాయ్, సర్వసులభమాయ్, నిరతిశయభోగ్యమాయ్, ఒన్ఱుక్కొన్ఱు ఉపమానమామతొళియ వేఱు ఉపమానమిన్ఱిక్కే యిరున్ద తిరువడికళైయే ఉపాయమాక అధ్యవసిక్కిఱేన్.

ఆంధ్రవివరణం- భావదీపిక

(నిఖిలజంతుజాతశరణ్య) - ఈ రీతిలో అనుకూలం (మంచి) ఏదీ లేకుండా, ప్రతికూలాలు లేనివి అనేవి ఏవీ లేకుండా- అంటే- అన్ని ప్రతికూలాలను కలవారై, కేవల శారీరక జన్మను మాత్రం కలిగి ఉండే సమస్తజీవులకు శరణు పొందదగినవాడా! అని అర్థం.

దీనివల్ల నాకు శరణు పొందదగినవాడవు (శరణ్యుడవు) నీవు- అనే భావం స్ఫురిస్తున్నది. శరణాగతిగద్యలోని అయిదవ చూర్ణికలో **"అఖిలజగత్స్వామిన్"** అని అనగానే, **"అస్మత్ స్వామిన్"** అని సూచించారు కదా!

(శ్రీమన్) - **"తానహం ద్విషతః క్రూరాన్ సంసారేషు నరాధమాన్, క్షిపామ్యజ స్రమశుభానాసురీష్వేవ యోనిషు"** అని అంటూ, నన్ను గెంటి వేయడానికి అవకాశం ఇవ్వకుండా సమీపంలోనే ఉండి రక్షించే లక్ష్మీదేవికూడా ఉన్నది- అని అంటున్నారు.

(నారాయణ) - నరసమూహం అంతటికి ధారకుడై ఉండేవాడా!- అని అర్థం. ఈ జంతువు నేను నిన్ను లెక్కించకుండా ఉండే కాలంలోకూడా, నన్ను ధరించి నిలచి, నశించకుండా కాపాడినవాడవు కదా! కనుక, సమీపంలో ఉండే లక్ష్మీదేవిని చూచినా గాని, నిన్ను చూచినా గాని, ఏ రీతిలో అయినా నన్ను రక్షించి తీరాలి- అని భావం.

(తవ చరణారవిందయుగళమ్) - చాలా గొప్ప కరుణను కల్గిన నీకు చెందినవి, అందరికి సులభమైనవి, సాటి లేని ఆనందాన్ని కల్గినవి, ఒక దానితో ఇంకొకటి పోలి ఉంటాయి తప్ప, ఎంతగా వెదకినా వేఱొక ఉపమానం లేనివై ఉండే నీ శ్రీచరణాలను.

(శరణం ప్రపద్యే) ఉపాయంగా నిశ్చయించుకొన్నాను- అని అర్థం. "ప్రపద్యే" అనే పదం **"పత్ల్- గతౌ"** అనే ధాతువునుండి పుట్టినది కనుక, **"గతి"** అనే అర్థాన్ని కల్గినది అయినా, **"గత్యర్థాः బుద్ధ్యర్థాः"** గతిని తెలిపే పదాలు బుద్ధిని (జ్ఞానాన్ని) కూడా తెలుపుతాయి- అనేన్యాయం ద్వారా ఇక్కడ జ్ఞానవిశేషరూపమైన నిశ్చయాన్ని తెల్పుతున్నది.

మూలము

3. ఏవమవస్థితస్యాప్యర్థిత్వమాత్రేణ పరమకారుణికో భగవాన్ స్వానుభవ ప్రీత్యోపనీతైకాన్తికాత్యన్తిక నిత్యకైఙ్కర్యైకరతిరూప నిత్యదాస్యం దాస్యతీతి విశ్వాస పూర్వకం భగవన్తం నిత్యకిఙ్కరతాం ప్రార్థయే.

ఏవమ్ అవస్థితస్యాపి = పూర్వం తెల్పిన రీతిలో ఆకించన్యాదులను కల్గినవాడను అయినా, **పరమకారుణికः భగవాన్** = గొప్ప కరుణను సహజంగా కల్గిన భగవానుడు, **అర్థిత్వమాత్రేణ** =నేను ప్రార్థిస్తున్నాను- అనే కారణంచేతనే, **స్వానుభవప్రీత్యా** = తన అనుభవం వల్ల కల్గిన ప్రీతిచేత, **ఉపనీత** = కల్గించబడినది, **ఐకాంతిక** = ఏకాంతమైనది, **ఆత్యంతిక** = అంతు లేనిది, **నిత్య** =నిత్యమైనది

అయిన, **కైంకర్య+ఏకరతిరూప** = కైంకర్యంలో మాత్రమే ఆనందాన్ని కల్గి ఉండడమనే రూపంలోని, **నిత్య దాస్యం** = (తనయొక్క) నిత్యకైంకర్యాన్ని, **దాస్యతి ఇతి** = అనుగ్రహిస్తాడు -అనే, **విశ్వాసపూర్వకం** = విశ్వాసంతో, **భగవంతం** = భగవానుడైన శ్రీమన్నారాయణుని, **నిత్యకింకరతాం** = నిత్యకైంకర్యాన్ని (అనుగ్రహించవలసినదిగా) ప్రార్థయే = ప్రార్థిస్తున్నాను.

పెరియవాచ్చాన్‌పిళ్ళై వ్యాఖ్యానమ్

(ఏవమవస్థితేత్యాది) ఉపాయవరణానన్తరమ్ అర్థిత్వమాత్రత్తాలే తమక్కు దాస్యరసత్తై త్తన్దరుళవేణుమెన్గిఱ మహావిశ్వాసత్తై మున్నిట్టుక్కొణ్డు ప్రాప్యత్తై ప్రార్థిక్కిఱార్.

(ఏవమవస్థితస్యాపి) ఉక్తప్రకారత్తిలే నిన్ఱ ఎనక్కుమ్. అతావతు- అపరాధానామాలయనాయ్, అకిఞ్చననాయ్‌క్కొణ్డు దేవరీర్ తిరువడికళైయే ఉపాయమాక ప్పఱ్ఱిన ఎనక్కు మెన్నపడి.

(అర్థిత్వమాత్రేణ) విరోధివర్గత్తిల్ ఉపేక్షైయాతల్, ప్రాప్యత్తిల్ త్వరైయాతలిన్ఱిక్కే యిరుక్క, ప్రాప్యత్తిల్ నిరపేక్షనాయిరాతే అపేక్షిత్తమాత్రత్తాలే.

(పరమకారుణికో భగవాన్) ఎన్నుడైయ సాంసారికమాన దుఃఖత్తై క్కణ్డు, **"భృశం భవతి దుఃఖితః"** ఎన్గిఱపడియే మికవుమ్ పొఱుక్కమాట్టాత స్వభావత్తైయుడైయ నాయ్, ఆత్మోజ్జీవనత్తుక్కు హేతువాన జ్ఞానశక్త్యాదికళాల్ పరిపూర్ణనాయిరున్దళ్ళ దేవరీర్. ఇవ్విశేషణఙ్గళిరణ్డుమ్ అర్థనామాత్రత్తాలే పురుషార్థప్రదనాకైక్కు హేతు శొల్లుకిఱతు. మేల్ అపేక్షిత్తన్నై చ్చొల్లుకిఱతు.

(స్వానుభవప్రీత్యోపనీతైకాన్తికాత్యన్తిక కైఙ్కర్యైకరతిరూప) తన్నుడైయ అనుభవప్రీతియాలే యుణ్డావతాయ్, ఒరుపడిప్పట్టు ముడివిట్టిక్కే యిరున్దళ్ళ కిఙ్కరస్వభావత్తై ప్పఱ్ఱియిరుక్కిఱ ఆశైయై వడివాక వుడైత్తాయిరున్దళ్ళ,

(నిత్యదాస్యం దాస్యతీతి విశ్వాసపూర్వకమ్) యావదాత్మభావియాన దాస్యత్తై త్తన్దరుళ వేణుమెన్గిఱ మహావిశ్వాసత్తై మున్బాకక్కొణ్డు.

(భగవన్తం నిత్యకిఙ్కరతాం ప్రార్థయే) *పూజ్యనాన సర్వేశ్వరనై క్కుఱిత్తు నిత్యకైఙ్కర్యత్తై ప్రార్థిక్కిఱేన్. దాస్యమెన్ఱుమ్, కైఙ్కర్యమెన్ఱుమ్ పర్యాయమ్.

---

* పాఠాంతరం : కల్యాణగుణఙ్గళుక్కెల్లామూఱ్ఱుమ్ వాయాన జ్ఞానశక్త్యాదిగుణఙ్గళాలుమ్ తన్నై యాశ్రయిత్తు నిఱమ్ పెఱుమ్బడియాన సర్వేశ్వరనై.

ఆంధ్రవివరణం- భావదీపిక

3. మూడవ చూర్ణిక

అవతారిక :- భగవానుని ఉపాయంగా ఆశ్రయించగానే "నేను నిన్ను ప్రార్థించడాన్ని ఆధారంగా చేసికొని, తావన్మాత్రంతో నాకు కైంకర్యాన్ని అనుగ్రహించాలి" అనే మహావిశ్వాసాన్ని ముందుంచుకొని (పురస్కరించుకొని) ప్రాప్యమైన కైంకర్యాన్ని ఇందులో ప్రార్థిస్తున్నారు.

వ్యాఖ్యానమ్ : (ఏవమవస్థితస్యాపి) - పూర్వం తెల్పిన రీతిలో ఉండే నాకు-అనిఅర్థం. అంటే- **"అహమస్మ్యపరాధానామాలయః"** ఇత్యాది అహిర్బుధ్న్యసంహితావచనంలో పల్కిన రీతిలో దోషాలకు అన్నిటికి ఆశ్రయంగా ఉండేవాడనై, అకించనుడనై, నీ శ్రీచరణాలనే ఉపాయంగా ఆశ్రయించిన నాకు - అని అర్థం.

(అర్థిత్వమాత్రేణ) - ప్రాప్యానికి అడ్డుగా ఉండే దోషాలలో సంబంధాన్ని లేనివాడనుగా నేను లేను. ప్రాప్యమైన కైంకర్యంలో. "దానిని పొందితీరాలి" అనే త్వరను కలవాడనుగాకూడా లేను. అయితే, ఆ కైంకర్యాన్ని కోరకుండా ఉండకుండా, ప్రార్థించినందున నా ప్రార్థననే కారణంగా చేసికొని- అని భావం.

(పరమకారుణికో భవాన్) - లౌకిక జీవనంలో నేను అనుభవించే బాధలను చూచి, **"భృశం భవతి దుఃఖితః"** అనే శ్రీరామాయణ శ్లోకంలో పల్కిన రీతిలో, ఇతరుల దుఃఖాన్ని చూచి మిక్కిలి సహించలేని స్వభావాన్ని కలవాడవై, ఆత్మోజ్జీవనానికి హేతువులైన జ్ఞానం, శక్తి మొదలైన ఆఱు గుణాలతో పూర్ణుడవై ఉండడం వల్ల **"భగవాన్"** అనే పేరును పొందిన నీవు- అని భావం. ఈ రెండు పదాలు, ప్రార్థించినంతలోనే పరమపురుషార్థాన్ని భగవానుడు ఇస్తాడు- అనేదానికి అనుగుణంగా ప్రయోగింపబడ్డాయి. తరువాత తాము కోరే పరమపురుషార్థాన్ని గూర్చి తెల్పుతున్నారు.

(స్వరూపానురూపప్రీత్యా+ఉపనీత+ఐకాంతిక+ఆత్యంతికనిత్యకైంకర్య రతిరూప) - తనను అనుభవించడంవల్ల కలిగే ప్రీతిచేత కల్గింపబడేదై, ఒకే రీతిలో ఉన్నదై, అంతు లేనిదై ఉండే నిత్యకైంకర్యాన్ని గూర్చిన ఆశనే రూపంగా కల్గినదైన- నిత్యకైంకర్యం మూర్తీభవించినట్లుండే- అని అర్థం.

(నిత్య దాస్యం దాస్యతీతి) - "నిత్యమైన నా ఆత్మ ఉన్నంతవరకు దాస్యాన్ని అనుగ్రహిస్తాడు- అనే-

(విశ్వాసపూర్వకమ్) - మహావిశ్వాసాన్ని పురస్కరించుకొని,

(భగవంతం నిత్యకింకరతాం ప్రార్థయే) -మిగిలిన అన్ని కల్యాణగుణాలకు అనురూపాలైన జ్ఞానం, శక్తి, బలం, ఐశ్వర్యం,వీర్యం, తేజస్సు- అనే ఆఱు గుణాలు తనను ఆశ్రయించి ప్రకాశాన్ని పొందేటట్లు ఉండేవాడు కనుక- **"భగవాన్"** అని అనబడే భగవానుని ఉద్దేశించి, నిత్యమైన కైంకర్యాన్ని ప్రార్థిస్తున్నాను. **"దాస్యమ్", "కింకరతా"** అనే రెండు శబ్దాలు కైంకర్యమనే ఒకే అర్థాన్ని తెల్పుతున్నాయి.

మూలము

4. తవానుభూతిసమ్భూత ప్రీతికారితదాసతామ్ ।
దేహి మే కృపయా నాథ ! న జానే గతిమన్యథా ॥

5. సర్వావస్థోచితాశేషశేషతైకరతిస్తవ ।
భవేయం పుణ్డరీకాక్ష ! త్వమేవైవం కురుష్వ మామ్ ॥

నాథ =నాథా !, **తవ** = నీయొక్క, **అనుభూతిసంభూత** = అనుభవం వల్ల కల్గిన, **ప్రీతికారిత** =ప్రీతిచే చేయించబడిన, **దాసతాం** =కైంకర్యాన్ని, **మే**= నాకు, **కృపయా** = కృపతో, **దేహి** = అనుగ్రహించు, **అన్యథా**= వేఱొక రీతిలో, **గతిం** = గతిని, **న జానే** = నేను తెలియను.

పుండరీకాక్ష = ఓ పుండరీకాక్ష!, **తవ** =నీకు, **సర్వ+అవస్థా+ఉచిత** = అన్ని సన్నివేశాలకు తగిన, **అశేషశేషతా+ఏకరతిః** = సమస్తకైంకర్యాలను చేయడంలో మాత్రమే ఆనందాన్ని కలవాడను, **భవేయం** = కాగలను, **త్వమ్+ఏవ** =నీవే, **మామ్** = నన్ను, **ఏవం** = ఈవిధంగా, **కురుష్వ** = చేయాలి.

పెరియవాచ్చాన్‌పిళ్ళై వ్యాఖ్యానమ్

(తవానుభూతీత్యాది) తమ్ముడైయ పాశురత్తాలే ప్రాప్యత్తై ప్రార్థిత్తార్, కీழ్, ఇతిల్ - ఐతిహాసికర్ ప్రార్థిత్త పాశురత్తాలే ప్రార్థిక్కిఱార్; ఎన్ద ప్పాశురత్తుక్కు ఈశ్వరన్ ఇరఙ్గు మెట్టఱియాతపడియాన తమ్ముడైయ ప్రాప్యత్వరైయాలే.

(తవానుభూతిసమ్భూత ప్రీతికారితదాసతామ్, దేహి మే కృపయా నాథ న జానే గతిమన్యథా, సర్వావస్థోచితాశేష శేషతైకరతి స్తవ, భవేయం పుణ్డరీకాక్ష త్వమేవైనం కురుష్వ మామ్) ఉన్నుడైయ అనుభూతియాలేయుణ్డాన ప్రీతియాలే పణ్ణప్పట్ట దాస్యత్తై తన్దరుళవేణుమ్. రుచిక్కు మేఱ్పడ ఇట్టియిలే యిరుక్కిఱ ఎనక్కు

ఇత్తలైయిల్ దుర్గతియై క్కణ్డు ఇరఙ్గిన ఇరక్కత్తాలుమ్, అవర్జనీయమాన సమ్బన్ధత్తాలుమ్ ఇప్రకారమొழియ వేఱు ఎనక్కు ఓరుపాయమఱికిలేన్.

(సర్వావస్థోచితాశేషశేషతైకరతిస్తవ) ఇద్దాస్యత్తుక్కడియాన ప్రీతియు మెనక్కుణ్డామ్బడి దేవరీరే కటాక్షిత్తరుళ వేణుమెన్గిఱార్. దేవర్తిరువడికళిలే సర్వావస్థోచితమాయిరున్దుళ్ళ సర్వశేషత్వత్తై యొన్ఱైయుమే పణ్ణియిరున్దుళ్ళ ప్రేమత్తై యుడైయనాక వేణుమ్.

(పుండరీకాక్ష) ఇప్పేమత్తై "జితన్తే పుణ్డరీకాక్ష" ఎన్గిఱపడియే రుచిజనకమాన విశేషకటాక్షత్తాలే పణ్ణియరుళవేణుమ్.

(త్వమేవైవం కురుష్వ మామ్) ఎన్బక్కల్ ఒరు సహకార్యన్తరత్తై అపేక్షియాతే, సర్వాపేక్షితఙ్గళుక్కుమ్ దేవరీరైయే ప్పార్త్తిరుక్కుమెన్ఱై దేవరీరే ఇప్పడి పణ్ణియరుళ వేణుమ్.

ఆంధ్రవివరణం - భావదీపిక

(4,5) నాల్గవ, అయిదవ చూర్ణికలు

అవతారిక :- శ్రీరామానుజులు తమ సూక్తితో ప్రాప్యమైన కైంకర్యాన్ని ఇంతకుముందు వేడారు. ఇతిహాసాలలో కన్పించే పూర్వులు ప్రార్థించిన సూక్తులతో దానిని ప్రార్థిస్తున్నారు- ఈ రెండు చూర్ణికలలో. ఏ మాటకు భగవానుడు అనుగ్రహిస్తాడో తెలియదు కనుక, తమకు ప్రాప్యంలో గల త్వరచేత ఈ విధంగా చేస్తున్నారు.

నాల్గవ చూర్ణిక-వ్యాఖ్యానమ్ :- (తవానుభూతిసంభూత ప్రీతికారిత దాసతామ్ దేహి) - నీ అనుభవంవల్ల కలిగే ఆనందంచేత చేయబడే దాస్యంయొక్క ఆనందాన్ని నాకు అనుగ్రహించాలి.

(మే) - ఇందులో **"రుచి"** అనబడే అభినివేశానికి మించి ఏమీ లేని నాకు.

(కృపయా నాథ!) -దాసుని దుర్గతిని చూచి పొందిన కృపవల్ల, దాసునితో గల విడదీయరాని సంబంధంచేత దీనిని నీవే చేసితీరాలి.

(న జానే గతి మన్యథా) -నీవు కృప చూపితే తప్ప వేఱొక గతిని తెలియను.

అయిదవ చూర్ణిక వ్యాఖ్యానమ్ :- **(సర్వావస్థోచితాశేష శేషతైకరతిస్తవ)** - "ఈ దాస్యానికి కారణమైన ప్రీతి కూడా నాకు కలిగేటట్లుగా నీవే అనుగ్రహించాలి" అని

అంటున్నారు. "నీ శ్రీచరణాలలో అన్ని స్థితులకు తగిన అన్ని విధాలైన కైంకర్యాలనే గూర్చిన ప్రేమను కలవాడను కావాలి" అని అర్థం.

(భవేయం పుండరీకాక్ష!) - "జితం తే పుండరీకాక్ష!" అనే జితంతే స్తోత్రశ్లోకంలో చెప్పబడిన రీతిలో రుచిని కల్గించే కటాక్షంచేతనే, ఆప్రేమను కలవాడను అయేటట్లు చేయాలి.

(త్వమేవైవం కురుష్వ మామ్) - నానుండి ఏ ఉపాయానుష్ఠానాన్ని ఎదురు చూడకుండా నేను కోరే అన్నిటికి నిన్నే ఎదురు చూచే నన్ను నీవే ఈ విధంగా చేయాలి.

మూలము

6. ఏవంభూత తత్త్వయాథాత్మ్యావబోధ తదిచ్ఛారహితస్యాపి, ఏతదుచ్చారణ మాత్రావలమ్బనేన ఉచ్యమానార్థపరమార్థనిష్ఠం మే మనస్తమేవాద్యైవ కారయ.

ఏవం భూత = పూర్వం తెల్పిన రీతిలోని, **తత్త్వయాథాత్మ్య** = ఆత్మతత్త్వం యొక్క యథాతథమైన, **అవబోధ** = జ్ఞానాన్ని, **తదిచ్ఛా** = ఆ జ్ఞానాన్ని పొందాలనే ఆశను, **రహితస్య+ అపి** =లేనివాడను అయినా, **ఏతత్+ ఉచ్చారణ మాత్ర+ అవలంబనేన** = "నేను నిన్ను శరణు వేడుతున్నాను" అని ఉచ్చరించిన మాటనే ఆలంబనంగా చేసికొని, **మే మనః** = నామనస్సును, **ఉచ్యమానార్థ పరమార్థనిష్ఠం** = చెప్పబడుతున్న ఉపాయ ఉపేయాలలోని యథార్థజ్ఞానంలో నిష్ఠను కలవానినిగా, **త్వమేవ** =నీవే, **అద్య ఏవ** = ఈనాడే, **కారయ** = చేయాలి.

పెరియవాచ్చాన్‌పిళ్ళై వ్యాఖ్యానమ్

(ఏవమ్భూతేతి) ఉమ్ముడైయ పక్కల్ అపేక్షితత్తై త్తరుకైక్కు ప్రాప్యత్తినుడైయ యథాజ్ఞానముమ్ తద్రుచియుమిన్టిక్కేయిరుక్క, ఉమ్ముడైయ అపేక్షితత్తై త్తరుకైక్కు ముతలేతు? ఎన్న, ఇప్పాశురత్తై చ్చొన్నమాత్రత్తిలే ఇతిత్తొన్న వాక్యత్తినుడైయ తాత్పర్యత్తిలే ఎన్నుడైయ మనస్సు నిష్ఠమామ్బడి దేవరిరే పార్‌త్తరుళవేణు మెన్గిఱార్.

(ఏవమ్భూతతత్త్వ యాథాత్మ్యావబోధ) జీవస్వరూపమెన్న, పరస్వరూపమెన్న, ప్రాప్తిఫలమానకైఙ్కర్యమెన్న- ఇవ*ర్*నిడైయ యథాజ్ఞానమిన్టిక్కే యిరున్దతేయాకిలుమ్,

(ఏతదుచ్చారణమాత్రావలమ్బనేన) ఉక్తమాన పాశురత్తినుడైయ ఉచ్చారణ మాత్రత్తైయే పర్*ర*్రాశాక్కొణ్డు,

(ఉచ్యమానార్థ పరమార్థనిష్ఠం మే మనః) ఇతిలే శొల్లప్పడానిన్ఱుళ్ళ అర్థత్తినుడైయ యాథాత్మ్యత్తిలే నిష్ఠమామ్బడి ఒరు కైమ్ముతలిన్టిక్కే యిరుక్కిఱ ఎన్నుడైయ * చపలస్వభావమాన మనస్సై.

(త్వమేవాద్యైవ కారయ) సహకారినిరపేక్షరాన దేవరీరే విళమ్బియాతపడి ఇప్పోతే పణ్ణియరుళవేణుమ్.

ఆంధ్రవివరణం- భావదీపిక

6. ఆఱవ చూర్ణిక

అవతారిక :- "నేను మీరు అడిగినదానిని ఇవ్వాలి అంటే, పరమపదాన్నిగూర్చిన యథార్థజ్ఞానం, అందులో అభిరుచి మీకు ఉన్నదా?" అని భగవానుని అభిప్రాయం కాగా, "ఈ మాటను నేను పలుకడమే కారణంగా చేసికొని, దానిలో -ఆ విషయంలో నా మనస్సు స్థిరమైన నిష్ఠను కల్గి ఉండేటట్లు నీవే అనుగ్రహించాలి" అని అంటున్నారు.

వ్యాఖ్యానమ్ : (ఏవంభూతతత్త్వయాథాత్మ్య + అవబోధతదిచ్ఛారహితస్యాపి) - జీవస్వరూపం, పరస్వరూపం, పరమాత్మను చేరి పొందే ఫలమైన కైంకర్యం- అనేవానినియొక్క యథార్థజ్ఞానాన్ని లేకుండా ఉన్నా, అందులో ఇచ్ఛను లేకపోయినా- అని అర్థం.

(ఏతదుచ్చారణమాత్రావలంబనేన) - పూర్వం పల్కిన మాటయొక్క ఉచ్చారణనే ఆలంబనంగా చేసికొని,

(ఉచ్యమానార్థపరమార్థనిష్ఠం మే మనః) - "నిన్ఱవానిల్లా నెఞ్జు" (పెరియతిరు-1-1-4) (నిలచినచోట నిలువని నామనస్సు) అని తిరుమంగైయా*ళ్వా*ర్ల చేత, **"ప్రమాథి"** (గీత-6-34) అని గీతలోను చెప్పబడిన రీతిలోనే, ఏమంచిని లేని నా మనస్సును, ఇంతవరకు చెప్పబడ్డ అర్థంలో నిజంగా నిలచి ఉండేటట్లుగా, నిష్ఠను కల్గి ఉండేటట్లుగా-

(త్వమేవ అద్యైవ కారయ) - ఏ సహాయాన్ని ఎదురు చూడని ఉపాయమైన నీవే ఆలస్యం లేకుండా ఇపుడే చేయాలి.

---

* పాఠాంతరం : నిన్ఱవానిల్లా ప్రమాథియాన.

మూలము

7. అపారకరుణాంబుధే ! అనాలోచితవిశేషాశేషలోకశరణ్య ! ప్రణతార్తిహర! ఆశ్రితవాత్సల్యైకమహోదధే ! అనవరత విదితనిఖిలభూతజాత యాథాత్మ్య ! సత్యకామ! సత్యసఙ్కల్ప ! అపత్సఖ ! కాకుత్స్థ ! శ్రీమన్నారాయణ ! పురుషోత్తమ! శ్రీరఙ్గనాథ! మమ నాథ ! నమోఽస్తు తే.

ఇతి శ్రీభగవద్రామానుజవిరచితమ్ శ్రీరఙ్గగద్యమ్ సమ్పూర్ణమ్

అపారకరుణా+అంబుధే = అంతులేని కరుణకు సముద్రం వంటివాడా !, అనాలోచిత విశేష = ఆలోచింపబడని (లెక్కింపబడని) గుణదోషాల రూపంలోని విశేషాలను కల, అశేషలోక = సమస్తలోకానికి, శరణ్య = గొప్ప శరణమైనవాడా!, ప్రణత+ఆర్తిహర = భక్తుల ఆర్తిని తీర్చేవాడా!, ఆశ్రిత వాత్సల్య+ఏకజలధే = భక్తుల పట్ల వాత్సల్యానికి అద్వితీయమైన సముద్రంవంటివాడా!, అనవరతవిదిత = నిత్యం తెలియబడిన, నిఖిల భూతజాతయాథాత్మ్య =సమస్త ప్రాణి సమూహాల యథార్థస్వరూపాన్ని కలవాడా!, సత్యకామ =కోరికలను అన్నిటినీ పొందినవాడా!, సత్యసంకల్ప = సత్యమైన సంకల్పాన్ని కలవాడా!, ఆపత్సఖ =ఆపదలలో మిత్రమా!, కాకుత్స్థ = కకుస్థుని వంశంలో పుట్టినవాడా!, శ్రీమన్నారాయణ = శ్రీమన్నారాయణా!, పురుషోత్తమా! = పరమపురుషా !, శ్రీరంగనాథ = శ్రీరంగనాథా!, మమ నాథ = నాస్వామీ !, తే నమః అస్తు = నీకే నా ఆత్మ భోగ్యమై ఉండాలి.

పెరియవాచ్చాన్‌పిళ్ళై వ్యాఖ్యానమ్

(అపారేత్యాది) ఇప్పడి అపేక్షితమ్ శెయ్‌కైక్కు హేతువాన అత్తలైయిల్ స్వభావజ్ఞళై అరుళిచ్చెయ్‌కిఱార్

(అపారకరుణాంబుధే) కరై యిఱన్దుళ్ళ కృపాసముద్రమానవరే! కరుణై యాకిఱతు- పరదుఃఖాసహిష్ణుత్వమ్. అతు అపరిచ్ఛేద్యమాకైయాలే సముద్రమాక ప్పేశుకిఱార్, అతుక్కు అపారత్వమాకిఱతు- "వ్యసనేషు మనుష్యాణాం భృశం భవతి దుఃఖితః" ఎన్గిఱపడియే ఆశ్రితరళవిన్దియే, మనుష్యసామాన్యత్తిలుమ్ వన్దేఱుకై. ఇత్తాల్- ఎన్నళవుమ్ వర వెళ్ళమ్ కోత్తతు- ఎన్గిఱార్.

(అనాలోచితవిశేషాశేషలోకశరణ్య) జన్మత్తాల్ వన్ద తాழ్వైనీఴ్‌నిన్ఱజ్గళెన్న; గుణత్తాలుమ్ జ్ఞానత్తాలుమ్ వన్ద తాழ్వైనీఴ్‌నిన్ఱజ్గళెన్న,- ఇబ్బేదజ్గళొన్ఱైయుమ్ పారాతే, యిరున్దతే కుడియాక ఎల్లార్‌క్కుమ్ శరణవరణార్హనానవనే ! ఇత్తాల్ - కీழ్చ్చొన్న కృపాకార్యమాన సర్వలోకశరణ్యత్వమ్ శొల్లినీఴ్‌నిన్ఱు.

(ప్రణతార్తిహర) ఉక్తమాన కృపైయైయుమ్, శరణ్యతైయైయు మనుసన్ధిత్తు తిరువడికళిలే తలై శాయ్‌త్తారుడైయ ఇழవుకళై త్తీర్‌క్కుమవనే!

(ఆశ్రితవాత్సల్యమహోదధే) అణ్టిట్ట కట్టినుడైయ మలత్తై స్వయప్రయోజనమాక ప్పోక్కుమ్ ధేనువైప్పోలే, ఆశ్రితరుడైయ దోషత్తై దేవరీరే తన్‌పేఱాక *ప్పోక్కుకై యాకిఱ ఇస్స్వభావమ్ అనుసన్ధాతాక్కళుక్కు ప్పరిచ్ఛేదిక్కవొణ్ణాతాయిరుక్కుమ్ పెరుమై యైయుడైయవనే! "మహోదధే" ఎన్ఱ - ఉక్తమాన కరుణాంబుధియిఱ్కాట్టిల్ మికుతి శొల్లుకిఱతు.

ఆంధ్రవివరణం- భావదీపిక

7. ఏడవ చూర్ణిక

అవతారిక :- ఈ విధంగా తమయొక్క ఆ మనోరథాన్ని నెఱవేర్చడానికి కారణమైన భగవానుని స్వభావాలను గూర్చి ఇందులో పల్కుతున్నారు.

వ్యాఖ్యానమ్ : **(అపారకరుణాంబుధే)** - తీరాన్ని దాటిన కరుణకు సముద్రం వంటివాడా! అని అర్థం. కరుణ అంటే ఇతరుల దుఃఖాన్ని సహించలేకపోవడం. ఇది అపారంగా ఉండడంవల్ల దానిని సముద్రంగా పల్కుతున్నారు. **"వ్యసనేషు మనుష్యాణాం భృశం భవతి దుఃఖితః"** (మానవుల దుఃఖాలను చూచి శ్రీరాముడు వారికంటే ఎక్కువ దుఃఖించేవాడు) అనే శ్రీరామాయణ శ్లోకంలో చెప్పబడిన రీతిలో "తన భక్తులుమాత్రమే కాకుండా, ఏమానవుడు దుఃఖాన్ని పొందినా, తాను అతనికంటే ఎక్కువ దుఃఖాన్ని పొందడం ఈ కరుణకు అపారత్వం. ఈ రీతిలో తీరాన్ని దాటినందువల్ల కరుణ నావరకు ప్రవహించి వచ్చింది- అని అంటున్నారు.

(అనాలోచిత విశేష + అశేషలోక శరణ్య) - జన్మవృత్తం, జ్ఞానం మొదలైన వానిచేత ఏర్పడే హెచ్చు తగ్గులు దేనినీ చూడకుండా, ప్రాణంతో ఉండే సమస్తజీవులకు శరణు పొందదగినవాడా! అని అర్థం. దీనివల్ల మొదట చెప్పబడిన కరుణవల్ల సిద్ధించిన **"సర్వలోకశరణ్యత్వం"** (సమస్తలోకాలకు శరణు పొందదగిన వాడై ఉండడం) చెప్పబడింది.

(ప్రణతార్తిహర) - ముందు పల్కిన కరుణను, సర్వలోక శరణ్యుడై ఉండడాన్ని తలచి శ్రీచరణాలలో శరణు పొందినవారి దుఃఖాలను తీర్చేవాడా!

---

* పాఠాంతరం : పొఱుక్కైయాకిఱ.

(ఆశ్రితవాత్సల్యైకజలధే) - అపుడే పుట్టిన లేగదూడ ఒంటిలో ఉండే మురికి తనకు భోగ్యవస్తువుగా గ్రహించి నాకి దానిని పోగొట్టే గోవువలె, భక్తుల దోషాలను మఱచి, మన్నించడమనే స్వభావం వాత్సల్యం. ఆ గుణాన్ని అనుసంధించే వారికి పరిచ్ఛేదించడానికి సాధ్యం కాకుండా ఉండే గొప్పతనాన్ని కలవాడా ! -అని అర్థం. "మహోదధే" (గొప్ప సముద్రమా !) అని ముందు పల్కిన కరుణాసముద్రంకంటే ఇది ఇంకా చాలా గొప్పది- అని తెలుపబడింది.

పెరియవాచ్చాన్‌పిళ్ళై వ్యాఖ్యానమ్

(అనవరతేత్యాది) సర్వకాలముమ్ అటియప్పట్టిరున్దుళ్ళ సకలభూత జాతజ్ఞనిముడైయ ఉణ్మైయైయుడైయవనే ! ఇత్తాల్- స్వతస్సర్వజ్ఞరాన దేవరీర్‌క్కు ఎన్నుడైయ తణ్మైయై నానటివిక్కవేణ్డావిదే -ఎన్ఱ.

(సత్యకామ) నిత్యమాన కామజ్ఞళై యుడైయనానవనే ! ఇత్తాల్- ఆశ్రితరుడైయ అపేక్షితజ్ఞళై క్కొడుక్కైక్కడియాన అవాప్తసమస్తకామత్వమ్ శొల్లుకిఱతు.

(సత్యసఙ్కల్ప) అమోఘసఙ్కల్ప. అపూర్వజ్ఞళై సఙ్కల్పిత్తు క్కొడుక్కుమిడత్తిల్ అవై తప్పాతిరుక్కై.

(ఆపత్సఖ) ఆపత్తుక్కు తుణైయానవనే ! తన్నాల్ వన్ద ఆపత్తుక్కుమ్, పిఱరాల్ వన్ద ఆపత్తుక్కుమ్ తుణైయాకైయిఱ్ఱైయ, రక్షకరాన దేవరీర్ కైవిట్టవళవిలుమ్ దేవరీరైయే తుణైయాక ప్ప్రార్థలాయిరుక్కై..

(కాకుత్స్థ) నమ్మాల్ వన్ద అనర్థత్తుక్కుమ్ నామే తుణై ఎన్నుమిడమ్ ఎఙ్గే కణ్డీర్? ఎన్న; కకుత్స్థవంశ ప్రసూతరాన దేవరీరాచరిత్ర అర్థమన్ఱో. "వధార్హమపి కాకుత్స్థుః కృపయా పర్యపాలయత్" ఎన్నక్కడవతిఱే.

(శ్రీమన్) దేవరీరుపేక్షిత్తాలుమ్ దేవరాల్ విడవొణ్ణాతపడి అరుకే యిరున్దు శేరవిడువారుముణ్డెన్ఱై. ఇత్తాల్- అరుకే యిరుక్కిఱ పిరాట్టియై ప్పార్త్తు రక్షిత్తరుళవేణు మెన్ఱై.

(నారాయణ) అవళ్తానే శిల కుఱ్ఱమ్ శొల్లిలుమ్, "ఎన్నడియార్ అతు శెయ్యార్" ఎన్నుమ్ దేవరోడుణ్డాన సమ్బన్ధత్తై ప్పార్త్తు రక్షిత్తరుళ వేణుమ్

(పురుషోత్తమ) అర్థిప్పారై "ఉదారాः" ఎన్నుమ్ దేవరీరుడైయ ఔదార్యత్తై ప్పార్త్తు రక్షిత్తరుళవేణుమ్.

(శ్రీరఙ్గనాథ) కీழ్ చ్చొన్న స్వభావజ్ఞళెల్లామ్ శాస్త్రజ్ఞళిలే కేట్టుప్పోకామే ప్రత్యక్షిక్కలామ్బడియన్ఱో దేవరీర్ కోయిలిలే వన్దు కణ్‌వళర్న్దరుళుకిఱతు.

(మమ నాథ) కోయిలిలే వన్దు కణ్‌వళర్న్దరుళుకిఱతు ఎనక్కు ముత్తైయై ఉణర్త్తుకైక్కిఱే - ఎన్గిఱార్.

(నమోఽస్తు తే) ముత్తైయై యుణర్న్దార్‌క్కు అపేక్షితమాయ్, స్వరూపాను రూపమాన పురుషార్థత్తై యపేక్షిత్తు త్తలైక్కట్టుకిఱార్. "ఉణ్డిట్టాయ్ ఇని యుణ్ణుఴి యాయ్" ఎన్నక్కడవతిఱే. దేవరీర్‌క్కే శేషమాన ఇవ్వాత్మవస్తు దేవరీర్‌క్కే భోగ్యమాయ్ త్తలైక్కట్టవేణుమ్.

పెరియవాచ్చాన్బిళ్ళై తిరువడికళే శరణమ్

పెరియవాచ్చాన్బిళ్ళై అరుళిచ్చెయ్‌త శ్రీరఙ్గగద్యవ్యాఖ్యానమ్ ముఱ్ఱిన్ఱు

ఆంధ్రవివరణం - భావదీపిక

(అనవరత విదితనిఖిలభూతజాత యాథాత్మ్య) - అన్ని ప్రాణిసమూహాలను గూర్చిన యథార్థ తత్త్వాన్ని యథాతథంగా అన్ని కాలాలలోను తెలిసినవాడా ! దీనివల్ల, సహజంగా అన్నిటినీ తెలిసిన నీకు నేను తెలుపవలసిన రీతిలో ఉన్నదా నా నైచ్యం!- అని భావం.

(సత్యకామ) -ఎల్లప్పుడు నెఱవేఱిన కోరికలను కలవాడా ! అని అర్థం. దీనివల్ల భక్తులవద్దనుండి దేనినీ ఎదురు చూడకుండా వారి కోరికలను తీర్చడానికి కారణమైన "అవాప్తసమస్తకామత్వమ్" (అని కోరికలు నెఱవేరడం) చెప్పబడుతున్నది.

(సత్యసంకల్ప) వ్యర్థం కాని సంకల్పాన్ని కలవాడా ! భక్తులకు అపూర్వాలైన భోగాలను సంకల్పమాత్రంతోనే కల్గించి, అనుగ్రహించేటపుడు ఆ సంకల్పం వ్యర్థం కాకుండా ఉండడం దీనిచేత చెప్పబడింది.

(ఆపత్సఖ) - ఆపదలను పోగొట్టే స్నేహితుడా !- అని అర్థం. జీవునివల్ల వచ్చే ఆపదలను, ఇతరుల వల్ల వచ్చే ఆపదలను తీర్చి, కాపాడే భగవానుడే విడచిపెట్టినా భగవానునే రక్షకునిగా ఆశ్రయించేటట్లు ఉండే స్థితి తెలుపబడింది. "జీవునివల్ల వచ్చే ఆపదలకు నేనే రక్షకుడను- అనే విషయాన్ని మీరు ఎక్కడ గమనించారు?" అని అంటే-

(కాకుత్స్థ) - కాకుత్స్థవంశంలో జన్మించిన శ్రీరామా! ककुत्स्थवंशంలో అవతరించిన నీవే - **"స పిత్రా చ పరిత్యక్తః సురైశ్చ సమహర్షిభిః, త్రీన్ లోకాన్ సంపరిక్రమ్య తమేవ శరణం గతః, స తం నిపతితం భూమౌ శరణ్యః శరణాగతమ్, వధార్హమపి కాకుత్స్థః కృపయా పర్యపాలయత్"** (రామా-సుందర- 38-34,35) (ఆ కాకాసురుడు, తండ్రిచేత, (తల్లిచేత) మహర్షులతో పాటుగా అందఱిచే విడువబడిన ఆ కాకాసురుడు ముల్లోకాలను తిరిగి అతనినే శరణు పొందాడు. శరణ్యుడైన ఆ శ్రీరాముడు భూమిపై పడినవాడు, శరణాగతుడు అయిన కాకాసురుడు వధింపదగినవాడైనా, కృపతో రక్షించాడు.) అని శ్రీరామాయణంలో లిఖింపబడడం చూడలేదా! అని అంటున్నారు.

(శ్రీమన్) - నీవు ఉపేక్షించినా, నీవు కూడా ఉపేక్షించడానికి వీలుకానట్లుగా నీ దగ్గరలో ఉండి శరణాగతుని నీతో చేర్చే లక్ష్మీదేవి ఉన్నది కదా ! అని భావం. దీనివల్ల, నీ దగ్గరలో ఉండే లక్ష్మీదేవిని చూచి అయినా రక్షించాలి- అని అంటున్నారు.

(నారాయణ !)- అతడే కదా **"తన్నడియార్ తిఱత్తకత్తు త్తామరైయాళాకిలుమ్ శితకురైక్కుమేల్, ఎన్నడియార్ అదు శెయ్యార్, శెయ్దారేల్ నన్ను శెయ్దార్"** (భగవద్భక్తుల విషయంలోలక్ష్మీదేవి ఒకవేళ దోషారోపణను చేసినా, భగవానుడు - "నా దాసులు తప్పు చేయరు. చేస్తే మంచినే చేస్తారు) అని అనేవాడవు కదా నీవు - దీనివల్ల. మన ఇరువురిమధ్య ఉండే సంబంధాన్ని చూచి అయినా రక్షించాలి- అని అంటున్నారు.

(పురుషోత్తమ)- నీవద్ద అర్థించి తమమనోరథాలను పొందే వారిని సైతం **"ఉదారాస్సర్వ ఏవైతే"** (వీరంతా ఉదారులు) అని పలికావుకదా, నీవు. నీ ఆ ఔదార్యగుణాన్ని చూచి అయినా నన్ను రక్షించాలి- అని అంటున్నారు.

(శ్రీరంగనాథ) - శ్రీరంగనాథా ! పూర్వం పల్కిన నీ గుణాలు అన్నీ ఎల్లప్పుడు శ్రుతి, స్మృతి, ఇతిహాసాది గ్రంథాలలో విని, తావన్మాత్రంతో తృప్తిపడడం కూకుండా, నేరుగా దర్శించేటట్లుగా కదా నీవు శ్రీరంగంలో శయనించి ఉన్నావు.

(మమ నాథ) - శ్రీరంగంలో శయనించి ఉండడం దాసునకు (నాకు) నీతో ఉండే సంబంధాన్ని తెలుపడం కోసమే - అని అంటున్నారు.

(నమోఽస్తు తే) - సంబంధాన్ని తెలిసినవారికి అపేక్షితమై, స్వరూపానికి తగినదై, భగవానుని ఆనందంకోసమే అయిన కైంకర్యమనే పరమపురుషార్థాన్ని

కోరి ఈ గద్యను నిగమనం చేస్తున్నారు. నేను పొందే పరమపురుషార్థం నా ఆనందంకోసం కాదు. నీ ఆనందం కోసమే కావాలి. **"తనక్కేయాక ఎనై క్కొళ్ళుమీదే ఎనక్కే కణ్ణనై యాన్ కొళ్ శిఱప్పే"** (తిరువాయ్-2-9-4) (నీ కోసమే నన్ను స్వీకరించు) అని, **"ఉనక్కే నామ్ ఆట్చెయ్‌వోమ్"** (తిరుప్పావై-29) (నీకే కైంకర్యం చేస్తాము) అని పల్కిన రీతిలో **"ఉణ్డిట్టాయ్, ఇని ఉణ్ణ్డ్రియాయ్"** (తిరువాయ్-10-10-6) (భుజించావు, ఇక పూర్తిగా అనుభవించు) అనే పాశురం, దాని ఈడువ్యాఖ్యలో **"నిరన్తరమాక భుజిత్తాయ్, నీ తొడఙ్గిన కార్యత్తైయుమ్ నడువే కుఱై కిడక్కవిడాతే విషయీకరిత్తు విట్టాయ్! నీ ఆరంభిత్త కార్యత్తిల్ కుఱై కిడప్పదుణ్ణో! నీ ఇవ్వళవు పుకుర నిఱుత్తుకైక్కు నాన్ సహకరిత్తదుణ్ణో! ఉన్ కారియత్తుక్కు ఉన్నై వేణ్డిక్కొళ్ళవేణుమో?"** (నిరంతరంగా భుజించావు. నీవు ప్రారంభించిన కార్యాన్ని మధ్యలో అసంపూర్ణంగా వదలివేయకుండా పూర్తిచేశావు. నీవు ఆరంభించిన కార్యంలో కొఱత ఉంటుందా ? నీవు ఇంతవరకు చేసి నిలువడానికి నా సహకారం ఏదయినా ఉన్నదా? నీ పనికోసం నిన్ను అర్థించాలా ?) అని నమ్బిళ్ళై వ్యాఖ్యను అనుగ్రహించడం కూడా ఇక్కడ అనుసంధేయం. "ఈ ఆత్మవస్తువు నీకే భోగ్యంగా ఉండేటట్లు పూర్తిచేయాలి (నిర్వహించాలి)" అని అంటూ ఈ శ్రీరంగగద్యను ఎమ్బెరుమానార్ పూర్తిచేశారు.

శ్రీరంగ గద్యమ్ - పెరియవాచ్చాన్‌పిళ్ళై వ్యాఖ్యానమ్

ఆంధ్రవివరణం (భావదీపిక) - సంపూర్ణమ్

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

భగవద్రామానుజులు అనుగ్రహించిన

వైకుంఠగద్యమ్

యామునార్యసుధాంబోధి మవగాహ్య యథామతి ।
ఆదాయ భక్తియోగాఖ్యం రత్నం సందర్శయామ్యహమ్ ॥

(యామునాచార్యులనే అమృతసముద్రంలో మునిగి, నా బుద్ధికి అందినంతలో భక్తియోగమనే రత్నాన్ని ఉద్ధరించి లోకానికి నేను చక్కగా దర్శింపజేస్తున్నాను.)

గడచిన రెండు గద్యల ఆరంభంలో గల శ్లోకావలె ఈ శ్లోకం తనియన్ కాదు. **"సందర్శయామ్యహమ్"** (నేను చక్కగా దర్శింపజేస్తున్నాను) అని పూర్తి అవుతున్నందున ఇది భగవద్రామానుజులు రచించిన శ్లోకమే. పెరియవాచ్చాన్‌పిళ్ళై దీనికి వ్యాఖ్యానం అనుగ్రహించలేదు. కాని, శ్రీవేదాంతదేశికులు దీని భావాన్ని **"ఇహాపి భక్తియోగశబ్దః స్వయంప్రయోజన భగవదనుసంధానపరః అన్యథా, తత్ప్రాప్తయే చ తత్పాదాంబుజ ద్వయప్రపత్తేః అన్యం న మే కల్పకోటి సహస్రేణాపి సాధనమస్తీతి మన్వాన- ఇతి వక్ష్యమాణ విరోధాత్"**- "ఇక్కడ భక్తియోగమని చెప్పబడేది స్వయంప్రయోజనంగా భగవానుని అనుసంధించే భక్తికి సంబంధించినదే. ఈవిధంగా భావించకపోతే, ఈ గద్యంలోనే తరువాత, "భగవానుని పొందడానికి అతని శ్రీచరణాలలో ప్రపత్తిని తప్ప వేయి కల్పాల కాలం గడచిన తరువాతకూడా మనకు ఇంకొక సాధనం లేదని తలచేవాడై" అని పల్కడం విరోధిస్తుంది" - అని పల్కడంవల్ల ఈశ్లోకం భగవద్రామానుజకృతమే అని స్థిరపడుతున్నది.

శ్రీవైకుణ్ఠగద్యమ్
పెరియవాచ్చాన్ పిళ్ళై వ్యాఖ్యానమ్
అవతారికై

భాష్యకారర్, తమ్ తిరువుళ్ళక్కురుత్తిల్ అఱుతియిట్ట అర్థమ్ పనైనిళ్ళోలే తమ్మళవిలే పర్యవసిక్కైయన్టిక్కే, కల్పవృక్షచ్ఛాయైపోలే పరోపకారార్థమాక

ఉపాయోపేయజ్ఞళై అనుష్ఠిప్పానెన్ఱు పరోపదేశమ్ పణ్ణుకిఱార్ -శ్రీవైకుణ్ఠగద్యత్తిల్. పెరియగద్యత్తిల్, సామాన్యభగవద్విషయమాక అవరై నోక్కి స్వప్రార్థనైయాక అరుళిచ్చెయ్తార్. శ్రీరఙ్గగద్యత్తిల్ సౌలభ్యత్తుక్కు ఎల్లైనిలమాన పెరియపెరుమాళ్ విషయమాక అవరై నోక్కి స్వప్రార్థనైయాక అరుళిచ్చెయ్తార్. ఇతిల్- పరత్వత్తుక్కు ఎల్లై నిలమాన శ్రీవైకుణ్ఠనాథన్ విషయమాక పిఱరై నోక్కి క్కర్తవ్యోపదేశమ్ పణ్ణుకిఱార్.

శ్రీభాష్యత్తిల్, లోకత్తిలే దురాచారముపాయమెన్బార్, దేవతాన్తరోపాసనమ్ ఉపాయమెన్బార్, దేవతైయై యొழియ కేవలకర్మమ్ ఉపాయమెన్బార్, కేవలజ్ఞాన ముపాయమెన్బార్, కర్మజ్ఞానసముచ్చయమ్ ఉపాయమెన్బారాయ్క్కొణ్డు వేదవాక్యఙ్గళై వికల్పిక్కిఱ బాహ్యకుదృష్టికళై నిరసిక్కైక్కాక, "నీఙ్గళ్ శొల్లుకిఱ వాక్యఙ్గళుక్కు ప్పొరుళ్ నీఙ్గళ్ శొల్లుకిఱపడి యన్ఱు; యుక్తికళిరున్దపడియాలుమ్, ప్రమాణఙ్గళిరున్దపడియాలుమ్ కర్మజ్ఞానసహకృతైయాన భక్తియే ఉపాయమెన్ఱు శొల్లుకిఱ ఇతువే పొరుళ్" ఎన్ఱు సాధిక్కవేణ్డుకైయాలే, ప్రపత్తియుమ్ ఉళ్ళే సూచితమాయ్ కిడక్కచ్చెయ్తేయుమ్, భక్తియిలే నోక్కాక ఉపపాదిత్తరుళినార్.

ఇవ్వళవాలే దుశ్శకైయాన భక్తియే ఉపాయమెన్ఱు భ్రమిత్తు మన్దమతికళ్ భయప్పడామైక్కుమ్, అన్ద భక్తితన్నుడైయ సిద్ధిక్కుమ్, పురుషార్థసిద్ధిక్కుమ్ చరమమాన ఉపాయమ్ ప్రపత్తి యెన్నుమిడత్తై ఉపపాదిత్తరుళినార్- పెరియ గద్యత్తిలే. భక్తిసాద్గుణ్యత్తుక్కుమ్ ప్రపత్తియే వేణుమెన్ఱు ప్రపత్తివైభవమ్ శొన్న ఇవ్వళవాలే "ప్రపత్తియుమ్ అఙ్గమ్, స్వతన్త్రోపాయమ్ భక్తియేయో?" ఎన్ఱు శఙ్కైపిఱవామైక్కాక సుశకమాయ్, స్వరూపానురూపమాయ్, నిరపేక్షమాయ్, స్వతన్త్రమాన ఉపాయమ్ ప్రపత్తి ఎన్నుమిడత్తై వెళియిట్టార్- శ్రీరఙ్గగద్యత్తిల్. ఇతిల్- ఇప్పడి ఉపాయనిష్కర్షమ్ పిఱన్ద పిన్బు ఇవ్వుపాయప్రాప్యమాన దేశవైభవత్తైయుమ్, అద్దేశాధిపతియాయ్ అనుభావ్యమాన అవ్వస్తువైభవత్తైయుమ్, అవ్వస్తువైభవాను భవజనితమాన కైఙ్కర్యత్తైయుమ్ శ్రోతాక్కళుక్కు రుచి పిఱక్కుమ్బడియాక అరుళిచ్చెయ్తు, ఇవ్వర్థత్తిల్ రుచియుడైయ భాగ్యవాన్గళ్ ఇప్పేఱు పెఱ్ఱు వాழ్వతెన్ఱు ఉపాయాంశత్తై సఙ్కుచితమాక అనువదిత్తు, ఉపేయాంశత్తై ప్పరక్క అరుళిచ్చెయ్తు తలైక్కట్టుకిఱార్.

శ్రీవైకుణ్ఠగద్యమ్
పెరియవాచ్చాన్ పిళ్ళై వ్యాఖ్యానమ్
ఆంధ్రవివరణం (భావదీపిక)
అవతారిక

శ్రీరామానుజులు ఇతఃపూర్వమే శరణాగతిగద్యం, శ్రీరంగగద్యం- అని రెండు గద్యలను అనుగ్రహించారు. మళ్ళీ ఈ మూడవ గద్యను అనుగ్రహించడంలో ఏమి ఉద్దేశ్యం? అని అంటే, మొదటి రెండు గద్యలు శ్రీరామానుజులు తమకు తామే అనుసంధించుకొనే రీతిలో రచింపబడ్డాయి. "ఈవిధంగా తమ మనస్సులో నిశ్చయించుకొన్న ఈ శరణాగతి అనే అర్థం, తాటిచెట్టునీడ దానికి మాత్రమే ఉపయోగపడే రీతిలో, తమకు ఒక్కరికి మాత్రమే ఉపయోగపడేటట్లు పర్యవసించ కుండా, కల్పకవృక్షచ్ఛాయవలె అందఱికి ఉపయోగపడాలి; అందఱు ఉపాయోపేయాలనుగూర్చిన అనుష్ఠానాన్ని పొందాలి" అని భావించి, ఈ గద్యలో పరోపదేశం చేయడానకి ప్రయత్నిస్తున్నారు. **"పృథుగద్య" (పెరియగద్య)** అనే శరణాగతిగద్యలో, సామాన్యంగా భగవానునిగూర్చి తమ ప్రార్థనారూపంలో అనుగ్రహించారు. శ్రీరంగగద్యలో, సౌలభ్యానికి పరమావధి అయిన శ్రీరంగనాథుని గూర్చి, ఆ స్వామిని సంబోధిస్తూ తాము ప్రార్థిస్తున్నట్లుగా అనుగ్రహించారు. ఈ వైకుంఠగద్యలో, పరత్వానికి పరమావధి అయిన శ్రీవైకుంఠనాథుని విషయంలో తమ శిష్యులను ఉద్దేశించి చేయవలసిన ఉపదేశాన్ని చేస్తున్నారు.

శ్రీభాష్యంలో భక్తిని మోక్షోపాయంగా నిర్ణయించి, ఈ గద్యప్రబంధాలలో ప్రపత్తిని మోక్షోపాయంగా పల్కడం పరస్పరవిరుద్ధంగా ఉన్నదే !- అనే ప్రశ్న ఇక్కడ కల్గుతున్నది. శ్రీభాష్యంలో భక్తిని ఉపాయంగా నిర్ణయించడం ఎందుకు? అంటే, లోకంలో ఉండే వేదబాహ్యమతాలకు చెందినవారు, వేదాలకు అపార్థాలను పలికే మతాలకు చెందినవారు, మోక్షోపాయాలనుగూర్చి పలు విధాలుగా పల్కడంవల్ల, బ్రహ్మసూత్రాలను అనుసరించి "వేదాంత సిద్ధమైన ఉపాయం ఏది?" అనే విషయాన్ని స్పష్టంగా చూపడంకోసమే. ఆయా మతాలకు చెందినవారు కొందఱు (శాస్త్రవిరుద్ధమైన) స్త్రీ పురుషసంయోగం, నిర్వాణస్త్రీపూజ మొదలైనవానిని మోక్షోపాయాలని అంటున్నారు. ఇంకా కొందఱు, "శివుడు మొదలైన దేవతలను ఉపాసించడమే మోక్షానికి ఉపాయం" అని అంటున్నారు. పూర్వమీమాంసకులు

"దేవతల ఆవశ్యకత లేనే లేదు. కర్మమే మోక్షోపాయం" అని అంటున్నారు. మాయావాదులు "నిర్విశేషచిన్మాత్రరూపమైన బ్రహ్మనుగూర్చిన జ్ఞానమే మోక్షోపాయం" అని అంటున్నారు. ఈ రీతిలో పలు విధాలుగా పలికే వేదవిరోధు లను, వేదాలకు అపార్థాలను పలికేవారిని నిరసించడంకోసం, "మీరు పలికే శాస్త్రవాక్యాలకు అర్థం మీరు చెప్పే రీతిలో కాదు. యుక్తులనుబట్టి, స్మృతులు మొదలైన మిగిలిన ప్రమాణాలనుబట్టి చూచినపుడు, "కర్మయోగం, జ్ఞానయోగం- అనే అంగాలచేత ఉపకృతమైన భక్తియే మోక్షానికి ఉపాయం" అని పల్కడమే ఉపనిషత్తులలో కన్పించే ప్రబలంగా కన్పించే నిర్ణయం" అని తెలుపవలసి ఉన్నందున భక్తియోగాన్ని శ్రీభాష్యంలో ఉపాయంగా ప్రదర్శించారు. తమ మనస్సులోని అభిప్రాయమైన ప్రపత్తినికూడా శ్రీభాష్యంలో అక్కడక్కడ తెలిపినా, ప్రచురంగా చెప్పబడే బ్రహ్మవిద్యలను ప్రధానంగా చేసికొని ఈ రీతిలో అనుగ్రహించారు.

దీనిని చూచిన అల్పజ్ఞులు, అనుష్ఠించడానికి అరుదైన, ఉపాసనరూపమైన భక్తి ఒక్కటే మోక్షోపాయమని భ్రమించి, భయపడి విడువకుండా ఉండడంకోసం, ఈమూడు గద్యలలోను వారికికూడా ఉపాయమైనది ప్రపత్తియే- అని తెల్పుతున్నారు. ఈ మూడు గద్యలలో మొదటిది అయిన శరణాగతిగద్యలో- ఉపనిషత్తులలో ప్రచురంగా చెప్పబడ్డ భక్తి కల్గడంకోసం, బ్రహ్మప్రాప్తి రూపమైన పురుషార్థం కల్గడం కోసం అంతిమోపాయం ప్రపత్తియే- అనే విషయాన్ని వివరించారు. భక్తి నెఱవేరడంకోసం కూడా ప్రపత్తియే కావాలి- అని ప్రపత్తియొక్క గొప్పతనాన్ని ఆ గద్యలో తెలిపిన దానినిబట్టి కొందఱు "ప్రపత్తి భక్తికి అంగమై, భక్తియే ప్రధానోపాయమవుతున్నదా ?" అని సందేహించడానికి అవకాశం ఉన్నది. ఈవిధంగా సందేహపడకుండా ఉండడంకోసం రెండవ గద్య అయిన శ్రీరంగగద్యలో, "అనుష్ఠించడానికి మిక్కిలి సులభమై, జీవాత్మయొక్క అత్యంతపారతంత్ర్య స్వరూపానికి తగినదై, వేఱు దేనినీ అంశంగా అపేక్షించనిదై, స్వతంత్రమైన ప్రపత్తియే ఉపాయం" అనే విషయాన్ని వ్యక్తం చేశారు. ఇక, ఈ విధంగా ఉపాయాన్నిగూర్చిన నిర్ణయం చేయబడిన తరువాత, ఈ వైకుంఠగద్యలో, ఈ ఉపాయంద్వారా పొందబడే దేశమైన పరమపదంయొక్క మహిమను, ఆ దేశానికి నాథుడై, అనుభవింప దగినవాడైన శ్రీవైకుంఠనాథుని మహిమను, అతనిని అనుభవించడంవల్ల కలిగే కైంకర్యాన్ని గూర్చి వినేవారికి అభినివేశం కల్గడంకోసం తెల్పి, "ఈ విషయంలో ఆసక్తిని పొందే భాగ్యాన్ని కలవారు ఈ అరుదైన ప్రయోజనాన్ని పొంది ఉజ్జీవించాలి"

అని ముందు రెండు గద్యలలో వివరంగా చెప్పబడిన ఉపాయాన్ని సంగ్రహంగా పల్కి, పొందవలసిన ఉపేయాన్ని వివరంగా అనుగ్రహించి, వైకుంఠగద్యను పరిసమాప్తి చేస్తున్నారు.

పెరియవాచ్చాన్‌పిళ్ళై వ్యాఖ్యానమ్

ఇప్రబన్ధమ్ ఆఱు చూర్ణియాయ్, అతిల్ -ముదల్ చూర్ణియాలే శరణ్యమాన వస్తువినుడైయ స్వరూపరూపగుణ విభూతివైలక్షణ్యత్తైయు మనుసన్ధిత్తు, ఇతుక్కు ఎతిర్త్తట్టాన తన్నుడైయ వైలక్షణ్యత్తైయు మనుసన్ధిత్తు, ఇప్పడియిరున్దుళ్ళ ఎనక్కు అవ్వస్తువై పెఱుగైక్కు ఉపాయమ్ ప్రపత్తియే యెన్ఱియ వేఱిల్లై - ఎన్ఱఱుతియిట్టు, అవనుడైయ సౌశీల్యాదికళే పఱ్ఱాశాక అవన్‌తిరువడికళిలే శరణమ్ పుకువేన్- ఎన్గిఱార్. ఇరణ్డామ్ చూర్ణియిల్ - ఫలత్తుక్కు సకృదేవ అమైన్దిరుక్కచ్చెయ్‌తేయుమ్, వేఱొన్ఱిల్ మనస్సు కవలైపోకామైక్కుమ్, తనక్కు కాలక్షేపార్థమాగైక్కుమాక నిత్యానుసన్ధానమ్ పణ్ణువానెన్గిఱతు.

మూన్ఱామ్ చూర్ణియిల్ -ఇప్పుపాయనిష్ఠనానవనుక్కు ఫలప్రాప్తిక్కుఱుప్పాన అర్చిరాదివఴియే పోయ్, ప్రకృతిమణ్డలత్తై క్కడక్కుమ్బడియైయుమ్, కడన్దాల్ శెన్ఱ ప్రవేశిక్కిఱ నిత్యవిభూతి వైభవత్తైయుమ్, దేశిప్పఱ్ఱెయుమ్, అఱ్ఱుళ్ళ అలఙ్కార జ్ఞళైయుమ్, అప్పడి అలఙ్కృతమాన దేశత్తిల్ * ఉలకుడైయ నాయ్చ్చిమారుమ్ తానుమాయెన్ఱున్దరుళి యిరుక్కిఱ ఇరుప్పైయుమ్, అవర్‌కళాలే పరిచర్య మాణరాయిరుక్కిఱ శ్రీవైకుణ్ఠనాథనైయుమ్, అన్నాయ్చ్చియారుక్కు అనుభావ్యమాన అవయవసౌన్దర్యత్తైయుమ్, దివ్యాభరణవర్గత్తైయుమ్, ఇవన్‌ఱిఱై క్కాన్‌ఱాట్టుమ్బడియాన దివ్యాయుధవర్గత్తైయుమ్, ఇస్సముదాయత్తై క్కణ్డనుభవిత్తు కైఙ్కర్యమ్ పణ్ణుకిఱ సూరిపరిషత్తైయుమ్, అవర్‌కళాలే సేవ్యమాననాయ్ ఎన్ఱున్దరుళియిరుక్కిఱ ఇరుప్పైయుమ్ అనుసన్ధిత్తు, "ఇప్పేన్‌ఱిఱై నామ్ ఎప్పోతు పెఱువతు" ఎన్ఱనుసన్ధిత్తు మనోరథానుగుణమాక చ్చెన్ఱు కిట్టి నిత్యకైఙ్కర్యమ్ కొణ్డరుళవేణుమెన్ఱు ఆత్మసమర్పణమ్ పణ్ణువానెన్గిఱతు.

నాలామ్ చూర్ణియిల్- ఇవనపేక్షానుకూలమాక అననాలే స్వీకృతనాయ్ క్కొణ్డు అనుకూలవృత్తియై ప్పణ్ణియిరుప్పానెన్గిఱతు. అఞ్జామ్ చూర్ణియిల్- నెడుఙ్గాలమిఴన్ద ఇఴవు తీర అనన్యపరనాయ్ ఇమైయాత కణ్ణినాయ్ క్కొణ్డు పదాదర్శనమ్

* పాఠాంతరం : ఒల్‌కుడైయ

పణ్ణిక్కొణ్డిరుక్కు మిరుప్పై చ్చొల్లుకిఱతు. ఆఱామ్ చూర్ణియిల్ - అవన్, ఇవనై వినవి క్కుళిర క్కటాక్షిత్తు తిరువడికళై త్తలైయిలే వైక్క, అడి శూడుమరశాయ్ స్వారాజ్యధురన్ధరనా యిరుక్కుమిరుప్పై చ్చొల్లుకిఱతు.

ఆంధ్రవివరణం (భావదీపిక)

ఈ గద్య, ఆఱు చూర్ణికల రూపంలో ఉన్నది. ఇందులోని మొదటి చూర్ణికలో- శరణు పొందదగినవాడైన పరమాత్మయొక్క స్వరూపం, రూపం, గుణం, విభూతి మొదలైనవాని గొప్పతనాన్ని, శరణు పొందే తాను శేషత్వాదిస్వభావాలను కల్గి ఉండడాన్ని అనుసంధించి, "ఈవిధంగా ఉండే నాకు ఆ పరమాత్మను పొందడానికి ప్రపత్తి తప్ప ఏకాలంలోను వేఱొక ఉపాయం లేదు" అనే నిశ్చయాన్ని పొంది, పరమాత్మయొక్క పరత్వసౌలభ్యాది గుణాలనే తమకు ఆలంబనంగా చేసికొని, అతని శ్రీచరణాలలో శరణు పొందాలి- అని అంటున్నారు. రెండవ చూర్ణికలో- ఈ విధంగా శరణు పొందడం ఫలాన్ని పొందడానికి ఒక్కసారే చాలినా, మనస్సు అన్యవిషయాలలో ఆసక్తం కాకుండా ఉండడంకోసం, తమకు కాలక్షేపంకోసం ఈ శరణాగతిని ప్రతిదినం అనుసంధానం చేయాలి- అని అంటున్నారు.

మూడవ చూర్ణికలో- ఈ శరణాగతినిష్ఠుడు- పరమపదాన్ని పొందడంకోసం అర్చిరాదిగతిద్వారా పోయి ప్రకృతిమండలాన్ని దాటే రీతిని, మూలప్రకృతిని దాటిపోయిన తరువాత చేరే నిత్యవిభూతి అనే పరమపదంయొక్క గొప్పతనాన్ని, ఆ దేశంయొక్క సన్నివేశాన్ని, అక్కడ ఉండే అలంకారాలను, ఆ విధంగా అలంకరింపబడ్డ ఆ దేశంలో శ్రీభూనీళాదేవులతో కలసి భగవానుడు వేంచేసి ఉండే సన్నివేశాన్ని, వారిచే సేవింపబడే ఆ వైకుంఠనాథుని దివ్యాయవసౌందర్యాన్ని, ఆ అందానికి సైతం ఉత్కర్షను కల్గించే దివ్యాభరణాల పొందికను, వాటిని రక్షించడంకోసం అమరి ఉండే శంఖం, చక్రం మొదలైన దివ్యాయుధసమూహాన్ని, వీటిని అన్నిటిని చూచి అనుభవించి, ఆ అనుభవంవల్ల కలిగే ఆనందంచేత పలు రీతులలోని రూపాలను పరిగ్రహించి, కైంకర్యం చేసే నిత్యసూరుల సమూహాన్ని, వారిచే ఎల్లప్పుడు శ్రీచరణపద్మాలలో కైంకర్యం చేయబడుతూ వేంచేసి ఉండే సన్నివేశాన్ని అనుసంధించి, "ఈ అరుదైన ప్రాప్యాన్ని మనం ఎపుడు పొందగలము?" అనే మనోరథాన్ని పొంది, ఆ మనోరథానికి తగిన రీతిలో భగవానుని మనస్సు ద్వారా సమీపించి, "స్వామీ! నానుండి నిత్యం కైంకర్యాన్ని నీవు స్వీకరించాలి" అని ప్రార్థించి, తన ఆత్మను అతని శ్రీచరణాలలో సమర్పించాలి" అని ఉపదేశిస్తున్నారు.

నాల్గవ చూర్ణికలో- ఇతడు వేడిన దానికి తగినట్లు అతని అంగీకారాన్ని పొంది కైంకర్యాన్ని చేస్తూ ఉండాలి- అని తెలుపబడుతున్నది. అయిదవ చూర్ణికలో- ఈ గొప్పఫలాన్ని చిరకాలంగా కోల్పోయిన కొఱత తీరేటట్లు, వేఱు దేనిలోను మనస్సు పోనీయకుండా, రెప్పపాటు వేయకుండా భగవానుని సదావీక్షించి అనుభవిస్తూ ఉండే స్థితి తెలుపబడింది. ఆఱవ చూర్ణికలో- పరమాత్మ ఇతనితో సంభాషించి, చల్లగా కటాక్షించి, తన శ్రీచరణాలను ఇతని శిరస్సుపై పెట్టడంవల్ల, **"అడిశూడు మరశు"** (పెరుమాళ్-10-7) అనే రీతిలో ఇతని కైంకర్య సామ్రాజ్యాన్ని పొంది, అనాదికాలంగా కర్మకు వశుడై ఉండే స్థితినుండి విడుదలను పొంది, పరమపదాన్ని ఏలేవారిలో ఒకడై ఉండే స్థితి తెలుపబడింది.

పెరియవాచ్చాన్‌పిళ్ళై వ్యాఖ్యానమ్ - అవతారిక

ఆంధ్రవివరణం (భావదీపిక) ముగిసింది

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

భగవద్రామానుజులు అనుగ్రహించిన

శ్రీవైకుణ్ఠగద్యమ్

మూలము

1. స్వాధీన త్రివిధచేతనాచేతన స్వరూపస్థితిప్రవృత్తి భేదమ్, క్లేశకర్మాద్యశేష దోషాసంస్పృష్టం, స్వాభావికానవధికాతిశయ జ్ఞానబలైశ్వర్య వీర్యశక్తి తేజః ప్రభృత్య సఙ్ఖ్యేయ కల్యాణగుణగణౌఘ మహార్ణవం, పరమపురుషం, భగవన్తం, నారాయణం, స్వామిత్వేన సుహృత్వేన గురుత్వేన చ పరిగృహ్య, ఐకాన్తికాత్యన్తిక తత్పాదామ్బుజ ద్వయ పరిచర్యైకమనోరథః, తత్ప్రాప్తయే చ తత్పాదామ్బుజ ద్వయప్రపత్తే రన్యత్ న మే కల్ప కోటిసహస్రేణాపి సాధన మస్తీతి మన్వానః, తస్యైవ భగవతో నారాయణస్య, అఖిల సత్త్వదయైకసాగరస్య, అనాలోచిత గుణాగుణాఖణ్డజనానుకూలామర్యాదశీలవతః, స్వాభావికానవధికాతి శయగుణవత్తయా, దేవతిర్యఙ్మనుష్యాద్యఖిలజనహృదయానన్దనస్య, ఆశ్రిత వాత్సల్యైకజలధేః, భక్తజనసంశ్లేషైకభోగస్య, నిత్యజ్ఞానక్రియైశ్వర్య భోగసామ గ్రీసమృద్ధస్య, మహావిభూతేః, శ్రీమతశ్చరణారవిన్దయుగళమ్ అనన్యాత్మ సంజీవనేన తద్గతసర్వభావేన శరణ మనువ్రజేత్.

స్వాధీన = తన అధీనంలో ఉండే, త్రివిధ = మూడు విధాలైన, చేతన+అచేతన= చేతనా చేతనాలయొక్క, స్వరూప = స్వరూపం, స్థితి = స్థితి, ప్రవృత్తి =వ్యాపారాలు - అనే వీటియొక్క, భేదం = ప్రకారాలను కలవాడు, క్లేశ = అవిద్య మొదలైన క్లేశాలు, కర్మ = పుణ్యపాపరూపకర్మలు, ఆది = మొదలైన, అశేష = సమస్త, దోష+అసంస్పృష్టం = దోషాల స్పర్శను లేనివాడు, స్వాభావిక = సహజమైన, అనవధిక+అతిశయ =తనతో సాటి, మించినది లేని గొప్పతనాన్ని కల్గినవి అయిన, జ్ఞాన = అన్నిటినీ ఒకేసారి యథాతథంగా తెలియగల్గడం అనే జ్ఞానం, బలం = సంకల్పమాత్రంతో అన్నిటిని ధరించగల్గడం అనే బలం, ఐశ్వర్య = అన్ని వస్తువులను నియమించడం అనే ఐశ్వర్యం, వీర్య = జగత్తుకు ఉపాదానమై ఉన్నా, స్వరూప

వికారాన్ని కల్గి ఉండకపోవడం - అనే వీర్యం, శక్తి = అఘటిత ఘటనా సామర్థ్యం, తేజః = దేనికీ ఏ సహాయాన్ని అపేక్షించకపోవడం- అనే తేజస్సు, ప్రభృతి = మొదలైన, అసంఖ్యేయ = లెక్కలేనన్ని, గుణ గణ+ఓఘ = కల్యాణగుణాల సమూహానికి, అర్ణవం = సముద్రం వంటివాడు, పరమపురుషం = పురుషోత్తముడైన, భగవంతం నారాయణమ్ = భగవానుడైన శ్రీమన్నారాయణుని, స్వామిత్వేన = స్వామిగా, సుహృత్త్వేన = సుహృత్తుగా (స్నేహితునిగా), గురుత్వేన చ = గురువుగాను, పరిగృహ్య = స్వీకరించి, ఐకాంతిక=అనన్యమైన, ఆత్యంతిక = అవధి లేని, తత్పాదాంబుజ ద్వయ ప్రపత్తేః= ఆ స్వామి పాదారవిందాల జంటలో చేసే ప్రపత్తికంటే, అన్యత్ = వేఱొకటి సాధనం= ఉపాయం, కల్పకోటి సహస్రేణ+అపి = వేలాది కోట్ల కల్పాల కాలానికి కూడా, న అస్తి ఇతి మన్వానః = లేదు అని తలచేవాడై అఖిలసత్త్వ = సమస్త ప్రాణుల పట్ల, దయైక సాగరస్య = దయను కల్గి ఉండడంలో అద్వితీయమైన సముద్రంవంటి వాడు, అనాలోచితగుణాగుణ = (ఆశ్రితుల విషయంలో) గమనించని గుణదోషాలను కల్గినవాడు, అఖండ జన + అనుకూల = సమస్త జనులకు అనుకూలమైన, అమర్యాద= అవధి లేని, శీలవతః = శీలగుణాన్ని కలవాడు, స్వాభావిక = సహజమైన, అనవధిక+అతిశయ గుణవత్తయా = అంతులేని వైభవాన్ని కల్గిన కల్యాణ గుణాలను కల్గి ఉండడం చేత, దేవ + తిర్యక్ + మనుష్య+ ఆది = దేవతలు, తిర్యక్కులు (పశుపక్ష్యాదులు), మానవులు మొదలైన, అఖిలజనహృదయ + ఆనందనస్య = సమస్త ప్రాణుల హృదయాలకు ఆనందాన్ని కల్గించేవాడు, ఆశ్రితవాత్సల్య + ఏకజలధేః = ఆశ్రయించిన వారిపట్ల వాత్సల్యానికి అద్వితీయమైన సముద్రంవంటి వాడు, భక్తజన సంశ్లేష + ఏకభోగస్య = భక్తులతో కలసి ఉండడమే గొప్ప సుఖంగా కలవాడు, నిత్యజ్ఞానక్రియా + ఐశ్వర్య = నిత్యమైన, సకలవిషయాలకు చెందిన జ్ఞానం, (తన) లీలారూపాలైన వ్యాపారాలు, ఐశ్వర్యం, భోగసామగ్రీ సమృద్ధస్య = ఆనందానికి తగిన సాధనాలు- అనే వీటిని నిండుగా కలవాడు, మహావిభూతేః = మిక్కిలి గొప్ప విభూతిని కలవాడైన, తస్య+ఏవ భగవతః నారాయణస్య = ఆ భగవానుడైన శ్రీమన్నారాయణుని యొక్క, శ్రీమత్ చరణారవింద యుగళం = శ్రీచరణారవిందాల జంటను, అనన్యాత్మ సంజీవనేన = ఇది తప్ప ఇంకొకటి ఆత్మను ఉజ్జీవింపజేసేది లేదు - అనే, తద్గతసర్వభావేన = దానిపట్ల అనన్యభావనతో, శరణం = శరణంగా, అనువ్రజేత్ = పొందాలి.

శ్రీవైకుంఠగద్యమ్

పెరియవాచ్చాన్‌పిళ్ళై వ్యాఖ్యానమ్

అవతారికై :- అతిల్, ముతల్ చూర్ణియాలే - "స్వాధీన" ఎన్ఱ తుడఙ్గి "నారాయణ" ఎన్ఱబుతి యాక చేతనాచేతనవిలక్షణరూపత్తైయుమ్, స్వరూపానుగుణమాన గుణజ్ఞత్తైయుమ్ శొల్లుకిఱతు. "స్వాధీన" ఎన్గిఱ పదత్తాల్ పరాధీన వ్యాపారమాన చేతనాచేతనఙ్గళ్ పోలన్దియిలే స్వాధీనస్వవ్యాపారనా యిరుక్కుమెన్గిఱతు; ఇత్తాల్- "జగద్వశే వర్తతేఽదం కృష్ణస్య సచరాచరమ్" ఎన్గిఱపడియే తన్నైయొళిన్దవై యడైయ త్తానిట్టవళక్కా యిరుక్కుమెన్గిఱతు. అవై ఎవై? ఎన్నిల్,

(త్రివిధచేతనాచేతన) బద్ధముక్తనిత్యరూపమాన ఆత్మవర్గమెన్న, ప్రాకృతా ప్రాకృతకాలరూపమాన అచిత్తెన్న, ఇవై. ఇవైతానేయో పరతన్త్రమాయిరుప్పన? ఎన్నిల్,

(స్వరూపస్థితి ప్రవృత్తిభేదమ్) ఇవనిన్ఱినుడైయ ధర్మియాన స్వరూపమెన్న, ధర్మమాన స్వభావమెన్న, ఇవనిన్ఱినుడైయ వ్యాపారమెన్న, ఇవై. స్థితిః-వ్యవస్థితిః, స్వభావమ్, "నిత్యో నిత్యానామ్", "నిత్యా సతతవిక్రియా" ఎన్ఱుమ్ చేతనాచేతన స్వరూపఙ్గళ్ నిత్యమాకైయాలే "స్వరూపస్థితి" ఎన్ఱు సత్తానువృత్తి శొల్లవేణ్డా. చేతననుక్కు స్వరూపభేదమావతు- మాయావాదికళైప్పోలే ఏకాత్మావాయిరుక్కై యన్ఱియిలే, "ఏకో బహూనామ్" ఎన్ఱుమ్, "నానాత్మానో వ్యవస్థితాః" ఎన్ఱుమ్ సుఖదుఃఖాదిభేదత్తాలే ఆత్మాక్కళ్ అనేకరాయిరుక్కై. స్వభావభేదమావతు- జ్ఞాతృత్వకర్తృత్వభోక్తృత్వ నిత్యత్వస్వయంప్రకాశత్వ శేషత్వాదికళ్.

ప్రవృత్తిభేదమావతు- జ్ఞానచికీర్షాప్రయత్నాదికళ్. అచేతనత్తుక్కు స్వరూపభేదమావతు- ప్రకృతిమహదహఙ్కార తన్మాత్రాకాశాదిభేదత్తాలుమ్, కలాకాష్ఠా ముహూర్తాది భేదత్తాలుమ్ భిన్నమాన కార్యకారణావస్థావస్తుక్కళ్. స్వభావభేదమావతు- జడత్వపరిణామిత్వనిత్యత్వపరార్థత్వ సత్వాదిగుణాశ్రయత్వాదికళ్. ప్రవృత్తిభేదమావతు-కార్యారమ్భకత్వ-ఉపాదానత్వ-తిరోధాయకత్వ- అప్రకాశత్వాదికళ్.

గృహోపకరణభృత్యాదికళినుడైయ స్వరూప సమ్పాదనాది వ్యాపారాదికళ్, రాజాదికళుక్కుమ్ స్వాధీనమాయన్ఱో ఇరుప్పతు. అవ్వోమాత్రమో? ఎన్నిల్,

(క్లేశకర్మాద్యశేషదోషాసంస్పృష్టమ్) అవర్కళుక్కు క్లేశకర్మాదిదోషముణ్డాయిరుక్కుమ్. ఇవనుక్కు 'క్లేశకర్మ విపాకాశయై రపరామృష్టః పురుషవిశేష ఈశ్వర"

ఎన్గిఱపడియే ఈదృశ సమస్తదోషజ్గళుమిన్టియిలే యిరుక్కుమ్, క్లేశమావతు- రాగద్వేషాభినివేశాः క్లేశాः. కర్మమావతు- పుణ్యపాపరూపకర్మమ్. విపాకమావతు- జాత్యాదిషు విభాగావిపాకాः. ఆశయమావతు- ఆశయో నామ వాసనా. ఇవర్గ్రుక్కు వశ్యనన్టిక్కే యిరుక్కై. ఇతు హేయజ్గళుక్కెల్లా ముపలక్షణమాయ్, "సమస్తహేయరహితమ్" ఎన్ఱుమ్, "వినా హేయైర్గుణాదిభిः" ఎన్ఱుమ్ శొల్లుకిఱ పడియే సమస్తహేయప్రత్యనీక నెన్ఱుమిడమ్ శొల్లుకిఱతు.

శ్రీవైకుంఠగద్యమ్

పెరియవాచ్చాన్‌పిళ్ళై వ్యాఖ్యానమ్

ఆంధ్రవివరణం (భావదీపిక)

1. మొదటి చూర్ణిక

అవతారిక :- ఈ గద్యలోని ఈ మొదటి చూర్ణికలో - **"స్వాధీన"** అని ప్రారంభించి **"నారాయణమ్"** అనే పర్యంతం పరమాత్మ మిగిలిన చేతనా చేతనాలకంటే విలక్షణమైన స్వరూపాన్ని, ఆ స్వరూపానికి తగిన గుణాను కల్గి ఉండడం తెలుపబడుతున్నది. తరువాతి భాగంలో- ప్రవేశంలో తెల్పిన రీతిలో భగవానుని శ్రీచరణాలలో శరణు పొందాలి- అని తెలుపబడుతున్నది.

వ్యాఖ్యానమ్ - (స్వాధీన) - ఈ పదంలో చెప్పబడే మూడు విధాలైన చేతనా చేతనాలు ఇతనికి వశపడి ఉంటాయి- అని భావం. దీనివల్ల భగవానునకు వశమై ఉండే అన్ని స్థితులను కల చేతనాచేతనాలవలె కాకుండా, భగవానుడు తన కార్యాలను అన్నిటినీ తనకే వశమై ఉండే స్థితిని కల్గి ఉంటాడు- అని తెలుపబడుతున్నది. దీనివల్ల **"ససురాసురగంధర్వం సయక్షోరగరాక్షసమ్, జగద్వశే వర్తతేఽదం కృష్ణస్య సచరాచరమ్"** (సహస్రనామాధ్యాయం) (దేవతలతో, అసురులతో, గంధర్వులతో కూడినది, యక్షులతో, నాగులతో, రాక్షసులతో కూడినది, స్థావరజంగమ రూపమైనది అయిన ఈ జగత్తు కృష్ణుని వశంలో ఉన్నది) అనే రీతిలో తాను తప్ప అన్ని వస్తువులు తన వశంలో ఉంటాయి- అని తెలుపబడుతున్నది. ఈ రీతిలో ఇతని అధీనంలో ఉండే వస్తువులు ఏవి? అని అంటే,

(త్రివిధచేతనాచేతన) సంసారంలో బంధింపబడి ఉండే బద్ధులు, సంసారం నుండి ముక్తిని పొందిన ముక్తులు, దివ్యదేవేరులు మొదలైన నిత్యులు- అనే ఈ మూడు విధాలైన ఆత్మలు, ప్రకృతియొక్క వికారాలైన లీలావిభూతి, శుద్ధసత్త్వమైన

నిత్యవిభూతి, కాలం - అనేమూడు విధాలైన అచేతనాలు- అనే ఇవి. ఇతనికి వశమై ఉంటాయి. ఇవి మాత్రమేనా? అని అంటే,

(స్వరూపస్థితి ప్రవృత్తిభేదమ్) - వీటియొక్క ధర్మిస్వరూపం, ధర్మాలనబడే స్వరూపాలు, వీటి వ్యాపారాలనే కార్యాలు - అన్నీ ఇతని అధీనాలు అని భావం.

(స్థితి) - వ్యవస్థితంగా - స్థిరంగా ఉండే స్వభావాలను ఈ పదం తెల్పుతుంది. **"నిత్యో నిత్యానాం చేతనశ్చేతనానామ్, ఏకో బహూనాం యో విదధాతి కామాన్"** (కఠ-2-5-13, శ్వేత-6-13) (నిత్యులైన పలువురు జీవులకు, నిత్యుడైన ఏ పరమచేతనుడు మనోరథాలను అనుగ్రహిస్తున్నాడో) అని చేతనుల స్వభావాలను, **"అచేతనా పరార్థా చ నిత్యా సతతవిక్రియా, త్రిగుణా కర్మిణాం క్షేత్రం ప్రకృతే రూపముచ్యతే"** (పరమసంహిత-2) (చైతన్యరహితమని, పరార్థం కోసమే ఉన్నదని, స్వరూపనాశం లేనిదని, ఎల్లప్పుడు మార్పును పొందేది అని, సత్త్వరజస్తమోగుణాలను కల్గినది అని, కర్మలను అనుష్ఠించే జీవులు దానిని అనుభవించే చోటై ఉన్నదని ప్రకృతియొక్క స్వరూపం తెలుపబడుతున్నది) అని అచేతనాల స్వభావాలు కూడా నిత్యాలని తెలుపబడుతున్నవి కదా! **"స్వరూప"** శబ్దం చేత మొదటి క్షణంలోని స్థితిని, **"స్థితి"** శబ్దం చేత రెండవ క్షణంనుండి ఉండే క్షణాలలో స్థితిని నిర్దేశించే క్రమం ఉన్నది. చేతనాచేతనాలు నిత్యాలు కనుక, ఆ అర్థం ఇక్కడ పొసగదు. **"స్వరూపభేదమ్"** అని అనడం ద్వారా మాయావాదులు పలికేటట్లు ఒకే ఆత్మకాదు, ఆత్మలు ఒక్కొక్కరు ప్రత్యేకమని తెలుపబడుతున్నది. **"నిత్యో నిత్యానాం చేతనశ్చేతనానామ్ ఏకో బహూనాం యో విదధాతి కామాన్"** (కఠ-2-5-13) (నిత్యులలో నిత్యుడు, చేతనులలో చేతనుడు, అద్వితీయుడైన ఏ భగవానుడు జీవులకు పలు కామాలను అనుగ్రహిస్తున్నాడో) అనే ప్రమాణంలో కూడా పలువురు జీవులను నియమించే ఒకే పరమచేతనుడై ఉండేవాడు, భగవానుడు- అని సూచింపబడినది కూడా. **"నానాత్మానో వ్యవస్థితాः"** (వైశేషిక సూత్రాణి-3-2-20) (సుఖదుఃఖాది భేదం కన్పిస్తున్నందున ఆత్మలు అనేకం ఉన్నవి- అని సిద్ధిస్తున్నది) అని అంటూ వైశేషిక సూత్రంలో ఆత్మలు పరస్పరం వేఱు వేఱు - అని నిరూపింప బడడంకూడా ఇక్కడ గమనించదగినది. అందువల్ల, సుఖదుఃఖాలు వేఱు వేఱుగా ఉన్నందున ఆత్మలు పలువురై ఉండడమే **"స్వరూప"**మని తెలుపబడినట్లయింది. స్వభావభేదమంటే- ఈ ఆత్మలు జ్ఞాతలై ఉండడం, కర్తలై ఉండడం, భోక్తలై ఉండడం,

నిత్యులై ఉండడం, స్వయం ప్రకాశకులై ఉండడం, భగవానునకు శేషభూతులై ఉండడం- మొదలైన పలు స్వభావాలను కల్గినవారై ఉండడమే.

ప్రవృత్తి భేదమంటే- ఒక్కొక్కవస్తువును గూర్చి తెలిసికోవడం, ఒక్కొక్క కార్యాన్ని ఆరంభించగోరడం, ఒక్కొక్క కార్యాన్ని చేయడం - మొదలైనవి. అప్రాకృతమైన అచేతనానికి స్వరూపభేదమంటే- ప్రకృతి, దానినుండి పుట్టే మహాన్, దానినుండి పుట్టే అహంకారం, దానినుండి పుట్టే తన్మాత్రలు, పంచభూతాలు, పదకొండు ఇంద్రియాలు- అనే భేదాలను కల్గి ఉండడం. కాలమనబడే అచేతనానికి స్వరూపభేదమంటే- ఒకదానికి ఇంకొకటి కార్యకారణాలై ఉండే కలా,కాష్ఠ, ముహూర్తం, పక్షం, మాసం- మొదలైన పలువిధాలైన స్థితులను కల్గి ఉండడం. ప్రాకృతమైన అచేతనానికి స్వభావభేదం అంటే- స్వయంప్రకాశకం కాకుండా జడమై ఉండడం, పరిణామాన్ని కల్గి ఉండడం, నిత్యమై ఉండడం, ఇతరులకోసమే ఉండడం, సత్త్వరజస్తమోగుణాలకు ఆశ్రయమై ఉండడం- మొదలైనవి. కాలమనే అచేతనానికి సత్త్వరజస్తమోగుణాలకు ఆశ్రయమై ఉండడం- అనేది లేదు. దానికి బదులుగా ఈ మూడు గుణాలు లేకుండా ఉండడాన్ని గ్రహించాలి. అన్ని అచేతనాలకు ప్రవృత్తిభేదమంటే- కార్యాలను ఆరంభించేవిగా ఉండడం, మన్ను కుండకు ఉపాదానకారణమైన రీతిలో, కార్యవస్తువులకు ఉపాదానకారణమై ఉండడం, ఆత్మ-పరమాత్మలను మఱుగుపరచడం, స్వయం ప్రకాశకం కాకుండా ఉండడం- మొదలైనవి.

ప్రభువులు మొదలైనవారికి, తమ అంతఃపురం, ఛత్రం, చామరం మొదలైన ఉపకరణాలు, పరిజనులు మొదలైనవాని స్వరూపస్వభావ వ్యాపారాలు తమ వశంలో కదా ఉంటాయి. ఆ విధంగానే ఇవి కూడా ఉంటాయా? అని అంటే, ఆ ప్రభువులకు లేని ఇంకొక గొప్పతనం భగవానునకు ఉన్నదనే విషయాన్ని తరువాత పదం తెల్పుతున్నది.

(క్లేశకర్మవిపాకాద్యశేషదోష అసంస్పృష్టమ్) - చేతనులకు క్లేశం, పుణ్యం, పాపం - అనే కర్మలు మొదలైన దోషాలున్నాయి. ఇతనికి అవి లేవు- అని భావం. **"క్లేశకర్మ విపాకాశయై రపరామృష్టః పురుషవిశేష ఈశ్వరః"** (పాతంజలయోగసూత్రమ్-1-24) (క్లేశం, కర్మ, విపాకం, ఆశయం- మొదలైనవాటిచే స్పృశింపబడని పురుషుడు ఈశ్వరుడు) అని పాతంజలయోగసూత్రంలో చెప్పబడిన రీతిలో, క్లేశం, కర్మ విపాకం, ఆశయం-అనే దోషాలచేత స్పృశింపబడనివాడుకదా ఈశ్వరుడు.

(క్లేశ) - **"అవిద్యాస్మితాభినివేశరాగద్వేషాः పంచక్లేశాः"** (పాతంజల యోగ సూత్రం-2-3) (అవిద్య, అహంకారం, తీవ్రమైన ఆశ, రాగం, కోపం- అనేవి అయిదు క్లేశాలు) అనేటట్లుగా అజ్ఞానం, అహంకారం, పేరాశ, శబ్దాది విషయాలలో కోరిక, కోపం- అనేవి అయిదు క్లేశాలనబడుతున్నాయి.

(కర్మ)- పుణ్యం, పాపం- అనే ద్వివిధకర్మలు.

(విపాక) - విపాకమంటే -**"సతి మూలే తత్ విపాకాజాత్యాయుర్భోగాः"** (పాతంజల యోగసూత్రం 2-13) (క్లేశరూపమైన కారణం ఉన్నపుడు దాని ఫలమైన జాతి, ఆయుస్సు, భోగం- అనేవి కల్గుతాయి) అనే రీతిలో క్లేశంయొక్క పర్యవసానాలైన జాతి, ఆయుస్సు, భోగం అనేవి విపాకమనబడుతున్నాయి)

(ఆది) ఈ శబ్దం **"ఆశయమ్"** అని **"క్లేశకర్మవిపాక..."** ఇత్యాది యోగసూత్రంలో తెలుపబడ్డ వాసనను తెల్పుతున్నది. **"ఆశయో నామ వాసనా"** (ఆశ అంటే వాసన) అని చెప్పబడుతున్నది కదా ! ఈ నైచ్యాలకు లోబడనివాడు సర్వేశ్వరుడని భావం. ఇక్కడ క్లేశం మొదలైన నాల్గు హేయాలను నిర్దేశించడం - అన్నివిధాలైన హేయాలకు ఉపలక్షణం. **"ఏవం ప్రకారమమలం నిత్యం వ్యాపక మక్షయమ్, సమస్తహేయరహితం విష్ణ్వాఖ్యం పరమం పదమ్"** (విష్ణు.పు.1-22-53) (ఇటువంటి విష్ణువుయొక్క పరప్రాప్యమైన స్వరూపం అమలమై, నిత్యమై, సర్వవ్యాపియై కొఱత లేనిదై, హేయాలను వేనినీ లేనిదై ఉంటుంది) అనే శ్లోకంలోను, **"జ్ఞానశక్తి బలైశ్వర్యవీర్య తేజాంస్యశేషతः, భగవచ్ఛబ్దవాచ్యాని వినా హేయైర్గుణాదిభిः"** (విష్ణు-6-5-75) అనే విష్ణుపురాణసూక్తిలో పరమాత్మ అన్ని విధాలైన హేయగుణాలకు ప్రతిభటుడు- అని చెప్పబడడం- ఇక్కడ అనుసంధేయం.

పెరియవాచ్చాన్‌పిళ్ళై వ్యాఖ్యానమ్

ఇప్పడి హేయప్రత్యనీకనాయిరుక్కు మళవేయో? ఎన్నిల్,

(స్వాభావికేత్యాది) సమస్తకల్యాణగుణజ్ఞళుక్కు మొరుసాగర మెన్గిఱతు.

(స్వాభావిక) **"స్వాభావికీ జ్ఞానబలక్రియా చ"** ఎన్ఱుమ్, **"త ఇమే సత్యాः కామాः"** ఎన్ఱుమ్ శొల్లుకిఱపడియే ఒరు సాధనానుష్ఠానత్తాలే యాతల్, ఒరుదేవతా ప్రసాదత్తాలే యాతల్, ఒరునాళ్‌వరైయిల్ వరుతల్ పోతల్ శెయ్‌కై యన్ఱిక్కే, గుణజ్ఞళ్ ధర్మిక్కు సత్తాప్రయుక్తమెన్ఱె. ఇప్పడి స్వభావసిద్ధమానగుణజ్ఞళ్ పరిచ్ఛిన్న మాయిరుక్కుమో? ఎన్నిల్,

(అనవధికాతిశయ) "యతో వాచో నివర్తన్తే అప్రాప్య మనసా సహ" ఎన్నుమ్, "ఉయర్వఱ ఉయర్నల ముడైయవన్" ఎన్నుమ్ శొల్లుకిఱపడియే గుణఙ్గళినుడైయ మికుతిక్కు ఎల్లై యు**న్నిర్ర**రుక్కుమ్.

ఉళ్ళ గుణఙ్గళుక్కు ఎల్లై యు**న్నిర్ర**రున్దాలుమ్, ఇల్లాత గుణఙ్గళు ముణ్డా యిరుక్కుమో? ఉళ్ళ గుణఙ్గళ్ తానెవై? ఎన్గిఱ అపేక్షైయిలే కిళమ్బుకిఱతు (జ్ఞానబలైశ్వర్య ఎన్ఱ తొడఙ్గి).

(జ్ఞాన) "యో వేత్తి యుగపత్సర్వం ప్రత్యక్షేణ సదా స్వతః" ఎన్గిఱపడియే సర్వకాలముముణ్డాన సర్వపదార్థసాక్షాత్కారమ్.

(బల) "స దాధార పృథివీం ద్యాముతేమామ్" ఎన్నుమ్, "విష్టభ్యాహమిదం కృత్స్న మేకాంశేన స్థితో జగత్" ఎన్నుమ్ శొల్లుకిఱపడియే ఉభయవిభూతియైయుమ్ అక్లేశేన వహిక్కవల్ల మిడుక్కు.

(ఐశ్వర్య) "క్షరాత్మానా వీశతే దేవ ఏకః" ఎన్గిఱపడియే ఇప్పడి ధరిత్త జగత్తై త్తన్ తుడైక్కి**ఴ్**ఴే అముక్కి యాళవల్లనాన నియన్తృత్వమ్.

(వీర్య) "న శ్రమో న చ ఖేదస్తే జగద్ధారణశాసనే" ఎన్నుమ్ శొల్లుకిఱపడియే జగద్ధారణనియమనఙ్గళాలే శారీరమాన సమానసర్వక్లేశఙ్గళుమిన్ఱియిలే యిరుక్కై.

(శక్తి) "పరాస్య శక్తిర్వివిధైవ శ్రూయతే" ఎన్నుమ్, "న హి పాలన సామర్థ్య మృతే సర్వేశ్వరం హరిమ్" ఎన్నుమ్, "చేష్టా తస్యాప్రమేయస్య వ్యాపినో వ్యాహతాత్మికా" ఎన్నుమ్ శొల్లుకిఱపడియే ఏతిట్టుక్కొణ్డతొరు కార్యమ్ తఱైవు పడాతపడి శెయ్తు తలైక్కట్టవ**న్నిర్ర**ాన సామర్థ్యమ్.

(తేజః) "రకరాదీని నామాని రామత్రస్తస్య రావణ, రత్నాని చ రథాశ్చైవ త్రాసం సఞ్జనయన్తి మే" ఎన్గిఱపడియే వ్యాపారాన్తర నిరపేక్షమాక అవన్ పేర్శొన్న పోతే ఎతిరికళ్ కులైయుమ్బడియాన మతిప్పు. ఇత్తాల్- బహుయత్నసాధ్యమానతై అల్పయత్నత్తాలే తలైక్కట్టవల్లనెన్ఱపడి. అన్ఱియిలే, "తస్య నామ మహాద్యశః" ఎన్గిఱపడియే వీర్యశక్త్యాదికళాల్ పిఱక్కుమ్ పుక**ఴ్**కళాకపుమామ్. ఆనాల్ ఇప్పడి షాడ్గుణ్యమేయో ఉళ్ళతు? ఎన్గిల్,

(ప్రభృతి) "తవానన్తగుణస్యాపి షడేవ ప్రథమే గుణాః" ఎన్గిఱపడియే ఇవై తొడక్కమాన గుణఙ్గళ్ పలవు ముళ -ఎన్గిఱతు.

ఆంధ్రవివరణం (భావదీపిక)

ఈ విధంగా సమస్తహేయాలకు ప్రతిభటుడై (ఏవిధమైన దోషాలను లేనివాడై) ఉండడమే కాకుండా, భగవానునకు ఏ విధమైన గొప్పతనం ఇంక లేదా? అని అంటే, "సమస్తకల్యాణగుణాలకు ఆశ్రయమై ఉండే గొప్పతనం ఉన్నది" అని అంటున్నారు, తరువాతి పదంతో.

(స్వాభావికానవధికాతిశయజ్ఞానబలైశ్వర్యవీర్యశక్తితేజః) - భగవానుని కల్యాణ గుణాలు **"పరాఽస్య శక్తిర్వివిధైవ శ్రూయతే స్వాభావికీ జ్ఞానబలక్రియా చ"** (శ్వేత-6) (ఈ పరమాత్మకు పలు విధాలైనది, గొప్పది అయిన శక్తి, సహజమైన జ్ఞానం, బలం, సృష్ట్యాది కార్యాలు ఉన్నాయని తెలుస్తున్నది) అని, **"త ఇమే సత్యాः కామా"** (ఛాందో-8-3-1) (అటువంటి ఈ భగవద్గుణాలు ఎల్లప్పుడు ఉండేవి) అనే ఉపనిషత్తులలో చెప్పబడ్డ రీతిలో ఏదో ఒక సాధనాన్ని అనుష్ఠించడంవల్లనో, లేక ఒక దేవత అనుగ్రహంవల్లనో వచ్చినవి కావు, ఒక కాలంలో నశించిపోయేవి కూడా కావు, "సహజమైనవి- అనే దానిని పైశ్రుతిలోని స్వాభావికశబ్దం తెల్పుతున్నది. ఈ గుణాలు భగవత్ స్వరూపం ఉన్నంతకాలం దానితో కూడి ఉండేవి -అని భావం. ఈ రీతిలో సహజంగా ఉండే ఈ గుణాలు అవధిని కల్గి ఉంటాయా? అని అంటే-

(అనవధికాశయ) - **"యతో వాచో నివర్తంతే, అప్రాప్య మనసా సహ, ఆనందం బ్రహ్మణో విద్వాన్, న బిభేతి కుతశ్చ నేతి"** (తైత్తి.ఆనం-9-1) (ఏ పరబ్రహ్మనుండి మనస్సుతో కూడిన వాక్కులు దానిని పరిచ్ఛేదించలేక వెనుదిరుగుతున్నాయో, ఆ పరమాత్మయొక్క ఆనందాన్ని తెలిసినవాడు దేనివల్ల కూడా భయపడడు) అని ఉపనిషత్తులోను, **"ఉయర్వఱ ఉయర్నల ముడైయవన్"** (తిరువాయ్-1-1-1) (నిస్సమాభ్యధికమైన, అవధి లేని గొప్ప ఆనందగుణాన్ని కలవాడు) అని ద్రావిడవేదంలోను చెప్పబడిన రీతిలో అవధి లేని పలు గుణాలను కలవాడు పరమాత్మ- అని భావం.

ఉండే గుణాలకు అవధి లేకపోయినా, ఇతనికి లేని గుణాలు కూడా కొన్ని ఉన్నాయా?- ఉండే గుణాలు ఏవి? అనే ప్రశ్నకు సమాధానం ఇక తెలుపబడుతున్నది.

(జ్ఞానబలైశ్వర్యవీర్యశక్తితేజఃప్రభృతి అసంఖ్యేయకల్యాణగుణగణౌఘ మహార్ణవమ్) - ఈ గుణాలలో **జ్ఞానం-అంటే-"యో వేత్తి యుగపత్ సర్వం ప్రత్యక్షేణ**

సదా స్వతః" (ఎవడు, ఎల్లప్పుడు అన్ని వస్తువులను యథాతథంగా ఒకేకాలంలో స్వయంగా సాక్షాత్తుగా తెలిసికొంటున్నాడో) ఇత్యాదిగా గల నాథమునుల న్యాయతత్త్వ శ్లోకంలో తెలుపబడిన రీతిలో అన్ని కాలాలలోను అన్ని వస్తువులను సాక్షాత్తుగా దర్శించడం. **బలం** అంటే- **"స దాధార పృథివీం ద్యాముతే మామ్"** (తైత్తి.సంహి-4-2) (ఆ పరమాత్మ ఈ భూమిని, దేవలోకాన్ని ధరిస్తున్నాడు) అని వేదంలోను, **"అథవా బహునైతేన కిం జ్ఞానేన తవార్జున!, విష్టభ్యాహమిదం కృత్స్న మేకాంశేన స్థితో జగత్"** (గీత-10-42) (అర్జునా! ఈ గుణాన్నిగూర్చి పలు మాటలు ఎందుకు? నేను ఈ లోకాలను అన్నిటిని నేను నా శక్తిలోని ఒక చిన్న భాగంతోనే ధరిస్తున్నాను) అని గీతలోను పల్కినరీతిలో ఉభయవిభూతులను శ్రమలేకుండా ధరించగల్గిన బలం.

(ఐశ్వర్య) - ఐశ్వర్యమంటే- **"క్షరం ప్రధాన మమృతాక్షరం హరః, క్షరాత్మానా వీశతే దేవ ఏకః"** (శ్వేత-1-10) (క్షరమంటే ప్రకృతి. అమృతం కనుక, జీవుడే అక్షరమనబడుతున్నాడు. ప్రకృతిని జీవులను ఒక దేవుడు నియమిస్తున్నాడు) అనే రీతిలో మూడు విధాలైన చేతనాచేతనాలను తన గొడుగు నీడలో తీసికొనివచ్చి నియమించగల్గిన సామర్థ్యం.

(వీర్య)- వీర్యమంటే- **"న శ్రమో న చ ఖేదస్తే జగద్ధారణశాసనే"** (జగత్తును ధరించడంలోను, నియమించడంలోను నీకు శ్రమ లేదు, దుఃఖం లేదు) అనే రీతిలో లోకాన్ని ధరించడంలో, నియమించడంలోను శరీరాన్ని కల మిగిలినవారికి కలిగే బాధలు ఏమీ ఇతనికి లేకుండా ఉండడం.

(శక్తి) -శక్తి అంటే- **"పరాఽస్య శక్తి ర్వివిధైవ శ్రూయతే స్వాభావికీ జ్ఞానబలక్రియా చ"** (శ్వేత -6) (ఈ పరమాత్మకు పలు విధాలైనది, గొప్పది అయిన శక్తి, సహజమైన జ్ఞానం, బలం, కార్యాలు ఉన్నాయని వినబడుతున్నది- అంటే- తెలియబడుతున్నది) అనే ఉపనిషద్వాక్యంలోను, **"న హి పాలన సామర్థ్య మృతే సర్వేశ్వరం హరిమ్, స్థితా స్థితం మహాప్రాజ్ఞ ! భవత్యన్యస్య కస్యచిత్"** (విష్ణు.పు.-1-22-21) (గొప్ప బుద్ధిని కలవాడా ! రక్షణలో స్థిరంగా ఉండే సర్వేశ్వరుడైన హరికి తప్ప వేఱేవ్వరికి రక్షించే సామర్థ్యం లేదుకదా) అనే విష్ణుపురాణ శ్లోకంలోను, **"చేష్టా తస్యాప్రమేయస్య వ్యాపినో వ్యాహతాత్మికా"** (పరిచ్ఛేదించడానికి సాధ్యం కాని, సర్వవ్యాపి అయిన అతని చేష్టలు అడ్డు లేనివి) అనే ప్రమాణంలోను పల్కిన రీతిలో, తాను ప్రారంభించిన కార్యాన్ని అడ్డు లేని రీతిలో పూర్తిచేయగల్గిన సామర్థ్యం.

(తేజః) -తేజస్సు అంటే- **"రకారాదీని నామాని రామత్రస్తస్య రావణ!, రత్నాని చ రథాశ్చైవ త్రాసం సంజనయంతి మే"** (రామా-ఆరణ్య-39-17) (రావణా! రామునివల్ల భయాన్ని పొందిన నాకు **"ర"** అనే అక్షరంతో ఆరంభం అవుతున్న రత్నాలు, రథాలు మొదలైన పేర్లుకూడా భయాన్ని కల్గిస్తున్నాయి) అని శ్రీరామాయణంలో మారీచుడు పల్కిన రీతిలో, ఇతడు ఏమీ ప్రయత్నించక పోయినా, ఇతని పేరును విన్నంతనే శత్రువులు భయపడే రీతిలోని గొప్పతనం. ఆ విధంగా కాకుండా, గొప్ప ప్రయత్నాన్ని చేసి పూర్తిచేయవలసిన కార్యాలను చాలా చిన్న ప్రయత్నంతో పూర్తి చేయగల్గిన సామర్థ్యాన్ని ఈ పదం తెల్పుతున్నదని చెప్పవచ్చు. ఆ రీతిలోను కాకుండా, **"న తస్యేశే కశ్చన తస్య నామ మహద్యశః"** (తైత్తి.నారా-1-9) (ఆ పరమాత్మను నియమించేవాడెవడూ లేడు. అతనికి ఒక్కనికే గొప్ప కీర్తి ఉన్నది) అని ఉపనిషత్తులలో పల్కిన రీతిలో వీర్యం, శక్తి మొదలైన గుణాలవల్ల కలిగే కీర్తిని ఈ తేజః శబ్దం తెల్పుతున్నదని కూడా చెప్పవచ్చు. ఈ ఆఱు గుణాలు మాత్రమేనా ఉన్నాయి ? అని అంటే-

(ప్రభృతి) - మొదలైన అనేక గుణాలున్నాయి. **"తవానంతగుణస్యాపి షడేవ ప్రథమే గుణాః, యై స్త్వయేవ జగత్ కృత్స్నా వన్యేఽప్యంతర్నివేశితాః"** (భగవన్! లెక్కలేనన్ని గుణాలను కల్గి ఉన్నప్పటికీ, నీకు ఆఱే గుణాలు ముఖ్యంగా ఉన్నాయి. నీవు లోకాలను నీ ఉదరంలో పెట్టుకొన్న రీతిలో, ఈ గుణాలు మిగిలిన గుణాలను తమలో అంతర్భవించుకొన్నాయి) అనే రీతిలో ముఖ్యమైన గుణాలు కనుక ఇవి ప్రస్తావింపబడ్డాయి. వీనిని ప్రధానంగా కల్గిన గుణాలు అనేకం ఉన్నాయి- అని అంటున్నారు.

పెరియవాచ్చాన్‌పిళ్ళై వ్యాఖ్యానమ్

ఇప్పడి పలవుముణ్డానాలుమ్ ఇన్నతనై ఎన్ఱ ఎణ్ణప్పట్టిరుక్కుమో? ఎన్నిల్,

(అసఙ్ఖ్యేయ) "సఙ్ఖ్యాతుం నైవ శక్యన్తే గుణాః" ఎన్ఱుమ్ "స తే గుణానామ యుతైక మంశం వదేన్నవా" ఎన్ఱుమ్ శొల్లుకిఱపడియే ఎణ్ణిఱన్దిరుక్కుమ్. ఇప్పడి ఎణ్ణిఱన్దురుక్కైక్కడి దోషగుణఙ్గళ్ కూడియో? ఎన్నిల్,

(కల్యాణ) "బహవో నృప! కల్యాణగుణాః" ఎన్ఱుమ్, "సఙ్ఖ్యాతుం నైవ శక్యన్తే గుణాదోషాశ్చ శార్ఙ్గిణః, ఆనన్త్యాత్ ప్రథమో రాశి రభావాదేవ పశ్చిమః" ఎన్ఱుమ్, "సమస్తహేయరహితం విష్ణ్వాఖ్యమ్" ఎన్ఱుమ్, "సమస్తకల్యాణగుణాత్మకోఽసౌ" ఎన్ఱుమ్ శొల్లుకిఱపడియే హేయగన్ధరహితమాన గుణఙ్గళుక్కు ముడివిల్లై ఎన్గిఱతు.

(కల్యాణ) ఆశ్రయమానవనన్నన్నోడు, అనుభోక్తాక్కళోడు వాశియఱ మఙ్గళావహమాయ్ సుఖావహముమాయిరుక్కుమ్. "కల్యాణం మఙ్గళం శుభమ్" ఎన్నక్కుడవతితే. లోకత్తిలుమ్, ఇఙ్గ త్తిరళెన్? దుఃఖమో? కల్యాణమో? ఎన్ఱు దుఃఖప్రతియోగియాక సుఖత్తై చ్చొల్లక్కుడవతితే.

(గుణ) కేట్టపోతే శెవి పుతైక్క వేణ్డుమ్బడియాయిరుక్కై అన్టిక్కే, "గుణ్యన్త ఇతి గుణాः" ఎన్ఱుమ్, "ఈర్కిన్ఱ కుణఙ్గళై యుడైయాయ్" ఎన్గిఱపడియే "అహో! అహో!" ఎన్ఱు కిళవి నూఱ్ఱొణ్డు పలకాలుమావర్తిక్కుమ్బడి యాయిరుక్కై.

ఇప్పడి ఓరో గుణఙ్గళేయో సఙ్ఖ్యేయు మవధియు మిన్టిక్కే యిరుప్పతు? ఎన్నిల్,

(గుణగణ) "తేజసాం రాశిమ్" ఎన్ఱుమ్, "ఒణ్శుడర్కన్ఱై" ఎన్ఱుమ్ శొల్లుకిఱపడియే స్వామిత్వానుబన్ధియాన శౌర్యమెన్న, వీర్యమెన్న, పరాక్రమమెన్న, చాతుర్యమెన్న, స్థైర్యమెన్న, ధైర్యమెన్న- ఏవమాదికళ్, సౌలభ్యానుబన్ధియాన భవ్యత్తై యెన్న, కృపైయెన్న, అపరాధసహత్వమెన్న, క్లేశాసహిష్ణుత్వమెన్న- ఏవమాదికళ్, సౌశీల్యనిబన్ధనమాన స్వవైభవాజ్ఞానమెన్న, పరహేయత్వాజ్ఞానమెన్న, అకృత్రిమత్వ మెన్న- ఏవమాదికళ్; వాత్సల్యానుబన్ధియాన పక్షపాతమెన్న, దోషత్తిల్ గుణబుద్ధి యెన్న, ఉపకారనైరపేక్ష్యమెన్న- ఏవమాదికళ్; సన్తోషానుబన్ధియాన ప్రియమోద ప్రమోదానన్దఙ్గళెన్న- ఏవమాదియాయ్, ఓరో గుణఙ్గళై ప్పన్ఱిత్తి త్తిఱుమ్ తిఱుమాక వరుమ్ గుణఙ్గళుక్కు ఎల్లై యిల్లై -ఎన్గిఱతు.

ఇప్పడిక్కొత్త గుణఙ్గళ్తాన్ తనిత్తని అలకలకాయో ఇరుప్పతు ? ఎన్నిల్,

(ఓఘ) ఊర్ వారియుమ్, కాట్టువారియుమ్, మలైవారియుమ్ ఏరికళ్ ఉడైన్ద వారియుమ్ ఓరిడత్తిలే కూడినాల్, కఙ్గుమ్ కరైయుమఴిన్ద కరై కాణవొణ్ణాతే తిరైమేల్ తిరైయాక ఒరు వెళ్ళమాక వరుమాపోలే, సమస్తగుణఙ్గళుమ్ ఒరు పడిప్పట్టిరుక్కుమెన్గిఱతు. ఎల్లామ్ కూడినాలుమ్ ఆన్ఱువెళ్ళమ్పోలే నీర్కళై పిరిత్తరియవొణ్ణాతపడియాలుమ్, కరైయఴియ పెరుకినాలుమ్ ఓరిడత్తిల్ వన్ద నీర్ అవ్విడత్తిల్ నిలైనిల్లాతే కఴియక్కుడవతుమాయ్, మలైయిలడి యన్ఱువాతే వన్ఱక్కుడవతుమాయితే యిరుప్పతు. అప్పడి ఇవ్వాశ్రయత్తిల్ నిలైనిల్లాతపడి అస్థిరగుణఙ్గళుమాయ్ అనిత్యగుణఙ్గళుమాయో ఇరుప్పతెన్నిల్,

అర్ణవమెన్గిఱతు, "సముద్ర ఇవ సిన్ధుభిः" ఎన్గిఱపడియే ఎల్లా అఱుకళుమ్ కూడి క్కుడలిలే పర్యవసిక్కువుమ్, అవ్విడత్తై విట్టు ప్పోకాతొఴియువుమ్,

వన్ఱాతొఴియువుమ్ కడవతాయిరుక్కుమాపోలే, ఇఙ్గ ఎల్లా గుణఙ్గళుమ్ శేరవిరుక్క క్కుడవతుమాయ్, నిత్యముమాయిరుక్కుమ్.

(అర్ణవమ్) అర్ణవమాకిఱతు - జలమాకైయాలే లవణేక్షుసురాసర్పి దధిక్షీరఙ్గళాకిఱ ఇవ్వరుకిల్ పరిచ్ఛిన్నఙ్గళాన షట్సముద్రఙ్గళ్ పోలట్టియిలే, ఇవై ఇత్తనైక్కుమవ్వరుకాయ్ అధికవధికపరిణామ శుద్ధజలమ్బోలే పెరుత్తిరుక్కుమెన్గిఱతు-

ఇప్పడి యెన్నాలుమ్, లోకాలోకశ్వేతద్వీపాదికళాలే పరిచ్ఛిన్నమాయన్నో ఇరుప్పతు. అప్పడియేయో ఇఙ్గమెన్న,

(మహార్ణవమ్) "గుణానా మాకరో మహాన్" ఎన్ఱుమ్ - "సమస్తకల్యాణగుణామృతోదధిः" ఎన్గిఱపడియే అమృతమయమా యిరుప్పతాల 'పెరుమ్బుఱక్కడల్' - ఎన్గిఱతు.

ఆంధ్రవివరణం (భావదీపిక)

ఈ రీతిలో పలు గుణాలు ఉన్నా, "అవి ఇన్ని ఉన్నాయి" అనే లెక్క ఉన్నదా ? అని అంటే-

(అసంఖ్యేయ) - "సంఖ్యాతుం నైవ శక్యంతే గుణా దోషాశ్చ శార్ఙ్గిణः, ఆనంత్యాత్ ప్రథమో రాశి రభావాదేవ పశ్చిమः" (శార్ఙ్గమనే ధనుస్సును దాల్చిన భగవానుని గుణాలను, దోషాలను ఇన్ని అని లెక్కించడం సాధ్యం కాదు. ముందు తెల్పిన గుణాలు లెక్కలేనన్ని ఉండడంవల్ల వాటిని లెక్కించడం వీలు కాదు. తరువాత చెప్పబడ్డ దోషాలు అసలు లేనందువల్ల లెక్కించడం సాధ్యం కాదు) అనే ప్రమాణంలో, "చతుర్ముఖా యుర్యది కోటివక్త్రో భవేన్నరः క్వాపి విశుద్ధ చేతాः, స తే గుణానా మయుతైకదేశం వదేన్న వా దేవవర ! ప్రసీద" (పలు బ్రహ్మల ఆయుస్సును కలవాడు, కోట్లసంఖ్యలో నోళ్ళను కలవాడు, చాలా శుద్ధమైన మనస్సును కలవాడు అయిన ఒక మానవుడు ఒకవేళ ఉంటే, అతడు నీ గుణాలలోని పదివేల వంతులోని ఒక చిన్నభాగాన్ని కూడా చెప్పగలడో ! లేడో ! దేవతలలో గొప్పవాడా ! అనుగ్రహించు) ఇతని గుణాలు లెక్కించ వీలులేనివి అని చెప్పబడ్డాయి కదా! ఈ విధంగా ఉండే లెక్కలేనన్ని కల్యాణగుణాలు, హేయగుణాలతో కలిసి ఉంటాయా? అని అంటే,

(కల్యాణ) "సంఖ్యాతుం నైవ శక్యంతే గుణా దోషాశ్చ శార్ఙ్గిణः, ఆనంత్యాత్ ప్రథమో రాశి రభాదేవ పశ్చిమः" (శార్ఙ్గమనే వింటిని కల స్వామి యొక్క గుణాలను

దోషాలను లెక్కించడం వీలు కాదు. గుణాలు అనంతాలు కనుక, దోషాలు పూర్తిగా లేవు కనుక- రెంటిని లెక్కపెట్టడం సాధ్యం కాదు) అనే ప్రమాణంలోను, **"ఏవంప్రకార మమలం నిత్యం వ్యాపక మక్షయమ్, సమస్తహేయరహితం విష్ణ్వాఖ్యం పరమం పదమ్"** (విష్ణు-పు-1-22-53) (ఇటువంటి విష్ణువుయొక్క పరమప్రాప్యమైన స్వరూపం ఎటువంటి దోషం లేనిది, నిత్యమైనది, సర్వవ్యాపి, ఏ కొఱత లేనిది, హేయరహితమైనదై ఉంటుంది) అనే ప్రమాణంలోను, **"సమస్తకల్యాణ గుణాత్మకోఽ సౌ స్వశక్తిలేశోద్ధృతభూతసర్గః, ఇచ్ఛాగృహీతాభిమతోరుదేహః సంసాదితోశేష జగద్ధితోఽసౌ"** (ఈ భగవానుడు సకల కల్యాణగుణాలను సహజంగానే కలవాడు. తన శక్తిలోని అల్పం భాగంతోనే భూతరాశిని ధరించేవాడు. ఇచ్ఛతోనే గ్రహింప బడినవి, తనకు ఇష్టమైనవి అయిన పలు గొప్ప రూపాలను కలవాడు. ఇతడు సమస్త జగత్తుకు హితాన్ని కల్గించేవాడు) అనే విష్ణుపురాణ శ్లోకంలోను, **"బహవో నృప! కల్యాణ గుణా పుత్రస్య సంతి తే"** (రామా-అయో-2-25) (ఓ రాజా! నీ కుమారుడైన శ్రీరామునకు పలు కల్యాణగుణాలున్నాయి) అనే శ్రీరామాయణ శ్లోకంలోను చెప్పబడిన రీతిలో హేయగుణాలు ఏమీ లేకుండా, కల్యాణగుణాలు లెక్కలేనన్ని ఉంటాయి.

(కల్యాణ) - వాటికి ఆశ్రయమైన అతనికి, వాటిని అనుభవించేవారికి మంగళాన్ని కల్గించేదై, సుఖాన్ని కల్గించేవై ఉంటాయి, అవి. **"కల్యాణం మంగళం శుభమ్"** (అమర-1-4-25) (కల్యాణం, మంగళం, శుభం -అనే పదాలు ఒకే అర్థాన్ని తెలిపే పర్యాయపదాలు) అని అమరకోశంలో తెలుపబడిందికదా! లోకంలో జనసమూహం బాగా గుమిగూడిన చోట్లను చూచి ఇక్కడ ఏమి ఇంత జనసమూహం! ఇక్కడ వివాహం జరుగుతున్నదా ? లేక, దుఃఖం కల్గిందా ?'' అని వ్యవహరించడం వల్ల దుఃఖానికి ప్రతిభటమైన సుఖం ఇక్కడ **"కల్యాణ"** శబ్దంద్వారా తెలుపబడుతున్నది.

(గుణ) - వినగానే చెవులు మూసికొనేటట్లుగా కాకుండా, **"గుణ్యంత ఇతి గుణాః"** (మాటిమాటికి అనుభవింపబడడంవల్ల గుణాలు అనబడుతున్నాయి) అనే వ్యుత్పత్తిని బట్టి, **"ఈర్కిన్ట గుణజ్గళై యుడైయాయ్"** (తిరువాయ్-8-1-8) (ఆకర్షించే గుణాలను కలవాడా !) అనే ద్రావిడవేదసూక్తినిబట్టి, **"ఆహా ! ఆహా!"** (అని పలుమార్లు తిరిగి తిరిగి పలికే రీతిలో ఇవి ఉంటాయి.

ఈవిధంగా లెక్కకు మించి, అంతు లేని మహిమను కల్గిన గుణాలు ఏవో కొన్ని మాత్రమేనా! అని అంటే-

(గణ) - **"తం దృష్ట్వా తే తథా దేవాః శంఖచక్రగదాధరమ్, అపూర్వరూప సంస్థానం తేజసాం రాశిమూర్జితమ్"** (విష్ణు.పు.1-9-67) (శంఖచక్రగదాధరుడై, అపూర్వమైన తిరుమేని సన్నివేశాన్ని కలవాడై, గొప్ప తేజోరాశి అయిన ఆ భగవానుని అపుడు చూచి దేవతలు స్తుతించారు) అనే శ్రీవిష్ణుపురాణశ్లోకంలోను, **"ఒణ్శుడర్ కన్రై"** (తిరువాయ్-7-76) (గొప్పతేజస్సు యొక్క రాశి) అని ఆళ్వార్ల శ్రీసూక్తిలోను పల్కిన రీతిలో శౌర్యం, చాతుర్యం, స్థైర్యం, ధైర్యం మొదలైన గుణాలు- అందటికంటే అధికుడై ఉండడమనే స్వామిత్వంతో చేరినవి. భవ్యత, కృప, దోషాలను సహించడం, దోషాలను గుణాలుగా భావించడం, ప్రత్యుపకారాన్ని ఆశించకపోవడం- అనే మొదలైన గుణాలు- సౌలభ్యంతో చేరినవి, తన గొప్పతనాన్ని తాను తెలియకపోవడం, ఇతరుల దోషాలను గమనించకపోవడం, కపటం లేకుండా ఉండడం మొదలైన గుణాలు- సౌశీల్యమనే గుణంతో చేరినవి. భక్తులపట్ల పక్షపాతం, దోషాలను గుణాలుగా చూడడం, ప్రత్యుపకృతిని ఆశించకపోవడం మొదలైన గుణాలు- వాత్సల్యంతో చేరినవి. ప్రియం, మోదం, ప్రమోదం, ఆనందం మొదలైన గుణాలు- సంతోషగుణంతో చేరినవి. ఈ విధంగా ఒక్కొక్క గుణంతో కలసి గుంపులు గుంపులుగా ఉండే గుణాలకు లెక్కలేదు, అంతు లేదు- అని భావం.

ఇటువంటి గుణాలు ప్రత్యేక ప్రత్యేకంగా వేఱ్వేరుగా ఉంటాయా ? అని అంటే,

(ఓఘ)- ఊరినుండి వచ్చే కాలువ, అరణ్యంనుండి ప్రవహించే కాలువ, పర్వతంనుండి పారే కాలువ, చెఱువుకట్టను తెంచుకొని వచ్చే కాలువ- అన్నీ ఒకేచోట కలిస్తే, గట్టులు, తీరాలు అన్నీ కూలి, తీరం కనబడని రీతిలో కెఱటం తరువాత కెఱటం నిరంతరంగా ఎగిసి పడుతూ నీరు మహాప్రవాహంగా వచ్చేటట్లే, సమస్తగుణాలకు ఒక అద్వితీయ ప్రవాహమై ఉంటుంది-అని భావం. పలు వాగులు కలిసినా, నదిలోని నీరు ప్రత్యేక ప్రత్యేకంగా విడదీసి, విభజించి చూడడానికి వీలులేనట్లు ఉంటుంది. తీరాన్ని కూలగొడుతూ ప్రవహించినా, ఒకచోట వచ్చిన నీరు అక్కడనే స్థిరంగా నిలువకుండా ప్రవహిస్తుంది. పర్వతంలో నుండి ప్రవహించే వాగు నిలచిపోతే, జలప్రవాహం ఎండిపోతుంది. ఆ రీతిలో ఇతనివద్ద ఉండే గుణాలు కూడా స్థిరంగా ఉండకుండా, ఒక సమయంలో ముగిసిపోయే రీతిలో ఉంటాయా? అని అంటే-

(మహార్ణవ)- సముద్రంవలె స్థిరమై, నిత్యమై ఉంటాయని భావం. **"సర్వదాఽ భిగత స్సద్భి స్సముద్ర ఇవ సింధుభిః"** (రామా-బాల-1-16) (నదులు సముద్రం

దరిచేరేటట్లే, సత్పురుషులచే ఎల్లప్పుడు శ్రీరాముడు దరి చేరబడేవాడు) అని శ్రీరామాయణంలో చెప్పబడిన రీతిలో, అన్ని నదుల నీరు కలసి, సముద్రంలోకి చేరితే, ఆ నీరు ఆ ప్రదేశాన్ని విడచిపోకుండా, ఎండిపోకుండా ఉండేటట్లే, ఇక్కడకూడా అన్నిగుణాలు ఒకటిగా చేరి, నిత్యంగా ఉంటాయి.

(అర్ణవమ్) - జలముద్రం -అంటే- శుద్ధజలసముద్రం. పురాణాలలో జంబూ, ప్లక్ష, శాక, శాల్మలీ, కుశ, క్రౌంచ, పుష్కరాలనబడే ఏడు దీవులున్నాయని, వాటిని బట్టి క్రమంగా ఉప్పుసముద్రం, ఇక్షుసముద్రం, క్షీరసముద్రం, సర్పి (నేయి) సముద్రం, దధి (పెరుగు) సముద్రం, క్షీరసముద్రం, శుద్ధజలసముద్రం,- అనేవి ఉన్నాయని చెప్పబడింది. వీటిలో ముందు ఉండే ఆఱు సముద్రాలవలె అవధిని కల్గినవిగా కాకుండా, చివరలో ఉండే ఆ జలసముద్రంవలె ఇతని గుణాలు కూడా అంతు లేకుండా వ్యాపించి ఉంటాయి- అని భావం.

ఆ విధంగా ఉన్నా, ఆ శుద్ధజలసముద్రం. **"లోకాలోకాచలమ్"** అనే పర్వతంచేత, శ్వేతద్వీపమనే దీవిచేత పరివేష్ఠింపబడి పరిచ్ఛేదాన్ని కల్గినదైకదా ఉంటుంది. ఇతని గుణాలుకూడా ఆవిధంగానే ఉంటాయా ? అని అంటే,

(మహార్ణవమ్)- "ధాతూనా మివ శైలేంద్రో గుణానా మాకరో మహాన్" (రామా-కిష్కింధ-15-21) (గొప్ప పర్వతం ధాతువులకు అన్నిటికీ ఆశ్రయమై ఉండేటట్లే, శ్రీరాముడుకూడా గుణాలకు అన్నిటికీ ఒక గొప్ప ఆశ్రయం) అని శ్రీరామాయణంలోను, **"వశీ వదాన్యో గుణవాన్ బుజు శుచి ర్మృదుర్దయాళు ర్మధురః స్థిర స్సమః, కృతీ కృతజ్ఞ స్సమసి స్వభావత స్సమస్తకల్యాణగుణామృతోదధిః"** (స్తోత్రరత్నం- 18) (ఆశ్రితులకు వశుడవై, తననే భక్తులకు అనుగ్రహించే ఉదారుడవై, సౌశీల్యగుణాన్ని కలవాడవై, మనోవాక్కాయాలతో ఒకేవిధంగా ఉండేవాడవై, నిర్హేతుకంగా ఉపకారం చేసే భావశుద్ధిని కలవాడవై, భక్తుల విశ్లేషాన్ని సహించలేనివాడవై, ఆశ్రితుల దుఃఖాన్ని సహించలేని దయను కలవాడవై, అందఱికి ప్రియుడవై, ఆశ్రితులను రక్షించే విషయంలో అవిచాల్యుడవై, స్థిరంగా ఉండేవాడవై, ఆశ్రయించే విషయంలో అందఱికి సమానంగా ఉండేవాడవై, ఆశ్రితుల కార్యాలను భావించి వాటిని చేసేవాడవై, ఆశ్రితులు చేసిన ఆనుకూల్యాన్నే గొప్పగా భావించే వాడవై ఉండే నీవు సహజంగానే అన్ని కల్యాణగుణాలకు అమృతసముద్రమై ఉన్నావు) అని స్తోత్రరత్నంలోను పల్కిన రీతిలో ఇతని గుణాలు అమృతరూపాలుగా ఉండే ఒక **"పెఱుమ్ పుఱక్కడల్"** (పెరియతిరు.7-10-1) (మహాసముద్రం)

పెరియవాచ్చాన్‌పిళ్ళై వ్యాఖ్యానమ్

ఇప్పడిక్కొత్త స్వరూపరూపగుణఙ్గళై యుడైత్తాన వస్తువేతు? ఎన్నిల్,

(పరమపురుషమిత్యాది) ఏవమ్భూతనాన నారాయణనెన్గిఱతు. కీదృగ్భూతన్? ఎన్నిల్,

(పరమపురుషమ్) పురుషశబ్దమ్ జీవనుక్కుమ్ సాధారణమాగైయాలే పరమపురుషమెన్ఱ వ్యావర్తిక్కిఱతు. "పరో మా అస్మాదితి పరమః" ఎన్ఱ ఇవనుక్కు మేలా యిరుప్పారిలై ఎన్గిఱతు. ఇప్పడి సర్వాతిశాయియాన వస్తువుక్కు ప్పేరెన్? ఎన్నిల్,

(భగవన్తమ్) "స్వాధీనత్రివిధ" ఎన్ఱ తుడఙ్గి సృష్టిస్థిత్యాదికర్తృత్వమ్ శొల్లుగైయాలుమ్, "జ్ఞానబలైశ్వర్య" ఎన్ఱ షాడ్గుణ్యయోగమ్ శొల్లుగైయాలుమ్, "సమ్భర్తేతి తథా భర్తా భకారోఽర్థద్వయాన్వితః, నేతా గమయితా ప్రాప్తా గకారార్థస్తథా మునే!" ఇత్యాదిశ్లోకఙ్గళాలుమ్, "జ్ఞానశక్తిబలైశ్వర్య వీర్యతేజాంస్యశేషతః, భగవచ్ఛబ్దవాచ్యాని వినా హేయైర్గుణాదిభిః" ఎన్గిఱ శ్లోకత్తాలుమ్ ప్రతిపాదితమాన నిర్వచనత్తాల్ ఫలితమాన తిరునామమ్ శొల్లుకిఱతు. ఇత్తాల్ - పూర్ణషాడ్గుణ్య నెన్ఱుమ్, జగత్కారణభూతనెన్ఱుమ్ శొల్లి***నీర్రాయి నీర్రు***.

బ్రహ్మాదికళుక్కుమ్ తద్గుణలేశత్తాల్ ఔపచారికమాక భగవచ్ఛబ్దవాచ్యత్వ ముణ్డాయిరాతో? ఎన్నిల్, అతుక్కాక,

(నారాయణమ్) అనన్యపరమాన నారాయణానువాక సిద్ధనాయ్, "నారాయణా ద్బ్రహ్మా జాయతే, నారాయణాద్రుద్రో జాయతే" ఎన్గిఱపడియే బ్రహ్మా రుద్రాదికళుక్కుక్కూడ క్కారణనుమాయ్, ప్రాప్యనుమానవనెన్గిఱతు.

(నారాయణమ్) భగవచ్ఛబ్దత్తాలుమ్ షాడ్గుణ్యమాత్రమేయితే శొల్లి***నీర్రు***. "ప్రభృత్యసఙ్ఖ్యేయకల్యాణ గుణగణౌఘమహార్ణవమ్" ఎన్ఱ సమస్తగుణాశ్రయత్వమ్ శొల్లుగైయాలే అత్తాల్ ఫలితమాన తిరునామమ్ శొల్లుకిఱతు.

"నారాయణం పరమపురుషమ్" ఎన్ఱెయాలే శ్రీపురుషసూక్త ప్రతిపాద్యత్వమ్ శొల్లుకిఱతు. "భగవన్తమ్" ఎన్ఱెయాలే "భగవాన్ పవిత్రం వాసుదేవః", "పవిత్రం వాసుదేవో భగవాన్, సఙ్కర్షణో భగవాన్, ప్రద్యుమ్నో భగవాన్" ఇత్యాది రహస్యామ్నాయ ప్రతిపాద్యత్వమ్ శొల్లుకిఱతు. "నారాయణమ్" ఎన్ఱెయాలే నారాయణానువాక ప్రతిపాద్యత్వమ్ శొల్లుకిఱతు. ఆక, ఇత్తాల్- "ఆదౌ మధ్యే

తథాన్తే చ విష్ణుస్సర్వత్ర గీయతే, వేదైశ్చ సర్వైరహమేవ వేద్యః" ఎన్నుమ్ శొల్లుకిఱ పడియే కృత్స్న వేదప్రతిపాద్యన్ నారాయణనెన్నుమర్థత్తై చ్చొల్లుకిఱతు.

ఆంధ్రవివరణం (భావదీపిక)

ఇటువంటి స్వరూపరూపగుణాలను కల్గిన వస్తువు ఏది? - అని అంటే, "పరమపురుషుడై, భగవానుడై శ్రీమన్నారాయణుడే" అని ఇకపై గల మూడు పదాలతో తెల్పుతున్నారు. అతడు ఎటువంటి వాడు? అని అంటే-

(పరమపురుషమ్) - తనకు మించిన ఇంకొకడు లేని పురుషుడు. **"పురుష"** శబ్దం జీవునకు, ఈశ్వరునకు సమానంగా వ్యవహరింపబడేది కనుక, **"పరమ"** శబ్దాన్ని విశేషణంగా చేసి, జీవుని కంటే విలక్షణుడని చెప్పాలి. **"పరో మా అస్మాదితి పరమః"** (తనకు మించి ఇంకొకడు ఎవడూ లేడు కనుక పరమశబ్దవాచ్యుడు) అనేది ఈ శబ్దంయొక్క వ్యుత్పత్తి. అటువంటి అందఱిలోను గొప్పవాడైన పరమశబ్దవాచ్యుని పేరు ఏమి? అని అంటే-

(భగవంతమ్) - **"భగవాన్"** అనే పేరును కలవానిని- అని అర్థం. ఈ చూర్ణికలో **"స్వాధీనత్రివిధ"** అని ప్రారంభించి లోకాలను సృష్టించి, రక్షించి, లయం చేయడమనే జగత్కారణత్వం చెప్పబడినందువల్ల, దానికి కావలసిన జ్ఞానం, బలం మొదలైన ఆఱు గుణాలు, **"జ్ఞానశక్తిబలైశ్వర్యవీర్యతేజాంస్యశేషతః, భగవచ్ఛబ్దవాచ్యాని వినా హేయైర్గుణాదిభిః"** (హేయాలనైన త్రిగుణాలతో కలవని జ్ఞానం, శక్తి, బలం, ఐశ్వర్యం, వీర్యం, తేజస్సు- అనే గుణాలన్నీ భగవాన్- అనే పదంతో చెప్పబడు తున్నాయి) అని, **"సంభర్తేతి తథా భర్తా భకారోఽర్థద్వయాన్వితః, నేతా గమయితా స్రష్టా గకారార్థ స్తథా మునే"** (ప్రకృతికి కార్యదశను పొందించేవాడు, స్వామి- అనే రెండు అర్థాలతో కూడినది. భకారం, మునివర్యా! ఆ రీతిలోనే- రక్షించేవాడు, సంహరించేవాడు, సృష్టించేవాడు- అనేవి గకారార్థాలు.) ఇతని పేరు **"భగవాన్"** అనే తిరునామం- అని తెలుపబడుతున్నది. దీనివల్ల జ్ఞానం, బలం మొదలైన ఆఱు గుణాలను నిండుగా కలవాడు- అని, జగత్కారణభూతుడు - అని చెప్పబడింది.

దీనికి పిమ్మట, "బ్రహ్మాదిదేవతలకు కూడా జ్ఞానం మొదలైన గుణాలలో లవలేశం ఉన్నందువల్ల, **"భగవాన్"** అనే పేరు ఔపచారికంగా ప్రయోగింప బడుతున్నదా?" అనే సంశయం కలుగగా, వేఱెవ్వరిని నిర్దేశించలేని శబ్దాన్ని ఇక తెల్పుతున్నారు.

(నారాయణమ్) - వేఱెవ్వరిని నిర్దేశించలేని నారాయణానువాకం ద్వారా స్పష్టపడేవాడై, **"నారాయణాత్ బ్రహ్మా జాయతే నారాయణాత్ రుద్రో జాయతే"** (నారాయణోపనిషత్) (నారాయణునివల్ల బ్రహ్మా జన్మిస్తున్నాడు, నారాయణునివల్ల రుద్రుడు జన్మిస్తున్నాడు) అనే రీతిలో బ్రహ్మరుద్రాదులను ఉత్పత్తి చేసినవాడై, వారికికూడా ప్రాప్యుడైన నారాయణుని- అని భావం.

(నారాయణమ్) - **"భగవాన్"** అనే శబ్దంతో జ్ఞానం, బలం మొదలైన ఆఱు గుణాలు మాత్రమే చెప్పబడ్డాయి. **"ప్రభృత్యసంఖ్యేయ కల్యాణగుణ గణౌఘ మహార్ణవమ్"** అని ఈ చూర్ణికలో "అన్ని కల్యాణగుణాలకు ఆశ్రయం" అని చెప్పినందువల్ల ఆ అర్థాన్ని తెలిపే నారాయణనామం ఇక్కడ నిర్దేశింపబడింది.

(నారాయణమ్) - **"పరమపురుషమ్"** అని అన్నందువల్ల శ్రీపురుష సూక్త ప్రమాణం చేత చెప్పబడేవాడు- అని తెలుపబడింది. **"భగవంతమ్"** అని అన్నందువల్ల **"భగవాన్ పవిత్రం వాసుదేవః, పవిత్రం వాసుదేవో భగవాన్, సంకర్షణో భగవాన్, ప్రద్యుమ్నో భగవాన్"** (రహస్యామ్నాయమ్) (పరిశుద్ధుడైన భగవానుడు వాసుదేవుడు, పరిశుద్ధుడైన వాసుదేవుడనబడే భగవానుడు, సంకర్షణుడైన భగవానుడు, ప్రద్యుమ్నుడనే భగవానుడు) అని పాంచరాత్రానికి మూలవేదమైన రహస్యామ్నాయ బ్రాహ్మణంతో చెప్పబడేవాడు - అని తెలుపబడింది. **"నారాయణమ్"** అని అన్నందువల్ల నారాయణానువాకంద్వారా ప్రతిపాదింపబడేవాడని తెలుపబడింది. ఈ విధంగా దీనిద్వారా- **"వేదే రామాయణే చైవ పురాణే భారతే తథా, ఆదౌ మధ్యే తథాఽన్తే చ విష్ణు స్సర్వత్ర గీయతే"** (వేదాలలోను, రామాయణభారతాలనే ఇతిహాసాలలోను, పురాణాలలోను మొదట, మధ్యలో, చివర, ఇంకా అన్ని చోట్ల విష్ణువును స్తుతింపబడుతున్నాడు) అని, **"సర్వస్య చాహం హృది సన్నివిష్టో మత్తః స్మృతిః జ్ఞాన మపోహనం చ, వేదైశ్చ సర్వై రహ మేవ వేద్యః వేదాంతకృత్ వేదవిదేవ చాహమ్"** (గీత-15-15) (అందఱి హృదయాలలోను నేను నిలచి ఉన్నాను. నావల్లనే స్మృతి, జ్ఞానం, మఱపు కల్గుతున్నాయి. వేదాలన్నిటి ద్వారా తెలియబడేవాడను నేనే. వేదంలో చెప్పబడ్డ ఫలాలను చూపేవాడను, వేదాన్ని తెలియజేసేవాడను నేనే) అనే ప్రమాణాన్ని అనుసరించి, వేదాలు అన్నిటిద్వారా ప్రతిపాదింపబడేవాడు నారాయణుడే- అనే అర్థాన్ని తెల్పుతున్నది.

పెరియవాచ్చాన్‌పిళ్ళై వ్యాఖ్యానమ్

ఇతుక్కు మున్బు ప్రాప్యవిషయవైలక్షణ్యమ్ శొల్లి**నీర్**ము. ఇని, ఇవ్విషయత్తిల్ పణ్ణుమ్ కైఙ్కర్యప్రార్థనైయై చ్చొల్లుకిఱతు; "తత్ప్రాప్తయే చ"ఎన్ఱుమతియాక.

(స్వామిత్వేన గురుత్వేన సుహృత్త్వేన చ పరిగృహ్య) నారాయణశబ్దత్తాల్ ప్రతిపాదిక్కిఱ అర్థత్తై అనుసన్ధిక్కిఱపడి. స్వామిత్వసౌశీల్యసౌలభ్య వాత్సల్యాదికళిలే నారాయణశబ్దార్థమ్. స్వామిత్వేన -ఎన్ఱియాలే స్వామిత్వమ్ శొల్లుకిఱతు. గురుత్వేన, ఎన్ఱియాలే- "పీతకవాడైప్పిరానార్ పిరమకురువాకి" ఎన్గిఱ సౌలభ్యమ్ శొల్లుకిఱతు. సుహృత్త్వేన - ఎన్ఱియాలే- సౌశీల్యమ్ శొల్లుకిఱతు. చకారత్తాలే వాత్సల్యమ్ శొల్లుకిఱతు. అన్ఱియే, చకారత్తాలే సముచ్చయమాయ్, వాత్సల్యమ్ ఉపలక్షిత మాకపుమామ్.

అన్ఱియిలే, స్వామిత్వేన ఎన్ఱు- "పరమపురుషమ్" ఎన్ఱ పరమపురుష శబ్దత్తాలే సూచితమాన పురుషసూక్తత్తిల్ ప్రతిపాదితమాన స్వామిత్వత్తై చ్చొల్లుకిఱతు. గురుత్వేన -ఎన్ఱు, "భగవన్తమ్" ఎన్ఱ భగవచ్ఛబ్ద సూచితమాన రహస్యామ్నాయత్తిల్ "సఙ్కర్షణో భగవాన్" ఎన్ఱ సఙ్కర్షణరూపేణ జ్ఞానప్రదానమ్ పణ్ణిన గురుత్వత్తై చ్చొల్లుకిఱతు. సుహృత్త్వేన - ఎన్ఱు, "నారాయణమ్" - ఎన్ఱ నారాయణశబ్దత్తాలే సూచితమాన నారాయణానువాకత్తిల్, "అన్తర్బహిశ్చ తత్సర్వం వ్యాప్య నారాయణ స్థితః" ఎన్ఱుమ్, "తస్యా శిఖాయా మధ్యే పరమాత్మా వ్యవస్థితః" ఎన్ఱుమ్, ఇవ**ర్నీర్**మై విడమాట్టాతే ఉళ్ళే పుకున్ద కలన్దిరుక్కుమెన్ఱ ప్రతిపాదితమాన సౌహార్దమ్ శొల్లుకిఱతు.

స్వామిత్వేన - ఎన్ఱియాలే శరణాగతి పణ్ణుకైక్కు ప్ప**ర్నీర్**మాశాన స్వస్వామి సమ్బన్ధమ్ శొల్లుకిఱతు. గురుత్వేన- ఎన్ఱియాలే శిష్యాచార్యసమ్బన్ధమ్ శొల్లుకిఱతు. సుహృత్త్వేన -ఎన్ఱియాలే "శరణం సుహృద్గతిర్నారాయణః" ఎన్ఱ సఖ్యనిబన్ధనమాన సమ్బన్ధమ్ శొల్లుకిఱతు. సౌశీల్యమ్ శొల్లుకిఱతెన్ఱుమ్ శొల్లువర్ కళ్. ఇత్తాల్- సర్వవిధసమ్బన్ధముమ్ అవన్ - ఎన్ఱపడి.

"పరిగృహ్య"- ఎన్ఱు ఒరుత్తరై మా**ర్నీర్**మాక త్తాన్ ప్రతిపత్తిపణ్ణుకైయున్నిక్కే సర్వావిగీతమాక లోకపరిగృహీతమాన అర్థమెన్ఱై.

(పరిగృహ్య) పరితో గృహీత్వా. శాస్త్రావలోకనత్తాలుమ్, ఆచార్యోపదేశత్తాలుమ్, భగవదనుష్ఠానత్తాలుమాకిఱ సర్వప్రకారత్తాలుమ్ నెఞ్జిలే స్వీకరిత్తు.

ఆంధ్రవివరణం (భావదీపిక)

ఇంతవరకు పొందదగినవాడైన (ప్రాప్యుడైన) భగవానుని మహిమను తెలుప బడింది. ఇకపై **"స్వామిత్వేన"** అని ప్రారంభించి, **"తత్ప్రాప్తయే"** అనే పర్యంతం. అతని సన్నిధిలో చేయబడే కైంకర్యప్రార్థన తెలుపబడుతున్నది;

(స్వామిత్వేన గురుత్వేన సుహృత్త్వేన చ పరిగృహ్య) - నారాయణశబ్దం ద్వారా చెప్పబడే గుణాలను ఇక్కడ అనుసంధిస్తున్నారు. 1. స్వామిత్వం, 2. సౌలభ్యం, 3.సౌశీల్యం, 4. వాత్సల్యం -అనే నాల్గు గుణాలుకదా ద్వయమంత్రంలో పూర్వ ఖండంలోని నారాయణశబ్దంయొక్క అర్థంగా చెప్పబడుతున్నాయి. వీటిలో చివరి మూడు గుణాలు **"గురుత్వేన, సుహృత్త్వేన"** అనే పదాలతో తెలుపబడుతున్నాయి. **"స్వామిత్వేన"** అని అన్నందువల్ల తనకు తానే నాథుడై ఉండే స్వామిత్వగుణం చెప్పబడింది. **"గురుత్వేన"** అని అన్నందువల్ల **"పీతకవాడై పిరానార్ పిరమగురువాకి వన్ద"** (పెరియాళ్వార్. తిరు-5-2-8) (పీతాంబరధారి అయిన స్వామి పరమాచార్యుడై అవతరించి) అనే సౌలభ్యగుణం చెప్పబడింది. **"సుహృత్త్వేన"** అని అన్నందువల్ల స్నేహితునివలె ఒక నీరుగా కలసి మెలగడమనే **"సౌశీల్యం"** చెప్పబడింది. చకారం మిగిలిన వాత్సల్యగుణాన్ని అనుక్తసముచ్చయ క్రమంలో తెల్పుతున్నది. లేక, చకారాన్ని ఉక్తసముచ్చయంగా గ్రహిస్తే, వాత్సల్యగుణం ఈ రెండు గుణాలద్వారా ఉపలక్షణక్రమంలో తెలుపబడింది- అని చెప్పాలి.

వేఱు రీతిలో కూడా వీటికి (ఈ పదాలకు) అర్థాన్ని గ్రహించవచ్చు. **"పరమపురుషమ్"** అనే పదంద్వారా తెలుపబడే పురుషసూక్తంలో చెప్పబడ్డ స్వామిత్వాన్ని **"స్వామిత్వేన"** అనే పదం తెల్పుతున్నది. **"భగవంతమ్"** అనే పదం ద్వారా **"సంకర్షణో భగవాన్"** అనే రహస్యామ్నాయ వాక్యభాగంద్వారా సంకర్షణునకు తగిన జ్ఞానాన్ని అనుగ్రహించే స్వభావం **"గురుత్వేన"** అనే పదం ద్వారా చెప్పబడింది. **"నారాయణమ్"** అనే పదంద్వారా తెలుపబడే, నారాయణానువాకంలో గల **"యచ్చ కించిత్ జగత్సర్వం దృశ్యతే శ్రూయతేఽపి వా, అంతర్బహిశ్చ తత్ సర్వం వ్యాప్య నారాయణః స్థితః"** (తైత్తి.నారా-11) (ఈ లోకంలో కన్పించేవి, వినిపించేవి అయిన వస్తువులన్నిటిలో లోపల బయట నారాయణుడు వ్యాపించి ఉన్నాడు) అనే మంత్రంలోను, **"తస్య మధ్యే వహ్నిశిఖా అణీయోర్ధ్వా వ్యవస్థితః, నీలతోయదమధ్యస్థా విద్యుల్లేఖేవ భాస్వరా, నీవారశూకవత్తన్వీ పీతాభాస్యా త్తనూపమా, తస్యాః శిఖాయా**

మధ్యే పరమాత్మా వ్యవస్థితః, స బ్రహ్మా స శివ స్సేంద్ర సోఽక్షరః పరమః స్వరాట్" (తైత్తి.నారా-11) (ఆ హృదయకమలం మధ్యలో మృదువైనది, ఊర్ధ్వముఖాన్ని కల్గినదొక అగ్నిశిఖ (భగవానుని దివ్యమంగళ విగ్రహం) ఉన్నది. అది నీలమేఘాన్ని కబళించిన మెఱుపుతీగవంటి ప్రకాశాన్ని కల్గినదిగాను, సాటి లేనిదిగాను ఉన్నది. ఆ శిఖ నడుమ పరమాత్మ ప్రకాశిస్తున్నాడు. అతడే బ్రహ్మకు అంతర్యామి అతడే శివునకు అంతర్యామి. అతడే ఇంద్రునకు అంతర్యామి, బ్రహ్మమొదలైన వారికంటే గొప్పవాడు, కర్మకు వశుడు కానివాడు, నాశనం లేనివాడు అయిన ముక్తాత్మకుకూడా అతడే అంతర్యామి) అనే మంత్రంలోను, ఇతడు తన సొత్తులను విడువకుండా వారి లోపల ప్రవేశించి కలసి ఉండే స్నేహస్వభావాన్ని కల్గి ఉండడంద్వారా **"సుహృత్త్వేన"** అనే పదంయొక్క అర్థం చెప్పబడింది.

వేఱు విధంగాకూడా ఇక్కడ అర్థాన్ని గ్రహించవచ్చు. **"స్వామిత్వేన"** అని అన్నందువల్ల, భగవానుని శరణు పొందడానికి కావలసిన స్వస్వామి సంబంధాన్ని (మనం సొత్తుగా, అతడు స్వామిగా ఉండే) తెల్పుతున్నది. **"గురుత్వేన"** అని అన్నందువల్ల మనం శిష్యునిగా, అతడు ఆచార్యునిగా ఉండే సంబంధం తెలుపబడింది. **"సుహృత్త్వేన"** అని అన్నందువల్ల **"మాతా పితా భ్రాతా నివాసశ్శరణం సుహృద్గతి ర్నారాయణః"** (తల్లి, తండ్రి, సోదరుడు, నివాసం, శరణం, స్నేహితుడు, గతి- అన్నీ నారాయణుడే) అనే సుబాలోపనిషత్తు వాక్యంచేత చెప్పబడే, స్నేహంవల్ల ఏర్పడే సంబంధం తెలుపబడింది. స్నేహితునకు తగిన సౌశీల్యగుణం తెలుపబడుతున్నదని కూడా చెప్పవచ్చు. దీనివల్ల మనకు అతనితో అన్నివిధాలైన సంబంధాలు ఉన్నాయి- అని తెలుపబడుతున్నది.

(పరిగృహ్య) - ఏకత్ర అనురాగంవలె, తాను మాత్రమే భావించడం కాకుండా, లోకంలో ఉండే గొప్పవారు అందఱు అతనినే సర్వవిధబంధువుగా పరిగ్రహిస్తున్నారు- అని దీనివల్ల తెలుపబడుతున్నది.

(పరిగృహ్య) - **"పరితో గృహీత్వా"**- అని అర్థం. **"పరి"** అనే ఉపసర్గ పలు రీతులలో గ్రహించడాన్ని తెల్పుతున్నది. అంటే - శాస్త్రాన్ని పరిశీలించడంవల్ల, ఆచార్యుడు ఉపదేశించడం వల్ల, భగవానుడు అవతారాలలో స్వామిగాను, గురువుగాను, స్నేహితునిగాను ప్రవర్తించడంవల్ల, ఆ భగవానుని అన్ని రీతులలోను స్వామిగాను, గురువుగాను, సుహృత్తుగాను మనస్సులో భావించి-అని అర్థం.

పెరియవాచ్చాన్‌పిళ్ళై వ్యాఖ్యానమ్

ఇప్పడి అత్తలైయిల్ స్వామిత్వానుసన్ధానమ్ పణ్ణిన అనన్తరమ్, "ఆత్మదాస్యం హరేస్స్వామ్యమ్" ఎన్ఱ స్వామిత్వ ప్రతిసమ్బన్ధియాన దాస్యానుగుణవృత్తి విశేషత్తై ఆశైప్పడుమ్బడి శొల్లుకిఱతు; **"ఐకాన్తిక తత్పాదామ్బుజపరిచర్యైకమనోరథః"** ఎన్గిఱ పదత్తాలే.

(ఐకాన్తిక) ఏకాన్తసమ్బన్ధియాయిరుక్కై. అతావతు- అన్తరఙ్గమెన్ఱపడి. అతావతు - తత్పదత్తోడే అన్వయిక్కవుమామ్. తత్పాదామ్బుజద్వయత్తోడే అన్వయిక్కవు మామ్. పరిచర్యైయోడే అన్వయిక్కవుమామ్. తత్పదత్తోడే అన్వయిత్త పోతు- నిరుపాధిక బన్ధువానన్ - ఎన్ఱపడి. తత్పాదామ్బుజత్తోడే అన్వయిత్తపోతు - "త్వత్పాద పఙ్కజ పరిగ్రహధన్యజన్మా భూయాసమ్", "అఙ్కే నిధాయ కరభోరు యాథా సుఖన్తే సంచాలయామి చరణౌ" ఎన్ఱ బాహ్యవిషయఙ్గళిల్ కాతల్‌పోలే అప్రాప్త మాయిరుక్కై అన్గిక్కే శేషియుడైయ తిరువడికళే శేషభూతనుక్కు స్వతఃప్రాప్తమెన్గై. పరిచర్యైయోడే అన్వయిత్తపోతు - స్వరూపప్రాప్తమెన్గై.

(తత్పాదామ్బుజద్వయ) తచ్ఛబ్దమ్‌ప్రకృతపరామర్శియాకైయాలే, నారాయణ మెన్ఱ ప్రస్తుతమానవనై ప్పరామర్శిక్కిఱతు. ఇత్తాల్- "నారాయణచరణౌ" ఎన్గిఱతై నినైక్కిఱతు.

(పాదామ్బుజ) "తత్" ఎన్ఱ ధర్మి ప్రస్తుతమా యిరుక్కచ్చెయ్‌తేయుమ్, పాదామ్బుజమెన్ఱ- తిరువడికళై చ్చొల్లుకిఱతు- స్తనన్ధయప్రజైక్కు మాతావినుడైయ ముళైక్కణ్ అపేక్షితమానాప్పోలే శేషభూతనుక్కుమ్ స్వరూపప్రాప్తమాకై. అఙ్గు ముళైక్కణ్ణిల్ పాలూఱుమాపోలే, "విష్ణోః పదే పరమే మధ్వ ఉత్సః", "తవామృత స్యన్దిని పాదపఙ్కజే" ఎన్ఱ ఇవనుక్కుమ్ తిరువడికళిల్ భోగ్యతై యూఱ్ఱిరుక్కుమ్.

(అమ్బుజ) ఇతుతాన్ వైధమాయ్, కషాయపానమ్పోలే యిరుక్కైయన్ఱిక్కే రాగప్రాప్తమామ్బడి భోగ్యముమాయిరుక్కుమ్.

(అమ్బుజ) అమరర్ శెన్నిప్పూవాకైయాలే కుళిత్తు మయిరుక్కు ప్పూ వైక్కుమ్పొతు "శిరసా ధారయేత్" ఎన్ఱ విధిక్కవేణ్డావితే.

(ద్వయ) ఉపాయమ్ ద్వయమాయిరుక్కైయాలే ఉపేయముమ్ ద్వయమా యిరుక్కిఱపడి. "చరణద్వందం వ్రజామి" ఎన్నక్కడవతితే. ఇత్తాల్ - "చరణౌ" ఎన్గిఱ ద్వివచనత్తై నినైక్కిఱతు.

(పరిచర్యా) పరిచర్యా-చరిత్రమ్, అనుష్ఠానమ్, కైఙ్కర్యమెన్నపడి. పరిచర్యై యావతు- సర్వవిధకైఙ్కర్యమెన్నపడి. ఇవ్వవయవశక్తియై యొళ్ళియ, పరిచర్యై- ఎన్గిఱ రూఢియాలే గౌరవవిషయత్తిల్ పణ్ణుమనువృత్తిక్కు ప్పేరాయ్, అత్తాలే కైఙ్కర్యత్తై వివక్షిక్కిఱతాకవుమామ్. అన్తిక్కే, పరితశ్చర్యైయాయ్, అతావతు- "విశ్వతః పరిచర్యేతి" ఎన్నుమ్, "కొణ్ణ కోయిలై వలమ్ శెయ్తు" ఎన్నుమ్, "వలమ్ శెయ్తు నాళుమ్ మరువుతల్ వళక్కు" ఎన్నుమ్ శొల్లుకిఱపడియే ప్రదక్షిణాద్యుప లక్షణమాన అనుకూలవృత్తియై చ్చొల్లినార్గాకవుమామ్.

(ఏకమనోరథః) పుఱమ్బుళ్ళ ఫలఙ్గళైయెల్లామ్ విట్టు కైఙ్కర్యమొన్ఱుమే పెఱవేణుమెన్నుమ్బడియాన అభినివేశత్తై యుడైయేనాయ్.

ఆంధ్రవివరణం (భావదీపిక)

ఈ రీతిలో భగవానునిలో గల స్వామిత్వాన్ని అనుసంధించిన తరువాత, **"స్వోజ్జీవనేచ్ఛా యది తే స్వసత్తాయాం స్పృహా యది, ఆత్మదాస్యం హరేః స్వామ్యం స్వభావం చ సదా స్మర"** (విష్ణుతత్త్వమ్) (నీ ఉజ్జీవనంలో నీకు ఇచ్ఛ ఉన్నట్లయితే, నీ సత్తలో నీకు ఆశ ఉన్నట్లయితే, ఆత్మయొక్క భగవద్దాస్యాన్ని, హరియొక్క స్వామిత్వాన్ని స్వభావసిద్ధమైనవిగా సదా స్మరించు) అనే రీతిలో ఆ స్వామిత్వానికి ప్రతిసంబంధిగా తన వద్ద ఉండే దాస్యమనే స్వభావానికి తగినదైన కైంకర్యాన్ని ఆశపడే రీతి ఇక **"ఐకాంతికతత్పాదాంబుజ ద్వయపరిచర్యైక మనోరథః"** అనే ప్రయోగంద్వారా, తెలుపబడుతున్నది-

(ఐకాంతిక) - ఏకాంతమైన సంబంధాన్ని కల్గిన- అని అర్థం. అంటే- అంతరంగమైన, చాలా దగ్గరి సంబంధాన్ని కల్గినది- అని అర్థం. ఈ పదాన్ని **"తత్"** అనే పదంతో అన్వయించవచ్చు; **"పాదాంబుజద్వయ"** అనే పదంతోను అన్వయించవచ్చు; చివరలో గల **"పరిచర్యా"** అనే పదంతోను అన్వయించవచ్చు. **"తత్"** అనే పదంతో అన్వయించినపుడు - భగవానుడు సహజమైన సంబంధాన్ని కలవాడు- అని తెల్పుతున్నది. **"పాదాంబుజద్వయ"** అనే పదంతో అన్వయించినపుడు - **"త్వత్ పాదపంకజపరిగ్రహధన్యజన్మా భూయాస మిత్యభినివేశకదర్థ్యమానః, భ్రామ్యన్ నృమాంసపణనాయ పరేత భూమా వాకర్ణ్య భీరు రుదితాని తవాగతోఽస్మి"** (మాలతీమాధవమ్) (భయాన్ని పొందినదానా ! తామరలవంటి నీ పాదాలను సంవాహనం చేయడంద్వారా జన్మసాఫల్యాన్ని పొందవచ్చు- అనే ఆశతో మనస్సు

క్లేశపడి మానవమాంసాన్ని పొందడంకోసం శ్మశానంలో పరిభ్రమించే నేను, నీ అందమైన కంఠధ్వనిని విని వచ్చాను) అని, **"కిం శీతలైః క్లమవినోదిభిరార్ద్రవాతైః సంచాలయామి నళినీదళతాళవృంతైః, అంకే నిధాయ కరభోరు ! యథా సుఖం తే సంవాహయామి చరణావుత పద్మతామ్రౌ"** (శాకుంతలమ్-3-18) (కరభంవంటి - అంటే- చిటికెనవేలు చివరినుండి మణికట్టువరకు గల భాగంవంటి ఊరువులను కల శకుంతలా! శ్రమను పోగొట్టే చల్లని తామర ఆకులతో చేసిన విసనకర్రతో చల్లని గాలిని నీపై వీచేటట్లు చేయనా! లేక, తామరలవంటి ఎఱ్ఱని నీ పాదాలను నా ఒడిలో పెట్టుకొని సుఖంగా ఒత్తనా!) అని ప్రాకృతులైన స్త్రీపురుషులమధ్య గల కామంవలె, ఆత్మస్వరూపానికి తగినది కాకుండా, స్వామియొక్క శ్రీచరణాలలో దాసునకు కలిగే కామం (ఆశ) ఆత్మస్వరూపానికి సహజంగానే తగినది- అని తెలుపబడుతున్నది. **"ఐకాంతిక"** అనే పదం పరచర్యకు విశేషణమైనపుడు - అంతరంగకైంకర్యాన్ని తెల్పుతున్నది. (పెరియవాచ్చాన్‌పిళ్ళై వ్యాఖ్యలో **"ఆత్యంతిక"** శబ్దం గ్రహింపబడలేదు)

(తత్‌పాదాంబుజద్వయ) - ఇక్కడ **"తత్"** అనే శబ్దం సమీపంలో ఉండేదానిని నిర్దేశించడంవల్ల, సమీపంలో ఉండే **"నారాయణ"** అనే పదంతో చెప్పబడేవారిని నిర్దేశిస్తున్నది. అందువల్ల, **"నారాయణచరణౌ"** అనే ద్వయమంత్రంలోని పూర్వఖండంలో ఉండే పదాన్ని ఇది పరామర్శిస్తున్నది.

(పాదాంబుజ)- **"తత్"** అని భగవానుని గూర్చి పల్కినా, **"పాద"** అని అంటూ శ్రీచరణాలను నిర్దేశించడం ద్వారా చంటిబిడ్డకు తల్లిస్తన్యంవలె, దాసుడైన చేతనునకు భగవానుని శ్రీచరణాలు స్వరూపానికి తగినవి- అని తెలుపబడుతున్నది. తల్లిస్తన్యంనుండి పాలు స్రవించేటట్లే, **"తదస్య ప్రియమభి పాథో అస్యామ్ నరో యత్ర దేవయవో మదంతి, ఉరుక్రమస్య స హి బంధు రిత్థా విష్ణోః పదే పరమే మధ్వ ఉత్సః"** (ఋక్-అష్టక- 2-2-24-5) (ఏ గంగాతీర్థ విషయంలో, దేవత్వాన్ని కోరే మానవులు సంతోషిస్తున్నారో, ప్రియంగా ఉండే ఈ భగవానుని ఆ శ్రీపాదతీర్థాన్ని ఆదరంతో పానం చేస్తారు. ఆ విధంగా పానం చేసేవాడు త్రివిక్రమునకు బంధువు కాగలడు. ఈ రీతిలో విష్ణువుయొక్క గొప్ప శ్రీచరణాల నుండి అమృతప్రవాహం స్రవిస్తున్నది) అని, **"తవామృతస్యందిని పాదపంకజే నివేశితాత్మా కథ మన్యదిచ్ఛతి, స్థితేఽరవిందే మకరందనిర్భరే మధువ్రతో నేక్షురకం హి వీక్షతే"** (స్తోత్రరత్నమ్-27) (అమృతాన్ని స్రవించే నీ శ్రీచరణ తామరలలో నీకృప

వల్ల నిలుపబడ్డ నా మనస్సు వేఱొక విషయాన్ని ఏ రీతిలో కోరుతుంది ? తేనె నిండిన ఎఱ్ఱ తామరపూవు ఉండగా, తుమ్మెద ముళ్ళగోరింట పూవును కనీసం చూడనుకూడా చూడదుకదా!) అని పలికే రీతిలో భగవానుని శ్రీచరణాలలోని భోగ్యత అనే మధుప్రవాహం నిరంతరం ప్రవిస్తుంది కదా !

(అంబుజ) - తామరపూవు- అని అర్థం. భగవచ్చరణాలను ఆశ్రయించడం శాస్త్రవిధివల్ల సంభవిస్తే, కషాయాన్ని తాగే రీతిలో చేదుగా ఉంటుంది. ఆ రీతిలో కాకుండా ఇతడే (ప్రపన్నుడే) కోరి ఆశ్రయించేటట్లుగా తామరలవలె భోగరూపమై ఉంటుంది- అని ఈ పదంచే తెలుపబడుతున్నది.

(అంబుజ) -"అమరర్శెన్ని పూ" (తిరుక్కుఱు-6) (దేవతల శిరస్సులలోని పూవు) అనే రీతిలో నిత్యసూరులు శిరస్సులపై అలంరించుకొనే శ్రీచరణపద్మం కనుక, దీనిని అలంకరించుకోవడం భోగరూపంగా ఉంటుంది. (ప్రియంగా ఉంటుంది) స్నానం చేసి, తలలో పూవును పెట్టుకొనేటపుడు "తలలో పూవును పెట్టుకోవాలి" అనే ఒక శాస్త్రనియమం ఆవశ్యకం కాదు కదా !

(ద్వయ) -ఉపాయం ద్వయమై (ద్వయమంత్రమై, రెండు శ్రీపాదాలై) ఉన్నందున పొందదగిన ఉపేయం కూడా ద్వయమై (రెండై) ఉన్నది. **"దేవానాం దానవానాం చ సామాన్యమధిదైవతమ్, సర్వదా చరణద్వంద్వం వ్రజామి శరణం తవ"** (జితంతే-1-2) (విష్ణుభక్తిని కలవారు, భగవద్భక్తిని లేనివారు- అందఱు సమానంగా ఆశ్రయించే రీతిలో ఉండే నీ శ్రీచరణద్వయినే ఉపాయంగా నిశ్చయించుకొన్నాను) అని జితంతేస్తోత్రంలోకూడా శ్రీచరణద్వయం ఉపాయంగాను, ఉపేయంగాను చెప్పబడిందికదా ! దీనివల్ల ద్వయమంత్రంలో ఉండే **"చరణౌ"** అనే ద్వివచనం ఇక్కడ పరామర్శింపబడుతున్నది.

(పరిచర్యా) - "చర్యా" అనే పదం చరిత్రమనే అర్థాన్ని ఇస్తున్నదై, అనుష్ఠానాన్ని తెల్పుతుంది. ప్రకృతంలో కైంకర్యాన్ని తెల్పుతుంది. **"పరిచర్య"** అనే పదం సకలవిధాలైన కైంకర్యాలను తెల్పుతుంది. ఈవిధంగా పదాలకు విడదీసి అర్థాన్ని చెప్పడమే కాక, **"పరిచర్యా"** అనే పదాన్ని రూఢివాచకంగా గ్రహించి, గౌరవించదగిన వారి విషయంలో చేసే కైంకర్యాన్ని తెల్పుతున్నదని పల్కి, ఆ క్రమంలో భగవత్ కైంకర్యాన్ని తెల్పుతున్నదనే అర్థాన్నికూడా గ్రహించవచ్చు. ఆ విధంగాకాక, **"పరితః చర్యా- పరిచర్యా"** అనే వ్యుత్పత్తిని గ్రహించి, **"విశ్వతః పర్యేతి"** (పరమాత్మకు

చుట్టూ ప్రదక్షిణం చేస్తున్నాడు) అని సంస్కృతవేదంలోను, **"కొణ్ణ కోయిల్ వలమ్ శెయ్తు"** (తిరువాయ్-10-1-5) (ఆలయానికి ప్రదక్షిణం చేసి) అని, **"వలమ్ శెయ్తు నాళుమ్ మరువుదల్ వழుక్కు."** (తిరువాయ్-2-10-8) (ప్రతిదినం ప్రదక్షిణం చేసి ఆరాధించడం సంప్రదాయం) అని ద్రావిడవేదంలోను చెప్పబడిన రీతిలో ప్రదక్షిణం చేయడం మొదలైన అనుకూలవృత్తులను కైంకర్యాలను, -తెల్పుతున్నదని కూడా చెప్పవచ్చు.

(ఏకమనోరథః)- మిగిలిన ప్రయోజనాలను అన్నిటిని విడిచి, కైంకర్యం ఒక్కటినే ప్రయోజనంగా పొందాలి- అనే రీతిలోని మనోరథాన్ని కలవాడై,

పెరియవాచ్చాన్‌పిళ్ళై వ్యాఖ్యానమ్

(తత్ప్రాప్తయే) కీழ్ ప్రస్తుతమాయ్, మనోరథవిషయమాన పరిచర్యైయై పెఱుకైక్కాక. "చ" ఎన్ఱ కీழ్ వేఱొన్ఱినుడైయ ప్రాప్తియై చ్చొల్లి. ఇతినుడైయ ప్రాప్తిక్కుమెన్ఱ సముచ్చయిక్కిఱతల్లవే. చకారత్తుక్కు ప్పొరుళెన్? ఎన్నిల్, అనుక్త సముచ్చయమాయ్, "మహాత్మభి ర్మామవలోక్యతాం నయ" ఎన్ఱమ్, "అడియార్క్కు ఎన్నై యాట్పడుత్త విమలన్" ఎన్ఱమ్ శొల్లుకిఱపడియే తత్ప్రాప్తిఫలమాన తదీయశేషత్వప్రాప్తిక్కుమాక ఎన్ఱ అనుక్తసముచ్చయ మాకవుమామ్.

అన్ఱియిలే, "చ" ఎన్ఱ - "నిన్ పుకழ్పిల్ వైకుమ్‌తమ్ శిన్నైయిలుమ్ మన్నినితో నీ యవర్క్కు వైకున్దమెన్ఱరుళుమ్ వాన్" ఎన్ఱమ్, "త్వద్గతో మే మనోరథः యది నాశం న విన్దేత తావతాఽస్మి కృతీ సదా" ఎన్ఱమ్ శొల్లుకిఱపడియే ఇప్పరిచర్యా మనోరథన్దానే పోన్దిరుక్క, అతుక్కు మేలే ఇతు పెఱవేణుమెన్ఱిరున్దేనాకిల్ - ఎన్ఱ ప్రాప్తియై సముచ్చయిక్కిఱతెన్నవుమామ్.

ఆంధ్రవివరణం (భావదీపిక)

(తత్ప్రాప్తయే) - (ఇతఃపూర్వం చెప్పబడ్డ) ఆ మనోరథానికి విషయమైన పరిచర్య అనే కైంకర్యాన్ని పొందడంకోసం,

(చ)- దీనికి పూర్వం వేఱొక విషయాన్ని పొందడాన్నిగూర్చి పలుకనందున ఈ చకారం ఉక్తసముచ్చాయకంగా చెప్పే అవకాశం లేదు. అందువల్ల ఈ చ కారం అనుక్తసముచ్చాయకంగా (ఇక్కడ చెప్పబడని విషయాన్ని తెలిపే చకారంగానే) గ్రహించాలి. అంటే- **"సకృత్ త్వదాకారవిలోకనాశయా తృణీకృతానుత్తమ**

భుక్తిముక్తిభిः, మహాత్మభి మా మవలోక్యతాం నయ క్షణేఽపి తే యద్విరహోఽతిదుస్సహాः" (స్తోత్రరత్నమ్-56) (ఏ మహాత్ముల విశ్లేషం నీకు ఒక క్షణకాలం అయినా మిక్కిలి సహించరానిది అవుతున్నదో), ఒకసారి నీ తిరుమేనిని దర్శించాలి- అనే ఆశతో గొప్ప భోగాలను, మోక్షాన్ని సైతం తృణప్రాయంగా తలుస్తున్నవారైన ఆ గొప్పవారిచేత కటాక్షించదగిన స్థితిని నాకు కల్గించు) అని, "అడియార్క్కు ఎన్నై ఆట్పడుత్త విమలన్" (భగవద్భక్తులకు నన్ను దాసునిగా చేసిన విమలుడు) (అమలనాది-1) అని పలికే రీతిలో భగవానుని పొందడమే ప్రయోజనంగా కల్గిన దాసులకు శేషభూతుడై ఉండడంకోసం- అని భాగవతపరిచర్యను అనుక్త సముచ్చయ క్రమంలో తెల్పుతున్నది - అని చెప్పవలసి ఉన్నది.

ఆ రీతిలో కాకుండా, "పరిచర్యైకమనోరథఃా" అని పూర్వం చెప్పబడిన మనోరథమనే అర్థాన్ని ఉక్తసముచ్చాయక న్యాయంలో తెల్పుతున్నదనికూడా చెప్పవచ్చు. అంటే- "నిన్పుకழ్ందిల్ వైకుమ్ తమ్ శినైయిలుమ్ మన్ఱినిదో నీ అవర్క్కు వైకుందమెన్ఱరుళుమ్ వాన్" (పెరియతిరువన్దాది-59) (నీ భక్తులకు నీవు అనుగ్రహించే వైకుంఠమనే పరమపదం, వారు నీ కల్యాణగుణాలను నిలుపుకొనే తమ మనస్సు కంటే గొప్పదా?) అని, "దుర్గతావపి జాతాయాం త్వద్గతో మే మనోరథఃా, యది నాశం న విందేత తావతాస్మి కృతీ సదా" (జితంతే-1-12) (నీ విషయంలో అభినివేశాన్ని కల్గిన నా మనోరథం, చాలా దుర్గతి కల్గినపుడుకూడా నశించకుండా ఉండేదే అయితే, అంతటితో నేను ఎల్లప్పుడు కృతకృత్యుడను కాగలను) అని పల్కిన రీతిలో కైంకర్యాన్ని చేయాలి- అని ఆశయే చాలి ఉండగా, దానికి మించి "ఇంకా కైంకర్యాన్ని పొందాలి". అని తలచినవాడనైతే- అని కైంకర్య ప్రాప్తిని కైంకర్యమనోరథంతో కలుపుతున్నదని చెప్పవచ్చు.

పెరియవాచ్చాన్పిళ్ళై వ్యాఖ్యానమ్

ఇతుక్కుక్కీழ్, ఉపేయస్వరూపమ్ శొల్లిన్ఱు. మేల్, ఇతుక్కు సదృశమాన ఉపాయనిష్కర్షముమ్, తదనుష్ఠానప్రకారముమ్ శొల్లుకిఱతు; "శరణమనువ్రజేత్" ఎన్నతఱుతియాక. "తత్పాదామ్బుజద్వయప్రపత్తేఃా" ఎన్ఱు తుడఙ్గి, "మన్వానఃా" ఎన్నతఱుతియాక ఉపాయనిష్కర్షమ్ శొల్లుకిఱతు. "తస్య" ఎన్ఱు తుడఙ్గి, "చరణారవిన్ద" మఱుతియాక ఉపాయవేషమ్ శొల్లుకిఱతు. "అనన్యాత్మా" తుడఙ్గి, "అనువ్రజేత్" ఎన్నతఱుతియాక ఉపాయస్వీకారమ్ శొల్లుకిఱతు.

(తత్పాదామ్బుజద్వయ) ప్రాప్యమానతు తానే ప్రాపకమెన్గిఱతు. ప్రాప్య ప్రాపకఙ్గళిరణ్డుమ్ ఒన్ఱాకిల్ కార్యకారణయోరైక్యమ్ ప్రసఙ్గిక్కుమ్. ఐక్యప్రసఙ్గత్తాలే సాధ్యసాధనఙ్గళిన్ఱియిలే యెழ్ందియుమ్. ఇన్ఱియిలే ఒழ్ిన్దవాఱే అవన్ఱిల్ ప్రవర్తకరిన్ఱియిలే యెழ్ందియుమ్. ప్రవృత్తియిల్లామైయాలే ప్రవర్తకశాస్త్రత్తుక్కు వైయర్థ్యముమ్, అప్రామాణ్యముమ్ పిఱక్కుమ్, ఇత్తాల్ అనర్థఙ్గళుణ్డాయిరున్దన; ఇతుక్కు ప్పరిహారమేతు? ఎన్ఱిల్, తత్పాదామ్బుజద్వయ పరిచర్యై ప్రాప్యమ్, తత్పాదామ్బుజద్వయప్రపత్తి ఉపాయ మెన్ఱిట్టు భేదముణ్డాకైయాలే ఒరు విరోధము మిల్లై.

పరిచర్యా - ప్రపత్తికళ్ ఉపాయోపేయఙ్గళాకిల్, "బ్రహ్మ వేద బ్రహ్మైవ భవతి" ఎన్ఱుమ్, 'బ్రహ్మవిదాప్నోతి పరమ్" ఎన్ఱుమ్, "మామేకం శరణం వ్రజ" ఎన్ఱుమ్, "త్వమేవోపాయభూతో మే భవ" ఎన్ఱుమ్ ప్రాప్యప్రాపకఙ్గళిరణ్డుమ్ ఒన్ఱెన్ఱుమ్, ఎవ్వెరుమానే ఉపాయోపేయఙ్గళెన్ఱుమ్ శొల్లుకిఱ ప్రమాణవ్యవహారఙ్గళ్ శెయ్యువ్వుడి ఎన్? ఎన్ఱిల్, పరిచర్యావిషయముమ్, ప్రపత్తివిషయముమ్ ఒన్ఱాకైయాలే.

విషయమ్ ఒన్ఱానాల్, భేదమ్ నడక్కుమో? ఎన్ఱిల్, భేదకమ్ - విశేషణమ్, భేద్యమ్ - విశేష్యమెన్గిఱ న్యాయత్తాలే పరిచర్యాజనితప్రీతివిశిష్టవిషయముమ్, ప్రపత్తిజనిత ప్రసాద విశిష్టవిషయముమ్ విశేషణభేదత్తాలే వేఱాకైయాలే, వస్తు ఒన్ఱానాలుమ్ భేదత్తుక్కు క్కుఱైయిల్లై.

ఆనాల్, "అజో గజో మహిషఃా" ఎన్గిఱ విడత్తిల్ విశేషణ భేదాధీనమాక విశేష్యస్వరూపత్తుక్కుమ్ భేదమ్ పిఱన్దతిల్లైయో? ఎన్ఱిల్, విరుద్ధవిశేషణమాన అవ్విడత్తిల్ అప్పడియాకిలుమ్, "దేవదత్తశ్శ్యామో- యువా సమపరిమాణఃా" ఎన్గిఱ విడమ్బోలే అవిరుద్ధ విశేషణమాసవిడత్తిల్ విశేషణ భేదాయత్తవిశిష్టాకారభేదమ్ వరచ్చెయ్తేయుమ్, స్వరూపభేదమ్ పిఱవాతు, "స ఏవ సృజ్య స్స చ సర్గకర్తా" ఎన్ఱ బ్రహ్మమొన్ఱుమే కార్యకారణమామిడత్తిల్, సూక్ష్మచిదచిద్విశిష్టబ్రహ్మమ్ కారణమ్, స్థూలచిదచిద్విశిష్ట బ్రహ్మమ్ కార్యమెన్ఱు అవిరోధేన నిర్వహిక్కిఱాప్పోలే.

(ప్రపత్తేఃా) "తదేకోపాయతాయాచ్ఞా ప్రపత్తిఃా" ఎన్ఱ దురనుష్ఠేయమాన ఉపాయఙ్గళిల్ ఎనక్కున్వయమిల్లై. రక్షకనానవనే ఉపాయమాకవేణు మెన్ఱు పిఱక్కిఱ ప్రార్థనాధ్యవసాయమ్ ప్రపత్తి.

ఆంధ్రవివరణం (భావదీపిక)

ఇంతవరకు పొందదగిన ఉపేయమైన కైంకర్యాన్నిగూర్చి తెలుపబడింది. ఇక, ఈ చూర్ణికలోని మిగిలిన భాగంద్వారా ఈ ఉపేయాన్ని పొందడానికి తగిన ఉపాయాన్ని నిర్ణయం చేసి, దానికి తగిన అనుష్ఠానం తెలుపబడుతున్నది. **"తత్ పాదాంబుజ ద్వయప్రపత్తేః"** - అని ప్రారంభించి, **"మన్వానః"** అనే పర్యంతం. ఉపాయం నిర్ణయింపబడుతున్నది. **"తస్యైవ"** అని ప్రారంభించి, **"చరణారవింద యుగళమ్"** అనే పర్యంతం "ఉపాయం ఇది" అని నిర్ణయింపబడుతున్నది. **"అనన్యాత్మ"** అని ప్రారంభించి **"అనుప్రజేత్"** అనే పర్యంతం ఉపాయాన్ని ఆశ్రయించడమనే స్వీకారం తెలుపబడుతున్నది.

ఇక్కడ ఒక సందేహం కల్గుతున్నది. ప్రాప్యం, ప్రాపకం- అనే రెండు ఒకటి అయితే, కారణం, దానివల్ల కలిగే కార్యం- రెండూ ఒకటి కావలసివస్తుంది కదా! ఆ విధంగా అంగీకరిస్తే, కారణం కార్యాన్ని సాధిస్తున్నదని చెప్ప వీలు లేదు. ఆ దోషాన్ని అంగీకరిస్తే, కారణమనే ఉపాయంలో ఎవరూ ప్రయత్నించరు. ఆ విధంగా అనుష్ఠించేవారెవరూ లేనందువల్ల "శరణు పొందాలి" అనే శాస్త్రం వ్యర్థంగాను, అప్రమాణంగాను అయిపోతుంది. ఇన్ని అనర్థాలు రాకుండా ఉండేటట్లు ఏవిధంగా ఏవిధమైన పరిహారాన్ని చేయాలి ? అనేది ఇచటి ఆక్షేపం. భగవానుని శ్రీచరణపద్మాలే ఉపాయగాను, ఉపేయంగాను అయినా, శ్రీచరణపద్మాలలోని కైంకర్యం ప్రాప్యం, ఆ శ్రీచరణపద్మాలలో చేయబడే ప్రపత్తి ఉపాయం- అనే భేదం ఉన్నందువల్ల ఏ విధమైన విరోధం లేదు- అనేది ఇచటి సమాధానం.

ఇక్కడ మళ్ళీ ఇంకొక ఆక్షేపం కల్గుతున్నది. అది ఏమంటే- కైంకర్యం ఉపేయం, ప్రపత్తి ఉపాయం అయితే, **"బ్రహ్మ వేద బ్రహ్మైవ భవతి"** (ముండక-3-2-9) (పరబ్రహ్మను ఉపాసించేవాడు పరబ్రహ్మవలె అవుతున్నాడు) అని, **"బ్రహ్మవిదాప్నోతి పరమ్"** (తైత్తి-ఆనంద-1) (పరబ్రహ్మను తెలిసినవాడు గొప్ప ఫలాన్ని పొందుతున్నాడు) అని వేదవాక్యాలలోను, **"సర్వధర్మాన్ పరిత్యజ్య మామేకం శరణంవ్రజ, అహం త్వా సర్వపాపేభ్యో మోక్షయిష్యామి మాశుచః"** (అన్ని ధర్మాలను విడచిపెట్టి నన్నే శరణంగా ఆశ్రయించు. నేను అన్ని పాపాలనుండి నిన్ను విడిపిస్తాను. శోకించకు), **"త్వమేవోపాయభూతో మే భవేతి ప్రార్థనామతిః శరణాగతిః"** (నీవే నాకు ఉపాయం కావాలి- అనే ప్రార్థించే భావనయే శరణాగతి.) అహిర్బుధ్న్య సంహితా వాక్యంలోను ప్రాప్యం, ప్రాపకం ఒకటే అని, భగవానుడే ఉపాయంగాను,

ఉపేయంగాను అవుతున్నాడు- అని తెలిపే ప్రమాణవచనాలకు తగినట్లుగా ఏవిధంగా అర్థాన్ని చెప్పాలి ? - అని అంటే- పరిచర్య (కైంకర్యం) అనే ఉపేయానికి విషయమై ఉండేవాడు భగవానుడే. ప్రపత్తి అనే ఉపాయస్వీకారానికి విషయమై ఉండేవాడు భగవానుడే. ఈ విధంగా రెండు విషయాలు ఒకటిగా ఉన్నందువల్ల ఉపాయోపేయాలు ఒకటే- అని చెప్పడంలో అడ్డు లేదు. ఈవిధంగా రెండూ ఒకటే అంటే, రెండిటికి అభేదం సిద్ధిస్తుందికదా! అని అంటే, విశేషణాలైన కైంకర్యం, ఉపాయస్వీకారం భేదాన్ని తెల్పుతున్నాయి. వీటిచే వేఱు చేయబడే భగవత్ స్వరూపం విశేష్యంగా గ్రహించడంవల్ల, కైంకర్యంవల్ల కలిగే ఆనందంతో కూడిన భగవానుడే ఉపాయస్వీకారమనడే ప్రపత్తిచేత కలిగే కృపతోకూడిన భగవానుడవుతున్నాడు. అందువల్ల, భగవానుడనే విషయం ఒకటే అయినా, విశేషణాలలోని భేదాన్ని బట్టి వేఱు కనుక, భేదాన్ని అంగీకరించడంలో- లోటు లేదు.

ఆ విధంగా అయితే, **"ఖండో ముండో పూర్ణశృంగో గౌః"** (ఖండింపబడిన సగం కొమ్ములను కల్గినది, కొమ్ములను లేనిది, పూర్తిగా కొమ్ములను కల్గినది అయిన గోవు) అనే వాక్యంలో సగం కొమ్ములు ఉండడం, కొమ్ములే లేకపోవడం, పూర్తిగా కొమ్ములు ఉండడం- అనే విశేషణాలోని భేదంవల్ల విశేష్యమైన గోవులు వేఱ్ఱేరు అని తెలుస్తున్నదికదా! అని అంటే, ఇవి ఒకటితో ఇంకొకటి విరుద్ధంగా ఉండే విశేషణాలు కనుక, విశేష్యాలు ఇక్కడ వేఱ్ఱేరు అయినా, **"దేవదత్తః శ్యామో యువా సమపరిమాణః"** (దేవదత్తుడు నల్లనివాడు, యువకుడు, సమమైన పరిమాణాన్ని కలవాడు) అనే వాక్యంలోవలె పరస్పరవిరుద్ధాలు, వాని విశేషణాలు ఉండే చోట విశేషణాల భేదంద్వారా ఆ విశేషణాలతో కూడిన వస్తువుల ఆకారంలో భేదం ఉన్నా, విశేష్యస్వరూపంలో భేదం ఉండదు. **"స ఏవ సృజ్య స్సచ సర్గకర్తా స ఏవ పాత్యత్తి చ పాల్యతే చ, బ్రహ్మాద్యవస్థాభి రశేషమూర్తిః విష్ణుర్వరిష్ఠో వరదో వరేణ్యః"** (విష్ణు-పు-1-2-70) (సృష్టి చేయబడేవాడు అతడే, బ్రహ్మ మొదలైన స్థితులలో సృష్టిని చేసేవాడు అతడే. అతడే లోకాన్ని రక్షిస్తున్నాడు, లోకాలను గ్రహిస్తున్నాడు, అతడే రక్షింపబడుతున్నాడు; అన్నిటిని శరీరంగా కల విష్ణువే గొప్పవాడు. వరాలను ఇచ్చేవాడు, వరించదగినవాడు) అని శ్రీవిష్ణుపురాణంలో చెప్పబడినట్లే బ్రహ్మ ఒక్కటే కార్యరూపమైన లోకంగాను, దానికి కారణంగాను అయేటపుడు, సూక్ష్మచేతనా చేతనాలతో కూడిన బ్రహ్మం కార్యం - అని విశేషణంలో వ్యత్యాసం (భేదం) ఉన్నప్పటికీ, విశేష్యమైన బ్రహ్మం ఒక్కటే- అని ఏవిరోధం లేకుండా నిర్వహించేటట్లే ఇక్కడకూడా గ్రహించాలి.

(ప్రపత్తేః) - "అనన్యసాధ్యే స్వాభీష్టే మహావిశ్వాసపూర్వకమ్, తదేకోపాయతా యాచ్ఞా ప్రపత్తిః శరణాగతిః" (తన అభీష్టం ఇతరులెవ్వరివల్ల సిద్ధించనపుడు, మహావిశ్వాసాన్ని పురస్కరించుకొని అతనిని ఒక్కని మాత్రమే ఉపాయంగా యాచించాలి - అనేది ప్రపత్తి. అదే శరణాగతి)అనే ప్రమాణ క్రమంలో "అనుష్ఠించ డానికి అరుదైన ఉపాయాలలో నాకు అన్వయం లేదు. రక్షకుడైన భగవానుడే ఉపాయంగా కావాలి" అని కలిగే నిశ్చయరూపమైన ప్రార్థనయే ప్రపత్తి.

పెరియవాచ్చాన్‌పిళ్ళై వ్యాఖ్యానమ్

(అన్యత్) ఇప్రపత్తియై యొళ్ళియ మఱ్ఱు. ఉపాయాన్తరజ్ఞళిలైయో? ఎన్నిల్; "అన్యత్" తుడఙ్గి, "మన్వానః" అఱుతియాక, అవై యెల్లామ్ నెఞ్జుడైయార్క్కు నల్లతీర్థమ్. నమక్కధికారమిల్లై ఎన్ఱిరుప్పన్- ఎన్గిఱార్.

(అన్యత్) భక్తి, తద్భేదమాన సద్విద్యై తుడక్కమానవై, తదఙ్గమాన జ్ఞానకర్మఙ్గళ్ తుడక్కమాన ప్రపత్తివ్యతిరిక్తమాన ఉపాయమ్;

ఇప్పడి శాస్త్రఙ్గళిలే తాత్పర్యమ్ పణ్ణి విధిక్కిఱవై ఉపాయఙ్గళన్ఱో? ఎన్నిల్,

(న మే) ఇఙ్గే అస్తియై క్కూట్టి, న మేఽస్తి- ఇవై యెల్లామ్ శక్తాధికారమ్; అజ్ఞనాయ్ అశక్తనాయ్, కర్మప్రవాహత్తిలే యఴున్ది, అతడియాక "మాఱి మాఱి ప్పల పిఱప్పుమ్ పిఱన్ద", "మాతరార్ వనములై ప్పయనే పేణి", ఇప్పడి విపరీతప్రవృత్తి పణ్ణి, "క్షిపామి, న క్షమామిక్కు" ఇలక్కాయిరుక్కిఱ ఎనక్కు ఉపాయమల్ల.

ఇప్పడి "మాఱి మాఱి ప్పల పిఱప్పుమ్" పిఱక్కిఱ పిఱవికళిల్ ఇతుక్కు ముట్పిలైయే యాకిలుమ్, ఇని ప్పిఱక్కుమ్ పిఱవికళిలే యాకిలుమ్ సాధనాను ష్ఠానమ్ పణ్ణత్తట్టెన్? ఎన్నిల్,

(కల్పకోటిసహస్రేణాపి) ఒట్టియై ఆయిరనాళ్ నీరిలే యిట్టువైత్తాలుమ్ ముళైయాతాప్పోలే, కాలతత్త్వముళ్ళతనైయుమ్ తిరిన్దాలుమ్ అధికారముణ్డాక మాట్టాతు.

(సాధనమస్తి) ఇతై క్కీళ్ళే కూట్టినాప్పోలే, కీళ్ళియతాన నఞ్జై ఇఙ్గే కూట్టి "సాధనం నాస్తి" ఎన్ఱాకిఱతు. ఎల్లామ్ శెయ్తాలుమ్ కృతప్రాయశ్చిత్తమా మత్తనైపోక్కి అభిమతఫలత్తై సాధిత్తుత్తరమాట్టాతు. సాధనం నాస్తి -ఎన్ఱాల్ స్వరసమాకత్తోన్ఱు వతు- సాధన మిల్లై యెన్ఱిత్తే; అఙ్గనల్ల

(సాధనం భవతి) ఎనక్కు సాధనమాకమాట్టాతు - ఎన్ఱపడి.

(ఇతి మన్వానః) ఇప్రకారత్తిలే యఱుతియిట్టు. (మన్వానః) ఇన్నినైవు ఉరువనడక్క వేణుమెన్గిఱతు- వర్తమానత్తాలే.

ఆంధ్రవివరణం (భావదీపిక)

(అన్యత్)-ఈ ప్రపత్తికంటే కర్మ జ్ఞానభక్త్యాదులు పలు పలు ఉపాయాలున్నాయి కదా! అని అంటే, **"అన్యత్"** అనే ఈ పదం నుండి **"మన్వానః"** అనే పదం వరకు "అవి అన్నీ స్థిరమైన మనస్సు కలవారికి శుద్ధజలంవలె పవిత్రమైన ఉపాయాలు. నావంటి, చంచలమైన మనస్సును కలవారికి వాటిలో ప్రవేశించే యోగ్యత లేదు." అని అంటున్నారు.

(అన్యత్) - భక్తి, దాని పలు రూపాలైన సద్విద్య, ఉపకోసలవిద్య మొదలైనవి, ఆ ప్రపత్తికి అంగాలైన జ్ఞానయోగ, కర్మయోగాలు మొదలైన ప్రపత్తికంటే వేఱయిన ఉపాయాలను ఇది తెల్పుతుంది. ఈ విధంగా శాస్త్రాలలో గట్టిగా విధింపబడిన ఇవి ఉపాయాలే కదా!" అని అంటే-

(న మే) నాకు లేదు- అని అర్థం. **"అస్తి"** అనే పదాన్ని ఇక్కడ అధ్యాహరించుకొని (కలుపుకొని), **"న మేఽస్తి"** (నాకు లేదు) అనే అర్థాన్ని గ్రహించాలి. ఇవి అన్నీ శక్తిని కలవారు మాత్రమే అనుష్ఠించదగినవి. జ్ఞానం లేనివాడను, శక్తి లేనివాడను, కర్మ ప్రవాహంలో (మాఱిమాఱి పలుజన్మలను ఎత్తి) అనే రీతిలో పలు జన్మలు ఎత్తి, **"మాదరార్ వనములై ప్పయనే పేణినేన్"** (పెరియ తిరు-1-6-1) (స్త్రీల అందమైన స్తనాలను ప్రయోజనంగా ఆదరించాను) అనే రీతిలో నీచవిషయాలలో అభినివేశాన్ని పొంది, ఈ విధంగా శాస్త్రవిరుద్ధమైన పలు కార్యాలను చేసి, **"తానహం ద్విషతః క్రూరాన్ సంసారేషు నరాధమాన్, క్షిపామ్యజస్రమశుభా నాసురీష్వేవ యోనిషు"** (గీత-16-19) (నన్ను ద్వేషించేవారు, క్రూరులు, మానవులలో అధములు, మంచిలేని వారైన జనులను సంసారంలోకి, అందులోను, ఆసురజాతిలోకి గెంటివేస్తాను) అని, **"మద్భక్తం శ్వపచం వాపి నిందాం కుర్వంతి యే నరాః, పద్మ కోటిశతేనాపి న క్షమామి వసుంధరే!"** (వరాహపురాణం) (ఓ భూదేవీ! చండాలజాతికి చెందిన వాడైనా, అతడు నా భక్తుడైతే, అతనిని నిందించే నరులను నేను కోట్లాది సంవత్సరాలు గడిచినా క్షమించను) అని గల ప్రమాణాల రీతిలో, భగవానుని ఆగ్రహానికి లక్ష్యభూతుడనై ఉండే నాకు ఇవి ఉపాయాలు కావు- అని భావం. "ఈ విధంగా

'మాఱి మాఱి పల పిఱవుమ్ పిఱన్దు' (మాఱి మాఱి పలుజన్మలు ఎత్తి) అని జన్మించే పలు జన్మలలో, దీనికి ముందు ఉపాయాంతరాలలో యోగ్యత లేకపోయినా, ఇక రాబోయే జన్మలలో అయినా ఈ సాధనాలను అనుష్ఠించవచ్చునుకదా'' -అని భగవానుని అభిప్రాయం కాగా, దానికి బదులు పల్కుతున్నారు.

(కల్పకోటిసహస్రేణాపి) - వేలకోట్ల కల్పాలకాలం గడిచినా- అని అర్థం. పొల్లువిత్తనాన్ని వేయి దినాలు నీటిలో ఉంచినా, అది మొలవని రీతిలో, కాలతత్త్వం ఉన్నంతవరకు జన్మించి పరిభ్రమించినా, నాకు వీటిని అనుష్ఠించే యోగ్యత కలుగదు.

(సాధనమస్తి) - అనే ఈ ప్రయోగాన్ని **"న మే"** అనే ప్రయోగంతో కలిపి పూర్వం అర్థం చెప్పబడింది. అదే రీతిలో **"న"** అనే పదాన్ని దీనితో కలిపి **"సాధనం నాస్తి"** అని గ్రహించి అర్థం చెప్పవచ్చు. ఎంతగా ఉపాయాలను అనుష్ఠించినా, అవి నేను చేసిన పాపాలకు ప్రాయశ్చిత్తం కాగలవేతప్ప, నేను కోరే ఫలమైన మోక్షాన్ని అవి సాధించి ఇవ్వలేవు. **"సాధనం నాస్తి"** అంటే- ''సాధనం లేదు'' అనియే సామాన్యంగా అర్థం వస్తుంది. ఆ విధంగా గ్రహించకుండా, **"సాధనం న భవతి"** అనే అర్థాన్ని గ్రహించినపుడు ''నాకు సాధనాలు కావు'' అని భావం వస్తుంది.

(ఇతి మన్వానః) - ఈ విధంగా నిశ్చయించుకొని- అని అర్థం. **"మన్వానః"** అనే వర్తమానకాలికరూపంతో ఈ భావనను ఇక్కడ (ఈలోకంలో) ఇతడు ఉన్నంతవరకు కలిగి ఉండాలి- అని తెలుపబడింది.

పెరియవాచ్చాన్‌పిళ్ళై వ్యాఖ్యానమ్

(తస్యైవ భగవతో నారాయణస్య) కీళ్ - **"పరమపురుషం భగవన్తం నారాయణమ్"** ఎన్ను ప్రస్తుతమానవన్ తన్నుడైయ **"భగవంతమ్ నారాయణమ్"** ఎన్ను **"సోఽశ్నుతే సర్వాన్ కామాన్ సహ బ్రహ్మణా విపశ్చితా"** ఎన్గిఱపడియే ప్రాప్యత్వోపయోగియాన గుణజ్ఞళైయుమ్, గుణాశ్రయమాన ధర్మియైయుమ్ శొల్లి**నిన్ఱు**. ఇఙ్గు - **"భగవతో నారాయణ్య"** ఎన్ను ప్రాపకత్వోపయోగి యాన గుణజ్ఞళైయుమ్, గుణియైయుమ్ శొల్లుకిఱతు. ఇనిమేల్ - భగవన్నారాయణ శబ్దజ్ఞళాల్ సూచితమాన గుణజ్ఞళైయుమ్, గుణియైయుమ్ వివరిక్కిఱతు.

(అఖిలసత్త్వదయైకసాగరస్య) సకలసత్త్వవిషయమాన దయైక్కు ఒరు కడలా యిరుక్కుమ్.

(అఖిలసత్త్వ) ఇన్నాన్ ఇనైయానెన్ఱు వరైయాతే సకలజన్తువిషయమెన్ఱపడి.

(దయా) స్వార్థనిరపేక్షపరదుఃఖసహిష్ణుత్వమ్- తానొరు ప్రయోజనత్తై క్కణిశియాతే పిఱర్ నోవు కణ్డాల్ ఐయో ! ఎన్నై.

(ఏకసాగరస్య) దయైయాకిఱ జలత్తుక్కు వేఱోరాశ్రయమిన్ఱిక్కే ఇవనే ఆశ్రయమాయిరుక్కై. "అఖిలసత్త్వదయైకసాగరస్య" ఎన్ఱతు- పరపీడానిరూపణమ్ పణ్ణియో? ఎన్నిల్,

(అనాలోచితగుణాగుణాఖణ్డజనానుకూలామర్యాదశీలవతః) ఇప్పడి గుణదోషనిరూపణమ్ పణ్ణవొణ్ణాతపడియాన శీలగుణముళైయవన్- ఎన్గిఱతు. తిరువుళ్ళత్తాల్ ఆరాయప్పడాతపడియాన నన్మైతీమైకళైయుళైయరాయిరుక్కిఱ అఖణ్డజనముణ్డు- పిరియప్పడాత మనుష్యర్కళ్, అవర్కళ్ ఉజ్జీవిక్కైక్కు ఈడామ్బడియాన నిరవధికశీలత్తై యుడైయవనుడైయ. దోషమ్ తిరువుళ్ళత్తిల్ పడాత అంశమ్ ఏ**నిన్ఱ**మాకిఱతు. ఉళ్ళ గుణజ్ఞళై అఙ్గీకరిత్తిలన్ - ఎన్నాల్, ఇతోరే**నిన్ఱ**మో? ఎన్నిల్; నిగ్రహిక్కైక్కడియాన దోషజ్ఞళై నిరూపియాతమాత్రమ్. రక్షిక్కైక్కు ప్ప**నిన్ఱా**శాన గుణజ్ఞళైయుమ్ అపేక్షియానెన్ఱపడి. తాన్ రక్షిక్కుమ్పొతు గుణాపేక్షైయిల్లై -ఎన్ఱ కరుత్తు.

ఆంధ్రవివరణం (భావదీపిక)

(తస్యైవ భగవతో నారాయణస్య) - ఈ చూర్ణికలోనే పూర్వం **"భగవంతం నారాయణమ్"** అని చెప్పబడ్డ ఆ భగవానుని- అని భావం. పూర్వం చెప్పబడ్డ **"భగవంతం నారాయణమ్"** అనే పదాలతో **"సోఽశ్నుతే సర్వాన్ కామాన్ సహ బ్రహ్మణా విపశ్చితా"** - (ముక్తుడు అన్ని కల్యాణగుణాలను, సర్వజ్ఞుడైన పరబ్రహ్మతో కూడి అనుభవిస్తున్నాడు) అయిన తైత్తిరీయ ఆనందవల్లీవాక్యంలో చెప్పబడ్డ, భగవానుని ప్రాప్యత్వానికి తగిన గుణాలను, స్వరూపాన్ని ఈ ప్రయోగం తెల్పుతున్నది. ఇకపై గల పదాలు ఈ **"భగవన్నారాయణ"** అనే శబ్దాలతో తెలుపబడే గుణాలను, ఆ గుణాలను కల స్వరూపాన్ని వివరిస్తున్నది.

(అఖిలసత్త్వదయైకసాగరస్య) - ''జీవులందఱి విషయంలోని కరుణకు అద్వితీయమైన సముద్రమై ఉన్నవానియొక్క'' అని అర్థం.

(అఖిలసత్త్వ) - ''వీడు, ఇటువంటివాడు'' అని అంటూ ఒకని జన్మ, శీలం, గుణం మొదలైనవానిలోని హెచ్చు తగ్గులను చూడకుండా, జీవులందఱి విషయంలోను - అని భావం.

(దయా) - స్వార్థనిరపేక్షమైన పరానర్థాన్ని సహించలేని గుణం దయ. తనకొక ప్రయోజనాన్ని ఆశించకుండా ఇతరుల క్లేశాన్ని చూచి "అయ్యో !" అని భావించడం దయ- అని అర్థం.

(ఏకసాగరస్య) -దయ అనే నీటికి వేఱొక ఆశ్రయం లేకుండా, ఇతడే ఆశ్రయమనే రీతిలో ఉండేవానియొక్క- అని భావం. ఈ గొప్పతనం ఇతరుల దుఃఖాలలోని తారతమ్యాలను చూచి, వానినిబట్టి ప్రవర్తిస్తుందా ?- అని అంటే-

(అనాలోచితగుణాగుణాఖండజనానుకూలామర్యాద శీలవతః) - ఈ విధంగా ఇతరులలో ఉండే గుణాలను దోషాలను విచారించని రీతిలోని శీలగుణం కలవాడని భావం. "మనస్సుతో విచారించని రీతిలోని మంచి చెడ్డలను కలవారై ఉండే సమస్తజీవులు ఉజ్జీవించడానికి తగిన, అంతు లేని శీలగుణాన్ని కలవాని యొక్క" - అనేది ఈప్రయోగం అర్థం. "ఉండే గుణాలను గ్రహించవలసి ఉండగా, అవికూడా మనస్సులో తోచడం లేదు- అని అంటే, అది ఏవిధంగా గొప్పతనం అవుతుంది?" అని అంటే, అది జీవుని కాదని గెంటివేయడానికి కారణమైన దోషాలను గమనించ నట్లే, జీవుని కాపాడడానికి తగిన గుణాలనుకూడా భగవానుడు ఎదురుచూడడు. తాను జీవుని రక్షించేటపుడు, ఇతనివద్ద ఉండే గుణాలను ఎదురు చూచి, రక్షించడు- అని భావం.

పెరియవాచ్చాన్‌పిళ్ళై వ్యాఖ్యానమ్

(అనాలోచిత) ఆలోచితమావతు- ఇవ్వాశ్రయత్తిలే నన్మైయుణ్డో? తీమైయుణ్డో? ఎన్ఱ విడుత్తారాయ్‌కై, అతువిన్ఱిక్కే యొళ్ళికై.

(గుణాగుణ) అవై యావన - నన్మై తీమైకళ్. అతావతు - "అఱ్ఱనో? ప్రాఱ్ఱనో? నాస్తికనో? ఆస్తికనో? ధార్మికనో? అధార్మికనో? వినీతనో? అవినీతనో" ఎన్ఱ ఏవమాదికళ్.

(అఖణ్డజన) దేవమనుష్యర్‌కళోడు బ్రాహ్మణక్షత్రియాద్యనులోమజాతి యోడు, ప్రతిలోమజాతియోడు వాశి యఱ సర్వవిషయమాక,

(అనుకూల) ఇవై కుమార్గఙ్గళై త్తవిర్‌న్ద నల్వళిపోయ్ క్కైమరమ్ శేరుకైక్కుఱు ప్పామ్బుడియిరుక్కై.

(అమర్యాద) మర్యాదైయాకిఱతు-అవధి; నిరవధికమెన్ఱపడి.

(శీల) పెరియవన్ తాళ్‌న్దవనోడు కలక్కుమిడత్తిల్, తన్‌మేన్మై పార్త్తు ఇఱుమాత్తల్. మున్‌ఱైయవన్ తన్మై పార్త్తు క్కూశుతల్ శెయ్యాతపడి పుఱైయఱ ప్పరిమాఱుకిఱ నీర్మై.

(శీలవతః) మతుప్పాలే **"భూమనిన్దాప్రశంసాసు నిత్యయోగేఽతిశాయినే సమ్బన్ధేఽస్తి వివక్షాయాం భవన్తి మతుబాదయఃు"** ఎన్ఱు నిత్యయోగే మతుప్పాయ్, ఇగ్గుణమ్ ఇవనుక్కు నిత్యపిద్ధమెన్గిఱతు.

ఆంధ్రవివరణం (భావదీపిక)

(అనాలోచిత)- "ఆలోచిత"- అని అంటే ఈ చేతనునివద్ద మంచి ఉన్నదా? చెడ్డ ఉన్నదా ? అని పరిశీలించి చూడడం. **"అనాలోచిత"** అనే శబ్దం ఆ విధంగా పరిశీలన చేయకుండా ఉండడాన్ని తెల్పుతుంది. అవి ఏవి ? అంటే-

(గుణాగుణ)- మంచి,చెడ్డలు-అని అర్థం. అజ్ఞానియా ?, మహాజ్ఞానియా? శాస్త్రవిశ్వాసం లేని నాస్తికుడా ? దానిని కలవాడా ?, ధర్మమార్గంలో నడచేవాడా?, అధర్మవర్తనుడా?, అణకువను కలవాడా ?, అణకువను లేనివాడా?-అని గమనించడని భావం.

(అఖండజన) - దేవతలు, మనుష్యులు, బ్రాహ్మణ, క్షత్రియాది నాల్గు వర్ణాలు, వాటిలో అనులోమవిలోమ వివాహాలద్వారా ఏర్పడే అనులోమ, ప్రతిలోమ జాతులు- అనే భేదం లేకుండా, అందఱి విషయంలోను.

(అనుకూల) వీరు దుర్మార్గాన్ని వీడి, సన్మార్గంలో సంచరించి, సంసారం నుండి దరిచేరడానికి తగినట్లుగా ఉండడం.

(అమర్యాద) -మర్యాద అనబడే అవధి అనేది లేదు- అని భావం. **"అమర్యాద"** అంటే అవధి లేని -అని భావం. ఈ రీతిలో "అవధి లేనిది ఏది ? అని అంటే-

(శీల) - గొప్పవాడు చాలా తక్కువవానితో కలిసేటపుడు, తన గొప్పతనాన్ని చూచి గర్వంతో దూరంగా మెలగడం, అతని తక్కువదనాన్ని చూచి, జంకి దూరంగా మెలగడం చేయకుండా, ఒకే నీరువలె ప్రవర్తించే గుణం.

(శీలవతః) - ఇటువంటి శీలగుణాన్ని ఎల్లప్పుడు కలవానియొక్క- అని అర్థం. **"భూమనిందాప్రశంసాసు నిత్యయోగేఽతిశాయనే, సంసర్గేఽస్తి వివక్షాయాం భవంతి మతుబాదయఃు"** (వార్తికం-5-2-14) (మతుప్ మొదలైన ప్రత్యయాలు ఈ క్రింది

అర్థాలలో ప్రయోగింపబడుతున్నాయి. అవి ఏవి ? అంటే- 1. అధికం అనే అర్థంలో. "గోమాన్" -గొప్ప గోసంపదను కలవాడు. 2. నింద- "రోగవాన్"- రోగాన్ని కలవాడు, 3. స్తోత్రం- "రూపవతీ" అందమైన రూపాన్ని కల్గినది, 4. నిత్యయోగం - ఎల్లప్పుడు కల్గి ఉండడం- "క్షీరిణో వృక్షాः" -ఎల్లప్పుడు పాలను కల వృక్షాలు. 5. అతిశాయనం అధికగుణాన్ని కల్గి ఉండడం- "శక్తిమాన్- అధికశక్తిని కలవాడు, 6. సంసర్గం- చేరికను- అసంబంధాన్ని కల్గి ఉండడం- "దండీ" - (దండాన్ని కలవాడు), 7. అస్తివివక్షా - ఉన్న విషయాన్ని తెలుపడం- "పర్వతో వహ్నిమాన్" - పర్వతంలో నిప్పు ఉన్నది) అనే పలు అర్థాలలో ఇక్కడ "మతుప్" ప్రత్యయం నిత్యయోగమనే అర్థంలో ప్రయోగింపబడడాన్ని తెల్పుతుంది.

పెరియవాచ్చాన్‌పిళ్ళై వ్యాఖ్యానమ్

ఇప్పడి అవన్ నన్నిర్మైయాలే ఎల్లారోడుమ్ కలన్దాలుమ్, అవర్‌కళ్ తన్నై క్కణ్డాల్ వెరువుమ్బుడియాయిరుక్కుమో? ఎన్నిల్,

(దేవతిర్యఙ్మనుష్యాద్యఖిల జనహృదయానన్దనస్య) వివేకికళోడు అవివేకికళోడు వాశియఱ ఎల్లారుడైయ నెఞ్జమ్ ఉరుకుమ్బుడియాయిరుక్కుమ్. ఇప్పడి శెయ్‌వై క్కడియెన్? ఎన్నిల్. ఒరు విశేషముణ్డు. అతుతానేతు? ఎన్నిల్,

(స్వాభావికానవధికాతిశయగుణవత్తయా) స్వతస్సిద్ధమాన ఎల్లై యిల్లాత మికుతియైయుడైత్తాయిరుక్కిఱ గుణవత్తైయాలే. అడియే తొడఙ్గి ఒరుపడిప్పడ గుణఙ్గళై చ్చొల్లి వరచ్చెయ్‌తే పుతుమైపోలే "గుణవత్తయా" ఎన్ఱ శొల్లుకిఱతు ఎన్నముళ్ళుతు? ఎన్నిల్, అవై యెల్లామ్ ఆత్మగుణ ఙ్గళై చ్చొల్లుకిఱతు. ఇఙ్గు, "రామ రామ నయనాభిరామ తామాశయస్య సదృశీం సముద్వహన్, సర్వదేవ హృదయఙ్గ మోఱిసి" ఎన్నిఱపడియే కణ్డుక్కుప్పిడిక్కుమ్బడి యాన కాన్తిసౌకుమార్యాదికళాన విగ్రహగుణఙ్గళై చ్చొల్లుకిఱతు.

(దేవతిర్యఙ్మనుష్యాద్యఖిలజనహృదయానన్దనస్య)

(దేవ) "బభూవేన్దోరివం దృష్ట్వా రాక్షసీ కామమోహితా", "తరుణౌ రూప సమ్పన్నౌ" ఎన్ఱ దేవయోనియాన రాక్షసియుమ్ అకప్పట్టాళిత్తే. అన్దిక్కే, "అధిజ్యధన్వాన మవేక్ష్య రామశ్చరన్తమేకాన్త విలాసినీభిः, నూనం బభూవుర్వన దేవతాశ్చ మర్త్యాఙ్గనాజన్మకుతూహలిన్యः" ఎన్ఱ వనదేవతైకళ్ అకప్పట్టతాకవు మామ్.

(తిర్యక్) "రామः కమలపత్రాక్ష స్సర్వసత్వమనోహరः" ఎన్ఱు తిరువడియుమ్ అకప్పట్టానిత్తే. "వాతమామకన్ మర్క్కటమ్ విలఙ్గు" ఎన్ఱ మూన్ఱుక్కుమ్ ఇతుతానే ఉదాహరణమాకవుమామ్.

(మనుష్య) "రూపసంహననం లక్ష్మీం సౌకుమార్యం సువేషతామ్, దదృశుర్వి స్మితాకారా రామస్య వనవాసినः" ఎన్ఱు ఋషికళ్ అకప్పట్టార్‌కళ్.

ఆదిశబ్దత్తాలే స్థావరఙ్గళ్. అతావతు- "పాషాణగౌతమవధూవపురాప్తిహేతుः" ఎన్ఱ కల్లురుకి ప్పెణ్ణామ్బడియాయిరుక్కై.

(అఖిలజన) అనుకూలరోడు ప్రతికూలరోడు వాశియఱ,

(హృదయానన్దనస్య) కణ్ణుక్కు అழகియనాయ్, అనభిమతవిషయమాయ్ నెఞ్జుక్కు ప్పిడియాతిరుక్కై యన్ఱిక్కే, "చిత్తాపహారిణమ్" ఎన్ఱుమ్, "కణ్డవర్‌తమ్ మనమ్ వழఙ్గుమ్" ఎన్ఱుమ్ శొల్లుకిఱపడియే ఎల్లార్ నెఞ్జై యురుక్కుమ్బుడి యాయుమ్, నెఞ్జుడైయార్ నెఞ్జై యిழన్దు, "ఎన్నెఞ్జినారై క్కణ్డాల్" ఎన్ఱు తన్ నెఞ్జుక్కు త్తూతువిడుమ్బడియాయుమిత్తే వడివழకు ఇరుప్పతు.

ఆంధ్రవివరణం (భావదీపిక)

ఈ రీతిలో, భగవానుడు తన సౌలభ్యంతో అందఱితోను ఏవిధమైన అమరికలు లేకుండా కలిసినా, వారు తమను చూస్తే భయపడి తొలగే రీతిలో ఉంటాడా? అని అంటే,

(దేవతిర్యఙ్మనుష్యాద్యఖిలజనహృదయానందనస్య) - వివేకాన్ని కల్గిన దేవతలు, మానవులు- అనేవారు, వివేకం లేని తిర్యక్కులు (జంతువులు, పక్షులు) స్థావరాలు- అనే భేదం లేకుండా అందఱి మనస్సు కఱగే రీతిలో ఆనందాన్ని కల్గించేవాడై ఉంటాడు. ఈ విధంగా ఉండడానికి కారణమేమి? అని అంటే,

ఈ పదానికి ముందున్న "తు" అనేశబ్దం ఒక కారణమున్నదని సూచిస్తున్నది. అది ఏది? అనే దానిని దానికి ముందున్న "స్వాభావికానవధికాతిశయగుణవత్తయా" అనే ప్రయోగం తెల్పుతున్నది. సహజంగానే ఉండే, అవధి లేని గొప్ప తనాన్ని కల గుణాలను కలవాడై ఉండడంవల్ల - అని భావం. ముందు పదాలలో దయ, శీలం- అని అంటూ ఒక్కొక్క గుణాన్ని పలికారు. కాని, ఈ పదంలో సాధారణంగా "గుణమ్" అని చెప్పడంలో ఏమి అభిప్రాయం? అని అంటే, ముందున్న పదాలు అన్నిటిలోను ఆత్మగుణాలు తెలుపబడ్డాయి. ఇక్కడ, "రామ రామ నయనాభి

రామతామాశయస్య సదృశం సముద్వహన్, సర్వదేవహృదయంగమోఽసి" (శ్రీరామా! వారి వారి ఆశకు తగినట్లుగా నేత్రాలకు ప్రియమై ఉండే స్థితిని కలవాడవై, దేవతలందఱి మనస్సులను అభిరాముడవై ఉన్నావు) అని కన్నులకు భవ్యమైన కాంతి, మార్దవం మొదలైన దివ్యమంగళవిగ్రహగుణాలు కలిపి చెప్పబడ్డాయి.

(దేవతిర్యఙ్మనుష్యాది అఖిలజనహృదయానందనస్య)

(దేవ) - "రామమిందీవరశ్యామం కందర్పసదృశ ప్రభమ్, బభూవేంద్రోపమం దృష్ట్వా రాక్షసీ కామమోహితా" (రామా-ఆర-17-9) (నల్ల కలువల పూలవలె నల్లని కాంతిని కలవాడై, మన్మథుని అందంవంటి అందాన్ని కలవాడై, ఇంద్రునితో సాటి వచ్చేవాడైన శ్రీరాముని చూచిన వెంటనే రాక్షసి (శూర్పణఖ) కామంవల్ల మోహాన్ని పొందింది) **"తరుణౌ రూపసంపన్నౌ, సుకుమారౌ మహాబలౌ, పుండరీకవిశాలాక్షౌ చీరకృష్ణాజినాంబరౌ"** (రామా-ఆరణ్య-19-14) (శ్రీరామలక్ష్మణులు యౌవనాన్ని కలవాడు, అందాన్ని నిండుగా కలవారు, సౌకుమార్యాన్ని కలవారు, అధికమైన బలాన్ని కలవారు, తామరలవంటి విశాలమైన నేత్రాలను కలవారు, కృష్ణాజినాన్ని వస్త్రంగా ధరించినవారు) అని దేవతలలో చెందినవారైన కశ్యపునకు, ధాతు అనే ఆమెకు పుట్టిన దానవ (రాక్షస) వంశంలో పుట్టిన శూర్పణఖకూడా ఇతనిని మోహించింది కదా! ఆవిధంగా కాకుండా, **"అధిజ్యధన్వాన మవేక్ష్య రామం చరంత మే కాంతవిలాసినీభిః, నూనం బభూవుర్వనదేవతాశ్చ మర్త్యాంగనా జన్మకుతూహలిన్యః"** (అందమైన యువతులతో, ఎక్కు పెట్టిన వింటిని కల్గినవాడై సంచరించే శ్రీరాముని చూడగానే వనదేవతలుకూడా మానవకాంతల రూపాన్ని పొందాలనే ఆశను కలవారయ్యారు) అనే రీతిలో వనదేవతలు అభినివేశాన్ని పొందిన విషయం తెలుపబడినట్లుగా కూడా చెప్పవచ్చు.

(తిర్యక్) - "రామః కమలపత్రాక్షః సర్వసత్త్వమనోహరః, రూపదాక్షిణ్య సంపన్నః ప్రసూతో జనకాత్మజే !" (రామా సుందర-35-8) (ఓ జానకీ ! తామరపూల రేకులవంటి కన్నులను కలవాడై, (వానరుడనైన నాతోపాటు) అందఱు ప్రాణుల మనస్సులను హరించేవాడై, రూపసౌందర్యాన్ని, గుణాలను కలవాడై శ్రీరాముడు జన్మించాడు) అని వానరుడైన హనుమానుడుకూడా ఇతనిపట్ల అభినివేశాన్ని పొందాడు కదా ! **"వాతమామకన్ మర్క్కటమ్ విలఙ్గు"** (పెరియతిరు-5-8-1) (వాయుపుత్రుడు, వానరం, తిర్యక్కు) అనే రీతిలో దేవుడైన వాయువునకు పుట్టిన వాడైనందున, మానవులవలె ఉన్నందున, వానరుడై జన్మించినందున దేవ, తిర్యక్, మనుష్యులనే మూడిటికి హనుమానుని ఉదాహరణంగా గ్రహించవచ్చు.

(మనుష్య) - "రూపసంహనం లక్ష్మీం సౌకుమార్యం సువేషతామ్, దదృశుర్విస్మితాకారా రామస్య వనవాసినః" (రామా-ఆరణ్య-1-13) (శ్రీరాముని రూపసన్నివేశాన్ని, అందాన్ని, మృదుత్వాన్ని, అందమైన వేషాన్ని కల్గి ఉండడాన్ని వనవాసులు ఆశ్చర్యం నిండిన రూపాన్ని కలవారై దర్శించారు - గొప్ప ఆశ్చర్యంతో చూచారు) అని మానవజాతికి చెందిన ఋషులుకూడా ఇతని విషయంలో అభినివేశాన్ని పొందారు- అని భావం.

(ఆది) -ఈ శబ్దంద్వారా స్థావరాలు లక్షింపబడుతున్నాయి. అంటే- **"పాషాణగౌతమవధూవపురాస్తిహేతుః"** (రాయివలె పడి ఉండే గౌతమపత్ని అహల్య స్త్రీరూపాన్ని పొందడానికి కారణమైన రూపసౌందర్యం) అనే రీతిలో రాయికూడా కరగి అహల్య అనే స్త్రీరూపాన్ని పొందే రీతిలో ఉన్నదని భావం. శ్రీరాముడు వనానికి వెళ్ళినపుడు వాడిపోయి, తిరిగి వచ్చినపుడు చిగురించిన వృక్షాలుకూడా అతనిపట్ల అభినివేశాన్ని పొందాయని వాల్మీకి మహర్షి తెలిపాడు.

(అఖిలజన) - ఇతనికి ఆత్మీయులైన వారితోపాటు, ఇతనిని ఎదిరించిన వారితోపాటు తేడా లేకుండా - అందఱు ఇతనిపట్ల అభినివేశాన్ని పొందినవారే.

(హృదయానందనస్య) - కంటికిమాత్రం అందమైనవాడై, మనస్సుతో భావిస్తే గర్హించదగినవాడై ఉండకుండా, **"రూపౌదార్యగుణైః పుంసాం దృష్టి చిత్తాపహారిణమ్"** (రామా-అయో-3-29) (రూపసౌందర్యం, ఔదార్యం, మిగిలిన గుణాలు- మొదలైనవానితో పురుషుల నేత్రాలను, మనస్సును అపహరించే శ్రీరాముని) శ్రీరామాయణ శ్లోకక్రమంలోను, **"కణ్ణవర్తమ్ మనమ్ వழుఙ్గుమ్"** (పెరుమాళ్ తిరు-8-2) (దర్శించిన వారి మనస్సును ఆకర్షించే) అని కులశేఖరులు అనుగ్రహించిన క్రమంలో, అందఱి మనస్సును కఱగించే రీతిలోను, మనస్సును కలవారు తమ మనస్సును కోల్పోయి, **"ఎన్ నెఞ్జినారై క్కణ్డాల్"** (తిరువిరు-30) (నా మనస్సును చూస్తే) అని అంటూ తమ మనస్సువద్దకు దూత్యాన్ని పంపే రీతిలోను కదా ఇతని రూపసౌందర్యం ఉన్నది.

పెరియవాచ్చాన్‌పిళ్ళై వ్యాఖ్యానమ్

ఇప్పడి సర్వసాధారణమాయిరుక్కు మిత్తనైపోక్కి, ఆశ్రితవిషయత్తిల్ ఓర మిల్లైయో? ఎన్నిల్.

(ఆశ్రితవాత్సల్యైకజలధేః) అవర్‌కళ్‌విషయత్తిల్ దోషన్దానే భోగ్యమాక నినైత్తిరుక్కుమెన్గిఱతు.

(ఆశ్రిత) "భవద్విషయవాసినః" ఎన్నుమ్, 'సకృదేవ ప్రపన్నాయ" ఎన్నుమ్, "పత్రం పుష్పం ఫలం తోయం యో మే భక్త్యా ప్రయచ్ఛతి" ఎన్నుమ్ శొల్లుకిఱ పడియే అవనెల్లైక్కుళ్ళే కిడత్తల్, ఒరు పచ్చిలై నేర్తల్, ఒరు మలరాతల్, ఓరుక్తియాతల్ నేర్న్దవర్కళ్,

(వాత్సల్య) కట్టినుడమ్బిల్ వళ్ళుమ్బై త్తాయ్ భోగ్యమాక నక్కుమాపోలే, "కుట్టనైయ కుణ్ఱమ్ శెయినుమ్ కుణఙ్గొళ్ళుమ్" ఎన్నుమ్బడి స్నేహవిషయమాకై. అతావతు- "దోషో యద్యపి తస్య స్యాత్", "న త్యజేయం కథఞ్చన" ఎన్ఱిరుక్కై.

(ఏకజలధేః) ఏకాశ్రయమాయిరుక్కై.

ఆంధ్రవివరణం (భావదీపిక)

ఈ రీతిలో అందఱికి సాధారణమై ఉండడం మాత్రమేనా? భక్తులపట్ల ఏవిధమైన పక్షపాతం లేదా? అని అంటే-

(ఆశ్రితవాత్సల్యైకజలధేః) - ఆశ్రితులపట్ల దోషాలను గుణాలు గ్రహించే వాత్సల్యగుణాన్ని కలవాడని భావం.

(ఆశ్రిత)-దాసులు-అని అర్థం. "తే వయం భవతా రక్ష్యా భవద్విషయవాసినః, నగరస్థో వనస్థో వా త్వం నో రాజా జనేశ్వరః" (రామా-ఆరణ-1-20) (నీ దేశంలో నివసించే మేము నీచే రక్షింపబడదగినవారం. నరపతివి అయిన నీవే నగరంలో ఉన్నా, వనంలో ఉన్నా మాకు ప్రభువువు). అని తన దేశంలో ఉండే వారు, "సకృదేవ ప్రపన్నాయ తవాస్మీతి చ యాచతే, అభయం సర్వభూతేభ్యో దదామ్యేత ద్వ్రతం మమ" (ఒకసారి శరణు పొందినవానికి, నీకు దాసుడనని ప్రార్థించిన వానికి అన్ని ప్రాణుల వల్ల అభయాన్ని ఇస్తాను) శ్రీరామచరమశ్లోక క్రమంలో ఒకసారి శరణు పొందినవారు, "పత్రం పుష్పం ఫలం తోయం యో మే భక్త్యా ప్రయచ్ఛతి, తదహం భక్త్యుపహృతమశ్నామి ప్రయతాత్మనః" (భగవద్గీత-9-26) (అర్జునా! ఒక పత్రాన్ని గాని, పూవునుగాని, ఫలాన్నిగాని, జలాన్ని గాని ఎవడు నాకు భక్తిపూర్వకంగా అర్పిస్తున్నాడో, మనఃపూర్వకంగా అర్పించిన ఆ భక్తునిచే భక్తితో అర్పించినవానిని, లభించడానికి అరుదైనవానిని పొందినట్లుగా, భుజిస్తాను- స్వీకరిస్తాను) అని అంటూ ఒక పత్రం, ఒక పూవు, ఒక పండు- ఇవి ఏమీ లేకపోతే జలం- అనే వీటిలో దేనిని అయినా "నీవు దానిని స్వీకరించాలి" అనే మాటను శ్రీచరణాలలో సమర్పించినవారు అందఱు ఆశ్రితులే.

(వాత్సల్య)- లేగదూడ శరీరంలోని ముఱికిని, మలినాన్ని తల్లి ఆవు భోగ్యంగా తన నాలుకతో నాకి గ్రహించే రీతిలో, "కుట్టనైయ కుణ్ఱమ్ శెయినుమ్ కుణమ్ కొళ్ళుమ్" (ముదల్ తిరు-41) (కొండలంత పాపాలను చేసినా, గుణాలుగానే వాటిని గ్రహిస్తాడు) అనే రీతిలో ప్రేమను వర్షించడం. "దోషో యద్యపి తస్య స్యాత్ సతా మేతదగర్హితమ్" (అతని వద్ద దోషం ఉంటే ఉండనీ సత్పురుషులకు ఇతనిని స్వీకరించడం అంగీకార్యమే) దోషాలు ఉన్నప్పటికీ, వానినే గుణాలుగా గ్రహించి, తత్కారణంగానే అతనిని విడువకుండా ఉండడం.

(ఏకజలధేః)-ఈ గుణంకూడా ఇతని ఒక్కనివద్దనే ఉన్నది- అనే రీతిలో ఉండడం.

పెరియవాచ్చాన్‌పిళ్ళై వ్యాఖ్యానమ్

ఇప్పడి ఇవన్ ఆశ్రయిత్తాల్ ఇత్తలైక్కు ఫలమ్ కొడుత్తు విట్టానాయిరుక్కు మత్తనై పోక్కి, త్తన్ పేఱాక ఇరుక్కుమతిల్లైయో? ఎన్నిల్,

(భక్తజనసంశ్లేషకభోగస్య) తనక్కు నల్లరాయిరుప్పారోడు శేరుకైయే పరమ ప్రయోజనమాయిరుక్కై.

(భక్తజన) భక్తియాకిఱతు - "భజ ఇత్యేష ధాతుర్వై సేవాయాం పరికీర్తితః, తస్మాత్సేవా బుధైః ప్రోక్తా భక్తిశబ్దేన భూయసీ" ఎన్గిఱపడియే స్నేహమాయ్, ఇతు భక్తప్రపన్నాదిసాధారణమ్.

(సంశ్లేషైకభోగస్య) "క్షణేఽపి తే యద్విరహోఽతిదుస్సహాః", "ఒరు మానొడియుమ్ పిరియాన్" ఎన్గిఱపడియే ఇప్పడి అనన్యప్రయోజనరాయిరుప్పా రోడు క్షణమాత్రవిశ్లేషముమ్ పొఱుతపడి కూడవిరుక్కైయే తనక్కు ధారకపోషక భోగ్యజ్ఞాయిరుక్కుమ్.

ఆంధ్రవివరణం (భావదీపిక)

ఈ రీతిలో, జీవుడు తనను ఆశ్రయిస్తే అతనికి ప్రయోజనాన్ని (ఫలాన్ని) అనుగ్రహించడంతోపాటు, దానిని తన ప్రయోజనంగా భావించడా ?- అని అంటే,

(భక్తజనసంశ్లేషైకభోగస్య) - తన పట్ల అభినివేశాన్ని కలవారితో చేరడమే తనకు గొప్ప భోగంగా భావించేవానియొక్క- అని భావం.

(భక్తజన) - "స్నేహపూర్వమనుధ్యానం భక్తిరిత్యభిధీయతే, భజ ఇత్యేష ధాతుర్వై సేవాయాం పరికీర్తితః, తస్మాత్ సేవా బుధైః ప్రోక్తా భక్తిశబ్దేన భూయసీ" (లైంగపురాణం-

ఉత్తరభాగమ్) - (స్నేహాన్ని పురస్కరించుకొని చేసే- స్నేహ పూర్వకమైన- ధ్యానం భక్తి అనబడుతుంది. **"భజ"** అనే ధాతువు సేవ- అనే అర్థంలో వ్యవహరింపబడు తున్నది. అందువల్ల గొప్ప సేవయే మహాత్ములచేత భక్తి శబ్దంతో చెప్పబడుతున్నది) అనే రీతిలో ఇక్కడ **"భక్తి"** అనే పదం ప్రేమను -ప్రీతిని- తెల్పుతున్నదై, **"భక్తజన"** అనే పదం భక్తినిష్ఠులు, ప్రపన్నులు మొదలైన ప్రేమను కలవారిని సామాన్యంగా నిర్దేశిస్తున్నది.

(సంశ్లేషైకభోగస్య) - **"సకృద్వదాకార విలోకనాశయా తృణీకృతానుత్తమ భుక్తి ముక్తిభిః, మహాత్మభిర్మా మవలోక్యతాం నయ క్షణేఽపి తే యద్విరహోఽతిదుస్సహః"** (ఏమహాత్ముల విశ్లేషం నీకు ఒక్క క్షణం కూడా మిక్కిలి సహించరానిదిగా ఉంటుందో, ఒకసారి నీ తిరుమేనిని దర్శించాలనే ఆశతో గొప్ప భోగాలను సైతం తృణీకరించినవారు, మోక్షాన్ని తృణీకరించిన వారైన ఆ మహాత్ములచే కటాక్షింపబడే స్థితిని నాకు పొందించు) అనే ప్రమాణమైన స్తోత్రరత్న శ్లోకం (56) క్రమంలోను, **"ఒరు మానొడియుమ్ పిరియాన్"** (తిరువాయ్-10-7-8) (ఒక్కక్షణం కూడా విశ్లేషించను) అనే ఆళ్వార్ల శ్రీసూక్తి క్రమంలోను తనను తప్ప అన్యప్రయోజనాన్ని ఆశించనివారిని ఒక్కక్షణం విశ్లేషించినా సహించలేని రీతిలో ఎల్లప్పుడు కలసి ఉండడమే తనకు ధారకం, పోషకం, భోగ్యం మొదలైన అన్నీ-అని భావించేవాడు- అని భావం.

పెరియవాచ్చాన్‌పిళ్ళై వ్యాఖ్యానమ్

ఇప్పడి అవనాత్మాక్కళోడు భుజిక్కు మిడత్తిల్ పరికరవైకల్యముణ్డా యిరుక్కుమో? ఎన్నిల్,

(నిత్యజ్ఞానక్రియైశ్వర్యాది భోగసామగ్రీసమృద్ధస్య) నిత్యమాయ్, పోతు శెయ్యాతతాయ్, భోగ్యసమస్తవస్తుక్కళినుడైయ స్వరూపరూపగుణచేష్టా ప్రయోజన కాలాది విషయజ్ఞానమెన్న, క్రియైయెన్న, భోగ్యజ్ఞళ్ తాన్ నినైత్తపోతు కై పుకురుమ్బడి యాయిరుక్కిఱ ప్రభుత్వమాతల్, సమ్పత్తాతల్ అనవైశ్వర్యమెన్న, ఏవమాదియాన భోగసామగ్రి యుణ్డు, పుష్కలకారణమ్- ఇవర్‌గళాల్ పూర్ణనానవనుడైయ.

ఇప్పడి భోగముమ్, భోగసామగ్రియుముణ్డానాలుమ్, భోగస్థానమిల్లైయాకిల్ ప్రయోజనమిల్లైయాకాతే? ఎన్న,

(మహావిభూతేః) లీలావిభూతిపోలే కాల్‌కూఱాయ్, పరిచ్ఛిన్నమాయిరుక్కై యన్టిక్కే, ఇతిల్ ముమ్మడఙ్గు పెరుమైయుడైత్తాయ్, భోగత్తుక్కేకాన్తమాన నిత్యవిభూతియై యుడైయవనుడైయ.

ఇప్పడి ప్పట్ట స్థానత్తిలే యిరున్దు, అనన్తానన్దభోగమ్ పణ్ణుమిడత్తిల్ కూట్టిన్టియే బ్రహ్మచారినారాయణనాయో ఇరుప్పతు? ఎన్నిల్,

(శ్రీమతః) భోగప్రోత్సై క్కుకై కాణ్బైక్కు సహాయభూతైయాక సాక్షాల్లక్ష్మియై త్తనక్కు ప్రధానమహిషియాక వుడైయవనుడైయ.

ఆంధ్రవివరణం (భావదీపిక)

ఈ రీతిలో, లెక్కలేనంతమంది ఆత్మలతో అనుభవించేటపుడు, అనుభవించ డానికి తగిన జ్ఞానం, మొదలైన ఆవశ్యకాలైన గుణాలు ఇతని వద్ద ఉన్నాయా? మఱి! - అని అంటే,

(నిత్యజ్ఞానక్రియైశ్వర్యాది భోగసామగ్రీసమృద్ధస్య) - ఎల్లప్పుడు ఉన్నదై, కొన్ని సమయాలలో ఉపయోగించి, మఱికొన్ని సమయాలలో ఉపయోగించకుండా ఉండడం కాకుండా, ఎల్లప్పుడు ఉపయోగపడేదై, భోగ్యాలైన సమస్తవస్తువులను గూర్చిన స్వరూప, రూప, గుణ, క్రియా, ప్రయోజన, కాలాదులనుగూర్చిన దైనా, జ్ఞానం, క్రియ, ఆభోగ్యవస్తువులను కోరుకొన్నపుడు వాటిని కైవసం చేసికోగల్గిన ప్రభుత్వం, లేక, ఐశ్వర్యం మొదలైన భోగసామగ్రులను (అనుభవానికి కాలసిన వానిని) సమృద్ధిగా కలవాడై,

ఆ విధంగా అనుభవాన్ని, అనుభవానికి ఆవశ్యకాలైన సామగ్రులను సమృద్ధంగా ఉన్నా, అనుభవించడానికి తగిన భోగస్థానాలు లేకపోతే అనుభవాన్ని పొందడానికి వీలు లేదు కదా ! అని అంటే-

(మహావిభూతేః) - **"పాదోఽస్య విశ్వా భూతాని త్రిపాదస్యామృతం దివి"** (పురుషసూక్తం-3) అని పురుష సూక్తంలో చెప్పబడిన రీతిలో, లీలావిభూతివలె నాల్గవ భాగం అని చెప్పదగిన రీతిలో పరిచ్ఛిన్నం కాకుండా, దానికి మూడు రెట్లు అని చెప్పే రీతిలో, ఇతని అనుభవంకోసమే ఏర్పడిన నిత్యవిభూతిని కలవానియొక్క- అని భావం.

ఇటువంటి స్థానంలో ఉండి, అంతు లేని ఆనందాన్ని అనుభవించేటపుడు తోడు ఎవరూ లేకుండా బ్రహ్మచారి నారాయణుడై ఉంటాడా?- అని అంటే-

(శ్రీమతః) - అనుభవపరీవాహంలో తీరాన్ని చేరడానికి తోడుగా ఉండే సాక్షాల్లక్ష్మిని తనకు పట్టపురాణిగా కలవానియొక్క- అని భావం.

పెరియవాచ్చాన్‌పిళ్ళై వ్యాఖ్యానమ్

ఇవనుక్కు సంసారిసాధారణమాన భోగమన్దే. అవాప్తసమస్తకామతయా ఆనన్దమయనాయుళ్ళవనుక్కు నాయ్‌చ్చి మారోట్టై చ్చేర్‌త్తియాలే పిఱక్కుమ్ భోగమావతెన్? అతిల్ సహాయమావతు- ఎన్నముత్తు? ఎన్నిల్, ఇవనుక్కు భోగమావతు - ఆశ్రితోజ్జీవనమ్. అతుక్కు ప్పురుషకారభూతైయాయ్ నిన్ఱు శేరవిడుతై- సహాయభూతైయాతైయావతు. ఇప్పడి యిరుక్కిఱవట్టన్ఱైయో పఱ్ఱువతు? ఎన్నిల్,

(చరణారవిన్దయుగళమ్) స్వరూపప్రాప్తమాయ్, నిరతిశయభోగ్యముమాయ్, తన్ శేర్‌త్తియాగ్గే నిదర్శనమామ్బడియాక ఎల్లారైయుమ్ శేర్‌త్తుక్కొళ్ళక్కడవతా యిరుక్కిఱ ఇత్తిరువడిత్తామరైకళ్ ఇరణ్డైయుమ్. పఱ్ఱుమ్బడియో? ఎన్నిల్,

(అనన్యాత్మసఞ్జీవనేన) ఆత్మోజ్జీవనమ్ ఇతాగ్గియ వేఱొన్ఱిల్లై- ఎన్ఱిరుక్కిఱ నినైవోడే.

(తద్గతసర్వభావేన) వేఱొన్ఱిల్లామైయాలే ఇతువే రక్షకమెన్గిఱ నినైవోడుమ్. ఇన్నినైవుకళోడుకూడ చ్చెయ్య ప్పుకుకిఱ కార్యమెన్? ఎన్నిల్,

(శరణమనువ్రజేత్) పురుషార్థత్తుక్కు సాధనమ్ ఇవనే- ఎన్ఱధ్యవసిప్పాన్. బుద్ధ్యర్థత్తుక్కు వేణ్డువతు- "వ్రజేత్" అన్ఱో, అనువెన్? ఎన్నిల్, "వ్రజ-గతౌ" ఎన్గిఱ గతియాకిఱతు- జ్ఞానమాత్రవాచియాయ్, అధ్యవసాయమాకిఱ అతిశయత్తై వివక్షిక్కిఱతాకవుమామ్. "అనుస్యూతం వ్రజేత్" ఎన్ఱు "ద్వయమర్థానుసన్ధానేన సహ సదైవం వక్తా" ఎన్గిఱపడియే సర్వకాలానువృత్తియై చ్చొల్లుకిఱతాకవుమామ్. అన్దిక్కే, "శరణం మను" ఎన్ఱు ఉపాయోద్దేశేన అడైవాన్? ఎన్ఱాకవుమామ్.

ఆంధ్రవివరణం (భావదీపిక)

ఇక్కడ ఒక ఆక్షేపం కల్గుతున్నది. భగవానుని అనుభవం సంసారుల అనుభవంవంటిదే అయితే, దానికి తోడు ఆవశ్యకం అవుతుంది. అన్ని కోరికలు నెఱవేరిన అవాప్త సమస్తకాముడై, ఆనందమే మూర్తీభవించినవాడై ఉండే ఇతనికి దివ్యదేవేరులతో చేరి ఉన్నందువల్ల కలిగే ఆనందం అనేది కొత్తగా ఏమి ?- అని

అంటే, భగవానునకు అనుభవం అంటే- భక్తులను ఉజ్జీవింపజేసి, వారితో కలువడమే కదా ! దానికి ఈ దివ్యదేవేరులు పురుషకారభూతులై ఉంటూ, భక్తులను ఇతనితో చేరేటట్లు చేయడంవల్ల సహాయభూతలై ఉంటారు. ఈ విధంగా ఉండే ఇతని రూపాన్ని ఆశ్రయించాలా ? అని అంటే-

(చరణారవిందయుగళమ్) - జీవుని పారతంత్ర్య స్వరూపానికి అనురూపమై, అంతు లేని భోగ్యతను కల్గినవై, తాము అందంగా చేరి ఉన్నట్లే, అందఱిని భగవానునివద్దకు చేర్చేవై ఉండే అతని శ్రీచరణ పద్మాలను రెండిటిని- అని భావం. ఆ శ్రీచరణపద్మాలను ఆశ్రయించడం ఏవిధంగా ? అంటే-

(అనన్యాత్మసంజీవనేన) - ఆత్మను ఉజ్జీవింపజేయడానికి ఇవి తప్ప వేఱు గతి లేదు- అనే భావనతో.

(తద్గతసర్వభావేన) - ఉజ్జీవింపజేసేది ఇంకొకటి లేనందువల్ల ఇదే రక్షిస్తుంది- అనే భావనతో- అని అర్థం. ఈ భావనతో కూడి చేయబోయే కార్యం ఏమి? అని అంటే-

(శరణమనువ్రజేత్) - "పరమపురుషార్థానికి సాధనం పరమపురుషుడైన ఇతడే" అనే నిశ్చయాన్ని పొందాలి. **"వ్రజ"** అనే ధాతువు గతిని తెలిపే ధాతువు. ఇక్కడ మనస్సులో గతి అయిన నిశ్చయాన్ని తెల్పుతున్నది. ఆ విధంగా అయితే **"వ్రజేత్"** అనే పదం చాలును కదా ! **"అనువ్రజేత్"** అని అనడం ఎందుకు ? అని అంటే, **"వ్రజ-గతౌ"** అనే ధాతువు జ్ఞానాన్ని మాత్రం తెల్పుతుంది. **"అనువ్రజేత్"** అని అన్నందువల్ల ఆ జ్ఞానంలోని నిశ్చయాన్ని తెల్పుతున్నదని చెప్పవచ్చు. లేక, **"అనుస్యూతం వ్రజేత్"** (నిరంతరంగా భావించాలి) అని వీరే శ్రీరంగగద్యలో **"ద్వయమర్థానుసంధానేన సహ సదైవం వక్తా"** అని అనుగ్రహించిన రీతిలో అన్ని కాలాలలోను అనుసంధించడాన్ని తెల్పుతున్నదని కూడా చెప్పవచ్చు. ఆ విధంగా కాకుండా **"శరణమ్"** అనే పదం ఉపాయాన్ని తెల్పుతున్నదని, **"శరణ మనువ్రజేత్"** అని విడదీసి, "ఉపాయం అనే భావనతో ఆశ్రయించాలి" అని కూడా గ్రహించవచ్చు.

మూలము

2. తతశ్చ ప్రత్యహ మాత్మోజ్జీవనాయ ఏవ మనుస్మరేత్ ॥

తతశ్చ = తరువాత, ప్రత్యహం = ప్రతిదినం, ఆత్మ + ఉజ్జీవనాయ = ఆత్మ తరించడంకోసం, ఏవం = ఈ క్రిందివిధంగా, అనుస్మరేత్ = అనుసంధించాలి.

పెరియవాచ్చాన్‌పిళ్ళై వ్యాఖ్యానమ్

ఇప్పుడి ఒరుకాల్ శరణమ్ పుక్కువిడుమిత్తనైయో? ఎన్నిల్,

(తతశ్చ ప్రత్యహమాత్మోజ్జీవననాయేత్యాది) ఫలత్తుక్కు ఒరుకాల్ అమైన్దిరున్దాలుమ్ సత్తాధారణత్తుక్కు నాళ్‌తోఱుమనుసన్ధిప్పాన్ - ఎన్గిఱతు.

(తతశ్చ) "తద్వ్యయం సకృదుచ్చారో భవతి" ఎన్నుమ్, "సకృదేవ ప్రపన్నాయ" ఎన్నుమ్ ఉపాయాంశత్తుక్కు ఒరుకాల్ అమైయుమాయిరుక్క, పిన్నైయుమ్ వేణుమెన్గిఱతాకిఱతు- అతుక్కవధి యెన్? ఎన్నిల్,

(ప్రత్యహమ్) ఒరుకాలనుసన్ధిత్తోమెన్ఱు విడుత్తయన్ఱిక్కే, నాళ్‌తోఱుమ్. ఇప్పడి నాళ్‌తోఱు మనుసన్ధిక్కిఱతు సాధనపూర్తి పోరామైయో? ఎన్నిల్,

(ఆత్మోజ్జీవనాయ) "యస్ముహూర్తం క్షణం వాఽపి వాసుదేవో న చిన్త్యతే, సా హాని స్తన్మహచ్ఛిద్రం సా భ్రాన్తి స్సా చ విక్రియా" ఎన్గిఱపడియే క్షణమాత్రముమ్ భగవదనుసన్ధానమ్ పణ్ణాతపోతు ఆత్మవినాశమాకైయాలే నిత్యానుసన్ధానత్తాలే ఆత్మా ఉజ్జీవిక్కుమ్బడియాక. ఆత్మోజ్జీవనార్థమాక అనుసన్ధిక్కుమిడత్తు ప్పోలియాక అనుసన్ధిక్క అమైయుమో? ఎన్నిల్,

(ఏవమ్) ప్రథమపర్వత్తిల్ యాతొరు ఆదరమ్, యాతొరు క్రమమ్, అప్రకారత్తిలొన్ఱుమ్ కుఱైయాతపడి.

(అనుస్మరేత్) "ప్రత్యహమ్" ఎన్నచ్చొయ్‌తే "అనుస్మరేత్" ఎన్ఱతు నాళ్‌తోఱు మెన్ఱాల్ ఒరునాళైక్కొరుకాల్ నినైత్తాలుమ్ పోరుమిఱే; అఙ్గనన్ఱిక్కే, "ద్వయమర్థాను సన్ధానేన సహ సదైవం వక్తా" ఎన్గిఱపడియే అనవరతానుసన్ధానమ్ పణ్ణవేణు మెన్గిఱతు.

ఆంధ్రవివరణం (భావదీపిక)

2. రెండవ చూర్ణిక - అవతారిక

ఈ విధంగా ఒక పర్యాయం శరణు పొందడంతో విడచిపెట్టడమేనా? అని అంటే, **"తతశ్చ ప్రత్యహమ్ ఆత్మోజ్జీవనాయ ఏవమనుస్మరేత్"** -అని ప్రాప్యాన్ని పొందడానికి ఒకసారి శరణు పొందినంతనే సరిపోయినా, తాను సత్తను పొందడంకోసం, ప్రాణాలను ధరించి నిలువడంకోసం ప్రతిదినం ఈ రీతిలో అనుసంధించాలి- అని ఈ చూర్ణికలో పల్కుతున్నారు.

వ్యాఖ్యానమ్ :- (తతశ్చ) - "తత్ ద్వయం సకృదుచ్చారో భవతి" (ద్వయోపనిషత్తు) (ఆ ద్వయాన్ని ఒకసారి ఉచ్చరిస్తే చాలు) అని ద్వయోపనిషత్తులో, **"సకృదేవ ప్రపన్నాయ తవాస్మీతి చ యాచతే, అభయం సర్వభూతేభ్యో దదామ్యేతద్వ్రతం మమ"** (ఒకసారి శరణు పొందినవానికి, నేను నీకు దాసుడనని అభయం యాచించినవానికి నేను నీకు దాసుడనని అభయం యాచించినవానికి నేను అన్ని ప్రాణుల వల్ల అభయాన్ని కల్గిస్తాను. ఇది నా వ్రతం) (రామా-యుద్ధ-18-32)అయిన శ్రీరామచరమశ్లోకంలో చెప్పబడిన రీతిలో భగవానుడు ఉపాయం కావడానికి ఒకసారి శరణు పొందితే చాలి ఉండగా, ఇంకా అనువర్తించాలి- అని అనడం ఎంతవరకు? అని అంటే,

(ప్రత్యహమ్) - "ఒకసారి శరణు పొంది విడచిపెట్టాము" అని విడువకుండా ప్రతిదినం దీనిని అనుసంధించాలి. ఈ విధంగా ప్రతిదినం అనుసంధించడం ఒకసారి శరణు పొందితే శరణాగతి పూర్తికానందువల్లనా? అని అంటే, కాదు,

(ఆత్మోజ్జీవనాయ) - "యస్ముహూర్తం క్షణం వాఽపి వాసుదేవో న చింత్యతే, సా హాని స్తన్మహచ్ఛిద్రం సా భ్రాంతి స్సా చ విక్రియా" (గారుడ-పూర్వ-222-22) (ఏ ముహూర్తంలోని క్షణకాలం అయినా వాసుదేవుడు స్మరింపబడలేదో, అదే హాని, అదే గొప్ప దుఃఖం, అదే భ్రాంతి, అదే వికృతి) అనే రీతిలో ఒక్కక్షణం అయినా భగవానుని అనుసంధించకుండా ఉండడం ఆత్మకు నాశాన్ని కల్గిస్తుంది కనుక, ప్రతిదినం అనుసంధించడంద్వారా ఆత్మోజ్జీవనాన్ని పొందడం కోసం- అని భావం. ఆ విధంగా ఆత్మఉజ్జీవించడంకోసం అనుసంధించేటపుడు ఏదో రీతిలో అనుసంధిస్తే చాలునా? - అని అంటే,

(ఏవమ్) - మొదటిసారి అనుసంధించేటపుడు ఎంతటి ఆర్తితో, ఏ రీతిలో అనుసంధించాడో, వాటిలో ఏమీ తక్కువకాని రీతిలో సదా అనుసంధించాలి.

(అనుస్మరేత్) - "ప్రత్యహమ్" అని అంటే - ప్రతిదినం- అని అర్థం. ఒకదినానికి ఒక పర్యాయం అనుసంధిస్తే చాలు- అని భావించకుండా ప్రతిదినం ఎల్లప్పుడు అనుసంధించాలి- అనే అర్థాన్ని **"అనుస్మరేత్"** అనే పదం తెల్పుతున్నది. **"ద్వయమర్థానుసంధానేన సహ సదైవం వక్తా"** అని శరణాగతిగద్యలోని (19వ చూర్ణికలో) చెప్పినట్లు అనుసంధించాలి - అని భావం.

మూలము

3. చతుర్దశ భువనాత్మకమణ్డం, దశగుణితోత్తరం చావరణసప్తకం, సమస్తం కార్యకారణజాత మతీత్య వర్తమానే, పరమవ్యోమశబ్దాభిధేయే, బ్రహ్మాదీనాం వాఙ్మనసాగోచరే, శ్రీమతి వైకుణ్ఠే దివ్యలోకే,

చతుర్దశ భువనాత్మకం = పదునాల్గు లోకాల రూపంలోని, అండం = బ్రహ్మాండాన్ని, దశగుణిత + ఉత్తరం = ఒక దానికి ఇంకొకటి పదిరెట్లగా ఉత్తరోత్తరం వ్యాపించిన, ఆవరణసప్తకం చ = ఏడు ఆవరణాలను, సమస్తం కార్యకారణజాతం= కార్యకారణవర్గాన్ని అంతటిని, అతీత్య = దాటి, పరమవ్యోమశబ్దాభిధేయే = పరమాకాశమనే పేరును కల్గినది, బ్రహ్మాదీనాం = బ్రహ్మమొదలైనవారికి, వాఙ్మనస+ అగోచరే=మనస్సుకు, వాక్కుకు గోచరించనిది అయిన, శ్రీమతి వైకుంఠే దివ్యలోకే= శ్రీవైకుంఠమనే దివ్యలోకంలో,

పెరియవాచ్చాన్‌పిళ్ళై వ్యాఖ్యానమ్

ఇప్పుపాయమ్ కైవన్దవన్ అర్చిరాదిమార్గత్తాలే పోయ్ ప్రాప్తిక్కుమ్ నిత్య విభూతియైయుమ్, అఙ్గళ ప్రకారఙ్గళైయుమ్ శొల్లుకిఱతు - మేల్ (చతుర్దశ భువనాత్మకేత్యాదియాలే).

(చతుర్దశభువనాత్మకమ్) భూమ్యంతరిక్షాదియాన ఉపరితనలోకఙ్గళ్ ఏళుమ్, అతల వితలాదికళాకిఱ పాతాళలోకఙ్గళిల్ ఏళుమాకిఱ పతినాలు లోకఙ్గళుమా యిరుక్కై. ఇప్పడి యిరుక్కిఱతు తానేతు? ఎన్నిల్,

(అణ్డమ్) ఇప్పడిప్పట్ట లోకఙ్గళుక్కెల్లా మాశ్రయమాయ్ పఞ్చాశత్కోటి విస్తీర్ణమాయిరుక్కిఱ అణ్డమ్.

(దశగుణితోత్తరఞ్చావరణసప్తకమ్) (ఉత్తరోత్తరదశగుణితమ్) ఓరావరణత్తు క్కోరావరణమ్ దశగుణితమాయ్, దశగుణితమాన అవ్వావరణత్తుక్కు అవ్వరుకిల్ ఆవరణమ్ అతిల్ దశగుణిత మాయ్, ఇప్పడి ఉక్తక్రమత్తాలే ఉత్తరోత్తర దశగుణితమాన ఆవరణఙ్గళై యుడైత్తాయ్. ఆవరణసప్తకమావతు - వారివహ్ని నిలాకాశ అహఙ్కారమహదవ్యక్తఙ్గళాకిఱ ఇవై.

(సమస్తమ్) ఓరణ్డమిఱే ఇప్పడి యిరుప్పతు. "అణ్డానాన్తు సహస్రాణాం సహస్రాణ్యయుతాని చ, ఈదృశానాం తథా తత్ర కోటికోటిశతాని చ", "ఎణ్మైతి యట్ట ప్పుఱవణ్డమ్" ఎన్గిఱపడియే ఈదృశమాన సమస్తలోకఙ్గళైయుమ్.

(కార్యకారణజాతమ్) ఒట్టినాలే ఉత్పాద్యమాయుమ్, ఒట్టై యుణ్డాక్కక్కడవతా యుమిరున్దుళ్ళ వస్తుసమూహత్తై.

(అతీత్య) "ఆబ్రహ్మభవనాల్లోకాः పునరావర్తినోఽర్జున" ఎన్గిఱపడియే కర్మశేషముళ్ళవర్‌కళ్ మీణ్డు తిరుమ్బుమ్బడియాన ప్రాకృతమణ్డలత్తై అపునः ప్రాప్తియాక క్కழిత్తు.

ఆంధ్రవివరణం (భావదీపిక)

3. మూడవ చూర్ణిక- అవతారిక

శరణాగతినిష్ఠను కైవసం చేసికొన్నవాడు అర్చిరాదిమార్గంద్వారా పోయి, చేరే నిత్యవిభూతిని, అక్కడ ఉండే వైలక్షణ్యాలను ఈ చూర్ణిక తెల్పుతున్నది.

వ్యాఖ్యానమ్ :- (చతుర్దశభువనాత్మకమ్) - "భూः, భువः, సువः, మహः, జనः, తపः, సత్యమ్- అనే పైన ఉండే లోకాలు ఏడు, అతల, వితల, సుతల, రసాతల, **తలాతల, మహాతల, పాతాళ-** అనే క్రింద ఉండే లోకాలు ఏడు - మొత్తం పధ్నాలుగు లోకాలరూపంలోని- అని అర్థం. ఈవిధంగా ఉండేది ఏది ? అంటే-

(అండమ్) -అటువంటి లోకాలను అన్నిటికి ఆశ్రయమై, యాభైకోట్ల విస్తీర్ణాన్ని కల్గిన అండం- అని అర్థం.

(దశగుణితోత్తరం చ ఆవరణసప్తకమ్) - "దశగుణితోత్తరమ్" అనే పదాన్ని **"ఉత్తరోత్తరదశగుణితమ్"** అని గ్రహించాలి. ఒక ఆవరణానికి తరువాత గల ఇంకొక ఆవరణం పదిరెట్లుగా, ఆవిధంగా పదిరెట్లున్న ఆ ఆవరణానికి దానికి పిమ్మట ఉండే ఆవరణం దానికి పదిరెట్లుగా, ఇదే రీతిలో ఉత్తరోత్తరం ఒకదానికి ఇంకొకటి పది పది రెట్లు ఉండే ఏడు ఆవరణాలను కల్గినదై- అని అర్థం. ఇది **"కార్యకారణజాత మతీత్య"** అనేదానితో అన్వయిస్తుంది. ఈ ఏడు ఆవరణాలు ఏవి ? అని అంటే- జల, అగ్ని, వాయువు, ఆకాశం, అహంకారం, మహాన్, అవ్యక్తం అనబడే ప్రకృతి. - అనే ఇవి.

(సమస్తమ్) - ఇంతవరకు పల్కినది ఆవరణాలతో కూడిన ఒక అండాన్ని గూర్చి. **"అణ్డానాం తు సహస్రాణాం సహస్రాణ్యయుతాని చ, ఈదృశానాం తథా తత్ర కోటికోటిశతాని చ"** (విష్ణు.పు.2-7-27) (ఆ ప్రకృతిలో ఇటువంటి పలుకోట్ల నూఱువేల అండాలు ఉన్నాయి) అనే శ్రీవిష్ణుపురాణంలోను, **"ఎణ్మైది యట్ట ప్పుఱవణ్డమ్"** (తిరువాయ్-6-9-5) (లెక్కకు మించిన బ్రహ్మాండాలు) అని

తిరువాయ్‌మొళిలోను తెలుపబడ్డ రీతిలో పలుకోట్ల నూఱువేల అండాలు ఉండే అన్ని లోకాలను,

(కార్యకారణజాతమ్) - వీటిలో ఒక్కొక్క తత్త్వం వేఱొకటిచే పుట్టే కార్యవస్తువు. అదే రీతిలో ఒక్కొక్క తత్త్వం వేఱొక తత్త్వాన్ని జనింపజేయగల్గిన కారణవస్తువుగా ఉండే, లెక్కలేనన్ని వస్తువుల సమూహాన్ని,

(అతీత్య)- అతిక్రమించి - అని అర్థం. **"ఆబ్రహ్మభువనాల్లోకాः పునరావర్తినోऽర్జున, మా ముపేత్యతు కౌంతేయ ! పునర్జన్మ విద్యతే"** (కుంతీపుత్రుడవైన అర్జునా! బ్రహ్మలోకంవరకుగల అన్ని లోకాలు నశించేవి; పునరావృత్తిని కల్గినవి. నన్ను పొందిన తరువాత, తిరిగి జన్మ లేదు) అని గీతలోను పల్కిన రీతిలో పుణ్యపాపకర్మలు నశించనివారు జన్మించి, నశించి తిరిగి జన్మించే ప్రకృతికార్యమైన ఈలీలావిభూతికి మళ్ళీ తిరిగి రాని రీతిలో దాటి.

పెరియవాచ్చాన్‌పిళ్ళై వ్యాఖ్యానమ్

ఇత్తై క్కడన్ద పోయ్, పుకుకిఱ దేశమిరుక్కుమ్బడియెన్? ఎన్నిల్,

(పరమ) ఇతుక్కవ్వరుకిల్లై ఎన్నుమ్బడియాయిరుక్కై.

(వ్యోమశబ్దాభిధేయే) "పరమే వ్యోమన్ ప్రతిష్ఠితా" ఎన్ఱ కర్మభూమిపోలే తమియాయిరుక్కై యన్ఱిక్కే "తెళివిశుమ్బా"యిరుక్కై. ఇప్పడి యిరుక్కిఱతుతాన్ పరిచ్ఛిన్నమాయిరుక్కుమో? ఎన్నిల్,

(బ్రహ్మాదీనాం వాఙ్మనసాగోచరే) అల్పజ్ఞానరాయ్, ఆశక్తరాన నమ్మళవన్ఱిక్కే అధికరాన బ్రహ్మరుద్రాదికళుక్కుమకప్పడ వాక్కుక్కుమ్, నెఞ్జుక్కుమ్ విషయ మన్ఱియిలే యిరుక్కుమ్. ఇప్పడి యిరుక్కుమ్ దేశత్తిన్ పేరెన్? ఎన్నిల్,

(శ్రీమతి వైకుణ్ఠే దివ్యలోకే) శ్రీవైకుణ్ఠ మెన్ఱ పేర్. **(శ్రీమతి)** కర్మభూమిపోలే కైఙ్కర్యశ్రీ యుణ్డానాలుమ్ విచ్ఛేదమ్ పిఱక్కై యన్ఱిక్కే కైఙ్కర్యశ్రీ నిత్యమా యిరుక్కై.

(వైకుణ్ఠే) కర్మతిరోధానమిల్లామైయాలే జ్ఞానశక్త్యాదికళ్ కుణ్ఠితమన్ఱిక్కే యిరుక్కుమ్ దేశమ్.

(దివ్యలోకే) మానుషలోకమాయిరుక్కై యన్ఱిక్కే అతిల్ వ్యావృత్తమాయిరుక్కై.

ఆంధ్రవివరణం (భావదీపిక)

దీనిని దాటిపోయి చేరే దేశం ఏవిధంగా ఉంటుంది? అని అంటే,

(పరమ) - దీనికిపైన ఇంకొకటి లేదు - అని పలికే రీతిలో ఈ దేశం ఉన్నది.

(వ్యోమశబ్దాభిధేయే) - **"సైషా భార్గవీ వారుణీ విద్యా, పరమే వ్యోమన్ ప్రతిష్ఠితా"** (తైత్తి.భృగు-6) (వరుణునిచేత భృగువునకు ఉపదేశింపబడ్డ ఈ విద్య పరమపదంలో ప్రతిష్ఠింపబడినది) అని కర్మకు వశమైన ఈ లీలావిభూతివలె **"ఇరుళ్ తరు మాఞాలమ్"** (తిరువాయ్-10-6-1) (అజ్ఞానాన్ని కల్గించే విశాలమైన లీలావిభూతి) అనే రీతిలో అజ్ఞానాంధకారాన్ని కల్గించేది కాకుండా, **"తెళి విశుమ్బు"** (తిరువాయ్-9-7-5) (ప్రకాశాన్ని కల పరమాకాశం) అనే రీతిలో ఎల్లప్పుడు జ్ఞానమనే వెలుగును వృద్ధి చేసేదై ఉంటుంది. ఈ విధంగా ఉండే ఈ దేశం పరిచ్ఛిన్నంగా ఉంటుందా? అని అంటే -

(బ్రహ్మాదీనాం వాఙ్మనసాగోచరే) - అల్పజ్ఞానాన్ని కలవారమై, సామర్థ్యాన్ని లేనివారమైన మనవంటివారివలె కాకుండా, జ్ఞానంలోను, శక్తిలోను చాలా గొప్పవారైన బ్రహ్మ, రుద్రుడు మొదలైనదేవతలకు కూడా వాక్కుతో, మనస్సుతో పరిచ్ఛేదించడానికి సాధ్యం కానిదై ఉంటుంది. ఈ విధంగా ఉండే దేశం పేరు ఏమి ? అని అంటే-

(శ్రీమతి వైకుంఠే దివ్యలోకే) - శ్రీవైకుంఠమని పేరు. కర్మకు వశమైఉండే లీలావిభూతిలోపల (విభవ-అర్చావతారాలలో) కైంకర్యలక్ష్మి కల్గినా, దానికి అంతరాయాలు కలిగేటట్లుగా కాకుండా, కైంకర్యసంపద సదా పొందే దేశం. **"కుంఠ"** శబ్దం ఆటంకాలను తెల్పుతుంది. **"వైకుంఠ"**శబ్దం అంతరాయాలు లేని దేశమనే అర్థాన్ని ఇస్తుంది. ఈ లీలావిభూతిలోవలె (ఇక్కడ) జీవుడు కర్మవల్ల ఆవరింపబడనందున, అతని జ్ఞానం, శక్తిమొదలైన గుణాలకు అడ్డులేకుండా ఉండే దేశమని భావం.

(దివ్యలోకే) - లీలావిభూతివలె కర్మకు వశులైన మానవులు నిండి ఉండే దేశంగా కాకుండా, కర్మకు వశం కానివారు నిండి ఉండే దేశంలో- అని భావం.

మూలము

సనకవిధిశివాదిభిరప్యచిన్త్యస్వభావైశ్వర్యైः నిత్యసిద్ధై రనన్తైర్భగవదానుకూల్యైకభోగై ర్దివ్యపురుషర్మహాత్మభిరాపూరితే, తేషామపి ఇయత్పరిమాణ

మియదైశ్వర్య మీదృశస్వభావ మితి పరిచ్ఛేత్తు మయోగ్యే, దివ్యావరణ శతసహస్రా వృతే, దివ్యకల్పకతరూపశోభితే, దివ్యోద్యానశతసహస్రకోటి భిరావృతే, అతిప్రమాణే, దివ్యాయతనే,

సనక విధిశివాదిభిః + అపి = సనకుడు, బ్రహ్మ, శివుడు మొదలైనవారిచే కూడ, అచింత్యస్వభావ + ఐశ్వర్యైః = భావించడానికి సాధ్యం కాని స్వభావాన్ని, ఐశ్వర్యాన్ని కలవారు, నిత్యసిద్ధైః = ఎల్లప్పుడు భగవదను భవాన్ని పొందేవారు, అనంతైః = అంతు లేని సంఖ్యను కలవారు, భగవదాను కూల్యైక భోగైః = భగవానుని అనుభవమే భోగంగా కలవారు, దివ్యపురుషైః = అప్రాకృత పురుషులు అయిన, మహాత్మభిః = క్షణంకూడా భగవద్విరహాన్ని సహించలేని మహాత్ములచే, ఆపూరితే = నిండినది, తేషామపి = వారికి కూడా, ఇయత్ + పరిమాణం = ఇంతటి పరిమితిని కల్గినది, ఇయత్ + ఐశ్వర్యం = ఇంతటి ఐశ్వర్యాన్ని కల్గినది, ఈదృశస్వభావం = ఇటువంటి స్వభావాన్ని కల్గినది, ఇతి పరిచ్ఛేత్తుం = అని కొలువడానికి, అయోగ్యే = సాధ్యం కానిది, దివ్య + ఆవరణ శతసహస్ర + ఆవృతే = అలౌకికాలైన, వందలవేల ప్రాకారాలతో కూడినది, దివ్యకల్పతరు + ఉపశోభితే = అప్రాకృతాలైన కల్పవృక్షాలతో, శోభిల్లుతున్నది, దివ్య + ఉద్యాన శతసహస్రకోటిభిః + ఆవృతే = దివ్యాలైన, వందల వేల ఉద్యానాలతో కూడినది, అతిప్రమాణే = గొప్ప విస్తీర్ణాన్ని కల్గినది, అయిన, దివ్య + ఆయతనే = దివ్యాలయంలో,

పెరియవాచ్చాన్‌పిళ్ళై వ్యాఖ్యానమ్

దేశమ్ శొల్లిన్‌ఱు; దేశాధిపతికళై చ్చొల్లుకిఱతు మేల్

(సనకవిధి శివాదిభిరప్యచిన్త్యస్వభావైశ్వర్యైః) బ్రహ్మభావనానిష్ఠరాన సనకాదికళోడు, కర్మభావనానిష్ఠరాన బ్రహ్మాదికళోడు వాశి యఱి నినైక్కవొణ్ణాతపడియాన ప్రకారవైభవఙ్గళై యుడైయరాయ్,

(నిత్యసిద్ధైః) ముక్తరైప్పోలే కాదాచిత్క భగవల్లాభరాయిరుక్కై యన్రిక్కే, సర్వదా లబ్ధభగవదనుభవపరరాయిరుక్కై.

(అనన్తైః) ఇప్పడి యిరుక్కుమవర్కళుక్కు ఓరవధి యిల్లై. ఇవర్కళ్ తఙ్గళుక్కు ఓరన్తమిల్లై- ఎన్నవుమామ్.

(భగవదానుకూల్యైకభోగైః) భగవదనుభవమే యాత్తైయాయిరుక్కై.

(దివ్యపురుషైః) భూమియిల్ కాల్ పావాతిరుక్కై.

(మహాత్మభిః) "క్షణేఽపి తే యద్విరహోఽ తిదుస్సహాః", "ఒరు మానొడియుమ్ పిరియాన్" ఎన్నుమ్ శొల్లుకిఱపడియే సర్వేశ్వరన్తానుమ్ అవర్‌కళోట్టై క్షణమాత్ర విశ్లేషముమ్ పొఱుక్కమాట్టా తానామ్బడియాన పెరువాళియై యుడైయరాయిరుక్కై.

(ఆపూరితే) ఏకదేశముమ్ పాఙ్గే కిడవామే అవర్‌కళాలే నిరన్తరమాయిరుక్కై.

దేశన్దాన్ బ్రహ్మాదికళాల్ అళవిడప్పోకాతపడి యిరున్దతేయాకిలుమ్ ఇవర్‌కళుక్కు త్తాన్ అళవిడలాయిరుక్కుమో? ఎన్నిల్,

(తేషామపి) తఙ్గళై ప్పిఱరాల్ అళవిడవొణ్ణాతిరుక్కిఱవర్‌కళుక్కుమ్.

(తేషామపి) అనన్తమాయిరుక్కిఱవర్‌కళిలే ఒరువరాల్ తాన్ అళవిడలా యిరుక్కుమో? ఎన్నిల్, ఓరొరుత్తరుక్కుఙ్గూడ అళవిడవొణ్ణాతిరుక్కు మెన్గిఱతు. మేల్ వాక్యమేతు? ఎన్నిల్,

(పరిచ్ఛేత్తుమయోగ్యే) పరిచ్ఛేదిక్కైక్కుక్కు అయోగ్యమెన్గిఱతు. ఇప్పడి ప్పరిచ్ఛేక్కైక్కుక్కు త్తానయోగ్యమా యిరుక్కిఱతు ఏతు? ఎన్నిల్;

(ఇయత్పరిమాణమ్) ఇవ్వళవెన్రుమ్,

(ఇయదైశ్వర్యమ్), ఇవ్వళవు సమ్పత్తెన్రుమ్,

(ఈదృశస్వభావమ్) ఇప్పడిప్పట్ట స్వభావత్తై యుడైయతెన్రుమ్,

(ఇతి పరిచ్ఛేత్తు మయోగ్యే) ఇప్పుడైకళిల్ ఇన్నపడి యెన్ఱు అళవిడప్పోకాతు.

(దివ్యావరణశతసహస్రావృతే) లోకవ్యావృత్తమాన ఆయిరమ్ తిరుమదిళై యుడైత్తాయిరుక్కుమ్. సమస్తక్లేశరహితమాన దేశత్తుక్కు త్తిరుమదిళ్‌కళ్ ఎన్? ఎన్నిల్, "పురం హిరణ్మయీమ్" ఎన్ఱు ఎడుత్తరుళియిరుక్కుమ్ తిరుప్పుళైవీడా కైయాలే, ఇతుక్కుళ్ళ లక్షణఙ్గళ్ అడైయవేణ్డువైయాలుమ్, "తతస్తృహాశ్చోత్తమ చాపబాణధృక్ స్థితోఽ భవం స్తత్ర స యత్ర లక్ష్మణః, అతన్నిభిః జ్ఞాతిభిరాత్తకార్ముకై ర్మహేష్వకల్పం పరిపాలయం స్తదా" ఎన్ఱుమ్, "మల్లాణ్ డ తిణ్తోళ్ మణివణ్ణా! ఉన్ శేవడి శెవ్వి తిరుక్కాప్పు" ఎన్ఱుమ్ అస్తానే భయశఙ్కై పణ్ణి అత్తలైయాయ్ రక్షకనైయుమ్ రక్షిక్క త్తుడఙ్గువర్‌కళిఱే. ఆకైయాల్, అనేకమ్ తిరుమదిళ్‌కళుణ్డా యిరుక్కుమ్.

ఇప్పడి రక్షకమేయామ్, భోగ్యత్తై యఱిన్ఱిరుక్కుమో? ఎన్నిల్,

(దివ్యకల్పకతరూపశోభితే) అర్వాచీనస్వర్గాదికళిల్ కల్పకతరుక్కళ్ పోలట్టిక్కే, అప్రాకృతమాన కల్పకచ్చోలైయాలే నిరతిశయ భోగ్యమాయిరుక్కుమ్.

(దివ్యోద్యానశత సహస్రకోటిభిరావృతే) నాయ్చ్చిమారుక్కుమ్, శ్రీవైకుణ్ఠనాథనుక్కుమ్ లీలావిహారమ్ పణ్ణుగైక్కిడాయిరున్దళ్ళ తిరుత్తోప్పుక్కళ్ అనేకజ్ఞాలే శూழ్ప్పట్టిరుక్కుమ్.

(అతిప్రమాణే) ఇత్తనై అకలముయరముమెన్ఱ శొల్లవొణ్ణాతపడి యిరుక్కుమ్.

(దివ్యాయతనే) ఇప్పడి యిరుక్కుమ్ శ్రీవైకుణ్ఠక్కోయిలిలే,

ఆంధ్రవివరణం (భావదీపిక)

ఇంతవరకు దేశంయొక్క గొప్పతనం చెప్పబడింది. ఇక, **"వానవర్ నాడు"** (తిరువాయ్-3-9-9) (నిత్యసూరుల దేశం) అని ఆழ్వార్లు పల్కిన రీతిలో ఈ దేశానికి అధిపతులై ఉండే నిత్యసూరులనుగూర్చి తెలుపబడుతున్నది; **"ఆపూరితే"** అనే పదం పర్యంతం వరకుగల తరువాతి ప్రయోగంద్వారా.

(సనకవిధిశివాదిభిరపి అచింత్యస్వభావైశ్వర్యైః) - బ్రహ్మధ్యానంలోనే ఆసక్తిని కల్గి ఉండేవారై, సృష్టి-స్థితి- సంహారాలనే కర్మలలో ఆసక్తి లేనివారైనందువల్ల బ్రహ్మభావనానిష్ఠులని చెప్పబడే సనకుడు, సనందుడు, సనాతనుడు, సనత్కుమారుడు - అనే మునులు, సృష్టిస్థితి సంహారాలనే కార్యాలలో ఆసక్తిని కల్గినవారు కనుక కర్మభావనానిష్ఠులైన బ్రహ్మ, శివుడు మొదలైన దైవాలుకూడా భావించలేని మహిమను కల్గినవారు, ఈ నిత్యసూరులు.

(నిత్యసిద్ధైః)- ఈలోకంలోని కర్మలకు వశులై, ఒక సమయంలో భగవానుని పొందినవారు కాకుండా, ఎల్లప్పుడూ భగవానుని అనుభవాన్ని పొందినవారై ఉండడం వల్ల నిత్యసూరులనే పేరు పొందినవారు.

(అనంతైః) - ఈ విధంగా ఉండే నిత్యసూరులకు ఒక లెక్క లేదు. **"అంతమ్"** అనేది నాశం లేదనే అర్థాన్ని ఈ అనంతశబ్దం తెల్పుతున్నదని కూడా చెప్పవచ్చు.

(భగవదానుకూల్యైకభోగైః) - ఎల్లప్పుడు భగవదనుభవాన్నే తమకు సర్వస్వంగా కల్గినవారు, ఈ నిత్యసూరులు.

(దివ్యపురుషైః) - కర్మభూమి అయిన ఈలోకంలో ఏనాడూ కర్మకు వశమై పుట్టనివారు వీరు- అని భావం.

(మహాత్మభిః) - మొదటి చూర్ణికలోని **"తత్ప్రాప్తయే"** అనే పదాన్ని వివరించేటపుడు ప్రస్తావించిన **"సకృత్ త్వదాకారవిలోకనాశయా తృణీకృతానుత్తమ భుక్తిముక్తిభిః, మహాత్మభి ర్మా మవలోక్యతాం నయ క్షణేఽపి తే యద్విరహోఽతిదుస్సహః"**. (ఏ మహాత్ముల వియోగం నీకు క్షణకాలం అయినా చాలా సహించలేనిదై ఉంటుందో, ఒకసారి నీ రూపాన్ని దర్శించాలనే ఆశతో గొప్ప భోగాలను మోక్షాన్ని సైతం తృణప్రాయంగా తలచి విడచిపెట్టారో, అటువంటి ఆ మహాత్ములచే కటాక్షింపబడే స్థితిని నేను పొందేటట్లు నీవు చేయాలి.) అనే స్తోత్రరత్న శ్లోకక్రమంలోను, **"ఒరుమా నొడియుమ్ పిరియాన్"** (తిరువాయ్-10-7-8) (ఒక్కక్షణం కూడా విశ్లేషించడు) అనే తిరువాయ్మొழி శ్రీసూక్తిక్రమంలోను, భగవానుడు వీరితో విశ్లేషాన్ని క్షణకాలం అయినా సహించలేని రీతిలోని గొప్పతనాన్ని కలవారు వీరు.

(ఆపూరితే) - ఒక భాగంకూడా శూన్యంగా ఉండకుండా వీరిచే అంతటా నిండి ఉండే ఈ దేశంలో-అని అర్థం.

ఈ శ్రీవైకుంఠం బ్రహ్మమొదలైన వారిచే ఇంతటిది అని పరిచ్ఛేదించగల్గినదై ఉంటుందా ? అని అంటే- వారికి కూడా పరిచ్ఛేదించడానికి సాధ్యం కానిది- అని అంటున్నారు, ఇకపై-

(తేషామపి) - తమను ఇతరులు పరిచ్ఛేదించలేనట్లుగా ఉండేవారికికూడా.

(తేషామపి) - లెక్క లేకుండా అనేకంగా ఉండేవారిలో ఎవరైనా ఒక్కరిచే పరిచ్ఛేదించడానికి సాధ్యమా ? అని అంటే, వారిలో ఒక్కరిచే కూడా కొలువడానికి సాధ్యం కాకుండా ఉంటుంది. ఈ పదం **"పరిచ్ఛేత్తు మయోగ్యే"** (పరిచ్ఛేదించడానికి సాధ్యం కాని లోకంలో) అనే దానితో అన్వయిస్తుంది. ఈ విధంగా పరిచ్ఛేదించడానికి సాధ్యం కాకుండా ఉండే అంశాలు ఏవి ? అని అంటే-

(ఇయత్ పరిమాణమ్) - పొడుగు, వెడల్పు, విస్తీర్ణం- మొదలైన కొలతలు ఇంత - అని చెప్పడానికి సాధ్యం కావని భావం.

(ఇయదైశ్వర్యమ్)- ఇందులో ఉండే సంపద ఇంతటిది- అని చెప్పడానికి సాధ్యం కాదని భావం.

(ఈదృశస్వభావమ్) -ఈ గొప్పతనాలు ఇంతటివి- అని చెప్పడానికి సాధ్యం కాదని భావం.

(ఇతి పరిచ్ఛేత్తుమయోగ్యే) - విస్తీర్ణం, సంపద, గొప్పతనం- అనే వానిలో ఇటువంటిది అని ఏ రీతిలోను పరిచ్ఛేదించడానికి సాధ్యం కానిదని భావం.

(దివ్యావరణశతసహస్రావృతే) -ఈలోకంలో కన్పించే కోటల కంటే చాలా గొప్పతనాన్ని కల్గినవై, అప్రాకృతాలైన వందల వేల ప్రాకారాలను కల్గినదై ఉంటుంది, ఆ దేశం. ఏవిధమైన దుఃఖం కాని, దండయాత్రలు కాని లేని ఈ దేశంలో కోటలు ఎందుకు? - అని అంటే - **"పురం హిరణ్మయీం బ్రహ్మ వివేశాపరాజితామ్"** (తైత్తి-ఆర-1-28) (అపరాజిత అనే పేరును గల బంగారుమయమైన నగరంలోకి పరబ్రహ్మ ప్రవేశించింది) అని వేదంలో చెప్పబడిన రీతిలో సర్వలోకచక్రవర్తి అయిన పరమాత్మ వేంచేసి ఉండే రాజధాని అయినందువల్ల ఒక నగరానికి తగిన లక్షణాలు అన్నీ దీనికి కావాలి కదా! అంతేకాక, **"తతస్త్వహం చోత్తమచాపబాణధృక్ స్థితోఽ భవం తత్ర స యత్ర లక్ష్మణః, అతంద్రిభిః జ్ఞాతిభి రాత్తకార్ముకైః మహేంద్రకల్పం పరిపాలయంస్తదా"** (రామా-అయో-87-23) (దానికి పిమ్మట, లక్ష్మణునిపై సందేహాన్ని పొందిన గుహుడనైన నేను గొప్ప వింటిని, బాణాలు చేతగొని, (నాపట్ల కూడా అతిశంకను పొంది) సోమరితనం లేనివారై, వింటిని పట్టినవారైన నా జ్ఞాతులతోకూడా కలిసి మహేంద్రునివంటి శ్రీరాముని లక్ష్మణునకు సమీపంలో ఉంటూ రక్షించాను) అని శ్రీరామాయణంలోను, **"మల్లాణ్ణ తిణ్తోళ్ మణివణ్ణా! ఉన్ శేవడి శెవ్వి తిరుక్కాప్పు"** (తిరుప్పల్లాణ్డు-1) (మల్లులను వధించిన బలిష్ఠమైన బాహువులను కల మణివర్ణా! నీ ఎఱ్ఱని పాదాల అందానికి మంగళం) అని, **"పల్లాణ్డుమ్ పరమాత్మనై చ్చుట్రుమ్ నిరున్దేత్తువర్ పల్లాణ్డే"** (తిరుప్పల్లాణ్డు-12) (పరమపదంలో నిత్యసూరులు పరమాత్మను ప్రదక్షిణం చేస్తూ మంగళాశాసనం చేస్తారు.) అని తిరుప్పల్లాణ్డులో పల్కిన రీతిలో దండయాత్రలు మొదలైన ఉపద్రవాలు లేకపోయినా, పొంగిపొర్లే ప్రేమచేత అతిశంకను పొందినవారై, అందఱిని రక్షించేవాడైన భగవానునకే రక్షను, మంగళాశాసనాన్ని చేసేవారుకదా, అక్కడ ఉండే నిత్యసూరులు. అందువల్ల అక్కడ పలు కోటలు, ప్రాకారాలు ఉండడంలో లోటు లేదు.

ఈ విధంగా రక్షించడానికి కోటలు ఉన్నా, అక్కడ భోగ్యతలో లోపం ఉన్నదా? అంటే-

(దివ్యకల్పతరూపశోభితే) - ఈ లీలావిభూతిలో ఉండే స్వర్గం మొదలైన చోట్లలో ఉండే కల్పవృక్షాలవంటివి కాకుండా, అప్రాకృతాలైన కల్పవృక్షాల తోటలతో చాలా భోగ్యమై ఉంటుంది.

(దివ్యోద్యానశతసహస్రకోటిభిరావృతే) - దివ్యదేవేరులకు, శ్రీవైకుంఠనాథునకు క్రీడించడానికి తగిన, అనే నందనోద్యానాలతో పరివేష్ఠింపబడి ఉంటుంది.

(అతిప్రమాణే) - ఇంతటి పొడుగు, వెడల్పు, ఎత్తు- అని చెప్పడానికి వీలు కాని రీతిలో ఉంటుంది.

(దివ్యాయతనే) - ఈ రీతిలో ఉండే శ్రీవైకుంఠమనే కోవెలలో.

మూలము

కస్మింశ్చిత్ విచిత్రదివ్యరత్నమయే, దివ్యాస్థానమణ్టపే, దివ్యరత్న స్తమ్భశత సహస్రకోటిభిరుపశోభితే, దివ్యనానారత్నకృత స్థలవిచిత్రితే, దివ్యాలఙ్కా రాలఙ్కృతే,

కస్మింశ్చిత్ = ఒకానొక, విచిత్రదివ్యరత్నమయ = ఆశ్చర్యాన్ని కల్గించే, దివ్యాలైన రత్నాలతో నిండిన, దివ్య+ఆస్థానమంటపే = గొప్ప సభా మండపంలో, దివ్యరత్నస్తంభ శతసహస్ర కోటిభిః = దివ్యాలైన వందల వేల కోట్ల రత్న స్తంభాలతో, ఉపశోభితే = శోభిల్లుతున్నది, దివ్యనానారత్నకృత = అప్రాకృతాలైన, పలువిధాలైన రత్నాలతో పొదిగిన, స్థలవిచిత్రితే = ప్రదేశాలతో ఆశ్చర్యకరమైనది, దివ్య + అలంకార+ అలంకృతే = దివ్యాలైన అలంకారాలతో అలంకరింపబడినది,

పెరియవాచ్చాన్‌పిళ్ళై వ్యాఖ్యానమ్

(కస్మింశ్చిత్) ఒరు ప్రదేశత్తిలే,

(విచిత్రరత్నమయే) నానావిధమాన రత్నఙ్గళాలే ప్రచురమాయిరుప్పతాన,

(దివ్యాస్థానమణ్టపే) తిరువోలక్క మణ్టపత్తిలే.

(దివ్యరత్నస్తమ్భశతసహస్రకోటిభిరుపశోభితే) అనేకమాయిరమ్ మాణిక్క త్తూణ్కళాలే అలఙ్కృతమాయ్,

(దివ్యనానారత్నకృత స్థలవిచిత్రితే) నానావిధమాన మాణిక్యఙ్గళాలే శెతిన్ద స్థలత్తైయుడైత్తాయ్,

(దివ్యాలఙ్కారాలఙ్కృతే) తిరుమేల్‌కట్టి, తిరుత్తొై, తూక్కన్, తూణుడై, త్తూఙ్గుపళిక్కట్టిల్ తుడక్కమాన అలఙ్కారఙ్గళాలే అలఙ్కృతమాయ్.

ఆంధ్రవివరణం (భావదీపిక)

(కస్మింశ్చిత్) - ఆ నగరంలోని ఒకచోట,

(విచిత్రరత్నమయే) - పలు రీతులలోని, ఆశ్చర్యాన్ని కల్గించే రత్నాలు పొదిగిన,

(దివ్యాస్థానమండపే) - అందఱికి దర్శనాన్ని అనుగ్రహించే (తిరుమామణి) దివ్యాస్థానమండపంలో,

(దివ్యరత్నస్తంభశతసహస్రకోటిభిరుపశోభితే) - అనేకవేల మణిస్తంభాలతో అలంకరింపబడినదై,

(దివ్యనానారత్నకృతస్థలవిచిత్రితే) - పలు రీతులలోని అప్రాకృత మాణిక్యాలతో నిండిన, ఆశ్చర్యాన్ని కల్గించే స్థలాలతో కూడినదై,

(దివ్యాలంకారాలంకృతే) - దివ్యమైన మేలుకట్టుకు, దివ్యమైన తెరలు, వాటిని మోసే సాధనాలు, స్తంభాలచే ధరింపబడే తూగుటుయ్యెల మంచాలు- మొదలైన అలంకరణలతో అలంకరింపబడినదై,

మూలము

పరితః పతితైః పతమానైః పాదపస్థైశ్చ నానాగన్ధవర్ణై ర్దివ్యపుష్పైః శోభమానై ర్దివ్యపుష్పోపవనై రుపశోభితే,

పరితః = చుట్టూ, పతితైః పతమానైః = రాలిపడినవి, రాలుతున్నవి, పాదపస్థైః + చ= వృక్షాలపై ఉన్నవి, నానాగంధవర్ణైః = పలు సువాసనలను, రంగులను కల్గినవి, అయిన, దివ్యపుష్పైః = దివ్యపుష్పాలతో, శోభమానైః = ప్రకాశిస్తున్న, దివ్య పుష్ప+ ఉపవనైః + ఉపశోభితే = దివ్యాలైన పుష్పోద్యానాలతో శోభిల్లుతున్నది,

పెరియవాచ్చాన్‌పిళ్ళై వ్యాఖ్యానమ్

(పరితః పతితైః) నాలు దిక్కుక్కళిలుమ్ ఉదిర్న్ద నిఱ్పనవాయ్.

(పతమానైః) విళున్దుకొండు నిఱ్పనవాయ్.

(పాదపస్థైశ్చ) మరఙ్గళిలే నిఱ్పనవాయ్,

(నానాగన్ధవర్ణైః) నానావిధమాయిరుక్కిఱ నాఱ్ఱమెన్న, నిఱమెన్న- ఇవఱ్ఱైయుడైత్తాయ్.

(దివ్యపుష్పైశ్శోభమానైః) ఇప్పడిప్పట్ట దివ్యపుష్పఙ్గళాలే విళఙ్గానిఱ్పనవాయ్.

(దివ్యపుష్పోపవనైరుపశోభితే) ఊరడైయ వళైన్దుకొండునిఱ్కిఱ తిరుత్తోప్పు కళాలే శోభితమాయ్.

ఆంధ్రవివరణం (భావదీపిక)

(పరితః పతితైః) - నాల్గు దిక్కులలోను అంతటా రాలి కిందపడినవై,

(పతమానైః) - ఆకాశంలో కిందకు పడుతూ ఉన్నవై,

(పాదపస్థైశ్చ) - వృక్షాలలో నిలచి ఉన్నవై

(నానాగంధవర్ణైః) -పలు విధాలుగా ఉండే సుగంధాలను, వర్ణాలను కల్గినవైన,

(దివ్యపుష్పైః శోభమానైః) ఇటువంటి దివ్యమైన పుష్పాలతో ప్రకాశిస్తున్న,

(దివ్యపుష్పోద్యానైః ఉపశోభితే) - నగరంలో అంతటా చుట్టూ ఉండే దివ్యమైన ఉద్యానవనాలచే శోభిల్లుతున్నది, **("పుష్పోపవనైః"** అని పాఠాంతరం)

మూలము

సఙ్కీర్ణ పారిజాతాది కల్పద్రుమోపశోభితైః అసఙ్కీర్ణైశ్చ కైశ్చిదన్తస్థపుష్ప రత్నాదినిర్మిత దివ్యలీలామణ్టప శతసహస్రోపశోభితైః సర్వదాఽనుభూయమానై రపూర్వవదాశ్చర్యమావహద్భిః క్రీడాశైల శతసహస్రైరలఙ్కృతైఃకైశ్చిన్నారాయణ దివ్యలీలాఽసాధారణైః కైశ్చిత్పద్మవలనాలయా దివ్యలీలాఽసాధారణైః సాధారణైశ్చ కైశ్చిచ్ఛుకశారికామయూర కోకిలాదిభిః కోమళకూజితై రాకులైర్దివ్యోద్యాన శతసహస్రైరావృతే,

సంకీర్ణ పారిజాతాది = ఒకదానితో ఇంకొకటి కలసి ఉండే పారిజాతాలు మొదలైన, కల్పద్రుమ+ఉపశోభితైః = కల్పవృక్షాలతో ప్రకాశిస్తున్నవి, అసంకీర్ణైః + చ కైశ్చిత్= ఒకదానితో ఇంకొకటి కలువకుండా ప్రత్యేకంగా ఉండే మఱికొన్ని కల్పవృక్షాలతోను కూడినవి, అంతఃస్థిత = లోపల ఉండే, పుష్పరత్న+ఆదినిర్మిత = పుష్పాలు, రత్నాలు మొదలైనవానిచే నిర్మింప బడిన, దివ్యలీలామండప శతసహస్ర శోభితైః = దివ్యాలైన వందల వేల లీలామండ పాలతో శోభిల్లుతున్నవి, సర్వదా = ఎల్లప్పుడు, అనుభూయమానైః + అపి = అనుభవింప(దర్శింప) బడుతున్నవి అయినా, అపూర్వవత్ ఆశ్చర్యమ్ ఆవహద్భిః = నూతనంగా ఆశ్చర్యాన్ని కల్గిస్తున్నవి, క్రీడాశైల శతసహస్రైః = వందలవేల క్రీడాపర్వతాలతో, అలంకృతైః = అలంకరింపబడినవి, కైశ్చిత్ నారాయణదివ్యలీలా + అసాధారణైః = నారాయణుని

దివ్యలీలలకొఱకు మాత్రమే ఉన్నవి కొన్ని, కైశ్చిత్ పద్మవనాలయా దివ్యలీలా+ అసాధారణైః = మఱికొన్ని లక్ష్మీదేవి దివ్యలీలలకొఱకు మాత్రమే ఉన్నది, సాధారణైః + చ కైశ్చిత్ = ఇద్దఱికి లీలలకు చెందినవి కొన్ని, కోమల కూజితైః = మృదువుగా ధ్వనించే, శుకశురికా మయూర కోకిలా+ఆదిభిః= చిలుకలు, గోరువంకలు, నెమళ్ళు, కోకికలు మొదలైన వానిచే, ఆకులైః =నిండినవి అయిన, దివ్య+ఉద్యాన శతసహస్రైః + ఆవృతే = దివ్యాలైన, వందలవేల ఉద్యానవనాలతో కూడినది,

పెరియవాచ్చాన్‌పిళ్ళై వ్యాఖ్యానమ్

(సఙ్కీర్ణపారిజాతాది కల్పద్రుమోపశోభితైః) పారిజాతమ్, సన్తానమ్, హరిచన్దనమ్ తుడక్కమాన వృక్షవిశేషఙ్గళోడు కూడిన సామాన్యకల్పకవృక్షఙ్గళాలే శోభితమాయ్,

(అసఙ్కీర్ణైశ్చకైశ్చిత్) తన్నిల్‌తాన్ శేర్న్దిరురుక్కై యన్టిక్కే యిరుప్పన శిలవ**ర్గ**ళే.

(అన్తఃస్థపుష్పరత్నాది నిర్మితదివ్యలీలామణ్డప శతసహస్రకోటిశోభితైః) ఇత్తోప్పుక్కుళ్ళే శమైన్ద పుష్పమణ్డపమ్, మాణిక్యమణ్డపమ్- ఇవ**ర్గ**ినుడైయ అనేకఙ్గళాలే అలఙ్కృతఙ్గళాయ్.

(సర్వదాఽనుభూయమానైరప్యపూర్వవదాశ్చర్య మావహద్భిః) ఎప్పోతు మనుభవియానిన్టాలుమ్, పుతుమైపోలే విస్మయనీయమా యిరుప్పవైకళాయ్,

(క్రీడాశైలశతసహస్రైరలఙ్కృతైః) అనేకమాయిరమ్ క్రీడాశైలఙ్గళాలే అలఙ్కృతఙ్గళాయ్.

"కైశ్చిన్నారాయణ దివ్యలీలాసాధారణైః" ఎన్ఱ తుడఙ్గి, "సాధారణైశ్చ కైశ్చిత్" ఎన్గిఱతఱుతియాక- ఎమ్బెరుమానతాయుమ్, నాయ్చ్చిమారతాయుమ్, ఇరువర్క్కుమ్ పొదువాయుముళ్ళ తిరుత్తోప్పుక్కళాలే,

(శుకశారికామయూర కోకిలాదిభిః) కిళికళ్, అవ**ర్గ**ిల్ అవాన్తరజాతియాన శారికైకళ్, మయిల్‌కళ్, కుయిల్‌కళ్- ఇవై తొడక్కమాన పక్షికళాలే. అవ**ర్గ**ిల్ - శుకమాకిఱతు - పైఙ్గిళికళ్, శారికైయాకిఱతు- పూవై. ఆదిశబ్దత్తాలే - అన్నమ్ కురుకు తొడక్కమానవై.

(కోమలకూజితైరాకులైః) ఇనియ పేచ్చైయుడైయ పక్షికళాలే ఆకులఙ్గళాయుళ్ళ,

(దివ్యోద్యానశతసహస్రకోటిభిరావృతే) ఇప్పడిప్పట్ట అనేకమ్ తోప్పుక్కళాలే శూ**ఴ**ప్పట్టిరుప్పతాయ్.

ఆంధ్రవివరణం (భావదీపిక)

(సంకీర్ణపారిజాతాది కల్పద్రుమోపశోభితైః) - పారిజాతం, సంతానం, హరిచందనం, మొదలైన గొప్ప వృక్షాలతో కూడిన సామాన్యకల్పవృక్షాలతో ప్రకాశిస్తున్నదై **"తరూపశోభితైః"** అని పెరియవాచ్చాన్‌పిళ్ళై పాఠం.

(అసంకీర్ణైశ్చ కైశ్చిత్)- ఒకదానితో ఇంకొటి సంకీర్ణం కాని మఱికొన్ని వృక్షాలతో,

(అంతఃస్థపుష్పరత్నాది దర్శితదివ్యలీలామండప శతసహస్రకోటిశోభితైః) - తోటలలో నిర్మింపబడి ఉండే పుష్పమండపాలు, మాణిక్యమండపాలు- మొదలైన పలు లీలామండపాలతో అలంకరింపబడినవై, **"మండపశతసహస్రోపశోభితైః"** అని పాఠాంతరం.

(సర్వదా అనుభూయమానైరపి అపూర్వవదాశ్చర్యమ్ ఆవహద్భిః) - ఎల్లప్పుడూ అనుభవిస్తున్నప్పటికీ) ఎప్పటికప్పుడు అపుడే అనుభవిస్తున్నట్లుగా అపూర్వతను, ఆశ్చర్యాన్ని కల్గిస్తూ ఉండేవై,

(క్రీడాశైలశతసహస్రాలంకృతైః) -అనేకవేల క్రీడాపర్వతాలతో అలంకరింపబడినవై,

(కైశ్చిత్ నారాయణదివ్యలీలా అసాధారణైః) - కొన్ని నందనోద్యానవనాలు భగవానుని అందమైన, దివ్యమైన లీలలకోసమే ఉంటాయి.

(కైశ్చిత్ పద్మవనాలయాదివ్యలీలా- అసాధారణైః) -కొన్ని నందనోద్యానాలు లక్ష్మీదేవి మొదలైన దివ్యదేవేరుల అందమైన లీలలకోసమై ఉంటాయి. **"పద్మవనాలయా"** (తామర తటాకాన్ని నివాసంగా కల్గినది) అని అంటూ లక్ష్మీదేవిని నిర్దేశించడం మిగిలిన దివ్యపత్నులకు ఉపలక్షణం.

(సాధారణశ్చ కైశ్చిత్) - మిగిలిన కొన్ని ఉద్యానవనాలు భగవానునకు, లక్ష్మీదేవికి- ఇరువురికి సాధారణాలై ఉంటాయి.

(శుకశారికామయూరికోకిలాదిభిః) - చిలుకలు, గోరింకలు, నెమళ్ళు, కోకిలలు మొదలైన వానిచే- అని అర్థం. శుకాలు అంటే- పచ్చని చిలుకలు, శారికై- గోరువంకలు. ఆదిశబ్దంద్వారా హంసలు, పిచ్చుకలు మొదలైనవి లక్షింపబడతాయి.

(కోమలకూజితైః ఆకులైః) - తీయని ధ్వనులను చేసే పక్షులతో నిండిన.

(దివ్యోద్యానశతసహస్రకోటిభిరావృతే) - ఇటువంటి నూఱు వేలకోట్ల తోటలతో పరివేష్ఠింపబడి ఉన్నదై,

మూలము

మణిముక్తాప్రవాళ కృతసోపానైః దివ్యామలామృతరసోదకైః దివ్యాణ్డజవరైః, అతిరమణీయ దర్శనైః అతిమనోహర మధురస్వరై రాకులై రన్తస్థముక్తామయ దివ్యక్రీడాస్థానోపశోభితైః దివ్యసాగన్ధిక వాపీశతసహస్రైః దివ్యరాజహంసావలీ విరాజితై రావృతే, నిరస్తాతిశయానన్దైకరసతయాచ ఆనన్త్యాచ్చ ప్రవిష్టానున్మాద యద్భిః క్రీడోద్దేశైర్విరాజితే,

మణిముక్తా ప్రవాలకృత = మణులు, ముత్యాలు, పగడాలతోకూడిన, సోపానైః = మెట్లను కల్గినవి, దివ్య+అమల+అమృత రసోదకైః = దివ్యాలైన, నిర్మలాలైన, అమృతరసంవంటి నీటిని కల్గినవి, అతి రమణీయ దర్శనైః = మిక్కిలి అందంగా కన్పిస్తున్నది, అతి మనోహర = మిక్కిలి మనోహరమైన, మధురస్వరైః = తీయని ధ్వనులను చేసే, దివ్యాండజవరైః ఆకులైః = దివ్యాలైన పక్షులతో నిండినవి, అంతఃస్థ = లోపల ఉండే, ముక్తామయ = ముత్యాలతో నిండిన, దివ్య క్రీడాస్థాన + ఉపశోభితైః = దివ్యాలైన క్రీడాస్థానాలతో శోభిల్లుతున్నవి, దివ్య రాజహంసావళీ = దివ్యాలైన రాజహంసల గుంపులతో, విరాజితైః = గొప్పగా ప్రకాశిస్తున్నవి, దివ్యసాగంధిక= దివ్యాలైన సౌగంధిక పుష్పాలను కల, వాపీశత సహస్రైః = వందల వేల బావులతో, ఆవృతే = కూడుకొని ఉన్నది, నిరస్త+అతిశయ= నిరతశయమైన, ఆనంద+ ఏకరసతయా=ఆనందం ఒక్కటే మూర్తీభవించడంచేత, ఆనంత్యాచ్చ = అంతు లేనిది అయినందువల్ల కూడా, ప్రవిష్టాన్ = లోపల ప్రవేశించిన వారిని, ఉన్మాదయద్భిః = మోహాన్ని కల్గించే, క్రీడా+ఉద్దేశైః = క్రీడాస్థానాలతో, విరాజితే = విరాజిల్లుతున్నది,

పెరియవాచ్చాన్‌పిళ్ళై వ్యాఖ్యానమ్

(మణిముక్తా ప్రవాళకృతసోపానైః) రత్నమ్, ముత్తు, పవళమ్ తుడక్కమానవైకళాలే పణ్ణప్పట్ట పడియుళ్ళుక్కళై యుడైత్తాయిరుప్పనవాయ్,

(దివ్యామలామృతరసోదకైః) అప్రాకృతమాయ్, నిర్మలమాయ్, అమృతమ్బోలే రసవత్తాన నీర్‌పరప్పై యుడైయవైయాయ్,

(దివ్యాణ్డజవరైః) అప్రాకృతమాన పక్షిశ్రేష్ఠఙ్గళాలే.

(అతిరమణీయదర్శనైః) కణ్ణుక్కు అళగియవాయిరుప్పనవాయ్,

(అతిమనోహర మధురస్వరైః) మిక్క మనోహరియాన పేచ్చిలినిమై యుడైయనవాయ్,

(ఆకులైః) ఇవ*ర్‌నీర్‌*రాలే ఆకులమాయిరుప్పనవాయ్,

(అన్తస్థముక్తామయదివ్య క్రీడాస్థానోప శోభితైః) ఉళ్ళే యుణ్ణాన ముత్తుక్కళాలే శమైన్ద లీలాస్థానఙ్గళాలే శోభితఙ్గళాయ్,

(దివ్యసాగన్ధిక వాపీశతసహస్రైః) అప్రాకృతమాన శెఙ్గళునీరై యుడైత్తాన నీర్ వావికళుడైయ నూఱాయిరఙ్గళాలే.

(దివ్యరాజహంసావలీ విరాజితైరావృతే) శుద్ధసత్త్వమయమాన రాజహంస ఙ్గళినుడైయ ఒళ్ళుఙ్గుకళాలే విళఙ్గా నిన్ఱుళ్ళ మున్ శొన్నవ*ర్‌నీర్‌*రాలే శూళప్పట్టిరుప్పతాయ్.

(నిరస్తాతిశయానన్దైకరసతయా చ) నిరస్తమాన మికుతియైయుడైత్తాయ్, అనన్దమాయ్, ముడివిన్ఱియిలే యిరుక్కిఱ సుఖమాయిరుక్కైయాలుమ్,

(ఆ నన్త్యాచ్చ) ముడివిల్లామైయాలుమ్,

(ప్రవిష్టానున్మాదయద్భిః) రస్యతైయాలే ఉళ్ పుకున్దవర్‌కళై ప్పిచ్చే*ర్‌నీర్‌*రవ*ర్‌నీర్‌*రాన,

(క్రీడోద్దేశైర్విరాజితే) ఇప్పడిప్పట్ట క్రీడాప్రదేశఙ్గళాలే విళఙ్గినిఱ్ఱతాయ్,

ఆంధ్రవివరణం (భావదీపిక)

(మణిముక్తాప్రవాళకృతసోపానైః) - రత్నాలు, ముత్యాలు, పగడాలు మొదలైన వానిచే నిర్మింపబడ్డ అందమైన సోపానాలను కల్గినవై.

(దివ్యామల+అమృతరసోదకైః) - అప్రాకృతమై, లోటు లేనిదై, అమృతం వంటి నీటిప్రవాహాలను కల్గినదై- అని అర్థం. ఈ లీలావిభూతిలో మనం చూచే వస్తువులు కొఱతను కల్గినవై, నశించేదై ఉంటాయి. అక్కడ ఉండే ఇవి అన్నీ అప్రాకృతాలు కనుక దోషరహితాలై, నశించనివై ఉంటాయి- అనే భావం దివ్యశబ్దాన్ని మాటిమాటికి ప్రయోగించడంద్వారా తెల్పుతున్నారు.

(దివ్యాండజవరైః) - అప్రాకృతాలైన గొప్ప పక్షులతో,

(అతిరమణీయదర్శనైః) - కంటికి అందంగా ఉండేవై,

(అతిమనోహరమధురస్వరైః) - చాలా మనస్సును ఆకర్షించే, కంఠధ్వనుల మాధుర్యాన్ని కల్గినవై- అని అర్థం.

(ఆకులైః) - వీటితో నిండి ఉన్నవై, ఈ రెండు పక్షులకు విశేషణాలు. ఇకపై జలప్రదేశాలను వర్ణిస్తున్నారు.

(అంతస్థ ముక్తామయదివ్యక్రీడాస్థానోపశోభితైః) - లోపల గల ముత్యాలతో నిర్మింపబడిన లీలాస్థానాలతో ప్రకాశిస్తున్నవై.

(దివ్యసౌగంధిక వాపీశతసహస్రైః)- అప్రాకృతాలైన ఎఱ్ఱ కలువపూలను కల, నీటితో నిండిన వందల వేల దిగుడు బావులతో,

(దివ్యరాజహంసావళీ విరాజితైరావృతే) - శుద్ధసత్త్వమయాలైన రాజహంసల వరుసలతో శోభిల్లుతున్న, పూర్వం తెలుపబడిన బావులతో చుట్టబడి ఉండే,

(నిరస్తాతిశయానందైకరసతయా చ) - తనకు మించి ఇంకొకటి లేనిదై, అనంతమై, అంతు లేని ఆనందాన్ని కల్గినదై ఉండడంవల్లను,

(ఆనంత్యాచ్చ) -అంతు లేనందువల్లను,

(ప్రవిష్టానున్మాదయద్భిః)- భోగ్యతను కల్గి ఉన్నందువల్ల లోపల ప్రవేశించేవారిని చాలా అభినివేశాన్ని పొందించే,

(క్రీడోద్దేశైః విరాజితే) - ఇటువంటి క్రీడాస్థలాలతో శోభిల్లుతున్నదై,

మూలము

తత్ర తత్ర కృతదివ్యపుష్పపర్యఙ్కోపశోభితే, నానాపుష్పాసవాస్వాద మత్తభృఙ్గావలీభిరుద్గీయమాన దివ్యగాన్ధర్వేణాపూరితే, చన్దనాగరుకర్పూర దివ్యపుష్పావగాహి మన్దానిలాసేవ్యమానే, మధ్యే పుష్పసఞ్చయ విచిత్రితే, మహతి దివ్యయోగపర్యఙ్కే అనంతభోగిని,

తత్ర తత్ర =అక్కడక్కడ, కృతదివ్యపుష్ప పర్యంక= దివ్యాలైన పుష్పాలతో నిర్మింపబడిన శయ్యలతో, ఉపశోభితే = ప్రకాశిస్తున్నది, నానా పుష్ప + ఆసవ = పలు విధాలైన పూలలోని తేనెను, ఆస్వాద = ఆస్వాదించడం చేత, మత్త = మదించిన, భృంగ+ఆవలీభిః = తుమ్మెదల సమూహాలచే, ఉద్గీయ మాన = ఉచ్చైఃగానం చేయబడుతున్న, దివ్యగాంధర్వేణ = దివ్యమైన గానంతో, ఆ పూరితే= నిండినది, చందన+అగరు కర్పూర=చందనం, అగరు, కర్పూరం, దివ్యపుష్ప=

దివ్యాలైన పుష్పాలు - అనే వీటిలో, అవగాహి=అవగాహించే (స్పృశిస్తూ వచ్చే), మంద+అనిల= మందమారుతంచే, ఆసేవ్యమానే=సేవింపబడుతున్నది, మధ్యే= మధ్యలో, దివ్యపుష్ప సంచయ విచిత్రితే = దివ్యాలైన పుష్పాల సమూహంతో చిత్రింప బడినది, మహతి= గొప్పదైన, దివ్యయోగపర్యంకే = దివ్యమైన యోగపర్యంకంలో, అనంతభోగిని=అనంతుడనే సర్పంపై,

పెరియవాచ్చాన్‌పిళ్ళై వ్యాఖ్యానమ్

(తత్ర తత్ర కృతదివ్యపుష్పపర్యఙ్కోపశోభితే) అవ్వోవిడఙ్గళిలే పణ్ణప్పట్ట పూమ్‌పడుక్కైకళాలే అలఙ్కృతమాయ్,

(నానాపుష్పరసాస్వాదమత్తభృఙ్గావలీభి రుద్గీయమాన దివ్యగాన్ధర్వేణాపూరితే) నానావిధమాన పుష్పఙ్గళిలుణ్డాన మధువై ప్పానమ్ పణ్ణి, అత్తాలే కళిత్త వణ్డుకళినొళ్ళుఙ్గళాలే పాడప్పడానిన్ట గాన్ధర్వ విద్యైయాలే నిత్తైన్దిరుప్పతాయ్,

(చన్దనాగరుకర్పూరదివ్యపుష్పావగాహి మన్దానిలాసేవ్యమానే) చన్దనమ్, అకిల్, కర్పూరమ్, పూక్కళ్ - ఇవన్ఱిలే యుళ్ పుకున్ద, అఙ్గుళ్ళ పరిమళఙ్గళై క్కొయ్‌తు కొడువరుకిఱ తెన్ఱలాలే సేవిక్కప్పడుమతాయ్,

(మధ్యే పుష్పసఞ్చయవిచిత్రితే) నడువిల్ విడుపూక్కళాలే విచిత్రితమాయ్,

(మహతి దివ్యభోగపర్యఙ్కే) పెరియతిరుప్పళ్ళిక్కట్టిలాయిరుక్కిఱతిలే,

(అనన్తభోగిని) తిరువనన్దాళ్వాన్మేలే.

ఆంధ్రవివరణం (భావదీపిక)

(తత్ర తత్ర కృతదివ్యపుష్పపర్యంకోపశోభితే) - ఆయా చోట్ల నిర్మింపబడ్డ పూల పడుకలతో అలంకరింపబడినదై,

(నానాపుష్పరసాస్వాదమత్తభృంగావళీభి రుద్గీయమాన దివ్యగాంధర్వేణా పూరితే) -పలు రీతులలోని పూలలోని తేనెలను తాగి, దానివల్ల మత్తెక్కిన తుమ్మెదల సమూహాలచే పాడబడే అందమైన పాటల ధ్వనులతో నిండినదై,

(చందనాగరుకర్పూరదివ్యపుష్పావగాహిమందానిలాసేవ్యమానే) - చందనం, అగరు, కర్పూరం, అందమైన పూలు - అనే వీని లోపల ప్రసరించి, అక్కడ ఉండే సువాసనలను గ్రహించి, వచ్చే మలయమారుతంతో సేవింపబడేదై,

(మధ్యే పుష్పసంచయవిచిత్రితే) - మధ్యలో రాలిన పూలతో ఆశ్చర్యకరంగా ఉన్నదైన- అని అర్థం. ఇకపై గల మూడు ప్రయోగాలు ఒక దానితో ఇంకొకటి అన్వయిస్తున్నాయి.

(మహతి దివ్యయోగపర్యంకే) - గొప్ప, దివ్యమైన యోగపర్యంకంలో

(అనంతభోగిని) - ఆదిశేషునిపై- అని అర్థం. భోగశబ్దం పాముశరీరాన్ని తెల్పుతుంది. **"భోగీ"** అంటే సర్పం. ఆదిశేషుడనే సర్పంపైన- అని ఇచటి అర్థం.

మూలము

శ్రీమద్వైకుణ్ఠైశ్వర్యాదిదివ్యలోక మాత్మకాన్త్యా విశ్వమాప్యాయయన్త్యా, శేషశేషాశనాది సర్వపరిజనం భగవత స్తత్తదవస్థోచిత పరిచర్యాయా మాజ్ఞాపయన్త్యా, శీలరూపగుణవిలాసాదిభి రాత్మానురూపయా, శ్రియా సహాసీనమ్,

శ్రీమత్ వైకుంఠ + ఐశ్వర్యాది దివ్యలోకం= శ్రీవైకుంఠంలోని సంపదలు, మొదలైన దివ్యలోకాన్ని, విశ్వం=అంతటిని, ఆత్మ కాంత్యా=తన కాంతితో, ఆప్యాయయంత్యా = తృప్తిని పొందిస్తున్నది, శేషశేషాశన+ఆది సర్వపరిజనం = ఆదిశేషుడు, విష్వక్సేనుడు మొదలైన సమస్త పరిజనులను, భగవతః = భగవానుని యొక్క, తత్తత్ + అవస్థా + ఉచిత = ఆ యా సన్నివేశాలకు తగిన, పరిచర్యాయాం= కైంకర్యంలో, ఆజ్ఞాపయంత్యా = నియమిస్తున్నది, శీలగుణ రూపవిలాసాదిభిః= శీలం, కల్యాణ గుణాలు, శృంగార విలాసాలు మొదలైనవానితో, ఆత్మానురూపయా = తనకు తగినది అయిన, శ్రియా సహ = లక్ష్మీదేవితోపాటు, ఆసీనం = వేంచేసి ఉన్నవాడు,

పెరియవాచ్చాన్‌పిళ్ళై వ్యాఖ్యానమ్

ఇప్పడి యిరుక్కిఱ పడువైక్కియిలే నాయ్‌చ్చిమారుడన్ కూడి యెழுన్దరుళి యిరుక్కుమ్బడి శొల్లుకిఱతు - మేల్.

(శ్రీమద్వైకుణ్ఠైశ్వర్యాది దివ్యలోకమ్) ఇప్పడి యిరుక్కిఱ దివ్యలోకత్తై.

(ఆత్మకాన్త్యా) తన్నుడైయ కాన్తియాలే,

(విశ్వమాప్యాయయన్త్యా) విశ్వత్తైయుమ్ అప్యాయనమ్ పణ్ణువిప్పియానిన్ఱ కొణ్డు,

(శేషశేషానాది సర్వం పరిజనమ్) తిరువనన్దాழ్వాన్, సేనైముతలియారుళ్ళిట్ట పరిజనమెల్లావ*ఱ్ఱై*యుమ్,

(భగవత స్తత్తదవస్థోచిత పరిచర్యాయా మాజ్ఞాపయన్త్యా) సర్వేశ్వరనుక్కు అన్ద అవస్తైకళుక్కేఱ్ఱబడియాన కైఙ్కర్యత్తిలే నియమియానిఱ్ఱాళాయ్,

(శీలరూపగుణవిలాసాదిభి రాత్మానురూపయా) శీలగుణోపలక్షితమాన ఆత్మ గుణమెన్న, రూపగుణోపలక్షితమాన సౌన్దర్యాదిగుణమెన్న, విలాసమెన్న- ఇవై తొడక్కమానవ*ఱ్ఱా*లే సర్వేశ్వరనుక్కు సదృశైయాయుళ్ళవళాయ్,

(శ్రియా సహాసీనమ్) ఇప్పడిప్పట్ట పెరియపిరాట్టియారోడే కూడియిరుప్పానాయ్.

ఆంధ్రవివరణం (భావదీపిక)

ఈ విధంగా ఉండే పర్యంకంలో లక్ష్మీదేవితోకూడా స్వామి వేంచేసి ఉండే రీతి ఇకపై తెలుపబడుతున్నది.

(శ్రీమద్వైకుణ్ఠైశ్వర్యాదిదివ్యలోకమ్) - ఈ విధమైన సంపదను కల వైకుంఠ మనే దివ్యలోకాన్ని,

(ఆత్మకాంత్యా)- తన కాంతితో,

(విశ్వ మాప్యాయయంత్యా) - అన్నిటికి ఆనందాన్ని కలుగజేస్తున్నది.

(శేషశేషాశనాదిసర్వపరిజనమ్) - ఆదిశేషుడు, భగవానుని శేషప్రసాదాన్ని భుజించడంవల్ల శేషాశనుడనే పేరును పొందిన విష్వక్సేనుడు మొదలైన భక్తపరిజను లను అందటిని,

(భగవతః తత్తదవస్థోచితపరిచర్యాయా మాజ్ఞాపయంత్యా) - సర్వేశ్వరునకు ఆయా సన్నివేశాలకు తగిన కైంకర్యాలను చేసేటట్లు నియమిస్తున్నదై- అని అర్థం. **"తేవిమారావార్ తిరుమకళ్ పూమి యేవ మ*ఱ్ఱా*మరర్ ఆట్చెయ్‌వార్"** (తిరువాయ్-8-1-1) (దేవేరులైన లక్ష్మీదేవి, భూదేవి ఆజ్ఞాపించగా మిగిలిన నిత్యసూరులు కైంకర్యం చేస్తారు) అని ఆழ்వార్లుకూడా పలికారు కదా!

(శీలరూపగుణవిలాసాదిభిః ఆత్మానురూపయా) - శీలగుణంతో, ఉపలక్షణ క్రమంలో చెప్పబడ్డ దివ్యాత్మగుణాలు, **"రూపగుణ"** అని చెప్పబడ్డ సౌందర్యం మొదలైన రూపగుణాలు, విలాసాలు మొదలైనవానితో సర్వేశ్వరునకు చాలా తగినదిగా ఉన్నదైన,

(శ్రియా సహాసీనమ్) - ఇటువంటి లక్ష్మీదేవితో కలసి వేంచేసి ఉన్నవాడు.

మూలము

ప్రత్యగ్రోన్మీలిత సరసిజసదృశనయన యుగళం, స్వచ్ఛనీలజీమూత సఙ్కాశం, అత్యుజ్జ్వలపీతవాససం; స్వయా ప్రభయా అతినిర్మలయా అతి శీతలయా అతికోమలయా స్వచ్ఛయా మాణిక్యాభయా కృత్స్నం జగద్భాస యన్తమ్,

ప్రత్యగ్ర+ఉన్మీలిత = అపుడే వికసించిన, సరసిజసదృశ = తామర పూల వంటి, నయనయుగళం = రెండు నేత్రాలను కలవాడు, స్వచ్ఛనీల జీమూత సంకాశం = అచ్ఛమైన నల్లని మేఘంవంటివాడు, అత్యుజ్జ్వలపీతావాససం = మిక్కిలి గొప్పగా ప్రకాశించే పీతాంబరాన్ని ధరించినవాడు, అతినిర్మలయా=చాలా నిర్మలంగా ఉండేది, అతిశీతలయా = చాలా చల్లగా ఉండేది (అతికోమలయా = చాలా సుకుమారంగా ఉండేది), స్వచ్ఛయా = స్వచ్ఛమైనది, మాణిక్య + ఆభయా= మాణిక్యంవంటిది అయిన, స్వయా ప్రభయా = తన కాంతితో, కృత్స్నం జగత్ = సమస్తలోకాన్ని, భాసయంతమ్ = ప్రకాశింపజేసేవాడు,

పెరియవాచ్చాన్‌పిళ్ళై వ్యాఖ్యానమ్

(ప్రత్యగ్రోన్మీలిత సరసిజసదృశనయనయుగళమ్) అప్పోతు అలర్న్ద తామరై పూప్పోలే యిరుక్కిఱ తిరుక్కణ్గళైయుడైయవనై.

(స్వచ్ఛనీలజీమూత సఙ్కాశమ్) తెళిన్ద కాళమేఘమ్బోలే యిరుక్కిఱవనై.

(అత్యుజ్జ్వలపీతవాసనమ్) అఱ పళపళత్త తిరుప్పీతామ్బరత్తై యుడైయవనై.

(స్వయా ప్రభయా) తన్నుడైయతాన కాన్తియాలే.

(అతినిర్మలయా) మికవు మళుక్కత్తిరు.

(అతిశీతలయా) అఱ క్కుళిర్న్దిరుప్పతాయ్.

(స్వచ్ఛయా) మికవు మచ్చమా యిరుప్పతాయ్,

(మాణిక్యాభయా) మాణిక్యమ్బోలే యిరుక్కిఱ ప్రభైయైయుడైత్తాన తన్‌కాన్తియాలే,

(కృత్స్నం జగద్భాసయన్తమ్) ఎల్లా జగత్తైయుమ్ ప్రకాశిప్పానాయ్,

ఆంధ్రవివరణం (భావదీపిక)

(ప్రత్యగ్రోన్మీలిత సరసిజసదృశ నయనయుగళమ్) - అపుడే వికసించిన తామరపూలవలె ఉండే రెండు తిరు నేత్రాలను కలవాడు,

(స్వచ్ఛనీలజీమూత సంకాశమ్) - స్వచ్ఛమైన నల్లని మేఘంవలె ఉన్నవాడు.

(అత్యుజ్జ్వలపీతవాససమ్) - చాలా గొప్పగా ప్రకాశించే పీతాంబరాన్ని కలవాడు.

(స్వయా ప్రభయా)- తన కాంతితో- అని అర్థం. ఆకాంతియొక్క గొప్పతనాన్ని ఇకపై తెలుపుతున్నారు. నాల్గు పదాలతో.

(అతినిర్మలయా) - చాలా నిర్మలంగా ఉన్నది ఆ కాంతి.

(అతిశీతలయా)- చాలా చల్లగా ఉన్నది ఆ కాంతి.

(స్వచ్ఛయా) - చాలా స్వచ్ఛంగా ఉన్నది ఆ కాంతి.

(మాణిక్యాభయా) - మాణిక్యంవంటి కాంతిని కల్గినది.

(కృత్స్నం జగత్ భాసయంతమ్) - అటువంటి కాంతితో సమస్తజగత్తును ప్రకాశింపజేసేవాడు. ఇకపై గల పదం భగవానుని లావణ్యమనే రూపశోభను తెల్పుతున్నది.

మూలము

అచిన్త్యదివ్యాద్భుత నిత్యయౌవనస్వభావ లావణ్యమయామృతసాగరమ్, అతిసౌకుమార్యాదీషత్ప్రస్విన్నవదాలక్ష్యమాణ లలాటఫలకదివ్యాలకావలీ విరాజితమ్, ప్రబుద్ధ ముగ్ధామ్బుజ చారులోచనం, సవిభ్రమభ్రూలతమ్, ఉజ్జ్వలా ధరం, శుచిస్మితం, కోమలగణ్డమ్, ఉన్నసమ్,

అచింత్యదివ్య+అద్భుత = ఇటువంటిది, ఇంతటిది - అని భావించడానికి సాధ్యం కాని, దివ్యమైన ఆశ్చర్యాన్ని కల్గించే, నిత్య = నిత్యమైన, యౌవన = యౌవనాన్ని, స్వభావ = స్వభావంగా కల్గిన, లావణ్య మయ + అమృతసాగరం = (సర్వాంగ శోభ - అనే) లావణ్యమనే అమృతానికి సముద్రం వంటివాడు, అతిసౌకుమార్యాత్ = మిక్కిలి సుకుమారుడు అయినందున, ఈషత్ ప్రస్విన్నవత్ = చిఱుచెమటలు పట్టినట్లుగా, ఆలక్ష్యమాణ= గోచరించే, లలాటఫలక = లలాట ప్రదేశంలోని, దివ్య+అలక+ఆవళీ = దివ్యమైన ముంగురుల సమూహంతో, విరాజితం = ప్రకాశించేవాడు, ప్రబుద్ధ ముగ్ధ = అపుడే వికసించిన, అందమైన,

అంబుజ = పద్మంవలె, చారు = అందమైన, లోచనం = నేత్రాలను కలవాడు, సవిభ్రమభ్రూలతం = విలాసాలతో కూడుకొన్న లతలవంటి కనుబొమ లను కలవాడు, ఉజ్జ్వల+అధరం = గొప్పగా ప్రకాశించే క్రింది పెదవిని కలవాడు, శుచిస్మితం = కపటం లేని చిఱునవ్వును కలవాడు, కోమలగండం = చక్కని కపోలాలను కలవాడు, ఉన్నసమ్ = ఎత్తైన నాసికను కలవాడు,

పెరియవాచ్చాన్‌పిళ్ళై వ్యాఖ్యానమ్

(అచిన్త్య) చిన్తయితు మశక్యమాయ్,

(దివ్య) అప్రాకృతమాయ్,

(అద్భుత) మికపుమాశ్చర్యభూతమాయ్,

(నిత్యయౌవనస్వభావ లావణ్యమయామృతసాగరమ్) పోతు శెయ్యాత పడియాన నిత్యయౌవనత్తైయే స్వభావమాకవుడైత్తాయ్, అప్పడికిఱ అమృతత్తుక్కు క్కడలాయ్,

(అతిసౌకుమార్యాదీషత్ప్రస్విన్నవదాలక్ష్యమాణ లలాటఫలకదివ్యాళికావలీ విరాజితమ్) అఱ మెల్లియతాకైయాలే తళిర్ పోలే పురైన్ద తోన్ఱుకిఱ తిరునెన్ఱియిలే అలై యెఱికిఱ తిరుక్కుழల్‌కన్ఱైయాలే విళఙ్గినిఱ్ఱానాయ్. 'ప్రబుద్ధ' తుడఙ్గి - 'విరాజిత' మఱుతియాక ఉళ్ళపదఙ్గళుక్కు ప్పొరుళ్ స్తోత్ర భాష్యత్తిల్ కణ్డుకొళ్ళత్తు.

ఆంధ్రవివరణం (భావదీపిక)

(అచింత్య) - ఆ లావణ్యం ఎవరికీ "ఇంతటిది"- అని భావించడానికి సాధ్యం కానిది.

(దివ్య)- అప్రాకృతమైనది.

(అద్భుత) - చాలా ఆశ్చర్యకరమైనది.

(నిత్యయౌవనస్వభావలావణ్యామృత విరాజితమ్) - ప్రాకృత శరీరాలకు ఉండే వార్ధక్యంవంటి స్థితులు లేనిదై, ఎల్లప్పుడు యౌవన ప్రాయంలోనే ఉండడాన్ని స్వభావంగా కల్గిన తిరుమేని లావణ్యమనే అమృతానికి సాగరంవలె ఉన్నవానిని - అని భావం. తరువాత ప్రయోగం కేశపాశంయొక్క అందాన్ని వర్ణిస్తున్నది.

(అతిసౌకుమార్యాత్ ఈషత్ ప్రస్విన్నవదాలక్ష్యమాణలలాటఫలక దివ్యాలకావళీ విరాజితమ్) - చాలా సౌకుమార్యాన్ని కల్గి ఉన్నందువల్ల, కొంచెం స్వేదాన్ని కల్గి ఉన్నట్లు కన్పించే లలాటంలో దివ్యమైన, అల్లల్లాడే అలకలతో ప్రకాశించేవానిని,

ఇకపై గల ఏడు పదాలు, ఎనిమిదవ శబ్దసందర్భం భగవత్ యామునులు అనుగ్రహించిన స్తోత్రరత్నంలోని 33వ, 34వ, 35వ శ్లోకాలలోనివి. "వాటి అర్థాన్ని స్తోత్రరత్నవ్యాఖ్యానంలో గమనించాలి" అని పెరియవాచ్చాన్‌పిళ్ళై తమ వ్యాఖ్యలలో తెలిపారు. వారి స్తోత్రరత్నవ్యాఖ్యానాన్ని అనుసరించి వాటి అర్థం ఇక్కడ తెలుపబడుతున్నది.

"ప్రబుద్ధముగ్ధాంబుజచారులోచనమ్" - అని ప్రారంభించి **"ఉన్నసమ్"** అనే పదం వరకు **"కోళి ప్పైత్తామరై"** (తిరువాయ్-9-10-9) అనే పాశురంలో నమ్మాళ్వార్లు అనుగ్రహించిన రీతిలో తిరుముఖంలో ఉండే అవయవాల అందంయొక్క పొందికను అనుభవిస్తున్నారు.

(ప్రబుద్ధ)- భక్తుల కలయిక వల్ల తిరునేత్రాలు బాగా వికసించాయి.

(ముగ్ధ) - కన్నుల అభినవత్వం వీనిచే తెలుపబడింది. **"కిఱ్ఱిణి వాయ్చ్చెయ్ద తామరైప్పూప్పోలే అఱ్ఱణ్ ఇరణ్డుమ్ కొణ్డు"** (తిరుప్పావై-22) (ముప్పలతో పోలిన తామరపూలవంటి అందమైన నేత్రాలు రెండిటితో) అనే రీతిలో అపుడే వికసించడం ఆరంభించిన తామరల ఉండే అభినవత్వాన్ని తెలుపుతున్నదని కూడా చెప్పవచ్చు. **"పేదుఱు ముగమ్ శెయ్దు"** (తిరువాయ్-9-9-9) అనే రీతిలో భక్తులతో కలయికవల్ల కల్గిన ఆనందాధిక్యంచేత ఏర్పడిన నూతనమైన అందాన్ని, తెల్పుతున్నదని కూడా చెప్పవచ్చు.

(అంబుజచారులోచనమ్) - తామరలవంటి తిరునేత్రాలను కల్గినవానిని- అని అర్థం. ఇటువంటి తామరను ఉపమానంగా కావడానికి చాలనందున, ఆ తామరపూవు కంటే అందంగా ఉండే ఉపమేయమైన నేత్రాలనే నిర్దేశిస్తున్నారు. **"పాపం హరతి యత్ పుంసాం స్మృతం సంకల్పనామయమ్, తత్ పుండరీకనయనం విష్ణోః ద్రక్ష్యామ్యహం ముఖమ్"** (విష్ణు.పు.5-17-4) (ఏ తిరుముఖమండలం భావించిన వెంటనే మానవుల పాపాన్ని పోగొడుతున్నదో, ఆశ్రితుల సంకల్పానుసారంగా అమరి ఉన్నది. తామరలవంటి కన్నులను కల్గినదైన విష్ణువుయొక్క ఆ తిరుముఖాన్ని నేను దర్శించబోతున్నాను) అని అక్రూరుడు ఆశపడిన తిరునేత్రాలు కదా!

(సవిభ్రమభ్రూలతమ్) - విభ్రమాన్ని (సొగసును) కల్గిన లతవంటి భ్రూలతలను కల్గినవాడు. **"మన్నియ శీర్ మదనన్ కరుప్పు చ్చిలైకొల్ ?"** (తిరువాయ్-7-7-4) (స్థిరమైన గుణాలను కల మన్మథుని నల్లని విల్లా ?) అనే రీతిలో భక్తులపట్ల గల ప్రేమ అంతా స్ఫురించేటట్లుగా కొంచెం ఒంగిన కనుబొమలను కలవాడు. **"తన్ కైచ్చార్ఙ్గ మదువేపోల్ పురువ వట్ట మళ్గికియ"** (నాచ్చి.తిరు.14-6) (తన చేతిలోని శార్ఙ్గంవంటి గుండ్రని కనుబొమలతో అందమైనవాడు) అని గోదాదేవి కూడా భగవానుని శార్ఙ్గమనే వింటిని భగవానుని కనుబొమలకు ఉపమానంగా పల్కింది కదా!

(ఉజ్జ్వలాధరమ్) - మిక్కిలి అందాన్ని కల అధరాన్ని కలవాడు. **"వాలియదోర్ కనికొల్ ? వినైయాట్టియేన్ వల్వినైకొల్ ? కోలన్తిరళ్ పవళక్కొళ్మున్దుణ్ముకొలో ! అటియేన్, నీలనెడు ముకిల్పోల్ తిరుమేనియుమ్మాన్ తొణ్డైవాయ్ ఏలు తిశైకళెల్లామ్ వన్దు తోన్ఱుమ్ ఎన్ ఇన్నుయిర్క్కే."** (తిరువాయ్-7-7-3) (విలక్షణమైన ఒక ఫలమా? పాపిష్ఠిదానను అయిన నేను చేసిన క్రూరపాపమా? అందం పోగుపడిన చిక్కని పగడపు తునకా? ఏమో? తెలియను. నల్లని గొప్ప మేఘంవంటి తిరుమేనును కల స్వామియొక్క దొండపండువంటి అధరాన్ని చూస్తే, అది, దిక్కులన్నిటిలోను నా భోగ్యమైన ప్రాణాలను హరించడంకోసం వచ్చినట్లు తోస్తున్నది) - అని దానికి ఉపమానంగా ఏదీ నిలువలేదు కనుక, పెక్కింటిని ప్రస్తావించారు కదా, ఆళ్వార్లు.

(శుచిస్మితమ్) - పరిశుద్ధమైన (తెల్లని) మందహాసాన్ని కలవానిని -అని అర్థం. **"కోలనఱుమ్ పవళశెమ్ తువర్ వాయినిడై క్కోమలవెళ్ళిముళైప్పోల్ శిలపల్లిలక"** (పెరియాళ్వార్ తిరు -1-5-9) అని పెరియాళ్వార్లు, **"వెణ్మిన్నుక్కొల్? అన్ని, ఎన్ ఆళియుడుమ్ అణిముత్తఙ్కొలో ?"** (తిరువాయ్-7-7-5) (తెల్లని మెఱుపా? కాదు, నా ప్రాణాలను తీసే అందమైన ముత్యమా?) అని నమ్మాళ్వార్లు ఈ మందహాసాన్నిగూర్చి అభినివేశాన్ని పొందారుకదా!

(కోమలగండమ్) - సుకుమారైన, అందమైన కపోలాలను కలవాడు. దర్శించేవారి మనస్సును ఆకర్షిస్తున్నదై, మిక్కిలి సుకుమారాలై ఉంటాయికదా కపోలాలు.

(ఉన్నసమ్) - ఎత్తైన గొప్ప నాసికను కలవాడు. **"మాట్టుయర్ కల్పకత్తిన్ వల్లియో! కొళున్దో!"** (తిరువాయ్-7-7-2) (స్వర్గలోకంలోని కల్పవృక్షం యొగతీగయా? చిగురా?) అని అంటూ నమ్మాళ్వార్లు అనుభవించారు, ఇతని నాసికాసౌందర్యాన్ని.

మూలము

ఉదగ్రపీనాంసవిలమ్బికుణ్డలాలకావలీ బన్ధుర కమ్బుకన్ధరమ్, ప్రియావతంసోత్పల కర్ణభూషణశ్లథాలకాబద్ధ విమర్దశంసిభి రాజానువిలమ్బిభి శ్చతుర్భిర్భుజైర్విరాజితమ్, అతికోమళ దివ్యరేఖాలంకృతకృతాతామ్ర కరతలమ్, అతికోమల నఖావళీ విరాజితానురక్తాంగుళీభిరలంకృతమ్, తత్క్షణోన్మీలితపుణ్డరీకసదృశ చరణయుగళమ్,

ఉదగ్రపీన= మిక్కిలి బలిష్ఠంగా ఉండే, అంస = మూపుల (భుజాల) వరకు, విలంబి = వేలాడే, కుండల = మకర కుండలాలతో, అలక+ఆవళీ = ముంగురుల సమూహంతో, బంధుర = అందమైన, కంబుకంధరమ్ = శంఖంవంటి కంఠాన్ని కలవాడు, ప్రియా+అవతంస దివ్యపత్నుల కర్ణాభరణాలైన, ఉత్పల = తామర పూలు, కర్ణభూషణ = కర్ణభూషణాలు, శ్లథ = కొంచెం చెదఱిన, అలక+బంధ = కురులముడి- అనే వీటి యొక్క, విమర్దశంసిభిః = ఒత్తిడిని సూచించే, ఆజాను విలంబిభిః = మోకాళ్ళ వరకు వేలాడే, చతుర్భిః భుజైః = నాల్గు భుజాలతో, విరాజితం=ప్రకాశించేవాడు, అతికోమల = మిక్కిలి అందమైన, దివ్యరేఖా + అలంకృత = పద్మం, శంఖం, చక్రం మొదలైన, దివ్యమైన రేఖలచేత అలంకరింప బడిన, ఆతామ్రకరతలం = కొంచెం ఎఱ్ఱగా ఉండే కరతలాలను (అఱచేతులను) కలవాడు, దివ్య+అంగుళీయకైః = అప్రాకృతాలైన అంగుళీయకాలతో, విరాజితం= ప్రకాశించేవాడు, అతి కోమల = మిక్కిలి అందంగా ఉండే, దివ్యగణ + ఆవలీ = దివ్యాలైన గోళ్ళ వరుస లతో, విరాజిత = ప్రకాశించే అతిరక్త + అంగుళీభిః = మిక్కిలి ఎఱ్ఱనివి అయిన చేతుల, వేళ్ళతో, అలంకృతమ్ = అలంకరింపబడినవాడు, తత్ క్షణ+ఉన్మీలిత = ఆ క్షణంలోనే వికసించిన, పుండరీకసదృశ = పుండరీకాల వంటి, చరణ యుగళం= రెండు శ్రీచరణాలను కలవాడు,

పెరియవాచ్చాన్‌పిళ్ళై వ్యాఖ్యానమ్

(అతికోమలదివ్యరేఖాలంకృతాతామ్రకరతలమ్) అతికోమళమాయ్- శాల అళకియతాయిరుక్కిఱ దివ్యరేళై యుణ్డు- తామరై, శఙ్ఖమ్, చక్రమ్, కొడి తుడక్కమాన రేళైకళ్, అవైతీరాలే అలఙ్కృతమాయ్, మికవుమ్ శివన్దిరుక్కిఱ తిరువైత్తలత్తై యుడైయవనాయ్,

(దివ్యాఙ్గులీయకవిరాజితమ్) తిరువిరలిల్ శాత్తిన అఱుకాళ్ మోతిరత్తాలే విళఙ్గినిఱ్ఱానాయ్,

(అతికోమలనఖావళీవిరాజితమ్) మికపుమ్ సుకుమారమాయిరుక్కిఱ తిరువుకిరొళుజ్జుకళాలే విళజ్గానిఱ్పానాయ్,

(అనురక్తాజ్గుళీభిరలజ్కృతమ్) శివన్ద తిరువిరఱ్కాలే విళజ్గానిఱ్పానాయ్,

(తత్క్షణోన్మీలిత పుణ్డరీకసదృశచరణయుగళమ్) అప్పోతలర్న్ద తామరై ప్పూప్పోలే యిరుక్కిఱ ఇరణ్డు తిరువడికళైయుడైయవనాయ్.

ఆంధ్రవివరణం (భావదీపిక)

(ఉదగ్రపీనాంసవిలంబికుండలాలకావళీ బంధురకంబుకంధరమ్) - ఉన్నతాలై, బలిష్ఠాలైన భుజస్కంధాలవరకు వేలాడే కుండలాలతోను, కేశపాశంతోను మిక్కిలి అందమైనది, మూడు రేఖలను కల్గినది అయిన, శంఖంవంటి కంఠాన్ని కలవాడు.

(ఆజానువిలంబిభిః) - మోకాళ్ళవరకు వేలాడుతున్నవి- అని అర్థం. ఇది పురుషోత్తమలక్షణం కదా!

(ప్రియావతంసోత్పలకర్ణభూషణ శ్లథాలకాబంధవిమర్దశంసిభిః) - లక్ష్మీదేవి కర్ణపుష్పమైన నీలోత్పలాలు, కర్ణభూషణాలు, భగవానుని కొంచెం చెదఱిన ముఖంలోని కేశపాశం- అనే వీని ఒరపిడిని సూచించేవి అయిన,

(చతుర్భిః భుజైః విరాజితమ్)- నాలుగు భుజాలతో ప్రకాశించేవాడు,

(అతికోమలదివ్యరేఖాలంకృత +ఆతామ్రకరతలమ్) - మిక్కిలి మెత్తనిదై, చాలా అందమైనవై ఉండే అప్రాకృతాలైన రేఖల రూపంలోని తామరపూవు, శంఖం, చక్రం, కల్పకవృక్షం, ఛత్రం, అంకుశం, వజ్రాయుధం మొదలైనవానిని కరతలంలో కల్గినవాడు.

(దివ్యాంగుళీయక విరాజితమ్) - వేళ్ళలో అలంకరింపబడ్డ "అఱుకాళి"తో (సుదర్శనాంగుళీయకాలతో) ప్రకాశించేవాడు.

(అతికోమలనఖావళీవిరాజితమ్) - మిక్కిలి సుకుమారాలైన గోళ్ళ వరుసలతో వెలిగేవాడు.

(అనురక్తాంగుళీభిః అలంకృతమ్) -ఎఱ్ఱని వేళ్ళతో ప్రకాశించేవాడు.

(తత్క్షణోన్మీలిత పుండరీకసదృశచరణయుగళమ్) - అపుడే వికసించిన తామరపూలవలె ఉండే రెండు శ్రీచరణాలను కలవాడు.

మూలము

అతిమనోహర కిరీటమకుటచూడావతంస మకరకుణ్డలగ్రైవేయక హార కేయూరకటక శ్రీవత్సకౌస్తుభ ముక్తాదామోదరబన్ధన పీతామ్బరకాఞ్చీగుణ నూపురాదిభి రత్యన్తసుఖస్పర్శై ర్దివ్యగన్ధైర్భూషణై ర్భూషితం, శ్రీమత్యా వైజయన్త్యా వనమాలయా విరాజితం, శఙ్ఖచక్రగదాసి శార్ఙ్గాదిదివ్యాయుధై స్సేవ్యమానమ్,

అత్యంత సుఖస్పర్శ్యః = మిక్కిలి సుఖాన్ని కల్గించే స్పర్శను కల్గినవి, దివ్యగంధైః= దివ్యమైన సుగంధాన్ని కల్గిన, అయిన, అతి మనోహర=మిక్కిలి అందమైన, కిరీట = కిరీటం, మకుట = (ఆ కిరీటంపైన ఉండే) మకుటం, చూడావతంస = చూడా భరణం, కర్ణాభరణం, మకరకుండల= ఆడుచేవ ఆకారంలోని కుండలాలు, గ్రైవేయక = కంఠాభరణం, హార = పలు హారాలు, కేయూర = భుజకీర్తులు, కటక = ముంజేతి వలయాలు, శ్రీవత్స= శ్రీవత్సమనే (తెల్లని) పుట్టుమచ్చ, కౌస్తుభ = కౌస్తుభమనే రత్నం, ముక్తాదామ = ముత్యాల సరాలు, ఉదరబంధన = ఒడ్డాణం, పీతాంబర = పసుపు పచ్చని పట్టుబట్ట, కాంచీగుణ = మొలనూలు, నూపుర=కాలి అందెలు, ఆదిభిః = మొదలైన, భూషణైః = దివ్యభూషణాలతో, భూషితం = అలంకరింపబడిన వాడు, శ్రీమత్యా వైజయంత్యా = అందాన్ని కల్గిన, వైజయంతి - అనే పేరును కల్గిన, వనమాలయా = వనమాలికతో, విరాజితం = ప్రకాశించేవాడు, శంఖ = పాంచజన్యమనే శంఖం, చక్రం = సుదర్శన మనే చక్రం, గద = కామోదకి అనే గద, అసి = నందకమనే ఖడ్గం, శార్ఙ్గ = శార్ఙ్గమనే విల్లు, ఆది = మొదలైన, దివ్య + ఆయుధైః =దివ్యాలైన ఆయుధాలతో, సేవ్యమానం = సేవింపబడేవాడు,

పెరియవాచ్చాన్‌పిళ్ళై వ్యాఖ్యానమ్

(అతిమనోహరకిరీటేత్యాది) కణ్డార్ నెఱ్ఱు పటియుణ్ణుమ్బడియాన కిరీటాదికళాలే అలఙ్కృతనెన్గిఱతు.

(కిరీటమకుట) కిరీటమెన్న, మకుటమెన్న; అన్దిక్కే, కిరీటమాన మకుటమెన్న,

(చూడా) అతిలే శాన్ఱిన తిరుచ్చూడమెన్న.

(అవతంస) తిరుచ్చెవిమలరెన్న,

(మకరకుణ్డల) తిరుమకరక్కుళై యెన్న,

(గ్రైవేయక) తిరుక్కళుత్తు ప్పణియెన్న,

(హార) తిరుమార్విలే తలైయ చ్చాన్ఱుమ్ తిరువారమెన్న,

(కేయూర) బాహువలయమెన్న,

(కటక) మున్కైయిల్ శాత్తుమ్ కటకవలయమెన్న,

(శ్రీవత్స) తిరుమార్పిల్ అనితరసాధారణమాన తిరుమఱువెన్న,

(కౌస్తుభ) శ్రీకౌస్తుభమెన్న,

(ముక్తాదామ) తిరుముత్తువడమెన్న,

(ఉదరబన్ధన) తిరువుదరబన్ధనమెన్న,

(పీతామ్బర) కనకచేలమెన్న,

(కాఞ్చీగుణ) అరైనూల్పట్టికైయెన్న,

(నూపుర) తిరుచ్చిలమ్బెన్న,

(ఆదిభిః) ఇవై తొడక్కమాన,

(అత్యన్తసుఖస్పర్శైః) తిరుమేనిక్కు పూత్తొడుమాపోలే స్పర్శిక్కుమ్బోతు సుఖకరమాయిరుప్పనవాయ్,

(దివ్యగన్ధైః) అప్రాకృతమాన పరిమళత్తైయుడైత్తా యిరుప్పనవాయ్,

(భూషణైర్భూషితమ్) ఇప్పడిప్పట్ట దివ్యాభరణాళ్వార్కళాలే అలఙ్కృతనా యిరుప్పానాయ్,

(శ్రీమత్యా వైజయన్త్యా వనమాలయా విరాజితమ్) అళైయుడైత్తాయ్, వైజయన్తి యెన్ఱపేర్ పెఱ్ఱిరుక్కిఱ వనమాలైయాలే విళఙ్గినిఱ్ఱానాయ్,

(శఙ్ఖచక్రగదాసి శార్ఙ్గాదిదివ్యాయుధై స్సేవ్యమానమ్) స్నేహత్తాలే అస్థాన శఙ్కావ్యసనికళాన పఞ్చాయుధమ్ తొడక్కమాన దివ్యాయుధఙ్గళాలే శూழ్న్దిరున్ద ఏత్తప్పడుమవనాయ్.

ఆంధ్రవివరణం (భావదీపిక)

(అతిమనోహర.... భూషణైః భూషితమ్) - దర్శించినవారి మనస్సును కొల్లగొట్టే కిరీటం మొదలైన ఆభరణాలతో అలంకరింపబడినవాడు.

(కిరీటమకుట) కిరీటం, మకుటం- అనే రెండు శిరస్సుకు రెండు విధాలైన ఆభరణాలు. లేక, కిరీటమనబడే మకుటం - అని ఒకే ఆభరణంగా కూడా గ్రహించ వచ్చు.

(చూడా) - ఆ శిరస్సు ఆభరణంపై అలంకరింపబడిన **"చూడా"** అనే ఆభరణం.

(అవతంస) - కర్ణపుష్పాలు -చెవిపూలు- పూల రూపంలోని కర్ణాభరణాలు.

(మకరకుండల) మకరాలనబడే ఆడుచేపల రూపంలోని కుండలాలు.

(గ్రైవేయక) - కంఠాభరణం. (కంటె) కంఠిక-

(హార) - వక్షస్సువరకు వేలాడేటట్లు కంఠంలో అలంకరింపబడిన హారం.

(కేయూర) -బాహువులు- అంగదాలు.

(కటక) - ముంజేతి కంకణాలు.

(శ్రీవత్స) - వేఱెవ్వరికి లేనిది, ఇతనికే చెందినది, వక్షస్సులో ఉండేదైన తెల్లని పుట్టుమచ్చ. శ్వేతరోమావర్తం.

(కౌస్తుభ) - వక్షఃస్థలంలో అలంకరింపబడ్డ నీలమణి. దీనికే కౌస్తుభమనిపేరు.

(ముక్తాదామ) - ముత్యాల హారాలు.

(ఉదరబంధన) - నడుములో అలంకరించిన ఒడ్డాణంవంటి ఉదరబంధం.

(పీతాంబర) - బంగారు వన్నెలోని పీతాంబరం.

(కాంచీగుణ) - నడుములో అలంకరించిన మొలనూలు.

(నూపుర) - కాలి అందెలు.

(ఆదిభిః) - ఇవి మొదలైనవానితో- అని అర్థం. **"పలపలవే ఆబరణమ్ పేరుమ్ పలపలవే"** (తిరువాయ్-2-5-6) (ఆభరణాలు అనేకం. నామాలు కూడా అనేకం) అని ఆళ్వార్లుకూడా ఆభరణాలు అనేకమని పలికారు కదా!

(అత్యంతసుఖసంస్పర్శైః) - ఈ ఆభరణాలు తిరుమేనిని ఒరసుకొని బాధించేవి కాకుండా, తిరుమేనికి పూవు అలంకరించినట్లుగా చాలా సుఖస్పర్శను కల్గి సుఖాన్ని కల్గించేవిగా ఉంటాయి.

(దివ్యగంధైః)- ఈ ఆభరణాలు అప్రాకృతాలైన గంధాలను కల్గినవై ఉంటాయి.

(భూషణైః భూషితమ్) - ఇటువంటి దివ్యాభరణాలచేత అలంకరింపబడినవాడు. నిత్యసూరులే ఇటువంటి ఆభరణాలుగా రూపొంది ఉంటారు కనుక, వీరిని "దివ్యాభరణాళ్వార్లు" అని వ్యవహరించడం సంప్రదాయం.

(శ్రీమత్యా వైజయంత్యా వనమాలయా విరాజితమ్) - అందాన్ని కల్గినదై, వైజయంతి అనే పేరును కల్గినదైన వనమాలచే ప్రకాశించేవాడు.

(శంఖచక్రగదాసి శార్ఙ్గాది దివ్యాయుధైః సేవ్యమానమ్) - పొంగి పొర్లే ప్రేమవల్ల, ఏవిధమైన కీడు సంభవించే అవకాశం లేని పరమపదంలో కూడా "ఏమి హాని జరుగుతుందో!" అని భయపడి, సదా పోరుకు సిద్ధమై ఉండే శంఖం, చక్రం, గద, ఖడ్గం, శార్ఙ్గమనే విల్లు మొదలైన దివ్యాయుధాల రూపంలోని నిత్యసూరులచే సేవింపబడేవాడు.

మూలము

స్వసఙ్కల్పమాత్రావక్లప్త జగజ్జన్మస్థితి ధ్వంసాదికే శ్రీమతి విష్వక్సేనే న్యస్తసమస్తాత్మైశ్వర్యమ్,

స్వసంకల్పమాత్రేణ = తన సంకల్పమాత్రం తోనే, అవక్లుప్త = నిర్వహింపబడిన, జగత్ = లోకాల యొక్క, జన్మస్థితి ధ్వంస = సృష్టి స్థితిలయలు, ఆదికే = మొదలైనవానిని కల్గినవాడైన, శ్రీమతి విష్వక్సేనే = కైంకర్య లక్ష్మిని కల విష్వక్సేనుల యందు, న్యస్త సమస్త+ఆత్మైశ్వర్యం = అప్పగింప బడిన, తన సమస్తమైన ఐశ్వర్యాన్ని కలవాడు,

పెరియవాచ్చాన్‌పిళ్ళై వ్యాఖ్యానమ్

(సఙ్కల్పమాత్రవక్లప్త జగజ్జన్మస్థితిధ్వంసాదికే) నినైవుమాత్రత్తాలే నిర్వహిక్కప్పట్ట స్థావరజఙ్గమాత్మకమాన సమస్తవస్తుక్కళినుడైయ ఉత్పత్తిస్థితివినాశఙ్గళైన్న, నియమనాదికళైన్న- ఇవర్గళై యుడైయరాయ్,

(శ్రీమతి విష్వక్సేనే) కైఙ్కర్యలక్ష్మిక్కు ఇట్టు పిఱన్ద సేనైముదలియార్ పక్కలిలే,

(న్యస్తసమస్తాత్మైశ్వర్యమ్) వైక్కప్పట్ట తమ్ముడైయ ఎల్లా నియన్తృత్వముడైయవనాయుళ్ళవనై.

ఆంధ్రవివరణం (భావదీపిక)

అనంతరపదప్రయోగంతో నిత్యసూరుల నాయకుడైన విష్వక్సేనుడనబడే సేనైముదలియార్ గొప్పతనాన్ని తెలుపుతున్నారు.

(స్వసంకల్పమాత్ర - అవక్లుప్త జగజ్జన్మస్థితిధ్వంసాదికే) - తలచినంత మాత్రం లోనే స్థావరజంగమరూపమైన అన్ని వస్తువుల సృష్టిస్థితి లయాది కార్యాలను

నిర్వహించ గల్గినవాడు - అని భావం. **"జగత్"** అనే పదం ద్వారా స్థావర-జంగమ వస్తువుల రూపంలోని, అండం లోపల ఉండే వస్తువులన్నీ ఇక్కడ తెలుపబడుతున్నాయి. అండం, దానికి ముందున్న ప్రకృతి, మహాన్ మొదలైనవానిని సృష్టించే సమష్టిసృష్టి భగవానునకు ఒక్కనికే చెందినది కనుక, "నిత్యముక్తులకు జగద్వ్యాపారం లేదు" అని పలికే బ్రహ్మసూత్రాలతో ఏవిరోధం లేదు. వ్యష్టిసృష్టులను బ్రహ్మాదుల ద్వారా భగవానుడు నిర్వహిస్తాడని భావం. విష్వక్సేనుల మంత్రంలో కూడా **"విశ్వసృజే"** (లోకాలను సృష్టించే వానికి) అనే పదం ఉన్నది.

(శ్రీమతి విష్వక్సేనే)- కైంకర్యలక్ష్మికోసం పెట్టిపుట్టిన సేనైముదలియార్‌పై- అని అర్థం.

(న్యస్తసమస్త- ఆత్మైశ్వర్యమ్) - తన సమస్తమైన నియమన సంపదను ఉంచిన వానిని- అని అర్థం. స్తోత్రరత్నంలోని **42**వ శ్లోకంలో **"త్వదీయ భుక్తోజ్ఝిత శేషభోజినా"** అనే ఆళవన్దార్‌కూడా విష్వక్సేనుని గొప్పతనాన్ని ఈ విధంగానే తెలిపారు.

మూలము

వైనతేయాదిభి స్స్వభావతో నిరస్తసమస్తసాంసారికస్వభావైః భగవత్పరిచర్యా కరణ యోగ్యై ర్భగవత్పరిచర్యైకభోగై ర్నిత్యసిద్ధైరనన్యై ర్యథాయోగం సేవ్యమానమ్,

స్వభావతః = సహజంగానే, నిరస్త సమస్త సాంసారికస్వభావైః = అన్ని సాంసారికస్వభావాలను తీరినవారు, భగవత్ పరిచర్యాకరణ = భగవానునకు కైంకర్యం చేయడానికి, యోగ్యైః = యోగ్యతను కలవారు, భగవత్ పరిచర్యా + ఏకభోగైః = భగవానుని కైంకర్యం ఒక్కటి మాత్రమే భోగంగా కలవారు, అయిన, వైనతేయాదిభిరపి = గరుత్మంతుడు మొదలైన, అనంతైః = లెక్కలేనంతమంది నిత్యసిద్ధైః = నిత్యసూరులచేత, యథాయోగం = ఆయా స్థితులకు తగినట్లుగా, సేవ్యమానం = సేవింపబడేవాడు,

పెరియవాచ్చాన్‌పిళ్ళై వ్యాఖ్యానమ్

పెరియ తిరువడినాయనార్ తుడక్కమాన సూరిపరిషత్తాలే సేవ్యనాయిరుక్కు మెన్గిఱతుమేల్.

(వైనతేయాదిభిః) పెరియతిరువడినాయనార్ తుడక్కమాన పారిషద్యర్, గణనాయకర్ తుడక్కమానవర్‌కళాలే. పారిషద్యరాకిఱార్- గజవక్త్రాదికళ్. గణనాయకరాకిఱార్- కుముదాదికళ్.

(స్వభావతో నిరస్తసమస్తసాంసారికస్వభావైః) ఒరునాళ్వరైయిట్టిక్కే స్వసత్తాబద్ధనమాక ఇట్టియిలే యిరుక్కిఱ సకలసాంసారిక స్వభావత్తైయుడైయ రాయ్.

(భగవత్పరిచర్యాకరణయోగ్యైః) ఉడైయవన్ తిరువడికళిలే కైఙ్కర్యమ్ పణ్ణుగైక్కు ఇట్టుప్పిఱన్దవర్కళాయ్,

(భగవత్పరిచర్యైకభోగైః) భగవత్కైఙ్కర్యమొళియ త్తఱ్ఱళుక్కు ధారకమిట్టి యిలే యిరుప్పారాయ్,

(నిత్యసిద్ధైః) ఇప్పడియిరుక్కిఱ నిత్యసూరికళాలే,

(అనన్తైః) ఇన్నతనై యెన్ఱు ముడివిల్లాతవర్కళాలే,

(యథాయోగం సేవ్యమానమ్) నిన్ఱనిలైకళుక్కేడాక సేవిక్కప్పడుమవనై,

ఆంధ్రవివరణం (భావదీపిక)

పెరియ తిరువడి అనబడే గరుడుడు మొదలైన నిత్యసూరుల గోష్ఠిచేత సేవింపబడే రీతిని తరువాత ప్రయోగం ద్వారా తెల్పుతున్నారు.

(వైనతేయాదిభిః) - గరుడాళ్వార్ (పెరియతిరువడి నాయనార్) మొదలైన నిత్యసూరుల సమూహాలచే -అని అర్థం. ఆదిశబ్దంద్వారా ఏనుగు ముఖాన్ని కల్గిన గజముఖుడు, సింహముఖాన్ని కల్గిన సింహాసనుడు మొదలైన పారిషదాద్యులు, కుముద, కుముదాక్ష, చండ, ప్రచండాది గణనాయకులు మొదలైనవారు తెలుపబడుతున్నారు. ఇక తరువాత గల పదాలు వీరి గొప్పతనాన్ని తెల్పుతున్నాయి.

(స్వభావతో నిరస్తసమస్తసాంసారికస్వభావైః) - ముక్తులవలె ఏనాడూ సంసారసంబంధం లేనివారై, సహజంగానే తీరిన అన్నివిధాలైన సాంసారిక స్వభావాలను కలవారై- నిత్యులైన తాము కల తత్త్వం ఉన్నంతవరకు సంసారుల కుండే ఏవిధమైన హేయం లేనివారై,

(భగవత్పరిచర్యైకభోగైః) - భగవత్కైంకర్యం తప్ప, తమను నిలువ గలిగేటట్లు చేసేది ఇంకొకటి లేనివారై,

(నిత్యసిద్ధైః) -ఎల్లప్పుడు ఉండే నిత్యసూరులచే,

(అనన్తైః) -వీరు "ఇంతమంది" అని లెక్కించి పూర్తి కాని సంఖ్యలో ఉంటారని భావం.

(యథాయోగ్యం సేవ్యమానమ్) - భగవానుడు ఉండే సన్నివేశానికి తగినట్లు ఈ నిత్యసూరులచే సేవింపబడేవానిని.

మూలము

ఆత్మభోగేనానుసంహితపరాదికాల దివ్యామలకోమళావలోకనేన విశ్వ మాహ్లాదన్తమ్, ఈషదున్మీలిత ముఖామ్బుజోదర వినిర్గతేన దివ్యానన్దారవిన్ద శోభాజనకేన దివ్యగామ్భీర్యౌదార్య సౌన్దర్య మాధుర్యాద్యనవధిక గుణగణవిభూషి తేన అతిమనోహర దివ్యభావగర్భేణ, దివ్యలీలాలాపామృతేన అఖిలజన హృదయాన్త రాణ్యాపూరయన్తం భగవన్తం నారాయణం ధ్యానయోగేన దృష్ట్వా,

ఆత్మభోగేన = స్వాత్మానుభవంతో, అనుసంహిత= అనుసంధింపబడిన పరాదికాల = పరాదికాల తత్త్వాన్ని కల్గినది, దివ్య+అమల కోమల = దివ్యమైనది, నిర్మలమైనది, అందమైనది, అయిన, అవలోకనేన = కటాక్షంతో, విశ్వమ్ = సమస్తలోకాన్ని, ఆహ్లాదయంతమ్ = సంతోషింప జేసేవాడు, ఈషత్ + ఉన్మీలిత = కొంచెం వికసించిన, ముఖాంబుజ+ ఉదర=ముఖకమలం లోపలనుండి, వినిర్గతేన = వెలువడినది, దివ్య+ఆనన+ అరవింద = దివ్యమైన ముఖపద్మానికి, శోభాజననేన = శోభను కల్గించేది, దివ్య= దివ్యమైన, గాంభీర్య = గాంభీర్యం, ఔదార్య = ఔదార్యం, సౌందర్య = సౌందర్యం, మాధుర్య = మాధుర్యం, ఆది = మొదలైన, అనవధిక = అంతు లేని, గుణగణ = కల్యణ గుణాల సమూహంతో, విభూషితేన = అలంకరింపబడినది, అతిమనోహర= మిక్కిలిగా మనస్సును దోచే, దివ్యభావగర్భేణ = దివ్యమైన భావాలను లోపల కల్గినది అయిన, దివ్య లీలా+ఆలాప+అమృతేన = దివ్యమైన లీలావచనాలనే అమృతంతో, అఖిలజన హృదయాంతరాణి = సమస్త జనుల హృదయాంతరాలను, ఆపూరయంతం = నింపేవాడు అయిన, భగవంతం నారాయణం = భగవానుడైన శ్రీమన్నారాయణుని, ధ్యానయోగేన దృష్ట్వా = మానస సాక్షాత్కారాన్ని పొంది (ధ్యానయోగంతో దర్శించి),

పెరియవాచ్చాన్‌పిళ్ళై వ్యాఖ్యానమ్

(ఆత్మభోగేనానుసంహితపరాదికాల దివ్యామలకోమళావలోకనేన) ఇక్క టాక్షమ్ పరార్థమాకవన్దిక్కే కాలతత్త్వ ముళ్ళతనైయుమ్ స్వయప్రయోజనమాక అనుసన్ధిక్కప్పట్టు, విలక్షణమాయ్, అపరాధజ్ఞళై నినైత్తు క్కలఙ్గుగైయన్దిక్కే సుప్రసన్నసున్దరమాన కటాక్షత్తాలే,

(విశ్వమాహ్లాదయన్తమ్) సమస్తవస్తుక్కళైయుమ్ ఉకప్పిక్కక్కడవనాయ్.

(ఈషదున్మీలితముఖామ్బుజోదరవినిర్గతేన) శిఱితలర్న్ద తిరుముఖత్తామరై యిడై యినిన్ఱుమ్ పుఱప్పట్టిరుప్పతాయ్,

(దివ్యాననారవిన్దశోభాజనకేన) తిరుప్పవళత్తుక్కాభరణమ్ శాత్తినాప్పోలే అழగైయుణ్డాక్కక్కడవతాయ్,

(దివ్యగామ్బీర్యౌదార్య మాధుర్యాద్యనవధిక గుణగణవిభూషితేన) పెరియ ముழక్కమెన్న, అర్థబోధకత్వమెన్న, ఇనిమైయెన్న, ఓజఃప్రసాదాదికళెన్న- ఇవై తుడక్కమాన ఎణ్ణిఱన్ద గుణగణఙ్గళాలే అలఙ్కృతమా యిరుప్పతాయ్,

(అతిమనోహర దివ్యభావగర్భేణ) నెఞ్జై వరుత్తక్కడవతాయ్, దివ్యమాన అభిప్రాయత్తై యుళ్ళేయుడైయతాయ్,

(దివ్యలీలాపామృతేన) హర్షమ్ వழిన్ద శొల్లాకిఱ అమృతత్తాలే,

(అఖిలజన హృదయాన్తరాణ్యాపూరయన్తమ్) ఎల్లారుడైయ నెఞ్జుకళ్ అనవకాశమడైయ నిడైప్పానాయుళ్ళవనై.

(భగవన్తం నారాయణమ్) ఇప్పడి హేయప్రతిభటమాన కల్యాణ గుణఙ్గళుక్కాకరనాన నారాయణనై,

(ధ్యానయోగేన దృష్ట్వా) మానససాక్షాత్కారమ్ పణ్ణి.

"ధ్యానయోగేన దృష్ట్వా" ఎన్రైయాలే- భక్తియై ప్పణ్ణినాల్ తత్ఫలమాక వరుమ్ సాక్షాత్కారమ్ శొన్నాప్పోలే యిరానిన్ఱతు. "శరణమనువ్రజేత్" ఎన్ఱ ప్రపత్తి పణ్ణినతు నిష్ఫలమామో? ఎన్నిల్, అన్ఱు, ప్రపత్తిఫలమాన సాక్షాత్కారత్తైయే శొల్లుకిఱతు. ఆనాల్, "ధ్యానయోగేన" ఎన్ఱతు - శెయ్యుమ్బడియెన్? ఎన్నిల్, ధ్యానయోగత్తాలే కాణుమాపోలే కణ్డెన్గిఱతు. "ధ్యానయోగేన దృష్ట్వా" ఎన్ఱు, "ప్రత్యహమాత్మోజ్జీవనాయైవ మనుస్మరేత్" ఎన్ఱ శొన్న కాలక్షేపార్థానుసన్ధానన్దాన్ మున్నిట్టి వెళిప్పట్టతాకవు మామ్.

ఆంధ్రవివరణం (భావదీపిక)

(ఆత్మభోగేన అనుసంహిత పరాదికాలదివ్యామలకోమలావలోకనేన విశ్వమాహ్లాదయంతమ్) - తన కటాక్షంతో సమస్తచేతనులను సంతోషింపజేసేవానిని- అని సారార్థం.

(ఆత్మభోగేన అనుసంహిత) - ఈ ప్రయోగం అన్ని వస్తువులను ఆనందింప జేయడాన్ని తన ప్రయోజనంగా అనుసంధిస్తున్నాడని తెల్పుతున్నది.

(పరాదికాల) - ఈ పదం - ఈ అనుసంధానం కాలతత్త్వం ఉన్నంతవరకు కొనసాగుతుంది- అంటే- నిత్యంగా నిలచి ఉంటుంది - అని తెల్పుతున్నది.

(దివ్య) - గొప్పదైనది ఈ కటాక్షం.

(అమల) - చేతనులు చేసే దోషాలను చూచి కాలుష్యాన్ని (కోపాన్ని) పొందని కటాక్షం.

(అవలోకన) ఈ శబ్దం కటాక్షాన్ని నిర్దేశిస్తుంది.

(విశ్వమాహ్లాదయంతమ్) - సమస్తవస్తువులు పూర్వం తెల్పిన కటాక్షంతో ఆనందింపజేసేవానిని- అని భావం. ఇకపై, **"ఆపూరయంతమ్"** అనే పర్యంతం భగవానుని వాగమృతాన్ని వర్ణిస్తున్నారు.

(ఈషదున్మీలితముఖాంబుజోదర వినిర్గతేన) - మొదట ఈ వాగమృతం వెలువడే చోటును వర్ణిస్తున్నారు. కొంచెం వికసించిన ముఖపద్మం నుండి వెలువడినదై,

(దివ్యాననారవింద శోభాజనకేన) - అందమైన ముఖపద్మానికి, ముఖ్యంగా అధరానికి, ఒకగొప్ప ఆభరణం అలంకరించినట్లుగా అందాన్ని కల్గించగల్గినదై ఈ వాగమృతం ఉన్నది.

(దివ్యగాంభీర్య-ఔదార్య-మాధుర్యాది-అనవధికగుణగణ విభూషితేన) - అందమైన, గంభీరమైన గొప్ప మేఘధ్వని, అర్థాలను గొప్పగాను స్పష్టం చేసే ఔదార్యం, మధురస్వరం, కృప మొదలైన లెక్కలేనన్ని గుణసమూహాలతో అలంకరింపబడినదై ఉన్నది, ఈ వాగమృతం.

(అతిమనోహరదివ్యభావగాంభీర్యేణ) - మనస్సును మిక్కిలి ఆకర్షించగల్గినదై, అందమైన అర్థాలను కల్గినదై ఉన్నది, ఈ వాగమృతం.

(దివ్యలీలాలాపామృతేన) - ఇటువంటి గొప్ప ఆనందాన్ని కురిపించే వాక్కు అనే అమృతంతో.

(అఖిలజనహృదయాంతరాణి ఆపూరయంతమ్) - అందఱి మనస్సులను పూర్తిగా నిండించేవాడైన,

(భగవంతం నారాయణమ్) - ఈ విధంగా హేయాలకు ప్రతిభటంగాను, కల్యాణగుణాలకు అద్వితీయమైన ఆశ్రయంగాను ఉండేవాడు కనుక **"భగవాన్"** అనబడే నారాయణుని.

(ధ్యానయోగేన దృష్ట్వా)- మనస్సుతో సాక్షాత్తు దర్శించి- అని అర్థం. **"ధ్యానయోగేన దృష్ట్వా"** అని అంటూ యోగశబ్దాన్ని నిర్దేశించడం వల్ల భక్తియోగాన్ని అనుష్ఠించి, దాని ఫలంగా మనస్సులో కలిగే సాక్షాత్కారాన్ని తెల్పినట్లు తోస్తున్నదే. మొదటి చూర్ణికలో **"శరణ మనువ్రజేత్"** అని ప్రపత్తి చేసినట్లుగా చెప్పినదానికి ఉపయోగం లేదా మఱి ! అని అంటే- ఆ విధంగా భావించరాదు. ప్రపత్తిని చేసిన వారికి కూడా భగవానుడు ఆరీతిలో మనస్సులో సాక్షాత్కరిస్తాడు. దానినే ఈ ప్రయోగం తెల్పుతున్నదని చెప్పవచ్చు. **"ధ్యానయోగేన"** అనేది భక్తియోగంతో మనస్సులో సాక్షాత్తు దర్శించినట్లు - అనే అర్థాన్ని ఇస్తుంది. ఆ రీతిలో కాకుండా రెండవ చూర్ణికలో, తన ఆత్మ ఉజ్జీవించడంకోసం ప్రతిదినం ఈ రీతిలోనే అనుసంధించాలి- అని పల్కిన అనుసంధానం పరిణమించి ప్రత్యక్షసాక్షాత్కారంగా ఫలించే దర్శనాన్ని **"ధ్యానయోగేన దృష్ట్వా"** అనే ప్రయోగం తెలియజేస్తున్నదని కూడా చెప్పవచ్చు.

మూలము

(తతో) భగవతో నిత్యస్యామ్య మాత్మనో నిత్యదాస్యం చ యథావస్థిత మను సన్ధాయ, "కదాహం భగవన్తం నారాయణం మమ కులనాథం మమ కులదైవతం మమ కులధనం మమ భోగ్యం మమ మాతరం మమ పితరం మమ సర్వం సాక్షాత్కరవాణి చక్షుషా, కదాహం భగవత్పాదామ్బుజద్వయం శిరసా ధారయిష్యామి, కదాహం భగవత్పాదామ్బుజద్వయపరిచర్యాకరణ యోగ్యః తదేకభోగ స్తత్పాదౌ ప్రవేక్ష్యామి, కదాహం భగవత్పాదామ్బుజద్వయ పరిచర్యాశయా నిరస్తమస్తేతర భోగాశః అపగతసమస్తసాంసారికస్వభావః, తత్పాదామ్బుజద్వయం పరిచరిష్యామి, కదా మాం భగవాన్ స్వకీయయాఽ తిశీతళయా దృశాఽవలోక్య స్నిగ్ధగమ్భీర మధురయా గిరా పరిచర్యాయా మాజ్ఞాపయిష్యతి" ఇతి భగవత్పరిచర్యాయా మాశాం వర్ధయిత్వా,

తతః = తరువాత, భగవతః = భగవానునియొక్క, నిత్యసామ్యం = నిత్యమైన శేషిత్వాన్ని, ఆత్మనః = తనయొక్క, నిత్యదాస్యం చ = నిత్యమైన శేషత్వాన్ని, యథావస్థితం = యథాతథంగా, అనుసంధాయ = అనుసంధించి, కదా అహం =

ఎపుడు నేను, మమ కులనాథం = నా కులనాథుడు, మమ కులదైవతం = నాకులదైవం, మమ కులధనం = నాకులధనం, మమ భోగ్యం=నాకు భోగ్యభూతుడు, మమ మాతరం = నా తల్లి, మమ పితరం = నా తండ్రి, మమ సర్వం = నాకు సర్వస్వం అయిన, భగవంతం నారాయణం = భగవానుడైన శ్రీమన్నారాయణుని, చక్షుషా సాక్షాత్కరవాణి = నేత్రాలతో దర్శించ గలను?, కదా అహం = ఎపుడు నేను, భగవత్ పాదాంబుజ ద్వయ = భగవానుని పాదపద్మాలు రెండింటిని, పరిచర్యాశయా = సేవించడంలోని ఆశతో, నిరస్తసమస్త + ఇతర భోగాశః = మిగిలిన అన్ని భోగాలపట్ల ఆశ తీరినవాడనై, అపగత సమస్త సాంసారిక స్వభావః = అన్నివిధాలైన సాంసారిక స్వభావాలు తొలగినవాడనై, తత్పాద+అంబుజద్వయం = ఆ భగవానుని శ్రీచరణాలు రెండింటిని, ప్రవేక్ష్యామి= ప్రవేశించగలను (ఆశ్రయించగలను), కదా అహం = నేను ఎపుడు, భగవత్ పాద+ అంబుజద్వయ = భగవానుని శ్రీచరణాలు రెండింటిని, పరిచర్యాకరణ = పరిచర్య చేయడంలో, యోగ్యః = యోగ్యుడనై, తత్ + ఏకభోగః = ఆ కైంకర్యం ఒక్కటి మాత్రమే భోగంగా కలవాడనై, తత్పాదౌ = ఆ భగవానుని పాదాలను రెండింటిని, పరిచరిష్యామి = పరిచర్యచేయగలను, కదా మాం = ఎపుడు నన్ను, భగవాన్ = భగవానుడు, స్వకీయయా = తనయొక్క, అతిశీతలయా = మిక్కిలి చల్లని, దృశా = చూపుతో, అవలోక్య = కటాక్షించి, స్నిగ్ధగంభీర మధురయా = మిక్కిలి గంభీరమైన, మధురమైన, గిరా = మాటతో, పరిచర్యాయాం = (తన) సేవలో, ఆజ్ఞాపయిష్యతి = ఆజ్ఞాపిస్తాడు?, ఇతి = అని, భగవత్ పరిచర్యాయాం = భగవత్కైంకర్యంలో, ఆశాం= ఆశను, వర్ధయిత్వా = పెంపొందించు కొని,

పెరియవాచ్చాన్‌పిళ్ళై వ్యాఖ్యానమ్

(భగవతో నిత్యస్యామ్యమాత్మనో నిత్యదాస్యఞ్చ యథావస్థిత మనుసన్ధాయ) ఇరువరుడైయవుమ్ శాస్త్రసిద్ధమాన స్వస్వామిసమ్బన్ధత్తై యుణర్న్దు, ఇని, అన్ద సాక్షాత్కారలాభమాన పేర్ర్పిల్ మనోరథప్రకారమ్ శొల్లుకిఱతు మేల్ **(కదాహ మిత్యాదియాలే).**

(కదా) అన్నాళ్ ఎన్దాళెన్ఱు పతఱుకిఱార్.

(అహమ్) అవ్యభిచారియాన ఉపాయమ్ కైపుకున్దు, పేర్ర్పిల్ పతర్ర్పత్తై యుడైయనాన నాన్.

(భగవన్తం నారాయణమ్) ఆఱియిరుక్కవొణ్ణాతపడియాన గుణజ్ఞళైయుమ్, ప్రాప్తియై యుముడైయవనై.

(మమ నాథమ్) ఎనక్కు వకుత్త శేషియాయుళ్ళవనై.

(మమ కులదైవతమ్) సామాన్యమాయిరుక్కైయన్ఱిక్కే ఎఙ్గళుక్కు కులక్రమా గతనాయుళ్ళవనై.

(మమ కులధనమ్) ఎనక్కు కులక్రమమాక ఆపత్తుక్కు జీవిక్క క్కైముతలా యుళ్ళవనై.

(మమ భోగ్యమ్) ఎనక్కు భోగ్యమానవై.

(మమ మాతరమ్) ఎనక్కు ధారకనుమాయ్, పోషకనుమాయుళ్ళవనై,

(మమ పితరమ్) ఎనక్కు ఉత్పాదకనుమాయ్, హితప్రవర్తకనుమాయుళ్ళవనై.

(మమ సర్వమ్) "మాతా పితా భ్రాతా నివాసశ్శరణం సుహృద్గతి ర్నారాయణः" ఎన్ఱుమ్, "త్వ మేవ మాతా చ పితా త్వమేవ" ఎన్ఱుమ్, 'శేలేయ్ కణ్ణియరుమ్" ఎన్ఱుమ్ శొల్లుకిఱపడియే అనుక్తమాన సమస్తవస్తుక్కళుమానవనై.

(సాక్షాత్కారవాణి చక్షుషా) ఇప్పోతై మానససాక్షాత్కారమొళియ, "సదా పశ్యన్తి" ఎన్ఱిఱపడియే "కణ్డుకొణ్డెన్ కణ్ణిణైకళెన్ఱుకొలో కళిక్కునాళ్" ఎన్ఱిఱార్.

(కదాహం భగవత్పాదామ్బుజద్వయం శిరసా ధారయిష్యామి) 'మదీయ మూర్ధాన మలఙ్కరిష్యతి" ఎన్ఱుమ్, "తళిర్ పుఱైయుమ్ తిరువడి యెన్ తలైమేలవే" ఎన్ఱుమ్ శొల్లుకిఱపడియే వకుత్త శేషియానవవనుడైయ నిరతిశయభోగ్యమాన తిరువడిత్తామరైకళై నాన్ శిరసా వహిప్పతెన్ఱో? ఎన్ఱిఱార్.

(కదాహం భగవత్పాదామ్బుజద్వయపరిచర్యాకరణయోగ్య స్తత్పాదౌ పరిచరిష్యామి) ఇత్తిరువడికళిళ్ కైఙ్కర్యమ్ పణ్ణుక్కైక్కు యోగ్యనాయ్ కైఙ్కర్యమ్ పణ్ణువతెన్ఱుకొలో? ఎన్ఱిఱార్.

(కదాహం భగవత్పాదామ్బుజద్వయ పరిచర్యాశయా నిరస్త సమస్తేతరభోగాశः అపగతసమస్తసాంసారికస్వభావः తత్పాదామ్బుజద్వయం ప్రవేక్ష్యామి) సర్వేశ్వరన్ తిరువడికళిలే కైఙ్కర్యరుచియాలే పోక్కడిక్కప్పట్ట పుఱమ్బుళ్ళ విషయఙ్గళాలుణ్డాన భోగశ్రద్ధైయుడైయనాయ్, తన్నుడైయే పాఱిప్పోన రాగద్వేషాదికళాకిఱ సమస్త సాంసారికస్వభావత్తై యుడైయనాయ్ క్కొణ్డు, నాన్ ఎన్ఱెక్కు అన్ద పాదామ్బుజ ద్వయత్తై క్కిట్టువేన్ -ఎన్ఱిఱార్.

(కదా మాం భగవాన్ స్వకీయయా అతిశీతలయా దృశాఽవలోక్య స్నిగ్ధగమ్భీర మధురయా గిరా పరిచర్యాయా మాజ్ఞాపయిష్యతి) పురుషోత్తమనానవన్ తన్నుడైయ అఱ క్కుళిర్న్ద తిరుక్కణ్గళాలే కటాక్షిత్తు, ముగ్ళ్గి యినితాన పేచ్చాలే "ముకప్పే కూవి ప్పణికొళ్ళాయ్" ఎన్ఱిఱపడియే కైఙ్కర్యత్తిల్, ఎన్నై యేవప్పుకుకిఱతెప్పోతో?

(ఇతి భగవత్పరిచర్యాయామాశాం వర్ధయిత్వా) ఎన్ఱు ఇప్పుడైకళిలే భగవత్కైఙ్కర్యత్తిల్ ఆశైయై వళర్త్తి.

ఆంధ్రవివరణం (భావదీపిక)

ఇక, "ఆశాం వర్ధయిత్వా" అనే పర్యంతం ఇతడు (జీవుడు) భగవానునకు కైంకర్యం చేయాలి- అనే ఆశను పెంచే రీతిని తెల్పుతున్నారు.

(భగవతో నిత్యసామ్యమ్ ఆత్మనో నిత్యదాస్యం చ యథావస్థిత మను సంధాయ) - "స్యాజ్జీవనేచ్ఛా యది తే స్వపత్తాయాం స్పృహా యది, ఆత్మదాస్యం హరేः స్వామ్యం స్వభావం చ సదా స్మర" (నీ ఉజ్జీవనంలో ఆశ ఉంటే, నీ సత్తపట్ల కోరిక ఉంటే ఆత్మయొక్క భగవద్దాస్యాన్ని, హరియే స్వామి అనే విషయాన్ని స్వభావసిద్ధాలని స్మరించు) అనే రీతిలో విష్ణుతత్త్వశ్లోకం క్రమంలో భగవానుడు ఎల్లప్పుడూ స్వామిగా, జీవాత్మ ఎల్లప్పుడు అతనికి దాసుడుగా సహజంగా ఉండే సంబంధాన్ని గ్రహించి- అని అర్థం. ఇక, ఈ సంబంధం జ్ఞానంవల్ల, పూర్వం తెల్పిన సాక్షాత్కారంవల్ల కలిగే కైంకర్యం చేయాలనే మనోరథం వర్ణింపబడుతున్నది.

(కదా) -"ఆనాడు ఎపుడు వస్తుందో కదా" అని తహతహలాడుతున్నారు.

(అహం) - తప్పి పోలేని ఉపాయమైన భగవానుడు వశమైనందున ప్రాప్యమనే కైంకర్యంలోని తహతహను కల్గిన నేను- అని అర్థం.

(భగవంతం నారాయణమ్) - నేను ఆలస్యాన్ని ఓర్చుకొని, సహించి ఉండలేని రీతిలోని కల్యాణ గుణాలను కల భగవానుడై, నాతో అన్నివిధాలైన సంబంధా లను కల నారాయణుడై ఉన్నాడు కదా.

(మమ నాథమ్) - నాకు ప్రాప్తస్వామియై ఉన్నవాడు కదా.

(మమ కులదైవతమ్) - అందఱికి సామాన్యంగా నాథుడై ఉండడంకాక, "ఎన్నై తన్నై తన్నై" (తిరుప్పల్లాణ్డు-6) (నా తండ్రికి తండ్రికి తండ్రి) అనే రీతిలో మా కులానికి తరతరాలుగా ఉండే దైవమై ఉన్నాడు కదా అతడు.

(మమ కులధనమ్) - మాకులానికి ఆపదలలో సహాయపడే ధనంగా ఉన్నవాడు కదా అతడు.

(మమ భోగ్యమ్) - నాకు భోగ్యుడై ఉండేవాడు కదా అతడు.

(మమ మాతరమ్) - కడుపులో పెట్టుకొనే తల్లివలె నన్ను సృష్టించినవాడై, హితాన్నే చేసినవాడు కదా అతడు.

(మమ పితరమ్) - నన్ను జనింపజేసినవాడై, నాకు హితాన్ని కల్గించేవాడు కదా అతడు.

(మమ సర్వమ్) - **"మాతా పితా భ్రాతా నివాసశ్శరణం సుహృద్గతి ర్నారాయణః"** (తల్లి, తండ్రి, సోదరుడు, నివాసం, మిత్రం, శరణం, గతి నారాయణుడే) అనే సుబాలోపనిషత్తు వాక్యక్రమంలోను, **"త్వమేవ మాతా చ పితా త్వమేవ"** అనే క్రమంలోను, **"శేలేయ్ కణ్ణియరుమ్ పెరుమ్ శెల్వముమ్ నన్ మక్కళుమ్, మేలాత్తాయ్ తన్దైయుమ్ అవరే ఇని యావారే"** (తిరువాయ్-5-1-8) (చేపలవంటి కళ్ళను కల స్త్రీలు, గొప్ప సంపద, సత్సంతానం, ఇంతేకాక, తల్లి, తండ్రి నారాయణుడే, మిగిలినవారంతా అతడే.) అని ఆళ్వార్లు పల్కిన రీతిలో ఇక్కడ చెప్పబడని అన్నివిధాలైన వస్తువులు ఉండేవాడుకదా అతడు.

(సాక్షాత్కరవాణి చక్షుషా) - ఇతః పూర్వం చెప్పబడిన మానస సాక్షాత్కారం వలె కాకుండా, **"తద్విష్ణోః పరమం పదం సదా పశ్యంతి సూరయః, దివీవ చక్షురాతతం, తద్విప్రాసో విపన్యవో జాగృవాంసః సమింధతే విష్ణోర్యత్ పరమం పదమ్"** (ఋక్-అష్టక-1-2-7, సామవేదం- 3-18-2-4) (విష్ణువుయొక్క ఆ పరమపదాన్ని నిత్యసూరులు ఎల్లప్పుడు దర్శిస్తున్నారు. ఆ పరమపదం, అన్నిటిని ప్రకాశింపజేసేవాడు, ఆకాశంలో ఉన్నవాడు, లోకాలకు అన్నిటికి నేత్రమైనవాడు అయిన సూర్యునివలె ప్రకాశాన్ని కల్గినది. విష్ణువుయొక్క ఏ పరమపదం ఉన్నదో, అందులో, మేధావులు, స్తుతించడమే స్వభావంగా కలవారు, జాగరూకులై ఉండేవారైన నిత్యసూరులు ప్రకాశిస్తున్నారు) అనే వేదవాక్యానుసారంగా, **"కణ్డుకొణ్డు ఎన్ కణ్ణినైకళ్ ఎన్దుకొలో కళిక్కుమ్ నాళ్"** (పెరుమాళ్.తిరు-1-1) (దర్శించి నా రెండు నేత్రాలు ఆనందించే దినం ఏనాడో కదా) అని కులశేఖరాళ్వార్లు అనుగ్రహించిన రీతిలో నేను పరమపదాన్ని చేరి, అతనిని నేరుగా దర్శించగలిగేది ఎపుడో కదా !"

(కదాహం భగవత్పాదాంబుజ ద్వయం శిరసా ధారయిష్యామి) - **"కదా పునః శంఖరథాంగకల్పక ధ్వజారవిందాంకుశవజ్రలాంఛనమ్, త్రివిక్రమ ! త్వచ్చరణాంబుజ ద్వయం మదీయ మూర్ధాన మలంకరిష్యతి"** (స్తోత్రరత్న-31) (త్రివిక్రమా ! శంఖం, చక్రం, కల్పవృక్షం, ధ్వజం, పద్మం, అంకుశం, వజ్రం- అనే వీటి చిహ్నాలతో అంకితమైన నీ చరణాంబుజయుగాన్ని నా తల ఎపుడోకదా వహిస్తుంది?) అని, **"తళిర్పురైయుమ్ తిరువడి ఎన్ తలైమేలవే"** (తిరు-నెడు-1) (చిగురుటాకు వంటి శ్రీపాదం నా తలపై ఉండాలి) అని పలికే రీతిలో నా స్వరూపానికి తగిన శేషియొక్క అంతు లేని భోగ్యతను కల శ్రీచరణపద్మాలను నేను తలతో వహించడం ఎపుడో ఏనాడో కదా !

(కదాహం భగవత్పాదాంబుజద్వయపరిచర్యాశయా నిరస్తసమస్తేతరభోగాశః అపగతసమస్తసాంసారికస్వభావః తత్పాదాంబుజద్వయం ప్రవేక్ష్యామి) - సర్వేశ్వరుని శ్రీచరణాలలో చేసే కైంకర్యరుచి విషయంలో గల ఆశచేత అన్యవిషయాలను అనుభవించాలనే ఆశ తొలగినవాడనై, రాగం (హేయవిషయాలలోని ఆశ), ద్వేషం (మంచి విషయాలపట్ల వ్యతిరేకభావం) మొదలైన అన్ని విధాలైన లౌకిక (సాంసారిక) స్వభావాలు తమకుతామే తొలగినవాడనై, నేను ఎపుడు ఆ శ్రీచరణపద్మాలను పొందగలను?

(కదా మాం భగవాన్ స్వకీయయా అతిశీతలయా దృశా అవలోక్య స్నిగ్ధగంభీర మధురయా గిరా పరిచర్యాయామ్ ఆజ్ఞాపయిష్యతి) - పరమపురుషుడు తన చల్లని తిరునేత్రాలతో కటాక్షించి, ప్రేమను కల్గినది, గంభీరమైనది, మధురమైనది అయిన వాక్కుతో **"ముకప్పే కూవి పణికొళ్ళాయ్"** (తిరువాయ్-8-5-7) (సమక్షంలో పిలిచి కైంకర్యాన్ని గ్రహించు) అనే రీతిలో కైంకర్యంలో నన్ను నియమించడం ఎపుడో కదా!

(ఇతి భగవత్ పరిచర్యాయా మాశాం వర్ధయిత్వా) - అని ఈ రీతిలో భగవత్కైంకర్యంలో ఆశను వృద్ధి చేసికొని,

మూలము

తయైవాశయా తత్ప్రసాదోపబృంహితయా భగవన్త ముపేత్య దూరాదేవ భగవన్తం శేషభోగే శ్రియా సహాసీనం వైనతేయాదిభి స్సేవ్యమానం "సమస్తపరివారాయ శ్రీమతే నారాయణాయ నమః" ఇతి ప్రణమ్యోత్థాయోత్థాయ, పునః

పునః ప్రణమ్య, అత్యన్తసాధ్వస వినయావనతో భూత్వా, భగవత్పారిషదగణ నాయకై ర్ద్వారపాలైః, కృపయా స్నేహగర్భయా దృశాఽవలోకిత, స్సమ్యగభివన్దితైః తైస్తైరేవాను మతో భూత్వా, భగవన్త ముపేత్య శ్రీమతా మూలమన్త్రేణ (భగవన్) మామైకాన్తి కాత్యన్తిక పరిచర్యాకరణాయ పరిగృహ్ణీష్వేతి యాచమానః, ప్రణమ్యాత్మానం భగవతే నివేదయేత్.

తత్ప్రసాద= ఆ భగవానుని అనుగ్రహం చేత, ఉపబృంహితయా= వృద్ధిపొందింపబడిన, తయా+ఏవ ఆశయా = ఆ ఆశతోనే, భగవంతమ్ = భగవానుని, ఉపేత్య = దరిచేరి, శేషభోగే = ఆదిశేషుని శరీరంపై, శ్రియా సహ=లక్ష్మీదేవితోపాటు, ఆసీనం = వేంచేసి ఉన్నవాడు, వైనతేయాదిభిః = గరుడుడు మొదలైనవారిచేత, సేవ్యమానం= సేవింపబడుతున్నవాడు అయిన, భగవంతం = భగవానుని, "సమస్త పరివారాయ శ్రీమతే నారాయణాయ నమః" = సమస్త పరిజనులతో కూడుకొని ఉండే శ్రీమన్నా రాయణునకు నమస్కారం, ఇతి= అని, దూరాత్ + ఏవ = దూరంనుండే, ప్రణమ్య= ప్రణమిల్లి, ఉత్థాయ ఉత్థాయ = మాటిమాటికి (ప్రణమిల్లి) పైకిలేచి, పునః పునః ప్రణమ్య = మళ్ళీ మళ్ళీ నమస్కరించి, అత్యంతసాధ్వస = మిక్కిలి జంకుతో, వినయ = వినయంతో, అవనతః భూత్వా = నమస్కరించినవాడై, భగవత్ పారిషద గణనాయకైః = భగవానుని సభలో ఉండే గణనాథులచే, ద్వారపాలైః=ద్వార పాలకులచే, కృపయా = కృపతో, స్నేహగర్భయా = స్నేహపూర్వకమైన, దృశా = చూపుతో, అవలోకితః = కటాక్షింప బడినవాడై, సమ్యక్ + అభివందితైః = చక్కగా నమస్కరింపబడిన, తైః తైః+ఏవ= ఆయా గణనాథులు, ద్వారపాలకులు మొదలైనవారిచేతనే, అనుమతః = అనుమతింపబడినవాడై, భగవంతమ్ ఉపేత్య= భగవానుని దరిచేరి, శ్రీమతా మూలమంత్రేణ = అష్టాక్షరీమహామంత్రంతో, ఐకాంతిక = అనన్యమైన, ఆత్యంతిక= అంతం లేని, పరిచర్యాకరణాయ= కైంకర్యం చేయడంకోసం, మాం = నన్ను, పరిగృహ్ణీష్వ = స్వీకరించు, ఇతి యాచ మానః = అని యాచించేవాడై, ఆత్మానం= తనను, భగవతే = భగవానునకు, నివేదయేత్ = సమర్పించుకోవాలి.

పెరియవాచ్చాన్‌పిళ్ళై వ్యాఖ్యానమ్

(తయైవాశయా తత్ప్రసాదోపబృంహితయా భగవన్తముపేత్య) భగవత్ప్రసాదత్తాలే మేన్మేలన క్కరై పురణ్డు పెరుకి వరుకిఱ అన్ద ఆశైయోడేకూడ సర్వేశ్వరనై క్కిట్టి.

(దూరాదేవ భగవన్తం శేషభోగే శ్రియా సహాసీనమిత్యాది) "దూరాదేవ-ప్రణమ్య" ఎన్ఱ మేలే అన్వయమ్. తిరువనన్దాళ్వాన్ మడియిలే పెరియపిరాట్టి యారోడేకూడ ఇరుప్పానాయ్, పెరియతిరువడినాయనార్ తొడక్కమాన నిత్యసూరి కళాల్ సదా సేవ్యమాననాయిరుక్కిఱ భగవానై. "సమస్తపరివారాయ శ్రీమతే నారాయణాయ నమః" ఎన్ఱ దూరత్తిలే దెణ్డనిట్టు విళువతెళువతాయ్, పిన్నైయు మాదరాతిశయత్తాలే పలకాల్ దెణ్డనిట్టు.

(అత్యన్తసాధ్వసేత్యాది) మికపుముణ్డాన ఉళ్ళచ్చత్తాలే పుడవై యొతుక్కువతు, వాయై ప్పుతైప్పతాయ్‌కొణ్డు తలైశాయ్‌త్తు, భగవానుడైయ పారిషదత్తిరు వోలక్కత్తిలవర్‌కళ్, గణనాయకర్, పడైత్తలైవర్, తిరువాశల్ కాప్పార్ - ఇవర్‌కళాలే స్నేహత్తై ప్పాతిన్ద కొణ్డిరుక్కిఱ కృపైయాలే పార్‌క్కప్పట్టు,

(సమ్యగభివన్దితైః తైస్తైరేవానుమతో భూత్వా భగవన్త ముపేత్య శ్రీమతా మూలమన్త్రేణ, భగవన్! మామైకాన్తికాత్యన్తికపరిచర్యాకరణాయ పరిగృహ్ణీష్వేతి యాచమానః ప్రణమ్యాత్మానం భగవతే నివేదయేత్) బుద్ధిపూర్వకమాక దెణ్డనిడప్పట్టిక్కిఱవవర్ కళాలే అనుమతనాయ్‌క్కొణ్డు, శ్రీవైకుణ్ఠనాథనరుకే శెన్ఱు, పెరియతిరుమన్త్రత్తాలే "అడియేనై అనన్యపరనాక్కి, నిరవధికమాన కైఙ్కర్యత్తిన్ పొరుట్టు కొణ్డరుళ వేణు" మెన్ఱు ప్రార్థియానిక్కిఱ తన్నై ఎమ్బెరుమానుక్కు సమర్పిక్కక్కడవన్.

ఆంధ్రవివరణం (భావదీపిక)

(తయైవాశయా తత్ ప్రసాదోపబృంహితయా భగవంత ముపేత్య) - భగవానుని అనుగ్రహంవల్ల ఇంకా ఇంకా పెల్లుబికి ప్రవహించే ఆ ఆశతోపాటు అతని దరిచేరి.

(దూరాదేవ భగవంతం శేషభోగే శ్రియా సహాసీనం ప్రణమ్య)- "దూరాదేవ" అనే పదం ఈ ప్రయోగం చివరలో ఉండే "ప్రణమ్య" అనే పదంతో అన్వయిస్తుంది. "దూరం నుండే ప్రణమిల్లి" - అని అర్థం. ఎవరిని ఏవిధంగా నమస్కరించడం? అని అనే విషయాన్ని మిగిలిన పదాలు వివరిస్తున్నాయి. నమస్కరించడం ఎవరిని? అని అంటే-

(భగవంతం శేషభోగే శ్రియా సహాసీనమ్) - ఆదిశేషుని ఒడిలో లక్ష్మీదేవితో పాటు వేంచేసి ఉన్నవాడై, పెరియ తిరువడి అనే గరుడుడు మొదలైన నిత్యసూరులచే ఎల్లప్పుడు సేవింపబడే భగవానుని- అని అర్థం. ఏవిధంగా నమస్కరించడం? అని అంటే-

(సమస్తపరివారాయ శ్రీమతే నారాయణాయ నమః- ఇతి ప్రణమ్య ఉత్థాయ ఉత్థాయ పునః పునః ప్రణమ్య) - "అందఱు పరిజనాలతో కూడిన శ్రీమన్నారాయణు నకు నమస్కారం" అని దూరంనుండే దండం పెట్టి, దానికి పిమ్మట భగవానుని సమీపించే వరకు మాటిమాటికి ఆదారాతిశయంతో ప్రణమిల్లుతూ సమీపించి,

(అత్యంతసాధ్వసవినయావనతో భూత్వా భగవత్పారిషదగణనాయకైః ద్వారపాలైః కృపయా స్నేహగర్భయా దృశ్యాఽవలోకితో భూత్వా) - మిక్కిలిగా కల్గిన మనస్సులోని భయంచేత వస్త్రాలను ముడిచి పట్టుకోవడం, నోటిని చేతితో మూసికోవడం మొదలైనవానిని చేస్తూ తలవంచి, భగవానుని పారిషత్ సమూహానికి చెందినవారు, గణనాయకులనే సేనాధిపతులు, ద్వారపాలకులనే వాకిలిని కాచేవారు మొదలైనవారిచే ప్రేమపూర్వకమైన కరుణాకటాక్షాలతో కటాక్షింపబడి,

(సమ్యక్ అభివందితైః తైరేవానుమతో భూత్వా భగవంత ముపేత్య, శ్రీమతా మూలమంత్రేణ "భగవన్! మామ్ ఐకాంతిక- ఆత్యంతిక పరిచర్యాకరణాయ పరిగృహ్ణీష్వ" ఇతి యాచమానః ప్రణమ్య ఆత్మానం భగవతో నివేదయేత్) - (తనచే) మనఃపూర్వకంగా నమస్కరింపబడిన వారిచే అనుమతింపబడి, శ్రీవైకుంఠనాథుని వద్దకు చేరి, పెరియ తిరుమంత్రమనే అష్టాక్షరీ మహామంత్రాన్ని అనుసంధించి, "భగవన్! నన్ను వేఱు దేనిలోను అభినివేశాన్ని పొందకుండా ఉండేటట్లుగా చేసి, కాలం అంతా అవధిలేని నీ కైంకర్యాన్ని చేయడంకోసం నన్ను వినియోగించుకోవాలి" అని ప్రార్థించేవాడై నమస్కరించి తనను భగవానునివద్ద సమర్పించుకోవాలి.

మూలము

4. తతో భగవతా స్వయమేవ ఆత్మసంజీవనేనామర్యాదశీలవతాఽతిప్రేమా న్వితేనావలోకనేనావలోక్య సర్వదేశ సర్వకాల సర్వావస్థోచితాత్యన్తశేషభావాయ స్వీకృతోఽనుజ్ఞాత శ్చాత్యన్తసాధ్వస వినయావనతః కిఙ్కుర్వాణః కృతాఞ్జలిపుటో భగవన్త ముపాసీత.

తతః = అనంతరం, భగవతం = భగవానునిచే, స్వయమేవ = స్వయంగానే, ఆత్మసంజీవనేన = ఆత్మను తరింపజేసేది, అమర్యాద శీలవతా = అవధిలేని శీల గుణాన్ని కల్గినది, అతిప్రేమాన్వితేన = మిక్కిలి ప్రేమతోకూడినది, అయిన, అవలోక నేన = కటాక్షంతో, అవలోక్య = చూచి, సర్వదేశసర్వకాల సర్వావస్థా + ఉచిత = అన్ని ప్రదేశాలలో, అన్ని సమయాలలో, అన్ని సన్నివేశాలలో తగిన, అత్యంతశేష

భావాయ= అత్యంత దాస్యాన్ని చేయడం కోసం, స్వీకృతః = స్వీకరింపబడినవాడై, అనుజ్ఞాతః + చ = ఆ కైంకర్యాన్ని చేయడానికి అనుమతింపబడినవాడై, అత్యంత సాధ్వసవినయ = మిక్కిలి జంకుతో, వినయంతో, అవనతః = వంగినవాడై, కింకుర్వాణ = కైంకర్యాన్ని చేస్తూ, కృతాంజలిపుటః = అంజలి చేసేవాడై, భగవంతం ఉపాసీత = భగవానుని సేవించాలి.

పెరియవాచ్చాన్‌పిళ్ళై వ్యాఖ్యానమ్

ఇని మేల్, ఇప్పడిప్రార్థనానుగుణమాక అఙ్గీకృతనాయ్, కైఙ్కర్యమ్ పణ్ణిక్కొణ్డిరుప్పా నెన్గిఱతు - (తతో భగవతేత్యాదియాలే)

(తతః) ఆత్మసమర్పణమ్ పణ్ణిన అనన్తరమ్,

(భగవతా) పురుషోత్తమనాలే,

(స్వయమేవ) ఇని ఇవనపేక్షిత్తపడిత్తానే,

(ఆత్మసఞ్జీవనేనామర్యాద శీలవతాతిప్రేమాన్వితేనావలోకేన) ఆత్మసముజ్జీవన హేతువాన పార్వైయాలే,

(అవలోక్య) కటాక్షిత్తు,

(సర్వదేశ సర్వకాల సర్వావస్థోచితాత్యన్తశేషభావాయ) ఎల్లా దేశత్తిలుమ్, ఎల్లాక్కాలత్తిలుమ్, ఎల్లా అవస్థైకళిలుమ్ ఉచితమాన ముడివిల్లాత శేషభావత్తిన్బె రుట్టు.

(స్వీకృతోఽనుజ్ఞాతశ్చ) అఙ్గీకరిక్కప్పట్టనాయుమ్, అనుమతిపణ్ణప్పట్టవ నాయుఙ్గొణ్డు.

(అత్యన్తసాధ్వస వినయావనతః) మికవు ముళ్ళచ్చత్తాలుమ్, ఒడుక్కత్తాలుమ్ తలై శాయ్త్తు.

(కిఙ్కుర్వాణః) కిఙ్కరనాయిరున్దుకొణ్డు,

(కృతాఞ్జలిపుటః) స్వరూపానురూపమాన అఞ్జలియై ప్పణ్ణిక్కొణ్డు,

(భగవన్తముపాసీత) "సోఽశ్నుతే సర్వాన్ కామాన్ సహ బ్రహ్మణా విపశ్చితా" ఎన్గిఱపడియే శ్రీవైకుణ్ఠనాథనుడైయ జ్ఞానశక్త్యాదిగుణఙ్గళై అనుసన్ధిత్తు, "ఏతత్సామ గాయన్నాస్తే" ఎన్ఱుమ్, "అడియరోడిరున్దమై" ఎన్ఱుమ్ శొల్లుకిఱపడియే సేవిత్తిరు ప్పాన్ -ఎన్గిఱార్.

ఆంధ్రవివరణం (భావదీపిక)

4. నాల్గవ చూర్ణిక

అవతారిక :- ముందు ప్రార్థించిన రీతిలో భగవానునిచే స్వీకరింపబడినవాడై, కైంకర్యాన్ని చేస్తూ ఉండాలి- అని ఇందులో తెలుపబడుతున్నది.

వ్యాఖ్యానమ్ - (తతః) - గడచిన చూర్ణికలో తెలుపబడిన ప్రకారం తనను సమర్పించిన తరువాత,

(భగవతా) -పరమపురుషునిచే,

(స్వయమేవ) - ఇతడు వేడిన రీతిలో,

(ఆత్మసంజీవనేన అవలోకనేన)- ఆత్మను ఉజ్జీవింపజేసే కటాక్షంతో- అని అర్థం. ఈ రెండు పదాలకు మధ్య **"అమర్యాదశీలవతా అతిప్రేమాన్వితేన"** (అంతు లేని శీలగుణాన్ని కల్గినదై, మిక్కిలి ప్రేమతో కూడినదైన) అనే రెండు పదాలు పాఠాంతరంగా కన్పిస్తున్నాయి. అవి వ్యాఖ్యానంలో వివరింపబడలేదు.

(అవలోక్య) - కటాక్షించి,

(సర్వదేశ -సర్వకాల- సర్వావస్థోచిత-అత్యంతశేషభావాయ) - అన్ని దేశాలలో అన్ని కాలాలలో అన్ని స్థితులలోను తగిన అంతు లేని శేషత్వంకోసం (కైంకర్యాన్ని చేయడంకోసం)

(స్వీకృతః అనుజ్ఞాతశ్చ) - స్వీకరింపబడినవాడై, అనుమతింపబడినవాడై,

(అత్యంతసాధ్వసవినయావనతః) - మిక్కిలిగా కల్గిన భయంచేత చేతితో నోటిని మూసికొంటూ, వినయంతో కొంచెం వంగినవాడై- అని అర్థం. ఇతఃపూర్వమే ప్రయోగింపబడ్డ ఈ రెండు పదాలు ఇక్కడ మళ్ళీ వ్యాఖ్యానింపబడలేదు.

(కింకుర్వాణః కృతాంజలిపుటః) - స్వరూపానికి తగినదైన అంజలిని చేస్తూ,

(భగవంతముపాసీత) - "సోఽశ్నుతే సర్వాన్ కామాన్ సహ బ్రహ్మణా విపశ్చితా" (తైత్తి-ఆనంద-1-2) (ముక్తుడు అన్ని కల్యాణగుణాలను సర్వజ్ఞుడైన బ్రహ్మతో కలసి అనుభవిస్తున్నాడు.) అనే రీతిలో శ్రీవైకుంఠనాథుని జ్ఞానం, శక్తి మొదలైన కల్యాణగుణాలను అనుభవించి **"ఏతత్ సామగాయన్నాస్తే"** (ముక్తుడు ఈ సామాన్ని గానం చేస్తూ ఉంటాడు) ప్రమాణప్రకారం అనే రీతిలో సామగానం చేస్తూ, **"అన్దమిల్ పేరిన్బత్తు అడియరోడు ఇరున్దమై"** (తిరువాయ్-10-9-11) (అంతు లేని

మహానందాన్ని కల భగవానుని భక్తులతో కలసి ఉండడాన్ని) అని నమ్మాళ్వార్లు అనుగ్రహించిన రీతిలో భగవానుని సేవించాలి- అని అంటున్నారు.

మూలము

5. తతశ్చానుభూయమానభావవిశేషః, నిరతిశయప్రీత్యా అన్యత్ కిఞ్చిత్కర్తుం ద్రష్టుం స్మర్తుమశక్తః, పునరపి శేషభావమేవ యాచమానో భగవన్తమేవావిచ్ఛిన్న స్రోతోరూపేణావలోకనేనావలోకయన్నాసీత.

తతః చ = ఆ పిమ్మట, అనుభూయమాన = అనుభవింపబడుతున్న, భావవిశేషః = భగవానుని రక్షకత్వాదివిశిష్టభావాలను కలవాడై (లేక, అపహిత పాప్మత్వాది గుణాష్టకాన్ని అనుభవించేవాడై), నిరతిశయప్రీత్యా = అంతులేని గొప్ప ఆనందంతో, అన్యత్ కించిత్ కర్తుం = వేఱొకటి దేనినీ చేయడానికి గాని, ద్రష్టుం = దర్శించడానికి గాని, స్మర్తుం = స్మరించడానికిగాని, అశక్తః = శక్తిలేని వాడై, పునఃఅపి = మళ్ళీ మళ్ళీ, శేషభావమేవ = శేషవృత్తినే, యాచమానః = ప్రార్థించేవాడై, భగవంతమ్ ఏవ = భగవానునే, అవిచ్ఛిన్న = నిరంతరమైన, స్రోతో రూపేణ = ధారారూపమైన, అవలోకనేన = దర్శనంతో, అవలోకయన్ ఆసీత = దర్శిస్తూ ఉండాలి.

పెరియవాచ్చాన్‌పిళ్ళై వ్యాఖ్యానమ్

అనుభవజనితప్రీతిప్రకర్షత్తాలే వేఱొన్టుక్కు ఆళాకాతపడి సదా దర్శనమ్ పణ్ణిక్కొణ్డిరుప్పానెన్గిఱతు. **(తతశ్చేత్యాదియాలే)**

(తతశ్చ) పిన్నైయుమ్.

(అనుభూయమానభావవిశేషః) అనుభవిక్కప్పడానిఱ్కిఱ సర్వేశ్వరనుడైయ రక్షకత్వాది స్వభావవిశేషత్తైయుడైయేనాయ్ క్కొణ్డెన్నుతల్. అన్టియే, **"తద్భావభావ మాపన్నః"** ఎన్గిఱపడియే భగవత్స్వభావమాన అపహతపాప్మత్వాదిగుణాష్టకత్తై అనుభవిత్తుక్కొణ్డిరుక్కుమవనాయ్- ఎన్టుమామ్.

(నిరతిశయప్రీత్యా) తన్నోపాది పుఱమ్బిల్ మికుతి యిల్లై యెన్నుమ్బడియాన ప్రీతియాలే,

(అన్యత్కిఞ్చిత్కర్తుంద్రష్టుం స్మర్తుమశక్తః) "ప్రహర్షేణావరుద్ధా సా వ్యాజహార న కిఞ్చన" ఎన్ట పిరాట్టి, ప్రీతిప్రకర్షమ్ మిడఱు పిడిక్క పేశాతిరున్దాప్పోలే, ఆనన్దాతిశయత్తాలే వేఱొన్టై ప్పణ్ణుతల్, నినైత్తల్ పార్త్తల్ శెయ్యమాట్టాతానాయ్-

ఎన్నుతల్, "నోపజనం స్మరన్నిదం శరీరమ్" ఎన్గిఱపడియే సాంసారికవ్యాపారజ్ఞళై త్తవిర్త్తు - ఎన్నవుమామ్.

(పునరపి శేషభావమేవ యాచమానః) శేషభావమ్ పె**ఱ్ఱి**రుక్కచ్చెయ్తేయుమ్, అతినినిమైయాలే "ఇతు నిలై నిఱ్కప్పోకిఱతో" ఎన్గిఱ అతిశఱ్కైయాలే పిన్నైయు మిప్పడిప్పట్ట ఇన్ద శేషభావమ్ కులైయాతే నిలైనిఱ్క వేణుమెన్ఱు వేణ్డిక్కొణ్డు.

(భగవన్తమేవ) శ్రీవైకుణ్ఠనాథనైయే,

(అవిచ్ఛిన్న స్రోతోరూపేణావలోకనేన) ఇడైవిడామలిరుక్కుమ్ ధారారూపమాన పార్వైయాలే.

(అవలోకయన్ ఆసీత) పార్త్తుక్కొణ్డిరుక్కక్కడవన్.

(అన్యత్కిఞ్చిత్కర్తు మిత్యాది) "నాశ్నన్తి న పిబన్తి ఏతదేవామృతం దృష్ట్వా తృప్యన్తి" ఎన్గిఱపడియే పుఱమ్బుళ్ళ అన్నపానాదికళై ప్పణ్ణాతే సదా దర్శనమ్ పణ్ణియిరుప్పాన్ - ఎన్ఱాకవుమామ్.

ఆంధ్రవివరణం (భావదీపిక)

5. అయిదవ చూర్ణిక

అవతారిక :- గడచిన చూర్ణికలో పల్కిన అనుభవంవల్ల కల్గిన ఆనందాతి శయంచేత వేఱు దేనిలోను అభినివేశాన్ని పొందకుండా, భగవానునే ఎల్లప్పుడు దర్శిస్తూ ఉండాలి- అని ఈ అయిదవ చూర్ణికలో అంటున్నారు.

వ్యాఖ్యానమ్ : (తతశ్చ) దానికి పిమ్మట,

(అనుభూయమానభావవిశేషః) - సర్వేశ్వరుని రక్షకత్వం (రక్షించే స్వభావం) మొదలైన స్వభావాలను అనుభవించేవాడై ఉంటూ, **"తద్భావ భావమాపన్న స్తతో౽ సౌ పరమాత్మనా, భవత్యభేదీ భేదశ్చ తస్యాజ్ఞానకృతో భవేత్"** (విష్ణు.పు.6-7-95) (పరమాత్మయొక్క స్వభావాలవంటి స్వభావాలను పొందిన ఈ ముక్తుడు (గుణాల విషయంలో) పరమాత్మతో భేదాన్ని లేనివాడవుతున్నాడు. (ఇపుడు కన్పించే) భేదం జ్ఞానంకంటే వేఱయిన కర్మవల్ల ఏర్పడుతున్నది) అనే రీతిలో భగవానుని స్వభావాలైన **అపహతపాప్మత్వం** (పాపం లేనివాడై ఉండడం), **విజరత్వం-** (ముసలితనం లేనివాడై ఉండడం), **విమృత్యుత్వం** (మరణం లేనివాడై ఉండడం), **విశోకత్వం** (శోకం లేనివాడై ఉండడం), **విజిఘత్సత్వం** (ఆకలి లేనివాడై ఉండడం), **అపిపాసత్వం** (దాహం లేనివాడై ఉండడం), **సత్యకామత్వం** (సత్యాలైన - స్థిరంగా ఉండే- కల్యాణగుణాలను కలవాడై ఉండడం), **సత్యసంకల్పత్వం** (అడ్డు లేని సంకల్పాన్ని కలవాడై ఉండడం)- అనే ఎనిమిది గుణాలను అనుభవిస్తూ ఉండేవాడై- అనే అర్థాన్ని కూడా గ్రహించవచ్చు.

(నిరతిశయప్రీత్యా) - తనకు సమానమైన, మించినది లేని ప్రీతితో,

(అన్యత్ కించిత్ కర్తుం ద్రష్టుం స్మర్తుమ్ అశక్తః) - **"ఏవముక్తా సముత్పద్య సీతా శశినిభాననా, ప్రహర్షేణావరుద్ధా సా వ్యాజహార న కించన"** (రామా- యుద్ధ-116-14) (చంద్రుని వంటి ముఖాన్ని కల్గిన సీతాదేవి, హనుమంతునిచే ఆవిధంగా పలుకబడినదై, గొప్ప ఆనందంతో ఉక్కిరిబిక్కిరియై ఏమాటను మాట్లడలేదు) అనే విధంగా, సీతాదేవి శ్రీరాముని విజయవార్తను వినగానే, ఆనంద ప్రవాహం ఉన్మస్తకం కాగా, ఏమీ పలుకలేకపోయినట్లే, ఇతడు (ముక్తుడు) కూడా ఆనందాతిశయంచేత వేఱేమీ చేయడానికి, చూడడానికి, భావించడానికి శక్తి లేనివాడై- అని అర్థం. ఈ విధంగా కాకుండా, **"నోపజనం స్మరన్నిదం శరీరమ్"** (ఛాందోగ్య-8-12-3) (తన ఆత్మీయజనానికి సమీపంలో ఉండే అమృతశరీరాన్ని ముక్తుడు గమనించడు) అనే విధంగా "ఈలోకజీవనంలో ఎల్లప్పుడు చేసే క్రియలు, దృష్టి, భావన-అనే వీనిని విడచినవాడై" అనే అర్థాన్ని కూడా గ్రహించవచ్చు.

(పునరపి శేషభావమేవ యాచమానః) - కైంకర్యాన్ని ఇంతకు ముందే పొందినా, దాని భోగ్యతవల్ల "అది స్థిరంగా నిలచి ఉండాలి" అనే భావనతో, సంశయంతో "తిరిగి ఈ దాస్యాన్ని కోల్పోకుండా ఉండాలి" అని వేడి.

(భగవన్తమేవ) - శ్రీవైకుంఠనాథునే.

(అవిచ్ఛిన్నస్రోతోరూపేణ అవలోకనేన) నిరంతరమైన ధారవలె ఉండే చూపుతో- అని అర్థం.

(అవలోకయన్ ఆసీత) -చూస్తూ ఉండాలి. **"అన్యత్ కించిత్ కర్తుం ద్రష్టుం స్మర్తుమ్ అశక్తః"** అనే ప్రయోగానికి **-"నాశ్నంతి న పిబంతి ఏతదేవామృతం దృష్ట్వా తృప్యంతి"** (ఛాందో-3-10) (వారు- అంటే నిత్యముక్తులు- భుజించరు, తాగరు. అమృతమైన ఈ పరమాత్మను దర్శించి ఆనందిస్తారు- తృప్తిని పొందుతారు) అనే రీతిలో ఈ లోకంలో ఉండే అన్నం, పానం మొదలైనవానిని లెక్కించకుండా, ఎల్లప్పుడూ దర్శిస్తూ ఉంటారు- అనే అర్థాన్ని కూడా గ్రహించవచ్చు.

మూలము

6. తతో భగవతా స్వయమేవాత్మసంజీవనేనావలోకనేన అవలోక్య సస్మిత మాహూయ సమస్తక్లేశాపహం నిరతిశయసుఖావహ మాత్మీయం శ్రీమత్పాదార విన్దయుగళం శిరసి కృతం ధ్యాత్వా, అమృతసాగరాన్తర్నిమగ్న సర్వావయవ స్సుఖమాసీత.

భగవద్రామానుజులు అనుగ్రహించిన శ్రీవైకుంఠగద్యమ్ సమాప్తమ్

తతః = తరువాత, భగవతా = భగవానునిచే, స్వయమేవ = స్వయంగానే, ఆత్మసంజీవనేన = ఆత్మను ఉజ్జీవింపజేసే, అవలోకనేన = చూపుతో, అవలోక్య= చూచి, సస్మితం = చిఱునవ్వుతో, ఆహూయ = పిలిచి, సమస్తక్లేశ + అపహం = అన్ని క్లేశాలను తీర్చేది, నిరతిశయసుఖ + ఆవహం = చాలా గొప్పదైన సుఖాన్ని కల్గించేది అయన, ఆత్మీయం = తనయొక్క, శ్రీమత్ పాదారవింద యుగళం = శ్రీచరణ పద్మాల జంటను, శిరసి కృతం = తలపై పెట్టబడినదిగా, ధ్యాత్వా = ధ్యానించి, అమృతసాగర + అంతః నిమగ్న = అమృత సముద్రం లోపల పూర్తిగా మునిగిన, సర్వ + అవయవః = అన్ని అంగాలను కలవాడై, సుఖమ్ ఆసీత = సుఖంగా ఉండాలి.

పెరియవాచ్చాన్‌పిళ్ళై వ్యాఖ్యానమ్

అనన్తరమ్‌కైఙ్కర్యసామ్రాజ్యత్తిలే ముడిశూడుమరశాయ్ సుఖమే వర్తిప్పానెన్గిఱతు

(తతో భగవతేత్యాది) "అవన్ ఎవ్విడత్తాన్ ? యూనార్?" ఎన్ఱ స్వరూపత్తై నినైత్తు అకలనిఱ్ఱు, **అళ్ళకియ** కటాక్షత్తాలే కుళిరప్పార్త్తు, **"ఈశ్వరోఽహ"** మెన్ఱిరున్దవన్ **"దాసోఽహ"**మెన్ఱు ఒతుఙ్గువతే" ఎన్ఱ ప్రీతిప్రకర్షత్తాలే ముఱువల్ శెయ్తు, **"ఆశయా యది వా రామః పునశ్శబ్దాపయేదితి"** ఎన్ఱ సుమన్త్ర నాశైప్పట్టాప్పోలే **అళ్ళకియ** తిరుమిడ**ఱ్ఱి**శైయాలే అరుళప్పాడిట్టు,

(సమస్తక్లేశాపహమ్) సాంసారికమాన సమస్తక్లేశఙ్గళైయుమ్ పోక్కకడవతాయ్.

(నిరతిశయసుఖావహమ్) నిరతిశయమాన సుఖత్తై ప్పణ్ణక్కడవతాయ్,

(ఆత్మీయమ్) తన్నుడైయతాయ్,

(శ్రీమత్) నిరతిశయభోగ్యమాన,

(పాదారవిన్దయుగళమ్) తిరువడిత్తామరైకళై,

(శిరసి కృతం ధ్యాత్వా) తన్ తలైయిలే వైత్తానాక ధ్యానమ్ పణ్ణి,

(అమృతసాగరాన్తర్నిమగ్న సర్వావయవ స్సుఖమాసీత) ఆనన్దమాకిఱ అమృత సముద్రత్తుక్కుళ్ళే అళ్ళుణ్డిన సర్వావయవఙ్గళై యుడైయనాయ్క్కొణ్డు సుఖమే వర్తిప్పాన్.

ఒన్ఱాక చ్చొల్లి**ఱ్ఱా**యి**ఱ్ఱు** - స్వరూపానురూపమాన ప్రపత్తియైయే ఉపాయ మాకక్కొణ్డు, ప్రాకృతమణ్డలత్తై విట్టు, అప్రాకృతమాన దేశత్తిలే శెన్ఱు, సూరి పరిషత్సేవ్యనాన శ్రీవైకుణ్ఠనాథనై క్కిట్టి, కైఙ్కర్యప్రార్థనా పూర్వకమాక కైఙ్కర్యత్తై ప్పెఱ్ఱు, యావదాత్మభావి ఆనన్దనిర్భరనా యిరుక్కుమెన్గిఱతు.

పెరియవాచ్చాన్ పిళ్ళై తిరువడికళే శరణమ్

పెరియవాచ్చాన్ పిళ్ళై అరుళిచ్చెయ్త శ్రీవైకుంఠస్తవవ్యాఖ్యానమ్ ము**ఱ్ఱి**ఱ్ఱు.

ఆంధ్రవివరణం (భావదీపిక)

6. ఆఱువ చూర్ణిక

అవతారిక :- చివరి చూర్ణిక అయిన ఈ ఆఱువ చూర్ణికలో "కైంకర్య సామ్రాజ్యంలో పట్టాభిషిక్తు డైన ప్రభువై, ఆనందంగా ఉజ్జీవిస్తాడు" అని పల్కి గద్యను ముగిస్తున్నారు.

వ్యాఖ్యానమ్ : **(తతో భగవతా ఆత్మసంజీవనేన అవలోకనేన అవలోక్య సస్మిత మాహూయ) "అమ్మాన్ ఆ**ళ్ళి**ప్పిరాన్ అవన్ ఎవ్విడత్తాన్? యూనార్ ?"** (తిరువాయ్-5-1-7) (స్వామి, సుదర్శనధారి అయిన అతడు ఎక్కడివాడు? నేనెవరు?) అనే రీతిలో ఈ జీవుడు తనకు అనాదికాలంగా అనువర్తిస్తున్న నైచ్యాన్ని గమనించి, వెనుకంజ వేసినపుడు, భగవానుడు చేసే అనుగ్రహాన్ని ఈ చూర్ణిక తెల్పుతున్నది. అది ఏమంటే- అందమైన కటాక్షవీక్షణంతో ఇతడు చల్లబడి ఆశ్వాసాన్ని పొందేటట్లు కటాక్షించి, "నేనే నాకు ఈశ్వరుడను" అని అనాది కాలంగా భావించినవాడు ఇపుడు "నేను నీకే దాసుడను" అని- పల్కుతూ నా నీడలో ఒదిగిఉన్నాడే !- అనే సంతోషాతిశయంతో ఆహ్వానించి, **"గుహేన సార్ధం తవైవ స్థితోఽస్మి దివసాన్ బహూన్, ఆశయా యది వా రామః పునః శబ్దాపయేదితి"** (రామా-59-3) (శ్రీరాముడు మళ్ళీ నన్ను పిలుస్తాడు- అనే ఆశతో గుహునితో పాటు నేను అక్కడే పలు దినాలు నిలచి ఉన్నాను) అని సుమంత్రుడు వినాలని ఆశపడిన అందమైన, గంభీరమైన స్వరంతో ఇతనిని ఆహ్వానించి- అని భావం. ఇకపై గల ప్రయోగాలు భగవానుని శ్రీచరణపద్మాల గొప్పతనాన్ని తెల్పుతున్నాయి.

(సమస్తక్లేశాపహమ్) - లౌకిక జీవనంలో ఈజీవుడు అనుభవించిన అన్ని దుఃఖాలను పోగొట్టగల్గినది, ఈ శ్రీచరణయుగం. (ఇది క్షేమం)

(నిరతిశయసుఖావహమ్) - అంతు లేని సుఖాన్ని కల్గించగల్గినది. (ఇది యోగం)

(ఆత్మీయమ్) - అంతు లేని భోగ్యతను కల్గినది- అయిన,

(పాదారవిందయుగళం) - శ్రీచరణపద్మయుగ్మాన్ని,

(శిరసి కృతం ధ్యాత్వా) - తన శిరస్సుపై భగవానుడు ఉంచినట్లుగా ధ్యానించి,

(అమృతసాగరాంతర్నిమగ్నసర్వాయవయుః సుఖమాసీత) - ఆనందమనే అమృత సముద్రంలోపల మునిగిన అన్ని అవయవాలను కలవాడై, ఆనందంగా ఉండాలి.

ఈ గద్యం అంతటిలో సారంగా చెప్పబడ్డ విషయం ఏమంటే- భగవానుని ఉపాయంగా నిశ్చయించుకొనే భావన అనే ప్రపత్తిని రక్షకంగా చేసికొని, త్రిగుణాత్మక మైన ప్రకృతిమండలాన్ని దాటి, అప్రాకృతమై, శుద్ధసత్త్వమయమైన పరమపదాన్ని చేరి, నిత్యసూరిసమూహంచే సేవింపబడే శ్రీవైకుంఠనాథుని సమీపించి పొంది, అతనిని ప్రార్థించి కైంకర్యాన్ని పొంది, యావదాత్మభావిగా- అంటే- నిత్యంగా- బ్రహ్మానందంగా కలవాడై ముక్తిని పొందిన జీవుడు ఆనందిస్తాడు - అని,

లక్ష్మీపతేర్యతిపతేశ్చ దయైకధామ్నో
యోఽసౌ పురా సమజనిష్ట జగద్ధితార్థమ్ ।
ప్రాప్యం ప్రకాశయతు నః పరమం రహస్యం
సంవాద ఏష శరణాగతిమంత్రసారః ॥

(శ్రియఃపతికి, దయకు అద్వితీయ నిలయులైన శ్రీరామానుజులకు మధ్య పూర్వం లోకహితంకోసం ఏ సంవాదం సంభవించిందో, శరణాగతి మంత్రానికి సారమైన, ప్రాప్యమైన ఆ ఈ పరమరహస్యం మనకు ప్రకాశింపజేయాలి.)

శ్రీవైకుంఠగద్యం - పెరియవాచ్చాన్ పిళ్ళై వ్యాఖ్యానానికి ఆంధ్రవివరణం

భావదీపిక - సంపూర్ణం

కృష్ణసూరికృతవ్యాఖ్యాం ద్రావిడీం హృది సంస్మరన్ ।
గద్యత్రయస్య వివృతిం వ్యతనోత్ భావదీపికామ్ ॥
చరమావధిదాసోయం శింగరార్యో యథామతి ।
సేయం కృతిః భవేన్మానం సారాసారవిదాం ముదే ॥

అనుబంధం

కొన్ని సవరణలు

పేజీ	పంక్తి	తప్పు	ఒప్పు
4	2	శ్రీమన్నారాయణ	శ్రీమన్!నారాయణ!
21	2	స్వరూప్రాప్తైయుమ్	స్వరూపప్రాప్తైయుమ్
21	6	ఆశ్రయత్త	ఆశ్రయిత్త
23	6	ఆమెను	అతనిని
27	23	ఇందజిత్తు	ఇంద్రజిత్తు
35	24	ఉటుంది	ఉంటుంది
56	24	వేడదగిన	వేడదగని
56	25	ఉండదగిన	ఉండదగని
67	23	నిత్యశుద్ధనిగా	నిత్యశుద్ధుడుగా
82	23	నినైత్తరుక్కై	నినైత్తిరుక్కై
87	21	అంగుళీయళ	అంగుళీయక
90	27	తిరువభిషేకత్తిల్	తిరువభిషేకత్తిన్
95	12	ఉఱుప్పాయరుక్కై	ఉఱుప్పాయిరుక్కై
99	24	పరిమారుకై	పరిమాఱుకై
101	21	వృత్తి	వర్తి
101	22	వృత్తి	వర్తి
103	18	స్వచ్ఛందానువృత్తి	స్వచ్ఛందానువర్తి
114	13	బ్రహ్మాది	బ్రహ్మాది
114	21	కల్గినవారై	కల్గినదై

131	10	పణవర్ణా	పణ్ణవర్ణా
137	5	శ్రీమన్నారాయణ	శ్రీమన్! నారాయణ!
141	26	పలికే	పల్కిన
145	23	సుఖీన్	సఖీన్
151	8	ప్పాటిలే	ప్పాట్టిలే
162	19	యిరుప్పాల్	యిరుప్పాళ్
166	8	ఈశన్	ఈశమ్
173	19	చేతనడు	చేతనుడు
193	26	తనకు	నాకు
213	22	సంజ్ఞితైః	'సంజ్ఞితైః'
215	3	అనబడే	అనబడేది
219	6	ద్వయత్తలే	ద్వయత్తిలే
219	19	వినష్టనహేతుక	వినష్టసహేతుక
227	21	మద్దాస్యైకప్రియ	మద్దాస్యైకప్రియః
231	21	అజ్ఞనేపోనాలుమ్	అజ్ఞనేయానాలుమ్
250	27	పంచకమ్	పంచమమ్
277	11	తెలిపన	తెలిపిన
280	12	శ్రీమన్నారాయణ	శ్రీమన్!నారాయణ!
281	23	శ్రీమన్నారాయణ	శ్రీమన్!నారాయణ!
285	27	నూపు	నూవు
286	27	కల్గినవాడై	కల్గినదై
289	2	చూర్ణిఖ	చూర్ణిక
291	15	భవాన్	భగవాన్
296	3	శ్రీమన్నారాయణ	శ్రీమన్!నారాయణ!
296	15	శ్రీమన్నారాయణ	శ్రీమన్!నారాయణ!

311	4	రూపత్తై	స్వరూపత్తై
352	19	అననాత్మ	అనన్తాత్మ
369	12	అంతష్ఠ	అంతఃష్ఠ
370	2	ఉన్నది	ఉన్నవి
370	13	అంతష్ఠ	అంతఃష్ఠ
371	6	పాఠం	పాఠాంతరం
372	5	అంతష్ఠ	అంతఃష్ఠ
372	18	నిరతశయ	నిరతిశయ
375	16	భోగ	యోగ
378	9	పీతావాసనమ్	పీతావాసనమ్
378	19	పీతవాసనమ్	పీతావాసనమ్
380	23	విరాజిత	సాగరం
385	9	ఆడుచేవ	ఆడుచేప
385	17	కామోదకి	కౌమోదకి
391	5	ఆహ్లాదంతమ్	ఆహ్లాదయంతమ్
391	14	శోభాజననేన	శోభాజనకేన
394	23	నిరస్తమస్తేతర	నిరస్తసమస్తేతర

కొన్ని పాఠాంతరాలు, అధికపాఠాలు

40 15 అఖిలశబ్దత్తిల్ తాముమ్ "అంతర్భూతరా యిరుక్కచ్చెయదేయుమ్, అఖిలజగత్తుమ్ ఒరుతట్టుమ్, తామ్ ఒరుతట్టుమాకత్తమ్ పక్కలిలే వాత్సల్యాతిశయమ్ కణ్డారాకైయాలే విశేషిత్తు అరుళిచ్చెయ్కిఱారార్ - "అస్మన్మాతరమ్ ఎన్ఱు" - అని పాఠాంతరం.

49 19 విశదమావతు - పరభక్తిదశైయిల్ "అనుభవమ్, విశదతరమావతు - పరజ్ఞానదశైయిల్ అనుభవమ్, విశదతమమావతు - పరమ భక్తిదశైయిల్ అనుభవమ్ - అని పాఠాంతరం.

49 26 "స్వార్థణిజంతోవా" అని అధికపాఠం.

66	5	"ప్రకాశమాయ్" అని పాఠాంతరం.
74	22	"మఱైక్కై" - "మఱైత్తుక్కొణ్డిరుక్కై" - పాఠాంతరం
74	23	సంపూర్ణమ్" అనే పదానికి ముందు **"పాదాంగుష్ఠేన చిక్షేప"** అని అధికపాఠం.
82	15	**"అవతారసంకల్పః"** అనే పదం తరువాత **"మనోరథఃసః"** అని అధికపాఠం.
91	4	"రేఖాత్రయఙ్గళుక్కుమ్ ఆభరణమాన ముత్తు త్తిరుక్కుట్టు" అని అధికపాఠం.
95	1	"సర్వశక్తియినుడైయ శక్తియై" - అని పాఠాంతరమ్
95	6	"(ఆది) - ఇవై ముదలాన" అని అధికపాఠం.
95	8	పంచాయుధఙ్గళై శిల
98	15	"పశియన్" అనే పదానికి ముందు "ఏవంవిధవైలక్షణ్యే పేతైయాన పిరాట్టిక్కు నాయకనానవనే" - అని అధికపాఠం.
102	5	అనుకూలఙ్గళాయిరుక్కై అనుకూలమాయిరుక్కై
102	14	అటికైయిఱ్ఱియ అటియుమత్తనైపోక్కి
258	9	"స్వాధీనమాన"-అనేపదం పాఠాంతరంలో లేదు
258	11	ఇవర్‌గళైయుడైయవనై ఇవర్‌గళైస్వాధీనమాన యుడైయవనై
258	12-14	"అచేతనత్రైవిధ్యమ్ శుద్ధసత్త్వాత్మకతైయాలుమ్, గుణత్రయాత్మకతైయాలుమ్, సృష్ట్యాది నిర్వాహకమాన కాలస్వరూపత్తాలుమ్" - అని పాఠాంతరం.
258	15	"అదిల్ - బద్ధరాకిఱార్" - అని పాఠాంతరం
258	25	"పుటరాయ్" అనేచోట "ప్రవృత్తరాయ్"-అనిపాఠాంతరం
287	10	"ఆకైయాలే, మేల్ వరప్పుకుఱుదాయ్, అనంతమా యిరున్దుళ్ళ" - అని పాఠాంతరం.

316	13	"కుడైనిఱ్ఱలిన్ కీఱ్ఱే" - అని పాఠాంతరం
320	7	కీఱ్ఱవినూల్, కీఱ్ఱనూల్ - అని పాఠాంతరాలు
331	25	"మయిరుమ్ పూవు మిరుక్కుమ్బోదు"-అనిపాఠాంతరం
372	5	"స్వరైః" అనేచోట "స్వనైః" అని పాఠాంతరం
373	2	"స్వరైః" అనేచోట "స్వనైః" అని పాఠాంతరం
374	1	"స్వరైః" అనేచోట "స్వనైః" అని పాఠాంతరం
374	19	"రసాస్వాద" అనేచోట "ఆసవాస్వాద" అని పాఠాంతరం.
375	9	"రసాస్వాద" అనేచోట "ఆసవాస్వాద" అని పాఠాంతరం.
375	21	"రసాస్వాద" అనేచోట "ఆసవాస్వాద" అని పాఠాంతరం.

కొన్ని కూర్పులు, చేర్పులు

22	28-29	"చంటిబిడ్డను...కల్గినదైనందువల్ల" అనే వాక్యానికి బదులు "చంటిబిడ్డ తన తల్లిఒడిలో ఒదిగి ఉండడం సంబంధాన్ని బట్టి తగినది అయినట్లే, స్వరూపానికి కూడా తగినది కనుక" - అనే వాక్యాన్ని చేర్చుకోవాలి.
64	25	"అంతటా" అనే పదం తర్వాత "వ్యాపించిన విభువు కనుక దేశంవల్ల పరిచ్ఛేదాన్ని - పరిమితిని కల్గినది కాదు. బ్రహ్మస్వరూపం ఎల్లప్పుడు" అనే వాక్యాన్ని చేర్చుకోవాలి.
92	9	"ఆభరణం" అనే పదం తరువాత, **(అవతంస)** - చెవికి పూవువలె అలంకారమై యుండే ఆభరణం" అనే వాక్యాన్ని చేర్చుకోవాలి.
241	7	"బ్రహ్మజ్ఞాని" అనే పదం తర్వాత "మిక్కిలి సూక్ష్మమైన నాడుల మధ్యగల 101వ నాడి అయిన సుషుమ్నా నాడిని గ్రహించి, దానిద్వారా నిష్క్రమిస్తాడు) అని కదా ఉపనిషత్తు తెల్పింది. అందువల్ల పరబ్రహ్మతో చేరిన తర్వాత కదా జ్ఞానవైశద్యం కల్గుతుంది" అనే వాక్యాన్ని కూర్చుకోవాలి.
399		మొదటిపేరా తర్వాత **(కదాహం భగవత్పాదాంబుజ ద్వయపరిచర్యా కరణ యోగ్యః తత్పాదౌ పరిచరిష్యామి)** - భగవానుని చరణాలలో కైంకర్యాన్ని చేయడానికి యోగ్యతను కలవాడనై, కైంకర్యాన్ని చేయడం ఎపుడో కదా! - అనే పేరాను చేర్చుకోవాలి.

239వ పేజీలో 13వ లైనులో ఈ ప్రతిపదార్థాలను చేర్చుకోవాలి.

మత్ప్రసాదలబ్ధ=నా అనుగ్రహం వల్ల లభించిన, మచ్చరణారవింద యుగళ= నాపాద పద్మాల జంటలో, ఐకాంతిక = అనన్యమైన, ఆత్యంతిక = మిక్కిలి గొప్పదైన, పరభక్తి పరజ్ఞాన పరమభక్తికృత = పరభక్తిపరజ్ఞానం, పరభక్తి- అనే వీటిచేత చేయింప బడిన, పరిపూర్ణ = మిక్కిలి పూర్ణమైన, అనవరత = ఏ విచ్ఛేదం లేని, నిత్య = నిత్యమైన, విశదతమ = చాలా మిక్కిలి స్పష్టమైన, అనన్య ప్రయోజన = కైంకర్యాన్ని తప్ప వేఱొక ప్రయోజనాన్ని ఆశించని, అనవధిక = అంతులేని, అతిశయ = మహిమను కల, ప్రియ = ఇష్టమైన, మదనుభవః = నా అనుభవాన్ని కల్గినవారైన, త్వం = మీరు, తథావిధ = అటువంటి, మదనుభవ జనిత=నా అనుభవం వల్ల ఏర్పడిన, అనవధిక + అతిశయ = అంతులేని గొప్ప తనాన్నికల, ప్రీతికారిత = ప్రీతితో చేయింపబడిన, అశేష+అవస్థా+ఉచిత = అన్ని సన్నివేశాలకు తగిన, శేషతైకరతిరూప = శేషత్వంలోని అభినివేశం మూర్తీభవించిన, నిత్యకింకరః = నిత్యసేవకులు, భవిష్యసి = కాగలరు.

248వ పేజీ తర్వాత ఈ క్రింది ప్రతిపదార్థాలను చేర్చుకోవాలి.

మే అనృతం న ఉక్తపూర్వం = నాచే అసత్యం ఇంతకు ముందు పలుక బడలేదు, న చ కదాచన వక్ష్యే = ఇకపై కూడా ఎపుడు పలుకను.

రామః = శ్రీరాముడు, ద్విఃనాభిభాషతే = రెండుసార్లు (రెండుమాటలు) పలుకడు.

సకృదేవ = ఒక్కసారే, ప్రపన్నాయ = శరణాగతి చేసినవానికి, తవ అస్మి= నీవాడనై యున్నాను, ఇతి = అని, అభయం యాచతే చ = అభయాన్ని ప్రార్థించేవానికి, సర్వభూతేభ్యః = అన్ని ప్రాణులవల్ల, (అభయం) దదామి = అభయాన్ని ఇస్తున్నాను, ఏతత్ = ఇది, మమ వ్రతం = నా వ్రతం.

సర్వధర్మాన్ = అన్ని ధర్మాలను, పరిత్యజ్య = సవాసనగా విడచిపెట్టి, మామ్ ఏకం = నన్ను ఒక్కని మాత్రం, శరణం వ్రజ = శరణు పొందు, అహం = నేను, త్వా = నిన్ను, సర్వపాపేభ్యః = అన్ని పాపాల నుండి, మోక్షయిష్యామి = విడిపించ గలను, మా శుచః = శోకించకు

ఇతి = అని, మయా ఏవ హి = నాచేతనే కదా, ఉక్తం = పలుకబడినది.